

Programmarekening

6 mei 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	5
Inleiding	6
Samenstelling van het bestuur	9
Voorstel raad	10
1 Programmaverantwoording	12
Leeswijzer	12
1. Maatschappelijke voorzieningen	13
2. Preventieve ondersteuning.....	24
3. Individuele ondersteuning	41
4. Economie en Mobiliteit.....	61
5. Ruimtelijke ontwikkeling.....	74
6. Veiligheid	90
7. Kwaliteit leefomgeving	95
8. Bestuur en organisatie.....	102
2 Financiën	118
2.1 Financiële beschouwing	118
2.2 Opbouw resultaat	122
2.3 Resultaatbestemming	124
3 Paragrafen	130
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	130
3.2 Lokale heffingen.....	134
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	137
3.4 Financiering.....	147
3.5 Bedrijfsvoering	150
3.6 Openbaarheidsparagraaf	159
3.7 Verbonden partijen.....	160
3.8 Grondbeleid	166
3.9 Grote projecten.....	171
4 Jaarrekening	177
4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	177
4.2 Overzicht van baten en lasten en toelichting	180
4.3 Balans en toelichting.....	188
4.4 Rechtmatigheidsverantwoording	207
4.5 Bijlagen bij de jaarrekening.....	209
Bijlage 1 - Overzicht van reserves	210

Bijlage 2 - Doelen reserves	212
Bijlage 3 - Overzicht van voorzieningen	215
Bijlage 4 - Single Information Single Audit	216
Bijlage 5 - Overzicht baten en lasten per taakveld	227
5 Overige bijlagen	231
Bijlage 6 - Kerngegevens	232
Bijlage 7a - Overzicht van restantkredieten	233
Bijlage 7b - Verlenging termijnen kredieten	246
Bijlage 8 - Overzicht van opgenomen geldleningen	248
Bijlage 9 - Toelichting paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	249
Bijlage 10 - Depla beleidsindicatoren	251
Bijlage 11 - Aanbevelingen Rekenkamer	253

Voorwoord

Met trots presenteren wij de Programmarekening 2024. Dit document geeft een overzicht van de belangrijkste activiteiten en financiële resultaten van het afgelopen jaar. In lijn met het bestuursakkoord 'Samen werken aan de toekomst' hebben we grote stappen gezet om van Ede een gemeente te maken waar het nu én in de toekomst goed leven is.

Het jaar 2024 stond in het teken van ingrijpende veranderingen die onze gemeente direct hebben geraakt. Aangekondigde beleidswijzigingen vanuit het nieuwe kabinet, met name op het gebied van asiel, en thema's zoals het stikstofdossier en de druk op de woningmarkt stelden ons voor uitdagingen. Toch hebben we onze koers vastgehouden en flexibel gereageerd op deze ontwikkelingen.

Enkele belangrijke resultaten die we in 2024 hebben behaald:

- We hebben bijna 600 nieuwe woningen opgeleverd, waarvan 30% sociale woningen, om te voorzien in de grote vraag naar betaalbare woonruimte.
- De nieuwe locatie van Het Streek is geopend, een moderne leeromgeving die klaar is voor toekomstige generaties.
- De bereikbaarheid van Ede is aanzienlijk verbeterd met de opening van het nieuwe intercystation Ede-Wageningen en de ontsluitingsweg Parklaan.
- We hebben grote stappen gezet in de implementatie van de Omgevingswet, waaronder de start van de Omgevingsvisie Ede, die richting geeft aan de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente.
- Ede behaalde de hoogste score op sociale cohesie en de tweede plek op de brede welvaartsindex van de Atlas voor gemeenten.
- Het project Levendig Centrum won een internationale prijs voor de vergroening en verlevendiging van het stadscentrum.
- De Ontwikkel- en Investeringsstrategie is gepresenteerd, wat richting geeft aan de groei en ontwikkeling van onze gemeente.

We sluiten het jaar af met een positief resultaat van € 14,8 miljoen, op een totale begroting van € 510 miljoen. Een deel van dit resultaat voegen we toe aan de reserve Overlopende verplichtingen, zodat we projecten in 2025 en verder kunnen realiseren. Zo blijven we, ondanks onzekerheden in de financiering vanuit het Rijk, investeren in onze toekomst.

Samen met de gemeenteraad, onze inwoners en ondernemers bouwen we verder aan een financieel gezonde en toekomstbestendige gemeente Ede, ook in het licht van de financiële uitdagingen die voor ons liggen.

Bram van der Beek
Wethouder Financiën

Inleiding

In deze Programmarekening blikken we terug op 2024, een jaar waarin we flinke stappen zetten in de uitvoering van ons bestuursakkoord "Samen werken aan de toekomst". We bouwden aan een gemeente waar iedereen zich thuis voelt, waar we in verbinding leven en we samen werken aan een duurzame toekomst.

Maatschappelijke ontwikkelingen

De samenleving verandert continu en diverse maatschappelijke ontwikkelingen raakten onze gemeente direct in 2024. Het aantreden van Kabinet Schoof bracht tal van beleidswijzigingen, vooral op het gebied van asiel, inburgering, landelijk gebied en woningbouw. De voorgenomen intrekking van de Spreidingswet creëerde onzekerheid over vluchtelingenopvang. Eind 2024 maakten uitspraken van de rechter duidelijk dat het Rijk onvoldoende doet om het stikstofprobleem op te lossen. Dit leidt tot onzekerheid over de uitvoering van bouwprojecten.

Ondanks deze uitdagingen is er reden voor trots: volgens de Atlas voor gemeenten scoort Ede het hoogst op Sociale Cohesie van alle grote gemeenten in Nederland en bereikten we een indrukwekkende tweede plaats op de brede welvaartsindex. Juist deze sterke sociale samenhang vormt het fundament waarop Ede, ook zonder volledige duidelijkheid vanuit andere overheden, pragmatisch doorwerkt aan wat wél mogelijk is.

Belangrijkste resultaten in 2024

Het jaar 2024 stond naast de uitvoering van onze reguliere taken in het teken van de speerpunten uit het bestuursakkoord. Hieronder noemen we concrete voorbeelden van wat we in 2024 opstartten, uitvoerden en realiseerden.

Samen thuis

Een passende woning voor iedereen

We hielden vast aan ons bouwtempo met de oplevering van bijna 600 nieuwe woningen, waarvan ruim 30% sociale huurwoningen. We stelden de Woonzorgvisie op, waardoor we gericht sturen op een woningaanbod dat aansluit bij de behoeften van onze inwoners. Voor starters op de woningmarkt voerden we de starterslening opnieuw in. Ongeveer 75 huishoudens maakten hier gebruik van tot het budget eind 2024 uitgeput raakte. Daarnaast openden we de nachtopvang aan de Stationsweg. Begin 2025 vernietigde de rechtbank de omgevingsvergunning na een gegrond verklaard beroep van omwonenden. In goed overleg is tijdelijke openstelling afgesproken, terwijl we werken aan een structurele oplossing. Ook realiseerden we vier alternatieve locaties voor Oekraïners, die tot dat moment waren opgevangen in Harskamp.

Leefbare dorpen en wijken

Samen met Woonstede startten we in 2024 het programma Hart voor Hoogbouw Ede-Zuid 2040. We zetten in op een verbetering van de leefbaarheid, bestaanszekerheid en sociale samenhang in deze buurt. In 2024 nam Het Streek Lyceum zijn nieuwbouw in gebruik. Daarnaast realiseerden we tijdelijke huisvesting voor twee basisscholen aan de Ceelman van Ommerenweg. We troffen voorbereidingen voor het nieuwe Wijkhuis Ede West, De Commanderie in Bennekom en het Multifunctioneel Dorpshuis Otterlo. Om uitvoering te kunnen geven aan de doelen en ambities uit de Omgevingsvisie werkt Ede sinds 2024 met een Ontwikkel- en investeringsstrategie. Het hernieuwde Integraal Beleid Openbare Ruimte (IBOR) vormt de basis voor een integrale aanpak bij ontwikkeling en beheer van de openbare ruimte.

Een veilige (thuis)basis

We voerden integrale controles uit tegen ondermijnende criminaliteit. Daarnaast organiseerden we bewustwordingscampagnes over digitale weerbaarheid, drugscriminaliteit, mensenhandel en uitbuiting. De vacatures voor Toezicht Handhaving Openbare Ruimte zijn gevuld, waarbij de focus ligt op werken in de wijk.

Samen leven

Gezond en vitaal

Eind 2024 stelde de gemeenteraad de visie Sociaal Ede 2040 *Voorkomen is beter dan genezen!* vast. Onze inzet richt zich op bestaanszekerheid en het verkleinen van gezondheidsverschillen, met specifieke aandacht voor gebieden en groepen waarvoor dit het hardst nodig is. Daarbij zetten we juist in op het voorkómen van problemen in plaats van deze achteraf oplossen. We verlaagden drempels voor Voor- en Vroegschoolse Educatie en zetten in op een hoger bereik van peuters met een onderwijsachterstand. Ook werkten we verder aan de transitie van passend naar inclusief onderwijs.

Werk maken van Ede

We boekten in 2024 voortgang op het creëren van een toekomstbestendige economie met een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Dit blijkt onder meer uit de groei van het aantal gevestigde startups en bedrijven op het World Food Center, en de toename van het aantal werkzame personen op het WFC. Het programma Levendig Centrum won in 2024 de internationale vakjuryprijs voor Meest Inspirerende Binnenstadsproject, met de vergroening van Ede Centrum als centraal element. Verder werd Stichting Platform Bedrijventerreinen (SBE) opnieuw ingericht als doel de spreekbuis en belangenbehartiger van Edese ondernemers en als sparringpartner voor onze gemeente en Regio Foodvalley.

Ede beleeft en beweegt

We werkten aan een passende inrichting voor natuur en recreatie, zoals bij de Ginkel. Maar denk ook aan de herinrichting van Otterlo als Veluwe Ontvangstlocatie. Dit draagt bij aan een sterkere toeristische profilering. We ontwikkelden de propositie Ede hoofdstad van de Foodvalley en deden gerichte voorstellen aan de provincie om zo de leefbaarheid in vijf Foodvalley-gemeenten te waarborgen. Op deze manier komt cofinanciering voor Ede in beeld. Daarnaast ontwikkelden we een nieuwe cultuurvisie met uitvoeringsprogramma voor een kwalitatief, toegankelijk en onderscheidend cultuuraanbod.

Samen verder

Natuurherstel en landbouw met perspectief

In 2024 zetten we belangrijke stappen in het landelijk gebied. Meer dan 60 agrariërs in onze gemeente maakten gebruik van de landelijke beëindigingsregeling. Daarnaast ontvingen we als gemeente meer dan 50 aanmeldingen voor bestemmingsplanwijzigingen van locaties die niet meer agrarisch in gebruik zijn. Verder kochten we als gemeente stikstofruimte van een stoppende boerderij, waardoor diverse bouwprojecten weer doorgang vonden. Dit gaf niet alleen ruimte aan voorgenomen gebiedsontwikkeling, maar leverde tegelijk substantiële winst op voor de natuur: 65% van de uitstoot van deze boerderij verdwijnt volledig, wat bijdraagt aan natuurherstel van de Veluwe.

Naar een klimaatneutraal Ede

De Lokale Aanpak Isolatie startte succesvol, we plaatsten op 15 scholen zonnepanelen, en stelden een Buurt UitvoeringsPlan (BUP) vast voor de warmtetransitie in de Zeeheldenbuurt. Voor maatschappelijke organisaties ontwikkelden we maatwerkbegeleiding om te verduurzamen. In 2024 werd de visie Deelmobiliteit vastgesteld. Het gebruik van deelmobiliteit neemt gestaag toe. Ook is een vervolg gegeven aan de pilot deelbakfietsen. In juli 2024 besloot de gemeenteraad de invoeringsdatum van de Zero Emissie Zone Stadslogistiek voor het centrum uit te stellen naar 2030, zodat er meer voorbereidingstijd is om over te gaan tot een succesvolle invoering.

Toekomstbestendige mobiliteit

De bereikbaarheid en uitstraling van Ede kreeg een enorme impuls door de in gebruikname van het nieuwe station Ede-Wageningen. Met de afwikkeling van de WFC-experience zijn opnieuw de kansen in kaart gebracht welke zullen leiden tot een herijking van het Stationskwartier. In 2024 startte de provincie met de aanbesteding

van de nieuwe OV-concessie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley, waarvan het resultaat in 2025 bekend wordt. Naast de opening van het nieuwe station ronden we andere belangrijke projecten af zoals de Parklaan/Generaal Hackettlaan. We richtten verschillende wegen opnieuw in, waarbij we op delen een maximumsnelheid van 30 km/uur invoerden ter verbetering van de verkeersveiligheid.

Betrouwbare overheid en organisatie

In 2024 werkte het bestuur van Ede nauw samen met inwoners, ondernemers, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties aan grote opgaven voor de gemeente. Participatie vormt een steeds belangrijker instrument om onze taken goed uit te voeren. Op het gebied van dienstverlening richtten we verschillende processen opnieuw in en beschreven en pasten we deze aan om ze blijvend te verbeteren. Onze informatievoorziening vormde het hart van deze dienstverlening. We leverden continu inspanningen om informatie zowel duurzaam toegankelijk als goed beveiligd te houden en werkten aan een balans tussen openbaarheid en respect voor privacy.

Duurzaam financieel perspectief

Als gevolg van een lagere algemene uitkering vanuit het Rijk zetten we in 2024 de eerste stappen in ons ombuigingstraject. Hiermee willen we het financiële 'ravijn' het hoofd bieden. We verhogen per 1-1-2025 de OZB met 10% naast de reguliere inflatiecorrectie. Risico's blijven bestaan en nemen toe. Tegelijkertijd neemt onze financiële weerstand af door een dreigende disbalans in de begroting. Daarom werken we aan scenario's voor verdere ombuigingen.

Het jaar 2024 laat opnieuw zien dat Ede tegen een stootje kan. Ondanks financiële uitdagingen en externe onzekerheden vormt Ede een veerkrachtige gemeente met een sterk fundament van sociale cohesie. Door slim te investeren in onze toekomst en door samen te werken met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners, bouwen we verder aan een gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is.

Samenstelling van het bestuur

Het college van burgemeester en wethouders was per 31 december 2024 als volgt samengesteld:

Burgemeester René Verhulst is verantwoordelijk voor: Algemene bestuurlijke zaken; Integrale veiligheid; Openbare orde en veiligheid; Brandweer; Rampen en calamiteitenbestrijding; Horeca; Citymarketing; Externe betrekkingen en public affairs; Burgerzaken; Evenementenveiligheid en Euregio.

Wethouder Bram van der Beek is lid van de ChristenUnie. Hij is verantwoordelijk voor: Jeugdzorg; Onderwijs (huisvesting); Publieke gezondheidszorg; Maatschappelijke opvang; Financiën; Wonen; Verstedelijkingsstrategie en Food en World Food Center.

Wethouder Peter de Pater is lid van GemeenteBelangen. Hij is verantwoordelijk voor: Ruimtelijke ordening; Spoorzone; Sport; Recreatie en toerisme; Evenementen; Verkeer en vervoer; Facilitaire zaken en Monumenten.

Wethouder Karin Bijl is lid van de PvdA. Zij is verantwoordelijk voor: Participatie en arbeidsmarkt; Werk en Inkomen, Discriminatie, emancipatie, inclusie, integratie (inclusief vluchtelingen/statushouders); Communicatie en inwonersparticipatie; Coördinerend wethouder sociaal domein; Handhaving (OddV); ICT, data-security en privacy; Betrouwbare overheid en Wet open overheid en Cultuur.

Wethouder Jan Pieter van der Schans is lid van het CDA. Hij is verantwoordelijk voor: Landbouw; Natuur, landschap en water; Opgave landelijk gebied; Grondzaken en vastgoed; Programma Levendig centrum; Coördinatie Omgevingswet; Coördinerend wethouder gebiedsopgaven; Wijkaanpak en welzijn en Wet maatschappelijke ondersteuning.

Wethouder Arnold Versteeg is lid van de SGP. Hij is verantwoordelijk voor: Economie; Energietransitie; Klimaat; Beheer openbare ruimte; Milieu, bodem en afval; Dienstverlening en publiekszaken; Personeel en organisatie en Regio Foodvalley.

René Groen is de gemeentesecretaris/algemeen directeur van gemeente Ede. De gemeentesecretaris is de eerste beleidsadviseur van het college van burgemeester en wethouders en vormt de verbinding tussen het college en de ambtelijke organisatie. Als algemeen directeur heeft hij de eindverantwoordelijkheid over de organisatie en is hij verantwoordelijk voor het goed functioneren van de ambtelijke organisatie.

De Edese gemeenteraad bestaat uit 39 raadsleden. Burgemeester René Verhulst is de voorzitter van de gemeenteraad. Gerrit Hagelstein is de griffier.

De gemeenteraad was per 31 december 2024 als volgt samengesteld:

Partij	Aantal zetels
Burgerbelangen	3
CDA	4
ChristenUnie	6
D66	4
Democratische Partij Ede	1
Forum voor Democratie	1
GemeenteBelangen	5
GroenLinks	3
Mens en Milieu Ede	1
PvdA	2
SGP	7
VVD	2

Voorstel raad

Concept besluit

1. de Programmarekening 2024 vast te stellen;
2. Conform besluitvorming bij de Programmabegroting 2025-2028 de ingestelde reserve Omgevingsvisie te voeden vanuit de Algemene reserve € 23.783.000
3. aan de Algemene reserve toe te voegen; € 4.214.454
4. de maximale looptijd kredieten conform bijlage 7b te verlengen;
5. tot de volgende specifieke resultaatbestemmingsvoorstellen:
  - a. Toevoegen aan de Reserve Overlopende Verplichtingen de middelen erfgoed Biotopen voor het jaar 2026 € 53.750
  - b. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen bijdrage herbouw kantine Advendo Ederveen € 300.000
  - c. Toevoegen aan de reserve opvang en begeleiding specifieke doelgroepen de middelen Crisisnoodopvang Galvanistraat € 100.000
  - d. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Alleenverdienersproblematiek € 68.000
  - e. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Jeugdhulp - Bedrijfsvoering Knooppunt € 90.000
  - f. Toevoegen aan de egalisatiereserve kapitaallasten gemeentelijk vastgoed de middelen Maatwerkvoorziening Ontheemden € 1.206.000
  - g. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Westzoom € 75.000
  - h. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen Mobiliteitsonderzoeken € 180.000
  - i. Toevoegen aan de Reserve Omgevingsvisie de middelen Grondbedrijf Werklocaties € 5.186.000
  - j. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Food/ Eenmalige inrichtingskosten Doornboshoeve/volkstuinen € 50.000
  - k. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Otterlo onderlangs € 120.000
  - l. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Opgave landelijk gebied € 113.000
  - m. Toevoegen aan de Reserve Omgevingsvisie de middelen Grondbedrijf Woonlocaties € 241.000
  - n. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Gebiedsproces Otterlo € 205.000
  - o. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Facilitaire plannen woningbouw € 163.000
  - p. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Afhandeling WFC Experience en herijken Stationskwartier € 176.000
  - q. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Veiligheid/ Correctie overheveling middelen voor projectleider ondermijning € 80.000
  - r. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Groot onderhoud oppervlaktewater buitengebied € 60.000
  - s. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen WOO € 85.000
  - u. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Verbeteren Dienstverlening € 235.000
  - v. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Ventilatieproblematiek kinderdagverblijf Lunteren € 101.000
  - w. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Taxatie herbouwwaarde portefeuille vastgoed € 88.000
  - x. Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Bestandsverbetering/-verrijking (GEO & BEL) Mutatie-detectie € 67.000

y.	Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Onderhoud schoolgebouwen eigendom gemeente Ede	€ 56.000
z.	Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Decembecirculaire 2024 - Natuurbrandpreventie en -mitigatie	€ 300.000
aa.	Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Decembecirculaire 2024 - Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven	€ 753.000
ab.	Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Decembecirculaire 2024 - Capaciteitsinzet ondernemingsplan	€ 152.000
ac.	Toevoegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen de middelen Asbestsanering en achterstallig onderhoud	€ 350.000
ad.	Onttrekken aan Reserve Opvang en begeleiding specifieke doelgroepen de middelen inzet Leerlingenvervoer Oekraïne	€ 90.000

1 Programmaverantwoording

Leeswijzer

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

De voortgang van de prestaties wordt aangegeven met de volgende kleuren:

Afgerond

Ligt op schema

Vraagt aandacht

Prestaties die zijn afgerond of op schema liggen worden in principe niet toegelicht. Wanneer iets bijzonders te melden is of bij omvangrijke projecten wordt wel nadere informatie verstrekt. Ook als een prestatie aandacht vraagt wordt een toelichting gegeven.

Indicatoren

De indicatoren die nieuw zijn met ingang van deze programmarekening worden aangeduid met een (1).

Wat heeft het gekost?

Bij het onderdeel 'Wat heeft het gekost?' worden onderwerpen die zijn genoemd bij de Actualisatie, zoals opgenomen in de Programmabegroting 2024-2027, tussen haakjes aangegeven met de aanduiding 'Act. 2023' en het bijbehorende bedrag.

Doel programma

Adequate voorzieningen voor onderwijs, sport, cultuur en evenementen en duurzaam behoud en ontwikkeling van erfgoed.

Ontwikkelingen in 2024

Onderwijshuisvesting

De komende tien jaar stijgt het aantal leerlingen in de gemeente Ede met naar schatting 1.200 leerlingen. Deze groei verwachten wij in de gebieden Veluwe Poort, Enka, Kernhem, Lunteren, Ederveen en Wekerom. In 2024 is daarom uitbreiding gerealiseerd: bij het Streek aan de Bovenbuurtweg (structureel) en bij de Ceelman van Ommerenweg (tijdelijk). Voor de realisatie van de nieuwbouw Koning Davidschool op de Elias Beeckmankazerne is een wijziging van het bestemmingsplan nodig; het bestemmingsplan is op 16 januari 2025 vastgesteld. De realisatietermijn van het nieuwe gebouw is afhankelijk van eventuele bezwaar- en/of beroepsprocedures tegen de omgevingsvergunning en/of het bestemmingsplan. Ook de groeiende vraag naar speciaal onderwijs (grote wachtlijsten) vergt uitbreiding. De Wegwijzer, een school voor speciaal onderwijs, heeft in 2024 door financiering van de huur door de gemeente Ede, aan meer leerlingen onderwijs en zorg kunnen bieden. Ook heeft de gemeente het gebouw van openbare basisschool De Zuiderpoort in eigendom teruggekregen door sluiting van de school en is per 1 augustus 2024 beschikbaar gesteld. De Stichting Primair Onderwijs te Ede (Proominent) is gestart met een plan om de kwaliteit van het onderwijs bij (kleinere) scholen van Proominent in kaart te brengen.

In 2024 is gestart met het actualiseren van het Strategisch Huisvestingsplan (uit 2018) zodat in 2025 een Integraal Huisvestingsplan 2025-2045 kan worden vastgesteld.

Sport

Het jaar 2024 was het eerste jaar dat we uitvoering hebben gegeven aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Samen met Sportservice de Vallei en andere aanbieders is gewerkt aan het vergroten van de gezondheid van de Edenaren. Dit is nodig, omdat het aantal regelmatige sporters in Ede nog niet terug is op het oude niveau van voor de coronaperiode. Dit rijksprogramma is een programma van de lange adem en de focus lag dit jaar op het samenbrengen van de betrokken partijen. In 2024 is wel duidelijk geworden dat er risico's zitten in de structurele financiering van deze programma's vanuit het Rijk.

Evenementen

In 2024 hebben we, mede dankzij subsidieregelingen, onze DNA-evenementenorganisatoren ondersteund. Daarnaast is uitvoering gegeven aan de ambitie om de evenementenkalender te verrijken met nieuwe evenementen, zoals Foodvalley Film Festival.

Organisatoren krijgen te maken met toenemende regelgeving en het strenger (hanteren van) eisen en richtlijnen. Het merendeel van deze regels is afkomstig van de landelijke overheid.

Cultuur

In 2024 werden in Nederland verschillende belangrijke cultuurontwikkelingen waargenomen, deze ontwikkelingen hebben we meegenomen in het ontwikkelen van de nieuwe Cultuurvisie. Het jaar 2024 was het laatste jaar van de landelijke beleidsperiode van het Rijk en de Rijkscultuurfondsen. Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024 is afgerond en een nieuwe aanvraag is door het Fonds Cultuurparticipatie gehonoreerd. De gemeente heeft de - voorlopig - eerste twee tranches (2022-2023) van de SPUK-regelingen Impuls jongerencultuur uitgekeerd aan Cultura. De laatste tranche hebben wij in 2024 van het Rijk ontvangen en wordt in 2025 ingezet tot een subsidieregeling. Vanaf 2026 moeten gemeenten en provincies zorgen voor voldoende en volwaardige bibliotheken, met bekostiging via het gemeentefonds. De zorgplicht wordt gefaseerd ingevoerd met een decentralisatie-uitkering in 2025 en 2026, waarna het bedrag vanaf 2027 regulier beschikbaar zal komen via het gemeentefonds. De VNG heeft 'De propositie samen cultuur borgen' ingezet op de koers naar het nieuwe cultuurbestel. Het uitgangspunt van deze propositie is om cultuur voor alle inwoners toegankelijk, bereikbaar en aantrekkelijk te houden.

Erfgoed

In Cultura Erfgoed vond de expositie 'Geboeid door Ontketening' plaats over het koloniaal verleden en hedendaagse kunst. De klassendag tijdens Open Monumentendag trok 18 klassen (ruim 290 leerlingen), en voor basisscholen is het educatieproject 'WOII in Ede: verzet en verraad' gestart. De ArcheoHotspot werd actief gebruikt door inwoners en vrijwilligers, onder begeleiding van professionals. Ook op locatie werd onderzoek verricht, zoals in Doesburgerbroek en Wethoudersbuurt.

In de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit is over ruim 80 bouwplannen geadviseerd. Verduurzaming bleef een speerpunt, met subsidiabel gestelde legeskosten, een verduurzamingsavond voor monumenteneigenaren en de publicatie 'Een warme Jas'. De subsidiepot voor gemeentelijke monumenten was snel overvraagd; twee nieuwe gemeentelijke monumenten zijn aangewezen en er is een brochure over historische interieurs verspreid. Open Monumentendag trok ruim 4.177 bezoekers. Samen met andere gemeenten pleitte Ede voor behoud van de provinciale cofinancieringsregeling voor gemeentelijke monumenten. En met succes: provincie Gelderland besloot de subsidieregeling voort te zetten.

Wat van ons erfgoed in de ondergrond resteert, gaat achteruit. Gelden uit de Erfgoednota (2018) worden in 2024-2025 ingezet op dat proces meer inzichtelijk te maken, de eindigheid van ons unieke archeologische erfgoed te benadrukken en aandacht te genereren voor 'Behoud in situ' voor volgende generaties.

Financieel overzicht programma

	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Bedragen x € 1.000 Verschil Act. begr./Rek. 2024
Lasten					
Onderwijshuisvesting	6.213 N	6.971 N	8.494 N	8.759 N	265 N
Sport	9.611 N	8.371 N	9.740 N	9.508 N	231 V
Evenementen	0 N	473 N	718 N	727 N	10 N
Cultuur	10.542 N	11.664 N	11.741 N	10.979 N	762 V
Totaal lasten	26.367 N	27.479 N	30.692 N	29.973 N	719 V
Baten					
Onderwijshuisvesting	401 V	30 V	30 V	0 V	30 N
Sport	1.955 V	633 V	633 V	657 V	24 V
Evenementen	0 V	0 V	0 V	0 V	0 V
Cultuur	580 V	171 V	609 V	298 V	311 N
Totaal baten	2.936 V	834 V	1.272 V	955 V	317 N

	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Act. begr./Rek. 2024
Saldo baten en lasten	23.432 N	26.645 N	29.420 N	29.019 N	402 V
Storting reserve	550 N	259 N	2.207 N	2.112 N	95 V
Onttrekking reserve	779 V	770 V	2.722 V	2.472 V	250 N
Resultaat	23.203 N	26.134 N	28.905 N	28.659 N	246 V

Productgroep Onderwijshuisvesting

Doel

Onderwijsaccommodaties die passen bij de huidige maatschappelijke verwachtingen en die voldoen aan de huidige bouwbesluiten voor nieuwbouw en de eisen die van kracht worden in het kader van het Klimaatakkoord en de doelstellingen van Parijs 2050.

Ketenpartners

Schoolbesturen (en in mindere mate schooldirecties en medezeggenschapsraden); Instellingen voor Kinderopvang (in de rol van huurder/gebruiker van onderwijsaccommodatie); Sportservice de Vallei (voor faciliteiten bewegingsonderwijs).

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Programma en overzicht Onderwijshuisvesting 2023](#)
- [Samenwerken aan de Toekomst, Bestuursakkoord 2022-2026](#)
- [Programma, overzicht en huisvestingsagenda voor kalenderjaar 2021. Toekenningen en weigeringen aanvragen & huisvestingsagenda SHP2022](#)
- [Strategisch huisvestingsplan onderwijs, deel 2 2018-2021](#)
- [Strategisch huisvestingsplan onderwijs deel 1 2017-2020](#)
- [Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Ede 2017 ev.](#)
- [Integraal huisvestingsplan onderwijs 2015-2018](#)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	Betere kwaliteit van de (bestaande) onderwijsgebouwen.	
Prestaties	• Oplevering nieuwbouw Het Streek, Bovenbuurtweg 9. • Verdere uitwerking programma van eisen Senioregebouw en Junior gebouw Marnixcollege. • Uitvoering nieuwbouw Koning Davidschool op de Elias Beeckman kazerne.	
Subdoel	Voldoende onderwijsvoorzieningen in 2033: voor regulier basisonderwijs en voor speciaal basisonderwijs.	
Prestaties	• Wij realiseren onderwijshuisvesting in Doesburgerbroek die geschikt is voor inclusief onderwijs.	
Subdoel	Voldoende kinderopvanglocaties met oog op de groei van Ede.	
Prestaties	• Wij participeren in het programma 'normenkader maatschappelijke voorzieningen Ede 2040'.	
Subdoel	De leegstand wordt vaker benut voor maatschappelijke doelen.	
Prestaties	• Wij maken afspraken met schoolbesturen zodat onderwijsgebouwen efficiënter worden benut.	

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Bedragen x € 1.000 Verschil Act. begr./Rek. 2024
Lasten	6.213 N	6.971 N	8.494 N	8.759 N	265 N
Baten	401 V	30 V	30 V	0 V	30 N
Storting reserve	0 N	0 N	1.500 N	1.500 N	0 N
Onttrekking reserve	85 V	39 V	1.951 V	1.951 V	0 N
Resultaat	5.728 N	6.902 N	8.013 N	8.308 N	295 N

Toelichting

Onderwijshuisvesting

€ 260.000 N

Met de overdracht van het schoolgebouw aan de Anton Mauvestraat 10A aan het schoolbestuur Drieslag heeft de gemeente ook de middelen voor achterstallig onderhoud beschikbaar gesteld aan het betreffende schoolbestuur. Dit bedrag is eerder in 2022 ontvangen door de gemeente van het schoolbestuur CNS. Daarnaast is bij nacalculatie over de vergoeding aan Sportservice voor bewegingsonderwijs gebleken dat er in 2023 een te laag voorschotbedrag is uitgekeerd. Dit is gecorrigeerd in 2024. Naast een aantal andere kleinere afwijkingen zijn dit de belangrijkste redenen voor de overschrijding op de lasten in 2024.

Productgroep Sport

Doel

We bieden of geven onze inwoners voldoende kansen en mogelijkheden om te sporten en bewegen. Dit vinden we belangrijk omdat het vitaliteit en contact stimuleert. We streven ernaar dat onze inwoners geen belemmering ervaren om te gaan sporten en bewegen en via sport en bewegen een gezonde leefstijl aan gaan meten en sociaal actief zijn.

Ketenpartners

Sportservice de Vallei, Sportforum Ede, (commerciële) sportaanbieders; onderwijsinstellingen en zorgaanbieders.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Accommodatieplannen binnensport- buitensport 2022-2025](#) (2022)
- [Sportvisie Ede](#) (2020)
- [Sportakkoord](#) (2019)
- [Toekomstvisie zwemproduct](#) (2016)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	Meer inwoners voldoen aan de beweegrichtlijnen; daarmee meten we in hoeverre Edenaren op het gebied van sport en bewegen een gezonde leefstijl hebben.	
Prestaties	• Uitvoering geven aan het GALA akkoord voor wat betreft sport en bewegen, door bijvoorbeeld Lekker in je vel, Wandeluitdaging en andere leefstijlinterventies. • Toekennen initiatieven in het kader van Sportakkoord.	✓ ✓
Subdoel	Het aantal voorzieningen sluit aan bij de samenstelling van de bevolking.	
Prestaties	• Wij zorgen ervoor dat sportaanbieders voldoende faciliteiten hebben. • Inhoudelijk bijdragen aan uitwerking plan Bewegen, ontmoeten, sporten en spelen in de buurt. • Uitwerking nieuwbouwplan Turnstede i.s.m. brandweerkazerne.	→ ✓ →

Subdoel	Voorzieningen worden gewaardeerd met een 7 of hoger. We willen dat onze faciliteiten goed worden beoordeeld omdat goede accommodaties het gebruik bevorderen.	
Prestaties	Uitvoeren geplande renovaties binnensport en kunstgrasvelden.	✓
Subdoel	Hoger lidmaatschap van organisaties op het gebied van sport en bewegen. Daarbij gaat het ook om het bevorderen van de sociale activatie; het gaat daarom niet alleen om sportverenigingen, maar ook om fitness, loopgroepen, maneges en dergelijke.	
Prestaties	- Inrichten verenigingsmanagement in samenwerking met SFE om gezamenlijke vraagstukken van aanbieder te inventariseren en aan te pakken en daarmee vitaliteit aanbieders te vergroten. - Toekennen initiatieven in het kader van Sportakkoord.	✓

Indicatoren

Effectindicatoren			Waarde 31-12				Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage inwoners dat sport in groepsverband (vereniging, club, loopgroep, MTB-groep o.i.d.)	-	40	-	36	-	38	40
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten. Streefwaarde is landelijk gemiddeld.</i>							
Percentage inwoners (4 jaar en ouder) dat voldoet aan de beweegrichtlijnen	-	54	-	49	49,2	-	55
<i>In 2025 nieuwe meting.</i>							
Percentage inwoners dat op de een of andere wijze aan sport doet	-	71	-	60	-	61	70
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Oordeel gebruikers over gemeentelijke sportaccommodaties (rapportcijfer)	-	7,5	-	7,4	-	7,3	7,0
<i>Zoals sporthallen, Zwembad De Peppel, voetbalvelden. Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Percentage inwoners (4 jaar en ouder) dat één keer per week of vaker sport	-	-	-	49	49,9	-	50
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Percentage Edenaren dat tevreden is over aanbod aan sport en recreatie	-	-	-	-	-	78	-
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten. Indicator is opgenomen bij de Programmabegroting 2025-2028, daarom geen streefwaarde voor 2024.</i>							

Prestatie-indicatoren			Waarde 31-12				Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage gerealiseerde gemeentelijke sportaccommodaties dat benodigd is volgens het accommodatieplan sport om te voldoen aan de vraag van de bevolking	80	90	95	95	95	95	100
De mate waarin de hoeveelheid accommodaties aansluit bij de samenstelling van de bevolking	85	95	95	95	95	95	100
<i>In procenten. In het accommodatieplan is per jaar ingeschat hoeveel accommodaties nodig zijn; het percentage geeft aan in welke mate dit is gerealiseerd.</i>							

Wat heeft het gekost?

	Bedragen x € 1.000				
	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Act. begr./Rek. 2024
Lasten	9.611 N	8.371 N	9.740 N	9.508 N	231 V
Baten	1.955 V	633 V	633 V	657 V	24 V
Storting reserve	14 N	13 N	13 N	13 N	0 N
Onttrekking reserve	143 V	45 V	41 V	41 V	0 N
Resultaat	7.527 N	7.707 N	9.079 N	8.824 N	255 V

Toelichting

Bijdrage herbouw kantine Advendo Ederveen

€ 300.000 V

Voorstel tot resultaatbestemming

€ 300.000 N

Bij de Perspectiefnota 2025-2028 is deze bijdrage aan sportvereniging Advendo begroot. Het bouwplan is in 2024 verder ontwikkeld, maar nog niet gereed en daarom is de bijdrage nog niet verstrekt aan de vereniging. Wanneer de bouwvergunning wordt verstrekt, wordt de bijdrage aan de vereniging uitgekeerd. Wij stellen u voor om € 300.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen.

Productgroep Evenementen

Doel

We werken aan een evenementenaanbod van evenementen die samen een aantrekkelijk vrijetijdsaanbod bieden aan alle Edenaren, die bezoekers naar Ede trekken om hier te verblijven en die uitstralen wie we zijn.

Ketenpartners

Ede Marketing, Sport Service De Vallei, Cultura, Platform Ede Centrum.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Evenementenvisie](#)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	Er zijn voldoende evenementen voor inwoners.	
Prestaties	• Monitoren in hoeverre de evenementenkalender evenwichtig verdeeld is. • Faciliteren van nieuwe evenementen, aanvullend aan het bestaande evenementenaanbod.	
Subdoel	We faciliteren de organisatoren van onze DNA-evenementen door kennisoverdracht en ondersteuning op onderdelen van het proces.	
Prestaties	• Ondersteunen bij verkeersmaatregelen en afval. • Ondersteunen met subsidie in tegemoetkoming oplopende kosten. • Het twee keer per jaar organiseren van informatiesessies voor organisatoren van DNA-evenementen. • Ondersteuning en begeleiding bij het vergunningenproces.	
Subdoel	We brengen de basis van het proces rondom evenementen op orde.	
Prestaties	• Samen met afdeling Veiligheid zorgen we voor een goede facilitering van evenementenorganisatoren. • Het in kaart brengen van evenementenlocaties in Ede Centrum en in groene gebieden. • Optimaliseren van communicatie en marketing rondom evenementen.	

Indicatoren

Beeldindicatoren	Waarde 31-12					Streefw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage Edenaren dat tevreden is over aanbod aan uitgaansmogelijkheden, horeca, film <i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>	-	-	-	-	-	71	n.v.t.

Effectindicatoren	Waarde 31-12						Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage inwoners dat tevreden is over aanbod aan evenementen	-	-	-	-	-	57	-
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten. Bij Programmabegroting 2024-2027 geen referentiewaarde beschikbaar om streefwaarde 2024 te bepalen.</i>							

Wat heeft het gekost?

	Bedragen x € 1.000				
	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Verskil Act. begr./Rek. 2024
Lasten	0 N	473 N	718 N	727 N	10 N
Baten	0 V	0 V	0 V	0 V	0 V
Storting	0 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Onttrekking	0 V	0 V	0 V	0 V	0 V
Resultaat	0 N	473 N	718 N	727 N	10 N

Toelichting

De evenementen in 2024 waren een succes en de budgetten zijn conform begroting besteed.

Productgroep Cultuur

Doel

Kunst, cultuur en erfgoed worden meer zichtbaar en de voorzieningen sluiten aan op de behoefte van inwoners.

Ketenpartners

Ministerie OCW; Rijksdienst voor het Cultureel erfgoed (RCE); Provincie Gelderland; Cultuur Oost, Kröller-Müller Museum; Moe (museum overleg Ede); lokale musea; Omroep Ede; Cultura; Cultuurmakelaar, Openluchttheater; culturele instellingen die (incidentele) subsidie van de gemeente Ede ontvangen; monumenteneigenaren, -gebruikers en -huurders; architecten; restauratie-bedrijven; archeologisch bedrijfsleven; aannemers; hoveniers; beheerders; commissie ruimtelijke kwaliteit Ede (CRK); Bond Heemschut; Vereniging De Hollandsche Molen; Federatie Grote Monumentengemeenten (FGM); Nationaal Restauratiefonds (NRF); Vereniging Edese Monumenten (VEM); Nationale Maatschappij tot Restaureren en Herbestemmen van Cultureel Erfgoed (BOEI); Stichting Monumentenwacht Gelderland; Comité Open Monumenten Dag Ede (OMD); Historische verenigingen; Archeologische vrijwilligersorganisaties; buur- en regiogemeenten; Vereniging Behoud Begraafplaats Bennekom; BAK (belangenvereniging amateurkunst), Platform Edese Kunstenaars (PEK), Cultuurforum.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Cultuurvisie gemeente Ede \(2024\)](#)
- [Verordening Commissie Ruimtelijke Kwaliteit Ede \(2024\)](#)
- [Erfgoedverordening Gemeente Ede \(2024\)](#)
- [Subsidieregeling Instandhouding Erfgoed Ede \(2024\)](#)
- [Subsidieregeling tegemoetkoming leges duurzame maatregelen monumenten Ede \(2024\)](#)
- [Beleidsregels voor onderhoud en restauratie van monumenten \(Beleidsregel MOOI Ede\) \(2023\)](#)
- [Cultuurhistorische Waardenkaart \(2023\)](#)
- [Nota 'Erfgoed maakt Ede!' \(archeologie, monumentenzorg, archief\) \(2018\)](#)
- [Subsidieregeling cultuur 2017](#)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Cultuur

Subdoel Prestaties	Alle kinderen maken kennis met en krijgen een basis van alle cultuurvormen.	
	• Het subsidiëren van specifieke projecten die het Kröller-Müller Museum uitvoert.	→
	• Het subsidiëren van het Cultuurpunt binnen Cultura.	→
	• Het herijken van het samenwerkingsconvenant met het Kröller-Müller Museum.	→
	• Het deelnemen aan de matchingsregeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit' (landelijke samenwerking van Rijk, provincie en gemeenten om cultuuronderwijs te verbeteren).	✓
	• Het mede vormgeven van de nieuwe aanvraag voor de matchingsregeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit 2025-2028.	✓
Subdoel Prestaties	Edenaren kennen de (militaire) historie van Ede (het verhaal van Ede).	
	• Het faciliteren van Cultura Erfgoed (een locatie voor ontmoeting, onderzoek en expositie); daar wordt het verhaal van Ede verteld.	→
	• Het subsidiëren van wisseltentoonstellingen in musea en de Stichting Militaire Historie Ede.	✓
	• Het subsidiëren van een Informatiepunt Digitale Overheid binnen de bibliotheek (SPUK IDO).	✓
Subdoel Prestaties	Inwoners en bezoekers komen meer met elkaar in contact via kunst en cultuur. Dit versterkt de sociale cohesie en sociale kracht van Ede.	
	• Het subsidiëren van een bibliotheekvoorziening met ontmoetingsfunctie.	✓
	• Het verstrekken van waarderingssubsidies aan verenigingen voor amateurkunst.	✓
	• Het handhaven 'subsidieregeling overige culturele aangelegenheden' (onderdeel van de subsidieregeling cultuur) vanwege de focus op ontmoeting en sociale cohesie.	✓
Subdoel Prestaties	Een beter (cultureel) ondernemersklimaat.	
	• Het ondersteunen/versterken/subsidiëren van de cultuurmakelaar in het informeren, stimuleren en verbinden van het culturele veld (versterking vanuit Brede SPUK).	→
	• Het ondersteunen/subsidiëren van de cultuurmakelaar in het organiseren van de jaarlijkse Uitmarkt ten behoeve van de zichtbaarheid van het culturele aanbod.	✓
	• Het ondersteunen/subsidiëren en monitoren van het culturele veld in het uitvoeren van samenwerkingsprojecten met de partners in de Food Valley gemeenten.	✓
Subdoel Prestaties	Een culturele uitstraling van Ede die beter aansluit bij de behoefte van inwoners.	
	• Het faciliteren van de ontwikkeling van ArtBase Ede.	→
	• Het ondersteunen van het kunstfestival Woest & Bijster.	✓
	• Het faciliteren van de ontwikkeling van een nieuwe bibliotheek in Bennekom. (SPUK Herstel bibliotheken).	✓
	• Het verkennen van het ontwikkelen van een nieuwe bibliotheek in Otterlo (SPUK Herstel bibliotheken).	✓
	• Het stimuleren van een cultureel netwerk gericht op jongerencultuur met als basis een samenwerking tussen het culture veld, zorg, welzijn en aangrenzende domeinen. (SPUK Jongerencultuur en Brede SPUK).	✓

Subdoel	Cultura Erfgoed is centrum voor erfgoed in de hele gemeente, een locatie voor kennisuitwisseling en uitvalsbasis voor cultuurhistorisch (veld)onderzoek.	
Prestaties	• We bieden Edenaren de ruimte om deel te nemen aan wetenschappelijk onderzoek onder begeleiding van professionals. • Vrijwilligers worden verder bekwaamd tot gastheren/dames en ambassadeurs; we trekken nieuwe vrijwilligers aan.	

Erfgoed

Subdoel	Edenaren en bezoekers kennen de historie van Ede; de geschiedenis van Ede wordt tastbaar en beleefbaar.	
Prestaties	• We blijven evenementen gericht op erfgoededucatie ondersteunen, zoals Open Monumentendag en Historisch Café Ede.	

Subdoel	Dat bestaande beschermde monumenten (archeologisch, gebouwd en aangelegd) en erfgoedwaarden zo goed mogelijk in stand gehouden worden.	
Prestaties	• Wij informeren erfgoedeigenaren in geval van restauratie- of verbouwplannen, coördineren structureel de (wettelijk verplichte) advisering aan het college hierover, ondersteunen in het vergunningentraject, en zijn nadien vaak betrokken bij de uitvoering in het veld naar aanleiding van vergunningverlening, bijzondere situaties of voortschrijdend inzicht. In geval van (al dan niet door derden geïnitieerde) handavingsprocedures ondersteunen wij de OddV. • Wij adviseren en ondersteunen bij individuele aanvragen op grond van diverse instandhoudingregelingen, stimuleren periodieke inspecties, en verlenen subsidies op basis van de eigen gemeentelijke tegemoetkomingsregeling en controleren dit in het veld. • Wij zorgen ervoor dat, daar waar noodzakelijk, rekening wordt gehouden met archeologische, historisch (steden) bouwkundige en/of cultuurlandschappelijke erfgoedwaarden binnen (ruimtelijke) planvorming in brede zin.	

Subdoel	Dat nieuwe erfgoedwaarden op diverse deelgebieden, zowel actief (op basis van beleid of wetgeving) als passief (op verzoek derden) zichtbaar en/of beschermd worden. *	
Prestaties	• Categorieel: wij analyseren en beschermen het meest waardevolle funerair erfgoed in Ede (begraafplaatsen en graftekens) als gemeentelijk monument. • Generiek: wij beschermen als gemeentelijk monument de meest waardevolle objecten in het buitengebied uit de periode van 'Oorlog & Wederopbouw' (1945-1965) - (2e tranche). • Generiek: wij beschermen 'Karakteristieke Panden' (tot 1965) in Ede via het Omgevingsplan. • Specifiek: wij doorlopen door derden geïnitieerde verzoeken tot aanwijzing als gemeentelijk of rijksmonument. • Generiek: wij typeren, waarderen beschermen van waardevolle stadsgezichten en/of cultuurlandschappen via het Omgevingsplan (taak Omgevingswet/Omgevingsplan).	

* Enkele sectorale projecten zijn geprioriteerd en getemporiseerd, waaronder de bescherming van Karakteristieke Panden en Wederopbouwmonumenten. Dit mede als gevolg van het grote aantal bouwplannen voor monumenten dat in 2024 behandeld moest worden. Er is verder gewerkt aan de identificatie en bescherming van funerair erfgoed. Met sloop bedreigd Post '65 erfgoed, waaronder een vizelgemaal in Ede, is via een aanwijspprocedure veiliggesteld.

Subdoel	Dat monumentale aspecten van interieurs, in het bijzonder woonhuisinterieurs, beter worden gerespecteerd bij verduurzaming, verbouw of transformatie van beschermde monumenten.	
Prestaties	Wij maken een informatiebrochure over het belang van monumentale interieurs, specifiek bedoeld voor makelaars, monumenteneigenaren c.q. potentiële kopers.	✓
Subdoel	Het (wettelijk verplichte) voorkomen van de aantasting of ontsiering van de omgeving van beschermde monumenten (nieuwe taak Omgevingswet/Omgevingsplan). **	
Prestaties	Wij stellen regels op voor een biotoopgebied rondom ieder monument ter voorkoming van ontsiering of aantasting van de directe omgeving.	✗

** Enkele sectorale projecten zijn geprioriteerd en getemporeerd, waaronder de biotoopgebieden (zie kanttekening hierboven).

Indicatoren

Beeldindicatoren	2019		2020		Waarde 31-12		Streefsw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	2024
Sociale cohesie	6,4	-	6,3	-	6,3	-	n.v.t.	
<i>Schaalscore op 10-puntsschaal die is opgebouwd uit vier stellingen over sociale samenhang in de buurt. Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>								
Woon aantrekkelijkheid Ede	25	26	25	25	22	19	n.v.t.	
<i>Rangnummering woon aantrekkelijkheidsindex (Atlas voor gemeenten): hoe lager des te aantrekkelijker is de gemeente.</i>								
Percentage inwoners dat tevreden is over aanbod aan musea, tentoonstellingen	-	-	-	-	-	31	n.v.t.	
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>								
Effectindicatoren	2019		2020		Waarde 31-12		Streefsw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	2024
Deelname aantal scholen aan het programma 'Cultuureducatie met Kwaliteit'	29	33	40	41	41	48	52	
Percentage inwoners dat een (zeer) positief beeld heeft van de gemeente Ede (als gebied)	-	77	-	81	-	73	81	
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>								
Percentage Edenaren dat tevreden is over aanbod aan theater, voorstellingen en concerten	-	-	-	-	-	52	-	
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten. Indicator is opgenomen bij de Programmabegroting 2025-2028, daarom geen streefwaarde voor 2024.</i>								
Vervallen indicatoren	2019		2020		Waarde 31-12		Streefsw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	2024
Percentage Edenaren dat cultuuraanbod voldoende vindt	-	63	-	72	-	-	75	
<i>Indicator vervalt. Wordt nu gedetailleerder uitgevraagd: Percentage inwoners dat tevreden is over aanbod aan sport en recreatie, percentage inwoners dat tevreden is over aanbod aan uitgaansmogelijkheden, horeca, film, percentage inwoners dat tevreden is over aanbod aan theater, voorstellingen en concerten, percentage inwoners dat tevreden is over aanbod aan musea, tentoonstellingen, percentage inwoners dat tevreden is over aanbod aan evenementen.</i>								

Wat heeft het gekost?

	Bedragen x € 1.000				
	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Act. begr./Rek. 2024
Lasten	10.542 N	11.664 N	11.741 N	10.979 N	762 V
Baten	580 V	171 V	609 V	298 V	311 N
Storting reserve	537 N	246 N	694 N	599 N	95 V
Onttrekking reserve	551 V	686 V	730 V	480 V	250 N
Resultaat	9.948 N	11.053 N	11.095 N	10.800 N	296 V

Toelichting

Cultura € 126.000 V

In 2024 is sprake van een voordeel op het subsidiebudget voor Cultura. Dit wordt voornamelijk verklaard doordat minder subsidie is beschikbaar vanwege een correctie op de bedrijfsvoeringslasten. Verhoging van deze lasten dient de organisatie te dekken uit de prijscompensatie op de subsidie.

Vorbereidingsbudget functieverandering Sterrenberg € 50.000 V

Door vertrek van de voormalige huurder van gebouw "De Sterrenberg" ontstaat ruimte voor een andere functie in het gebouw tegenover het gemeentehuis. Bij de Programmabegroting 2024-2027 is de wens uitgesproken om hier een culturele invulling aan te geven. In 2024 is door een externe partij een onderzoek uitgevoerd om inzicht te krijgen in de mogelijkheid van deze wens. Besluitvorming over invulling van het gebouw is nog niet definitief.

Kunstaankopen € 170.000 V

Onttrekking reserve Kunstaankopen € 170.000 N

Dit jaar zijn er minder kunstaankopen geweest dan verwacht. Zo zijn de kunstwerken Kernhem, Veluwe Poort (Frisopark) en het bankje bij het Indisch Monument nog niet gerealiseerd. Tegenover de lagere lasten staat dat er minder wordt onttrokken uit de reserve Kunstaankopen.

SPUK-jongerencultuur € 295.000 V

€ 295.000 N

De eerste twee tranches (2022-2023) van de SPUK-regelingen Impuls jongerencultuur zijn uitgekeerd aan Cultura. De laatste tranche (2024) van € 295.000 is dit jaar ontvangen maar zal pas in 2025 besteed worden. Deze kosten waren als uitgaande subsidie begroot en daar tegenover de bijbehorende baten.

Erfgoed biotopen € 54.000 V

Voorstel tot resultaatbestemming € 54.000 N

De introductie van de Omgevingswet (art. 5.130 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)) verplicht gemeenten nieuwe regels op te stellen in het Omgevingsplan ter voorkoming van aantasting van de omgevingen van beschermde rijks- en gemeentelijke monumenten. Voor ieder monument moet de gemeente een eigen biotoop vaststellen met passende regels. Gelet op de verscheidenheid aan monumenten is dit een maatwerkopgave. In 2024 zijn we gestart met de verkenning van de opgave en in 2026 zal alles geïmplementeerd zijn in het omgevingsplan. Wij stellen u voor € 53.750 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de Reserve Overlopende Verplichtingen en het begrote bedrag voor 2025 eveneens € 53.750 over te hevelen naar 2026.

Doel programma

Inwoners zijn gezond, veerkrachtig en voelen zich thuis in Ede, waarbij kinderen opgroeien in een kansrijke omgeving.

Ontwikkelingen in 2024

Maatschappelijke ondersteuning

In de Atlas voor Gemeenten 2024 staat Ede op de eerste plaats in Nederland als gemeente met de grootste sociale cohesie en op nummer twee als gemeente met de meeste brede welvaart. Dit heeft te maken met de kracht van onze sociale basis; het grote aantal Edenaren dat vrijwilligerswerk doet, de vele organisaties die - formeel en informeel- samenwerken en hun bijdrage leveren aan een gezond, sociaal en veerkrachtig Ede. Tegelijkertijd zijn er ook knelpunten en uitdagingen.

- We signaleren dat de zorg, bijvoorbeeld kwetsbare ouderen, in zwaarte toeneemt. Met veel toewijding en door actief samen te werken lukt het de partners toch hen een plek te bieden binnen de sociale basis. Zo blijven inwoners onderdeel van de maatschappij.
- Ook zien we dat de druk op vrijwilligers en specifiek op mantelzorgers toeneemt. Veel mantelzorgers ervaren de mantelzorg als intensief, bijvoorbeeld in combinatie met de zorg voor hun gezin en met werk. Daarom ondersteunen we mantelzorgers en vrijwilligers, onder meer met een regionale logeer-/respijtovereenkomst en door vrijwilligerswerk te stimuleren, te waarderen en de impact zichtbaar te maken.

We zetten weer de nodige vervolgstappen in de nieuwbouw van wijk- en dorpshuizen in Otterlo, Bennekom en in Ede West. We zien dat het werken met vrijwillige besturen krachtig en waardevol is. Aan de andere kant zijn continuïteit van de bezetting en belastbaarheid aandachtspunten. We ondersteunen en ontlasten de besturen dan ook waar mogelijk.

Ook signaleren we dat de problematiek onder jeugdigen blijft toenemen: het aantal (hulp)vragen aan het CJG, vooral rond psychosociaal functioneren, stijgt. Met advies of kortdurende ondersteuning kunnen de meeste hulpvragen worden verholpen zonder doorverwijzing naar maatwerkvoorzieningen.

Eenzaamheid is nog altijd aanwezig en wordt ook zichtbaar binnen groepen waar nog beperkt aandacht voor is. Denk aan chronisch zieken van jonge of middelbare leeftijd. Maatschappelijke organisaties zien regelmatig eenzame inwoners, ouderen maar ook jongeren. De mentale gezondheid van inwoners vraagt aandacht. Vanuit de opgave Vitaliteit en Gezondheid is in 2024 gewerkt aan een integraal plan hiervoor.

Inclusie

De zichtbaarheid, acceptatie en veiligheid van LHBTIQ+'ers blijft - mede onder invloed van buitenlandse ontwikkelingen - onder druk staan. Deze ontwikkelingen hebben effect op hoe inclusief de Edese samenleving

is en wordt beleefd. In 2024 stelde uw raad dan ook de beleidsnota Ede kiest inclusie(f) vast. Deze beleidsnota vertaalden we naar een uitvoeringsagenda met concrete acties. We betrokken onze partners in de Sociale Basis hierbij via dialoogsessies. Ook was er in 2024 wederom een succesvolle Ede-pride en er is met indrukwekkende toneelvoorstellingen aandacht besteed aan vieringen als IDAHOT (Internationale Dag Tegen Holebifobie en Transfobie) en Coming-out Day.

Het Edes Netwerk Vrijwillige Ondersteuning (ENVO), dat de vrijwillige organisaties, bewonersinitiatieven en formele partners in Ede met elkaar verbindt, helpt bij het vragen om en bieden van hulp.

Met de personeelstekorten, de vergrijzing en de knellende zorgbudgetten wordt een stevige sociale basis steeds belangrijker. Daarom is gestart met de verkenning hoe de gemeente het meest effectief kan sturen. De ingezette Beweging naar de Voorkant (structurele investering in de sociale basis) wordt daarbij gecontinueerd.

In 2024 zijn we aan de slag gegaan met het opzetten van de ketenaanpakken Valpreventie en Overgewicht Volwassenen. Tijdens de uitvoering bleek dat een aantal randvoorwaarden nog niet op orde was zoals bijvoorbeeld het ontbreken van een regionaal netwerk. Ook landelijke financieringsafspraken waren nog niet op orde. We zijn alvast lokaal aan de slag gegaan en samen met partners konden we al veel stappen zetten zodat inwoners gebruik kunnen maken van nieuw aanbod.

Gezondheidsondersteuning

In 2024 publiceerde het RIVM de nieuwe Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2024. Deze verkenning vormt de basis voor de landelijke nota gezondheidsbeleid die in 2025 zal verschijnen. Belangrijke ontwikkelingen volgens de verkenning zijn vergrijzing, gezondheidsverschillen, ongezondere leefstijl van de jeugd, stijgende zorgvraag en een gezonde leefomgeving. Deze ontwikkelingen vormden al een belangrijk onderdeel van de Visie Sociaal Domein en plannen die we het afgelopen jaar ontwikkelden. We richten ons op de randvoorwaarden van gezondheid zoals bestaanszekerheid, gezonde leefomgeving, gedrag, basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen, omgaan met digitale apparaten, zoals een computer) en doen-vermogen (plannen, in actie komen, omgaan met tegenslagen en verleidingen, volhouden).

Ook nemen we deze ontwikkelingen mee in het integraal beleidskader sociaal domein dat in 2025 geschreven wordt.

Terwijl deze ontwikkelingen het belang van preventie benadrukken, besloot het nieuwe kabinet in 2024, via het hoofdlijnenakkoord en de miljoenennota flink te bezuinigen op preventie. Zo worden de SPUK-gelden waarschijnlijk 10% gekort en is onzeker of en hoe de GALA SPUK-middelen een vervolg krijgen. Daarnaast wordt de extra investering in pandemische paraatheid en infectieziektebestrijding teruggedraaid, wat de GGD hard raakt. Ook gaat waarschijnlijk vanaf 2026 gekort worden op de bijdragen van de Gezonde School-aanpak. Deze bezuinigingen zetten onze inzet op preventie en gezondheid de komende jaren onder druk.

De onzekerheid over de GALA SPUK-middelen zorgden ervoor dat we in 2024 gericht keuzes maakten met welke onderwerpen we aan de slag gingen. Samen met partners is gewerkt aan ketenaanpakken, zoals valpreventie voor ouderen en rondom overgewicht bij volwassenen.

In regionale coalities werkten we de plannen voor het Integraal Zorgakkoord (IZA) steeds verder uit. Zo is in de coalitie Mentaal Vitaal samen met huisartsen en GGZ-aanbieders gewerkt aan het “Verkenkend gesprek”. Dit is een gesprek met hulpverleners om te bepalen wat de hulpvraag is van mensen met psychische klachten, die ook andere problemen hebben. Eind 2024 stapten gemeenten uit de onderhandelingen voor het IZA, omdat ze onvoldoende (financiële) positie kregen. Intussen zijn gemeenten weer aan tafel en onderhandelen zij voor een betere positie. We blijven als gemeente Ede bij deze ontwikkelingen betrokken.

Onderwijsondersteuning

Samen met de onderwijspartijen is in 2024 een start gemaakt met het realiseren van een langetermijnvisie, zowel qua onderwijshuisvesting, via het Strategisch Huisvestingsplan (SHP), als qua samenwerking met het onderwijs, de Lokale Educatieve Agenda (LEA). Voor het LEA geldt dat we in afstemming met het onderwijs en kinderopvangorganisaties de lijnen voor de komende jaren uitzetten, zowel qua inhoud als de structuur van overleg.

Het voorkomen van onderwijsachterstand blijft een aandachtspunt:

- We beschikken over gratis VVE (Voor- en vroegschoolse educatie) - peuteropvang voor ouders zonder kinderopvangtoeslag.
- We werken aan inclusievere peuteropvang.
- Er is extra begeleiding op de groep en
- We financieren de opleiding voor pedagogisch medewerkers om de kwaliteit te verhogen.

Het beoogde bereik van 85% VVE peuters is echter nog niet bereikt. Sommige peuters bereiken we wel op een andere manier, maar die tellen niet mee in dit percentage. Deze peuters bieden we een taalrijk en ontwikkelingsstimuleringsgericht aanbod in de vorm van gezinsgerichte programma's. Zij nemen geen deel aan het officiële VVE aanbod, omdat dit om religieuze redenen niet passend is voor deze gezinnen.

In 2024 werd volop geïnvesteerd in het onderwijs via het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Pilots zijn gecontinueerd in het speciaal (basis) onderwijs en voor kinderen met een opgroei- en opvoedvraag bij hoogbegaafdheid (HB). Met interventies in het onderwijs, willen we individuele jeugdhulp voorkomen of doen verminderen. Binnen het voortgezet onderwijs is vooral behoefte aan extra jongerenwerk en schoolmaatschappelijk werk. We zetten in op extra formatie binnen het toegangsteam jeugd om de toename van ondersteuningsvragen op te vangen. Onze investeringen hierin zijn tevens onderdeel van de Hervormingsagenda Jeugd en is erop gericht om individuele jeugdhulp, waar mogelijk te verminderen of af te bouwen. Succesvolle onderdelen worden zoveel mogelijk gecontinueerd in 2025.

Aanscherping asiel- en migratiezaken

Met het aantreden van Kabinet Schoof, werd duidelijk dat er aanscherpingen in het beleid rond asiel, inburgering en statushouders zouden plaatsvinden. Door de groei van de instroom, maakt het rijk meer kosten. Het proces tot het al dan niet verstrekken van een status is erg lang geworden en heeft tot gevolg dat asielzoekers lang in een AZC of een noodopvanglocatie moeten verblijven. Het kabinet heeft een breed asielhervormingspakket aangekondigd en is in 2024 gestart met de uitwerking. Een van de meest in het oog springende elementen was het voornemen om de Spreidingswet in te trekken. Dat zou gevolgen hebben voor de omvang van de taakstellingen van gemeenten om statushouders te huisvesten. In 2024 zijn veel zaken uit het asielhervormingspakket niet gerealiseerd. We verwachten dat dit in 2025 verder zijn beslag zal krijgen.

Financieel overzicht programma

	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Bedragen x € 1.000	
				Rekening 2024	Vershil Act. begr./Rek. 2024
Lasten					
Maatschappelijke Ondersteuning	21.183 N	23.170 N	27.851 N	24.363 N	3.489 V
Onderwijsondersteuning	5.784 N	6.022 N	6.747 N	7.110 N	363 N
Gezondheidsondersteuning	10.826 N	11.635 N	14.519 N	13.620 N	899 V
Totaal lasten	37.793 N	40.826 N	49.118 N	45.093 N	4.024 V

	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Act. begr./Rek. 2024
Baten					
Maatschappelijke Ondersteuning	1.849 V	1.829 V	4.992 V	2.140 V	2.853 N
Onderwijsondersteuning	4.692 V	4.332 V	5.025 V	5.448 V	423 V
Gezondheidsondersteuning	2.408 V	1.292 V	4.010 V	3.598 V	412 N
Totaal baten	8.949 V	7.452 V	14.027 V	11.186 V	2.842 N
Saldo baten en lasten	28.845 N	33.374 N	35.090 N	33.908 N	1.183 V
Storting reserve	371 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Onttrekking reserve	967 V	322 V	2.342 V	2.474 V	132 V
Resultaat	28.248 N	33.052 N	32.748 N	31.433 N	1.315 V

Productgroep Maatschappelijke ondersteuning

Doel

Zoveel mogelijk gezonde en zelfredzame inwoners die zich veilig, vrij en thuis voelen in Ede en waarbij de jeugd gezond, veilig en kansrijk opgroeit.

Ketenpartners

Voor maatschappelijke ondersteuning werken we samen met meer dan 60 organisaties. Specifiek voor jeugd gaat het om ongeveer 15 organisaties, zoals het CJG (Centrum voor Jeugd & Gezin), Opella, Malkander, Buurtgezinnen en Youth for Christ. Voor volwassenen en ouderen werkten we samen met partijen als Malkander, Netwerk Dien je Stad, Stichting Present, Meet-Inn, Diaconaal Platform Ede, buurt-, wijk- en dorpshuizen, Koffieluitjes, de Mantelzorgtrefpunten, bewonersinitiatieven, De Vluchtheuvel, Toon Hermans Huis, Humanitas, Odensehuis, maatschappelijk begeleidingsorganisatie, onderwijsinstellingen/taalaanbieders (onder andere Nieuwkomersonderwijs), Werkkracht, COA, Nidos, The Girl Movement, CVV Ede en de Internationale Schakelklas (ISK). Rond inclusie werken we samen met onder andere Onderling Sterk, Astrant het Oogcafé, Anti-café, Fierce en de Koplopers Inclusie.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Visie sociaal Ede 2040](#) (2024)
- [Beleidsnota Inclusie Gemeente Ede 2024-2028 "Ede kiest inclusie\(f\)"](#) (2024)
- Gebiedsagenda's (2024-2027): [Ede de Dorpen](#); [Ede-Centraal](#); [Veldhuizen en Kernhem](#); [Ede-Zuid en Bennekom](#)
- [Beleidsregel Inburgering Ede 2023](#) (2023)
- [Visie en uitvoeringskader BWD-huizen](#) (2022)
- [Integraal Zorg Akkoord](#) (2022)
- [Gezond en Actief Leven Akkoord](#) (2022)
- [Memo Ontwikkelperspectief en quick wins - Gebiedsaanpak delen Ede-Zuid en Veldhuizen](#) (2021)
- [Uitvoeringsplan Samen Gezond Ede 2021-2024](#) (2021)
- [Actieprogramma Versterken Sociale basis & preventie 2020-2023](#) (2020)
- [Lokaal gezondheidsbeleid 2020-2024](#)
- [Beleidsplan Jeugd en Onderwijs 2019-2022](#)
- [Uitvoeringsplan Jeugdbeleidsplan 2019-2022](#)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	Een sterkere sociale basis met meer/gerichtere activiteiten en inwoners die zich inzetten in de buurt zodat:
	• Het welzijn van onze inwoners gelijk blijft of verbetert. • Er minder aanspraak is op formele ondersteuning en zorg. • Inwoners langer actief zijn en ondersteuning zoeken bij elkaar; zoveel mogelijk inwoners zijn zelf- en samenredzaam.
Prestaties	We versterken de sociale basis door: • We subsidiëren welzijnswerk, inloopvoorzieningen, bewonersinitiatieven en vrijwilligersorganisaties. • We zorgen voor afstemming tussen de inzet van de sociale basis, de vraag van inwoners en de doelstellingen van de gebiedsagenda. • We faciliteren de samenwerking binnen de sociale basis onder andere door in de subsidie- en inkoopafspraken samenwerking als vereiste op te nemen en door de samenwerking te regisseren. In 2022 zetten we met name in op het verbreden van het netwerk dat inmiddels is ontstaan. • Wij zorgen ervoor dat er vroegtijdig ondersteuning is voor ouderen. • We stimuleren dat inwoners elkaar meer ontmoeten in de buurt-, wijk- en dorpshuizen, door de vrijwillige bestuurder te ondersteunen naar de ontwikkeling van BWD-huizen naar 'huiskamers van de buurt'. • We zorgen ervoor dat kwetsbare inwoners - rekening houdende met hun mogelijkheden en wensen - blijven participeren in de samenleving. • We stimuleren laagdrempelige activiteiten voor alle inwoners.
Subdoel	• Inwoners maken deel uit van een netwerk waarin ze in staat zijn ondersteuning en zorg te ontvangen. • Mantelzorgers zijn in staat om zorg en ondersteuning te bieden aan hun naasten. • Minder mantelzorgers zijn overbelast.
Prestaties	We ondersteunen zorgvragers en mantelzorgers door: • Het waarderen en ondersteunen van mantelzorgers. • Het stimuleren van samenwerking tussen formele en informele zorg.
Subdoel	Verbeterde leefbaarheid in delen van Veldhuizen (Horsten en Burgen) en Ede-zuid (Hoogbouw-Zuid, de Uitvindersbuurt en de Elskamp).
Prestaties	• Het in gang zetten van extra acties en interventies uit het 'Ontwikkelperspectief delen Veldhuizen en Ede-Zuid'.
Subdoel	Edese kinderen groeien gezond en veerkrachtig op, waarbij gezondheid wordt gezien als een geheel van lichamelijke gezondheid, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren.
	Het CJG is voor alle ouders, kinderen en jongeren het vanzelfsprekende adres is bij opgroei- en opvoedingsvragen.
Prestaties	• Wij organiseren dat ondersteuning zo vroeg mogelijk is, het CJG zichtbaar en bekend is en er een passend preventief aanbod is. • We voeren een campagne uit om de vindbaarheid van het CJG te verbeteren. • We maken afspraken met partners over het meten van de resultaten van het uitvoeringsplan, onderdeel preventie. Wanneer nodig sturen we bij. • We zorgen voor afstemming tussen de inzet vanuit preventieve jeugdhulp, de vraag

	van inwoners en de doelstellingen vanuit de gebiedsagenda. • Wij subsidiëren partners en hebben inkoopopdrachten met partners om preventieve ondersteuning te realiseren en jeugdactiviteiten uit te voeren, zodat: – Er voldoende en passend aanbod is. – Jongeren en ouders ondersteund worden, om problemen met betrekking tot opvoeden en opgroeien te voorkomen/verminderen. – Jongeren een positieve tijdsbesteding hebben. • We faciliteren en stimuleren samenwerking: in de subsidie- en inkoopafspraken nemen we samenwerking als vereiste op.	→

Subdoel	Statushouders zijn snel ingeburgerd en geïntegreerd in de Edese samenleving en zijn financieel zelfstandig via (regulier) werk.	
Prestaties	Wij voeren de taken uit die in de Wet inburgering (Wi2013 en Wi2021) aan gemeenten zijn opgelegd: • Samen met Werkkracht en onderwijsaanbieders ontwikkelen wij duale trajecten: inburgering gecombineerd met participatieve activiteiten (waar mogelijk: werk). • De wijze waarop we de wet inburgering uitvoeren is vastgelegd in beleidsregels.	→ ✓

Subdoel	Meer volwassenen beschikken over taal-, reken- en digitale vaardigheden:	
Prestaties	• Het bereik onder de NT1 doelgroep (i.c. autochtone inwoners) én • Het aantal deelnemers aan NT1- trajecten, neemt in de periode 2022-2025 toe. • We trainen medewerkers om laaggeletterdheid beter te herkennen. • We ontwikkelen inzicht in het werkelijke aandeel laaggeletterden onder de verschillende klantgroepen die zich voor dienstverlening melden bij de gemeente, Taalhuis, bibliotheek en andere vindplaatsen. • We maken inwoners bewuster van de gevolgen van laaggeletterdheid. In onze communicatie-uitingen gebruiken we praktijkvoorbeelden om onze boodschap toe te lichten. • Wij kiezen een structurele vorm van screening zodat wij uiterlijk in 2024 een instrument hebben (zoals bijvoorbeeld Taalmeter) dat standaard onderdeel is in het aanvraagproces van een uitkering, een schulddienstverleningstraject, aanvraag Wmo-voorziening, enz. * • We wisselen kennis en ervaringen over datgene wat goed aanslaat bij de NT1- doelgroep uit in de regionale, ambtelijke overleggen rond volwasseneneducatie. Zo willen we voortdurend aan de kwaliteit van dienstverlening aan laaggeletterden blijven werken.	→ → → X →

* We hebben geconstateerd dat er in de praktijk op de beschreven manier nauwelijks te borgen is dat een dergelijk instrument telkens maar een keer voor een inwoner toegepast wordt. Voorkomen van meerdere keren uitvraag is niet mogelijk zonder tegen allerlei privacyvraagstukken aan te lopen. We hanteren nu de werkwijze dat bij elk vermoeden van laaggeletterdheid verwezen wordt naar het Taalhuis.

Subdoel	Meer (kwetsbare) inwoners doen mee aan de samenleving in al haar facetten, wonen zelfstandig en ervaren weinig fysieke en mentale drempels.	
Prestaties	• Het 'bevorderen van een inclusieve samenleving' is één van de toetsingselementen binnen ons subsidiebeleid. • Wij voeren het inclusiebeleid uit: – De voortdurende verbetering van de toegankelijkheid van openbare ruimte, publieke gebouwen en dienstverlening zijn een blijvend aandachtspunt.	→ →

	– Wij stimuleren ondernemers, maatschappelijke organisaties en derden om bij te dragen aan een inclusieve samenleving waarin niemand wordt uitgesloten en mensen elkaar met respect voor elkaars identiteit en achtergrond elkaar ontmoeten en samenwerken/samenleven. – Wij steunen initiatieven die uiteenlopende groepen binnen de samenleving met elkaar in contact brengen. – Als Regenbooggemeente werken wij aan de zichtbaarheid, de sociale acceptatie en de sociale en fysieke veiligheid van mensen met een lhbt-achtergrond.	→
Subdoel	Er is minder discriminatie in de Edese samenleving.	
Prestaties	• We vergroten de bekendheid van Vizier-Oost als meldpunt voor discriminatie. • We stellen een antidiscriminatiebeleid op.	→

Indicatoren

Beeldindicatoren			Waarde 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Taakstelling huisvesting statushouders	106	86	163	168	211	146	n.v.t.
<i>De vermelde waarden zijn de daadwerkelijk gerealiseerde cijfers op 31-12 van dat jaar.</i>							
Aantal trajecten vroeghulp (gericht op het jonge kind) (CJG)	40	32	41	50	49	63	n.v.t.
Aantal aanmeldingen CJG	510	483	544	523	622	693	n.v.t.
Aantal collectieve activiteiten (trainingen, cursussen, webinars) (CJG)	52	38	52	65	69	90	n.v.t.
Totaal aantal deelnemers collectieve activiteiten CJG	-	1.024	544	752	689	1.092	n.v.t.
Effectindicatoren			Waarde 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage Edenaren dat zich sterk eenzaam voelt (1)	-	5	-	9	-	6	-
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten. Er is vaak sprake van een complexere hulpvraag, daarom is het mooi als dit percentage stabiel kan blijven.</i>							
Het percentage dat zich enigszins eenzaam voelt (1)	-	24	-	27	-	25	-
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten. Het streven is om in kleine stappen de dalende trend voort te zetten.</i>							
Percentage Edenaren dat minimaal een keer per week mantelzorg geeft	-	17	-	19	-	19	20
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Percentage mantelzorgers dat zich tamelijk zwaar of zeer zwaar belast voelt	-	6	-	11	-	18	10
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten. Met streefwaarde wordt bedoeld: bovengrens. De druk op mantelzorgers neemt toe a.g.v. dubbele vergrijzing en personeelstekorten in de zorg. Bepaalde hulp is hierdoor moeilijker te verkrijgen. Om dit op te vangen bieden mantelzorgers vaker en meer zorg. Dit wordt vaak gecombineerd met werk en zorg voor een eigen gezin. We blijven inzetten op het tijdig vinden en ondersteunen van mantelzorgers. Ook zorgen we samen met onze zorg- en welzijnspartners voor passend aanbod dat aansluit bij de behoeften van de mantelzorgers.</i>							
Percentage Edenaren dat vrijwilligerswerk doet	48	-	48	-	50	-	48
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Percentage Edenaren dat zegt zich goed te kunnen redden	-	91	-	90	-	93	90
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Percentage inwoners dat het CJG kent	-	78	-	70	-	79	80
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Tevredenheid ouders die afgelopen 12 maanden contact hebben gehad met het CJG (% (zeer) tevreden)	-	78	-	75	-	77	78
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							

Effectindicatoren			Waarde 31-12			Streefw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage inwoners dat (waarschijnlijk) een beroep wil en kan doen op hun sociale netwerk wanneer zij hulp of zorg nodig hebben <i>Wordt tweejaarlijks gemeten. Meting 2022 is aangepast (van 95 naar 90).</i>	-	85	-	90	-	92	95
Aantal meldingen bij Vizier-Oost voor discriminatie per jaar <i>Een stijging in meldingen kan wijzen op een grotere bekendheid en vertrouwen in het meldpunt, terwijl een daling kan duiden op een afname van discriminatie-incidenten.</i>	-	-	30	21	26	48	-
Percentage inwoners dat tevreden is over de toegankelijkheid van voorzieningen <i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>	-	-	-	-	52	-	-
Aantal gesubsidieerde initiatieven vanuit de subsidieregeling inclusie en diversiteit	-	-	-	9	10	13	-

Vervallen indicatoren			Waarde 31-12			Streefw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage Edenaren dat zich eenzaam voelt <i>Indicator vervalt. Wordt vervangen door twee nieuwe indicatoren: Percentage Edenaren dat zich sterk eenzaam voelt en Percentage Edenaren dat zich enigszins eenzaam voelt.</i>	-	29	-	36	-	31	34

Wat heeft het gekost?

	Bedragen x € 1.000				
	Rekening 2023	Primitieve Actuele begroting begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Act. begr./Rek. 2024
Lasten	21.183 N	23.170 N	27.851 N	24.363 N	3.489 V
Baten	1.849 V	1.829 V	4.992 V	2.140 V	2.853 N
Storting reserve	78 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Onttrekking reserve	610 V	0 N	479 V	491 V	12 V
Resultaat	18.802 N	21.341 N	22.380 N	21.732 N	648 V

Toelichting

Specifieke uitkering Inburgeringsvoorzieningen

€ -

Ede spant zich in om inburgeringsvoorzieningen zo goed mogelijk en laagdrempelig aan te bieden aan inburgeraars. Denk hierbij aan maatschappelijke begeleiding en het aanbieden van één van de drie leerroutes. Elk jaar ontvangt de gemeente middelen van het Rijk via een specifieke uitkering (SPUK). De hoogte hiervan is afhankelijk van het aantal inburgeringsplichtigen binnen de gemeente. Wanneer er middelen van de uitkering niet besteed worden, mogen deze maximaal twee jaar worden meegenomen. Dit komt doordat inburgeringstrajecten maximaal drie jaar kunnen duren.

Van het budget in 2022 en 2023 is begin 2024 € 1,3 miljoen nog beschikbaar. Dit komt omdat inburgeringstrajecten onder de nieuwe wet in 2023 zijn opgestart maar nog niet afgerond. In 2024 is € 2,55 miljoen beschikbaar gesteld vanuit het Rijk en hiermee was er in totaal € 3,85 miljoen beschikbaar voor de inburgeringsvoorzieningen in 2024. Van de beschikbare middelen is in 2024 € 930.000 besteed. Dit leidt tot een voordeel in de lasten van € 2,95 miljoen en een even groot nadeel in de baten.

De verwachting is dat de niet bestede middelen van 2023 in 2025 wel besteed zullen worden. De middelen van 2024 blijven beschikbaar tot en met 2026.

De bevoorschotting vanuit het Rijk vindt plaats op basis van de taakstelling huisvesting. Doordat de huisvesting achterbleef zijn niet alle budgetten volledig gebruikt. De gemeente streeft ernaar die achterstand op huisvesting in te halen, waardoor de budgetten alsnog worden ingezet voor die betreffende statushouders. Samen met Woonstede wordt gewerkt aan maximaal gebruik van de beschikbare woonruimte, bijvoorbeeld

door meerdere alleengaande statushouders samen in een woning te huisvesten. Daarnaast onderzoeken we op welke andere manieren we de achterstand in 2025 (zoveel mogelijk) kunnen oplossen.

Incidentele financiering Integraal Zorgakkoord (IZA)

€ 370.000 V

Voor de financiering van projecten die bijdragen aan de realisatie van de IZA-doelen heeft Ede een rijksbijdrage ontvangen. Een deel van deze bijdrage is ingezet voor de incidentele financiering van diverse projecten die zijn begroot vanuit de algemene middelen van Ede zoals Actieprogramma Versterken Sociale Basis, Buurtgezinnen en Kamers met Kansen. De incidentele financiering vanuit het Integraal Zorgakkoord leidt tot een voordeel in de lasten van € 370.000.

Beweging naar de voorkant

€ 160.000 V

Met de beweging naar de voorkant zetten we in op vitaliteit en gezondheid en organiseren we samen met partners zoals de zorgverzekeraars een meer toekomstig bestendig sociaal domein. In 2024 is het grootste deel van het budget dat bestemd is voor investeren in preventie ingezet. De totale onderbesteding in 2024 bedraagt € 460.000 waarvan € 160.000 binnen productgroep maatschappelijke ondersteuning en € 300.000 binnen productgroep gezondheidsondersteuning. Binnen de maatschappelijke ondersteuning is een deel van de activiteiten (€ 30.000) bekostigd vanuit de rijksbijdrage die Ede heeft ontvangen in het kader van Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Productgroep Onderwijsondersteuning

Doel

Alle jeugd in Ede groeit zo gezond, veilig en kansrijk mogelijk op.

Ketenpartners

We werken op dit onderdeel zowel lokaal als regionaal samen. Lokaal met Kindcentra (voor- en vroegschoolse educatie en regulier), scholen voor primair- en voortgezet onderwijs, Centrum Jeugd en Gezin (CJG) en welzijnsinstellingen. Regionaal met het middelbaar beroepsonderwijs, Jeugdhulpregio FoodValley, regiogemeenten Doorstroompunt (voorheen Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)), Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs, Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs (op overeenstemming gericht overleg (OOGO)) en Arbeidsmarktregio FoodValley.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- Lokaal Educatieve Agenda (realisatie in 2025)
- [Visie sociaal Ede 20240](#) (2024)
- [Subsidieregeling Voorschoolse Educatie Ede](#) (2024)
- [Subsidieregeling Onderwijsondersteuning en Onderwijsachterstandenbeleid Ede](#) (2024)
- [Beleidsplan Jeugd en Onderwijs 2019 - 2022](#) (verlenging t/m 2024)
- [Uitvoeringsplan Jeugdbeleidsplan 2019-2022](#) (verlenging t/m 2024)
- [Regionale aanpak Voortijdig Schoolverlaten RMC Regio Vallei \(16B\) 2020-2024](#)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel

Iedere peuter maakt een sterke start in het Primair Onderwijs.

Prestaties

Wij zorgen er samen met partijen voor dat:

- 85% van de VVE-peuters VVE-ondersteuning krijgen op een VVE-kindcentrum.
- Peuters in Ede terecht kunnen op een VVE-geregistreerd kindcentrum naar keuze.
- Er een VVE-toeleider is om VVE-peuters naar een kindcentrum te leiden.

	• Er een vraaggericht aanbod is voor gezinnen die vanuit een pedagogische overtuiging hun kind niet naar een kindcentrum brengen. • Voortzetting in 2024: Gratis reguliere en VVE peuteropvang voor ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag + gratis VVE opvang voor ouders met een smalle beurs. • Nieuw in 2024: De nieuw aangestelde VVE coördinator realiseert afspraken ten aanzien van de doorgaande lijn peuteropvang- basisonderwijs.	→
		→
		→
Subdoel Prestaties	Er zijn minder kinderen met achterstanden. • We controleren VVE-geregistreerde kindcentra of ze voldoen aan de wettelijke eisen. • We zorgen ervoor dat nieuwkomers met forse taalachterstand deelnemen aan onderwijs. • Voortzetting in 2024: Het Startcollege (integrale voorziening VO voor leerlingen die door taalachterstand of andere beperkingen niet kunnen doorstromen naar regulier onderwijs) is 1-1-2023 gestart en wordt in 2024 doorontwikkeld.	→
		→
Subdoel Prestaties	Potentials op de basisschool worden extra uitgedaagd. • Wij realiseren klusklassen, een alternatief aanbod voor ondernemende kinderen in het Primair Onderwijs. • Wij voeren de Gelijke Kansen Agenda uit.	→
		→
Subdoel Prestaties	Jeugdhulp en (passend) onderwijs sluiten goed op elkaar aan. • Wij voeren schoolpilots uit om het gebruik van jeugd GGZ te verlagen. • Wij realiseren regionaal schoolpilots speciaal onderwijs om kwetsbare kinderen eerder en beter te ondersteunen. • We voeren de regionale focusagenda Jeugd en Onderwijs uit in samenwerking met regiogemeenten en de vijf Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs.	→
		→
Subdoel Prestaties	Alle kinderen krijgen een passend diploma. • Wij zorgen voor een voorziening/schakelroute voor jongeren die tussen wal en schip dreigen te raken. • We hebben alle jongeren in beeld: ze zitten op school, werk of ontvangen begeleiding. • We realiseren de maatregelen zoals opgenomen in ons Regionale VSV programma 2020-2024 (Voorkomen Voortijdig Schoolverlaten).	→
		→
		→

Indicatoren

Effectindicatoren	2019		2020		Waarde 31-12			Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	
Percentage doelgroepkinderen dat deelneemt aan programma's voor- en vroegschoolse educatie (vve)	77	72	81	78	78	77	85	
Percentage jongeren in de leeftijd van 12 tot 23 jaar dat het onderwijs heeft verlaten zonder startkwalificatie in betreffend schooljaar	1,6	1,6	1,5	2,1	1,9	1,8	1,9	
Prestatie-indicatoren	2019		2020		Waarde 31-12			Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	
Klusklassen in het Primair Onderwijs	2	6	8	5	2	2	6	
Aantal schoolpilots (= deelnemende scholen)	3	5	10	11	7	4	11	

1 pilot (HB) is toegankelijk voor alle basisscholen.

Wat heeft het gekost?

	Bedragen x € 1.000				
	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Act. begr./Rek. 2024
Lasten	5.784 N	6.022 N	6.747 N	7.110 N	363 N
Baten	4.692 V	4.332 V	5.025 V	5.448 V	423 V
Storting reserve	0 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Onttrekking reserve	0 N	0 N	1.863 V	1.863 V	0 N
Resultaat	1.091 N	1.690 N	140 V	201 V	60 V

Toelichting

Doorstroompunt voortijdig schoolverlaten

€ -

De gemeente heeft de wettelijke taak om voortijdig schoolverlaten (vsv) tegen te gaan. Dit is belegd bij het Doorstroompunt Vallei (was: Regionaal Meld- en Coördinatiepunt). Het Doorstroompunt Vallei werkt voor de gemeenten Ede, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen. De rijksbijdrage voor de uitvoering en het beleid komen binnen bij de contactgemeente Amersfoort en worden via de contactgemeente verdeeld over de gemeenten binnen de Doorstroompunt-regio.

In 2024 zijn de lasten bij het Doorstroompunt € 166.000 hoger dan begroot. Dit komt door een overschrijding van € 290.000 veroorzaakt door extra inzet van doorstroomconsulenten vanuit de afdeling Sociaal teams en Jeugd. Daar tegenover staat een onderbesteding op de uitvoering van diverse activiteiten (€ 126.000). Het nadeel van € 166.000 in de lasten wordt gedekt door een even groot voordeel in de baten in de vorm van een prijscompensatie en resterende middelen uit voorgaande jaren.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

€ -

Het Rijk heeft in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs middelen beschikbaar gesteld ter financiering van een meerjarig programma dat bedoeld is voor het inhalen van leer- en ontwikkelachterstanden en het ondersteunen van leerlingen die het moeilijk hebben als gevolg van schoolsluitingen door corona. In 2024 is onder andere inzet gepleegd op de Gezonde School-coördinator, trainingen voor interne begeleiders naar kwaliteitscoördinatoren, extra schoolmaatschappelijk werk, jongerenwerkers op voortgezet onderwijs-schoollocaties en het organiseren van activiteiten voor het primair- en voortgezet onderwijs, bijvoorbeeld op het gebied van taal, sport, cultuur en welzijn.

In 2024 zien we in de lasten een nadeel van € 113.000 ten opzichte van de inschatting van uitgaven aan het begin van de NPO-periode. Aan de batenkant zien we een even groot voordeel vanuit de specifiek daarvoor beschikbaar gestelde middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs.

Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB)

€ -

Het Rijk stelt middelen beschikbaar via een specifieke uitkering met als doel het tegengaan van onderwijsachterstanden. Deze middelen mogen worden uitgegeven aan voorschoolse educatie, activiteiten voor leerlingen in het kader van onderwijsachterstanden en afspraken rond voor- en vroegschoolse educatie.

Voor wat betreft de inzet van de OAB-middelen zien we een toename in het bereik van kinderen en dus meer inzet van de middelen. Dit leidt tot een nadeel van € 144.000 in de lasten en een even groot voordeel in de baten. In de definitieve beschikking voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid over 2024 heeft het Rijk € 248.000 meer beschikbaar gesteld. De verdeling van de onderwijsachterstandsmiddelen aan gemeenten vindt plaats op basis van de jaarlijks door het CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente. De middelen die niet besteed zijn, blijven gedurende een periode van vier jaar (2024 t/m 2027) beschikbaar.

Gemeenten ontvangen vanuit het Gemeentefonds sinds 2016 de zogeheten 'Asscher-middelen'. De Asscher-middelen zijn bedoeld voor het toegankelijk houden van de peuteropvang voor ouders die geen kinderopvangtoeslag ontvangen. In 2024 is een deel van de subsidies bekostigd vanuit de rijksmiddelen voor onderwijsachterstanden. Dit leidt tot een voordeel van € 60.000 in de lasten.

Productgroep Gezondheidsondersteuning

Doel

Inwoners in Ede hebben gelijke kansen op een optimale gezondheid, met voorkoming (of vroegtijdige opsporing/signalering) van gezondheidsrisico's en geweld in afhankelijkheidsrelaties.

Ketenpartners

Voor gezondheidsondersteuning werkten we samen met huisartsen, Ziekenhuis Gelderse Vallei, Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, schoolbesturen PO- en VO-scholen, ouderenbonden en vele andere organisaties zoals Adviesraad Sociaal Domein Ede, Christelijke Hogeschool Ede, Centrum voor Jeugd en Gezin Ede, hulpverlenings-, welzijns- en zorgorganisaties, Sportservice Ede, Verloskundig Samenwerking Verband Ede, Alliantie Voeding in de Zorg, Voedselraad, Zorgverzekeraars en vrijwilligersorganisaties. Voor de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties zijn onze partners Veilig Thuis, Moviera (onder andere vrouwenopvang), het Centrum Seksueel Geweld en het Zorg- en Veiligheidshuis. Daarnaast zijn er vele organisaties in de sociale basis en zorg die een rol hebben in preventie, signalering en aanpak, bijvoorbeeld welzijnswerk, scholen, kinderopvang, jongerenwerk en hulpverleners in brede zin.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- ['Op onze gezondheid - de noodzaak van een sterkere publieke gezondheidszorg'](#) (2023)
- [Regioplan vitale Gelderse Vallei](#) (versie 16 november 2023)
- [Gezond en Actief Leven Akkoord](#) (2023)
- [Integraal Zorg Akkoord](#) (2022)
- [Omgevingsvisie gemeente Ede](#) (2022)
- [Uitvoeringsplan Samen Gezond Ede 2021-2024](#) (2021)
- [Regiovisie Publieke gezondheidszorg](#) (2021)
- [Lokaal uitvoeringsplan Geweld in afhankelijkheidsrelaties 2023-2024](#)
- [Regiovisie Geweld in afhankelijkheidsrelaties 2020-2024](#)
- [Samen werken aan een sterke Sociale Basis, actieprogramma 2020-2023](#) (2020)
- [Visie sociaal Ede 2040](#) (2024)
- [Landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024](#) (2020)
- [Lokaal gezondheidsbeleid 2020-2024](#)
- [Beleidsplan Jeugd en Onderwijs 2019-2022](#) (2019)
- [Uitvoeringsplan Jeugdbeleidsplan 2019-2022](#)
- [Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2018: een gezond vooruitzicht, RIVM](#) (2018)
- [Visie op de Maatschappelijke Opvang Valleiregio 2021](#)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel

Edese kinderen groeien gezond (en veerkrachtig) op, waarbij gezondheid wordt gezien als een geheel van lichamelijke gezondheid, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren (positieve gezondheid).

Prestaties

- We verkrijgen inzicht in verbeterpunten/-acties op het gebied van signalering en samenwerking in de geboortezorg en de jeugdgezondheidszorg in samenwerking met partners Kansrijke Start Ede (verloskundigen, kraamzorg, ziekenhuis, jgz).

	• We versterken de integrale aanpak alcohol- en drugspreventie op maat (denk aan wijken en doelgroepen).	→
	• We creëren bewustwording bij scholen over leefstijlonderwijs en de Gezonde School-aanpak door hen hierbij te ondersteunen in proces (gebruikmakend van het programma 'Gezonde School', Lekker in je Vel (Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG)), aansluiten bij het bestaande aanbod/inzet).	→
	• 'Rookvrij' is een vanzelfsprekende randvoorwaarde op alle plekken waar kinderen komen en zijn. *	X
	• We stellen in samenwerking met de jeugdgezondheidszorg een plan van aanpak op voor het verhogen van de vaccinatiegraad voor het Rijksvaccinatieprogramma, onder meer op basis van de resultaten uit de pilot 'vaccinatieconsult' Barneveld.	✓

* De gemeentelijke gebouwen hebben nog geen rookvrije omgeving. Dit is in 2025 een speerpunt.

Subdoel	Inwoners van de gemeente Ede hebben voldoende kennis, vaardigheden, mogelijkheden en (ervaren voldoende) ondersteuning om te werken aan hun gezondheid.	
Prestaties	• We verkrijgen inzicht in de buurten/wijken waar de meeste gezondheidswinst te behalen is door extra preventieve inzet (gebaseerd op positieve gezondheid, bijv. ontmoeten gecombineerd met bewegen). Deze inzet realiseren we door gebruik te maken van bestaande initiatieven en deze aan elkaar te koppelen en te verspreiden in andere wijken. • We verlagen gezondheidsachterstanden door een integrale aanpak vanuit bestaanszekerheid (passende huisvesting, stabiel inkomen, daginvulling), leefstijl en het hebben van een sociaal netwerk. • Mentale gezondheid wordt bespreekbaar: mentale problemen kunnen ons allemaal raken. We zetten hier in op wijkgerichte en laagdrempelige ontmoetingsplaatsen, scholen en het gezin door een integrale aanpak van gemeente, maatschappelijk veld en inwoners. • In de omgevingsvisie zijn aanknopingspunten opgenomen voor gezondheidsbevordering in de openbare ruimte door inwoners te verleiden om meer te bewegen (groen, veilige wandel- en fietspaden, etc.), gezonder te eten en te leven in een rookvrije gemeente.	→ → → →
Subdoel	Inwoners van de gemeente Ede worden gezond ouder, waarbij ze in staat zijn om een veerkrachtig en betekenisvol leven te leiden waar ze zelf regie op hebben.	
Prestaties	• Bij de inzet voor vitaal ouder worden, richt preventieve ondersteuning zich op het vergroten van zelfredzaamheid en zo laagdrempelig mogelijke ondersteuning (positieve gezondheid, normaliseren). • We stimuleren passende huisvesting en (zorg)voorzieningen via de ontwikkeling van de omgevingsvisie in samenwerking met wonen, ruimtelijke ontwikkeling, werk en inkomen. • Een gezonde leefstijl (bewegen, voeding, alcoholgebruik, roken) koppelen wij aan bestaande initiatieven voor ontmoeting en preventie van eenzaamheid in het sociale domein in nauwe samenwerking met lokale partners (Sportservice, welzijnsorganisaties, huisartsen). • Samen met lokale en regionale partijen ontwikkelen we de ketenaanpak valpreventie, met onder andere aandacht voor vroegsignalering op risico op vallen, bewegen en gezonde voeding.	→ → → →

Subdoel	Situaties van geweld in afhankelijkheidsrelaties komen eerder en beter in beeld en worden duurzaam opgelost.		
Prestaties	• Voorlichting en deskundigheidsbevordering voor professionals/vrijwilligers (onder andere scouting, kerken, sportverenigingen, hulpverleners, onderwijs). • We organiseren campagnes om meer bewustwording bij inwoners en professionals te creëren. • Versterken van kennis en deskundigheid in onze sociale teams via de implementatie van het vernieuwde kwaliteitskader Werken aan veiligheid voor Lokale teams. • We bevorderen het toepassen van de meldcode 'huiselijk geweld en kindermishandeling' intern en extern. • Borging van intern netwerk aandachtsfunctionarissen. • Vergroten bekendheid en bereikbaarheid Centrum Seksueel Geweld.	→	→
Subdoel	Er is een dekkend netwerk van AED.		
Prestaties	• Er is een stichting die: – Toeziet op een toename is van AED's die 24/7 beschikbaar zijn. – Erop toeziet dat bestaande AED's tijdig worden onderhouden en vervangen. – Zorgt voor uitbreiding van AED's daar waar noodzakelijk. – Zorgt voor opleiding van burgerhulpverleners.	→	→
Subdoel	Ede staat bekend als gemeente die aan de voedselopgave logisch samenhangend uitvoering geeft (subdoel komt uit programma 4).		
Prestaties	• Stimuleren van het benaderen van het voedselsysteem als 1 geheel en voorkomen van fragmentatie in beleid. • Intensiveren van duurzaam strategische partnerschappen op het gebied van voedselaanpakken als de Voedselraad, City Deals en MUFPP.	→	→
Subdoel	Ede draagt in 2025 bij aan een gezonde en duurzame voedselomgeving ten behoeve van een gezondere leefstijl van en door inwoners (subdoel komt uit programma 4).		
Prestaties	• Bevorderen van een gezonde leefstijl zodat dat Edenaren weten wat een gezond voedingspatroon is en in staat zijn een gezonde leefstijl te kiezen. • Stimuleren en reguleren dat er een gezond voedselaanbod is op specifieke locaties als het stationsgebied en in specifieke wijken. • Faciliteren en stimuleren dat voedselonderwijs en gezond voedselbeleid op de BO en VO scholen gerealiseerd is. • Regisseren dat meer eetbaar groen in met name de publieke ruimte gerealiseerd is. ** • Intensiveren van partnerschappen als Voedingsalliantie. • Verankeren van uitgangspunten van een gezonde en duurzame voedselomgeving in omgevingsvisie, gebiedsvisies en andere gemeentelijke visies. • Stimuleren van vermindering voedselverspilling en in regionaal verband aanjagen van de eiwittransitie.	→	→
Subdoel	Er is meer eetbaar groen (bomen/struiken met eetbare vruchten) in de publieke en private ruimte (bijvoorbeeld woonwijken) gerealiseerd.		
Prestaties	• Wij gaan meer plekken in Ede geschikt maken om eetbare bomen en planten te plaatsen. **	X	X

	• Bij het ontwerpen/herinrichten van wijken/buurtten is eetbaar groen een vast bestanddeel. **	X
	• Wij stimuleren particulieren om eetbaar groen te verbouwen.	→
	• Wij benutten het WFC om kennis over en ervaring met eetbaar groen te verspreiden.	→

** In de publieke ruimte komen veel ambities bij elkaar, terwijl de beschikbare ruimte beperkt is. Prioriteiten worden vaak gelegd bij andere ambities, waardoor eetbaar groen naar de achtergrond verdwijnt.

Subdoel 1	Alle scholen besteden aan het eind van 2025 aandacht aan voedselonderwijs en	
Subdoel 2	Alle scholen hebben aan het eind van 2025 een gezond voedselbeleid.	
Prestaties	• We faciliteren de basisscholen met financiële middelen, kennis, een netwerk en inzet vanuit de gemeente, zodat zij voedselonderwijs kunnen geven. • We faciliteren de basisscholen met kennis, inzet vanuit de gemeente en hulp bij het ontwikkelen van voedselbeleid, zodat zij voedselbeleid gaan invoeren. • We faciliteren VO scholen met kennis, een netwerk en (mogelijk) financiële middelen, zodat zij hun schoolkantines verbeteren.	→ → →

Indicatoren

Beeldindicatoren			Waarde 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Aantal meldingen Veilig Thuis: huiselijk geweld en kindermishandeling	734	666	622	595	596	533	n.v.t.
<i>Dit betreft alle meldingen die bij Veilig Thuis binnenkomen, inclusief zorgmeldingen Jeugd van politie.</i>							
Percentage volledig gevaccineerde kinderen	80,6	80,6	83,3	81,8	72,4	78,6	n.v.t.
<i>De WHO-norm is 90%.</i>							
Effectindicatoren			Waarde 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage kinderen (15-16 jaar) dat overmatig alcohol drinkt (heeft afgelopen 4 weken meer dan 5 glazen per keer gedronken)	20	16,6	14,2	18,7	20,5	18,7	19
Percentage kinderen (15-16 jaar) dat recent alcohol heeft gedronken	27	-	20,9	26,2	26,5	24,4	24
(Ernstig) overgewicht jeugd 3 jaar (*)	8,8	10,5	7,1	8,0	9,5	8,9	7,5
<i>Percentage van alle kinderen in de leeftijdscategorie.</i>							
(Ernstig) overgewicht jeugd 5/6 jaar (*)	11,4	11,3	12,2	7,1	7,1	7,8	7,1
<i>Percentage van alle kinderen in de leeftijdscategorie.</i>							
(Ernstig) overgewicht jeugd 10/11 jaar (*)	15,3	17,3	17,3	16,1	14,6	14,7	15,6
<i>Percentage van alle kinderen in de leeftijdscategorie.</i>							
(Ernstig) overgewicht jeugd klas ½ VO (*)	15,3	17,7	15,5	13,2	15,0	13,9	13,2
<i>Percentage van alle kinderen in de leeftijdscategorie.</i>							
Percentage PO scholen waarvan bekend is dat er een schoolmoestuin is	44	42	40	48	54	33	54
<i>Totaal aantal PO-scholen is 52. Meting 2024 is gebaseerd op het aantal scholen met moestuin die gefaciliteerd zijn door de gemeente. Meting 2023 is gebaseerd op een uitvraag die is gedaan bij zowel scholen die zelf een moestuin hebben georganiseerd als bij scholen die gefaciliteerd worden door de gemeente.</i>							
Percentage scholen met een vignet 'gezonde school, themacertificaat voeding'	5	13	15	17	9	10	9
Percentage scholen met een vorm van structurele voedseleducatie	-	-	-	-	51	55	55
Percentage jongens/meisjes met psychische klachten	-	-	25	32*	24	-	30
<i>Wordt tweemaal gemeten. * Bron: lokale OKO-monitor.</i>							
Percentage jongeren dat aangeeft zich (zeer) vaak gestrest te voelen door één of meer factoren	-	-	43	51*	44	-	49

Effectindicatoren			Waarde 31-12			Streefsw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten. * Bron: lokale OKO-monitor.</i>							
Percentage jongeren dat zich meestal (zeer) gelukkig voelt	-	-	77	72*	82	-	75
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten. * Bron: lokale OKO-monitor.</i>							
Aantal locaties met AED die 24/7 bereikbaar zijn	-	-	71	85	92	107	112

(*) Overgewicht is bepaald aan de hand van de lengte- en gewichtsgegevens, die door de JGZ-medewerker tijdens een regulier contactmoment zijn gemeten. De BMI en gewichtsklasse van het kind is op basis van internationale afkapwaarden voor overgewicht naar halve leeftijdjaren en geslacht. Cijfers zijn aangeleverd door VGGM, zoals ook worden opgenomen in de Integrale Jeugdrapportage.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Bedragen x € 1.000	
				Rekening 2024	Verschil Act. begr./Rek. 2024
Lasten	10.826 N	11.635 N	14.519 N	13.620 N	899 V
Baten	2.408 V	1.292 V	4.010 V	3.598 V	412 N
Storting reserve	293 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Onttrekking reserve	357 V	322 V	0 N	120 V	120 V
Resultaat	8.354 N	10.021 N	10.509 N	9.902 N	607 V

Toelichting

Beweging naar de voorkant

€ 300.000 V

Zie toelichting onder productgroep Maatschappelijke ondersteuning voor het resultaat op de beweging naar de voorkant. Binnen gezondheidsondersteuning is een deel van de activiteiten (€ 135.000) bekostigd vanuit de rijksbijdrage die Ede heeft ontvangen in het kader van Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De onderbesteding op de beweging naar de voorkant en de incidentele financiering vanuit het GALA leidt samen tot een voordeel in de lasten van € 300.000.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

€ -

Gemeenten, de GGD, zorgverzekeraars en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) zetten gezamenlijk in op een gezond en actief leven met een stevige sociale basis. Om de financiering voor gemeenten overzichtelijker en gemakkelijker te maken, zijn verschillende bestaande en nieuwe rijkssubsidies gebundeld tot één brede specifieke uitkering (SPUK). De ontvangen rijksbijdrage ad € 2,1 miljoen (incl. overheveling vanuit 2023) is ingezet om bestaand beleid te intensiveren en nieuwe initiatieven te starten die bijdragen aan het doel van GALA.

De onzekerheid over de GALA SPUK-middelen zorgden ervoor dat we in 2024 gericht keuzes maakten met welke onderwerpen we aan de slag gingen. Dit heeft geleid tot een onderbesteding van € 400.000 op het beschikbare budget. Niet bestede middelen dient de gemeente terug te betalen aan het Rijk. De onderbesteding leidt tot een voordeel van € 400.000 in de lasten en voor hetzelfde bedrag een nadeel in de baten.

Geweld in afhankelijkheidsrelaties - Veilig Thuis

€ 220.000 V

We zien een tweetal voordelen over het vorige jaar ter grootte van in totaal € 100.000. De kosten van Veilig Thuis over 2024 vallen iets gunstiger uit en daarnaast hebben we een de landelijke subsidie ontvangen voor het Toekomstscenario/Regionaal Veiligheidsteam (RVT). Hierdoor zijn de POK-middelen (Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag) die beschikbaar zijn voor invoering van het toekomstscenario over 2024 niet volledig besteed. Tenslotte vallen de kosten van het Centrum Seksueel Geweld (CSG) iets lager uit dan de raming. Dit komt doordat er nog onderhandelingen liepen over de subsidie aan het CSG ten tijde van

het opstellen van de begroting. Per saldo een voordeel over 2024 van € 120.000. Op het programma 3 Individuele ondersteuning heeft verrekening met de reserve Vrouwenopvang plaatsgevonden.

<i>Preventieve Maatschappelijke opvang & verslavingszorg - pand Roots (v.m. Geels)</i>	<i>€ 120.000 N</i>
<i>Onttrekking reserve Maatschappelijke opvang</i>	<i>€ 120.000 V</i>

We hebben voor het voormalige woon-welzijnsconcept pand Roots aan de Posthoornstraat diverse kosten gemaakt. Dit betreft (niet geraamde) incidentele kosten voor regie, beveiliging, beheer en huur van de gemeenschappelijke welzijnsruimte. Deze kosten zijn ten laste gebracht van de hiertoe gereserveerde VWS-middelen vanuit het plan 'Iedereen een eigen passende woonplek'. Inmiddels biedt het pand huisvesting voor de doelgroep van Beschermd Wonen/Beschermd Thuis (personen met psychische of psychosociale problematiek).

Doel programma

Inwoners met zorgvraag op sociaal maatschappelijk gebied bereiken en ondersteunen en hun financiële zelfstandigheid te bevorderen, zodat de kwaliteit van hun leven verbetert c.q. op peil blijft.

Ontwikkelingen in 2024

Jeugdhulp

In de afgelopen jaren is er sprake van toenemende druk op het jeugdhulpbudget, landelijk, regionaal en ook in Ede. Op landelijk niveau is met alle partners de 'Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028' opgesteld met als doel de jeugdzorg te verbeteren en financieel gezond te maken.

De huidige uitgavenontwikkeling jeugdhulp sluit niet aan bij de vastgestelde begroting. Hierop is in Ede in de zomer een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd naar welke maatregelen mogelijk zijn om een kostenbesparing te realiseren. Dit rapport is tijdens een informatieve sessie op 26 september aan uw raad toegelicht. Uit het onderzoek kwam naar voren dat de gemeente Ede een ver ontwikkeld jeugdstelsel heeft. Het grootste deel van de mogelijke maatregelen is reeds in het verleden al ingevoerd, inclusief een groot deel van de maatregelen uit de Hervormingsagenda. Daarmee is al veel gedaan om zo kostenefficiënt te werken. Er zijn nog een beperkt aantal maatregelen (lokaal en regionaal) mogelijk die nader onderzocht worden. De uitkomsten worden meegenomen bij de Perspectiefnota en ombuigingen in het jaar 2025.

Vanaf 2024 wordt de hoog specialistische jeugdhulp (Essentiële Functies) voortaan ingekocht in samenwerking met de zeven Gelderse Jeugdhulpregio's. Vanaf 1 januari 2025 start de Gelderse jeugdalliantie als aanbiederscombinatie met het leveren van de Essentiële Functies.

Algemene inkomensvoorziening

De bekendmaking van de BUIG-budgetten in oktober 2024 betekende voor de gemeente Ede een positiever herverdeelteffect op de BUIG dan voorspeld. De uitkeringsmiddelen voor bijstandsverlening vallen in de begroting uiteen in een begrotingspost rijksmiddelen en een begrotingspost gemeentelijke middelen. Per saldo levert de jaarrekening 2024 op deze posten een positief resultaat van € 1.000.000 op.

Werk en participatie

In 2024 maakte de economie in Nederland een beperkte groei door. Inwoners met een bijstandsuitkering profiteerden vooral in de tweede helft van het jaar. In de tweede helft van het jaar zagen we een toename van de uitstroom van bijstandsgerechtigden naar werk.

Schulddienstverlening

Met de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden (2022-2025) wordt een halvering van het aantal huishoudens met problematische schulden beoogd in 2030. Deze ambities zijn met de komst van het nieuwe kabinet gewijzigd en minder expliciet geworden. Wel zijn er structurele middelen gekomen om de gemeentelijke schulddienstverlening te versterken.

Landelijke wijzigingen hebben effect op het schuld regelen, zowel voor de inwoner als de schuldeisers. Sinds 1 juli 2023 is de aflosperiode van het schuldhulptraject verkort van 36 naar 18 maanden. De gemeentelijke ondersteuning duurt zo lang als nodig. We streven ernaar dat inwoners duurzaam zijn geholpen.

Vanaf 1 juli 2024 hanteren we voor de bepalen van de hoogte van de afloscapaciteit het vrij te laten bedrag (vtlb) in plaats van een minimale maandelijkse aflossing. Het vrij te laten bedrag is het deel van het inkomen dat nodig is om van te leven, ook wanneer dit tot gevolg heeft dat betrokkene geen afloscapaciteit heeft en aan de schuldeisers een 'nul-aanbod' moet worden gedaan. De schuldeiser krijgt dan geen aflossing meer. Dit maakt het lastiger, omdat schuldeisers minder snel akkoord gaan en hogere eisen stellen aan financiële begeleiding. Bij de start kijken we naar de best passende begeleiding voor inwoners; hiervoor bieden we onder andere budgetbeheer- en coaching aan.

Bestaanszekerheid

In het regeerprogramma kabinet-Schoof is aangegeven dat het kabinet bestaanszekerheid wil vergroten. Dit wordt vooral gedaan door meer aandacht voor werkzekerheid, inkomenszekerheid, betaalbaar wonen en toegankelijke publieke voorzieningen en integratie en maatschappelijke samenhang. Voor het aanpakken van inkomenszekerheid geldt dat het kabinet met name de koopkracht wil verstevigen en een brede aanpak wil van armoede en schulden. Ook start het kabinet een hervormingsagenda om de sociale zekerheid, toeslagen en de inkomstenbelasting te hervormen.

Individuele ondersteuning

Op 1 januari 2024 is de toegang tot de Wet langdurige zorg (Wlz) strenger geworden. De eerste effecten zijn een toename aan de kant van de gemeente van het aantal maatwerkvoorzieningen, vooral op het gebied van huishoudelijke ondersteuning en ambulante begeleiding (Wmo).

De invoering van de wet inkomensafhankelijke bijdrage voor maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo is uitgesteld tot 2027. De besparing die deze wet voor de gemeente gaat hebben, met name op het aantal indicaties huishoudelijke ondersteuning, zal later plaatsvinden.

Inkoop Wmo

In 2024 is het inkoopproces voor producten Wmo afgerond en vanaf 1 januari 2025 gaan de nieuwe contracten in voor de duur van drie jaar. Het gaat om Huishoudelijke ondersteuning, Begeleiding en Dagbesteding (inclusief vervoer).

Dagopvang dak- en thuislozen

Eind 2023 is een dagopvang voor dak- en thuislozen gestart. Hierdoor hoeven mensen overdag niet meer op straat te verblijven met als doel dat er minder overlast op straat is van daklozen en een betere basis gelegd is om te werken aan herstel.

Nachtopvang

De nachtopvang voor daklozen is, na de sluiting eind april, op een tijdelijke locatie voortgezet. Begin november is gedurende het hele jaar nachtopvang voor daklozen. Deze is gesitueerd aan de Stationsweg 109.

Regionaal Actieplan Dakloosheid

In navolging van het Nationaal Actieplan Dakloosheid zijn we in 2024 gestart met de ontwikkeling van een Regionaal Actieplan Dakloosheid. Dit plan wordt in het najaar 2025 opgeleverd. Een onderdeel hiervan is meer zicht krijgen op de omvang en kenmerken van de populatie dak- en thuisloze mensen in onze regio, door middel van de ETHOS (European Typology of Homelessness and housing Exclusion) -light classificatie. In 2024 zijn voorbereidingen getroffen voor de ETHOS-telling die in april 2025 plaatsvindt.

Begeleiding in de wijk (Beweging van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis)

In 2024 hebben inwoners ongeveer 3% minder gebruik gemaakt van Beschermd Wonen. Daarentegen zien we dat 8,2% meer inwoners gebruik hebben gemaakt van een maatwerkarrangement GGZ (Beschermd Thuis). Dit beeld past in de ontwikkeling van beschermd wonen naar beschermd thuis, die we een aantal jaren geleden in gang hebben gezet.

Financieel overzicht programma

	Bedragen x € 1.000				
	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Verschil Act. begr./Rek. 2024
Lasten					
Maatwerkvoorziening	118.952 N	97.858 N	124.413 N	128.551 N	4.138 N
Werk en Participatie	19.140 N	17.396 N	21.038 N	21.774 N	735 N
Inkomensvoorziening	34.095 N	30.095 N	35.504 N	36.318 N	815 N
Totaal lasten	172.187 N	145.349 N	180.955 N	186.643 N	5.688 N
Baten					
Maatwerkvoorziening	17.707 V	2.250 V	13.094 V	18.730 V	5.636 V
Werk en Participatie	2.199 V	905 V	2.619 V	5.082 V	2.463 V
Inkomensvoorziening	28.612 V	25.513 V	30.033 V	31.935 V	1.902 V
Totaal baten	48.518 V	28.668 V	45.747 V	55.747 V	10.000 V
Saldo baten en lasten	123.669 N	116.681 N	135.208 N	130.896 N	4.313 V
Storting reserve	4.423 N	4.424 N	3.442 N	5.770 N	2.328 N
Ottrekking reserve	6.934 V	1.128 V	3.822 V	4.404 V	582 V
Resultaat	121.158 N	119.977 N	134.828 N	132.262 N	2.567 V

Productgroep Maatwerkvoorziening

Doel

Zoveel mogelijk inwoners in Ede hebben regie over hun eigen leven, zijn financieel zelfredzaam, doen mee naar vermogen en worden indien nodig op maat ondersteund, waarbij de jeugd in Ede zo gezond, veilig en kansrijk mogelijk opgroeit.

Ketenpartners

Circa 300 zorgaanbieders Wmo en Jeugd; GGZ-instellingen, met name Pro Persona; Woningcorporaties Woonstede en Plichtgetrouw); Moviera (onder andere vrouwenopvang), Veilig Thuis, Centrum Seksueel Geweld en het Zorg- en Veiligheidshuis, Financiers: zorgverzekeraars en zorgkantoor Menzis; Onderwijs (basis en voortgezet); Werkkracht en werkgevers; tal van partijen in de sociale basis, zoals bijvoorbeeld Humanitas en het Diaconaal Platform Ede; externe doorverwijzers, zoals huisartsen, jeugdartsen en gecertificeerde instellingen; andere gemeenten in de regio Foodvalley/Valleiregio.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Verordening Jeugdhulp Ede 2024](#)
- [Verordening Maatschappelijke ondersteuning 2024](#)
- [Regiovisie Beschermd Wonen en Beschermd Thuis in de Valleiregio \(2024-2029\)](#)
- [Integraal kader toezicht en handhaving \(2024\)](#)
- [Visie sociaal Ede\(2024\)](#)
- [Woonzorgvisie 2024-2034](#) (2024)
- [Lokaal uitvoeringsplan Geweld in afhankelijkheidsrelaties 2023-2024](#)
- [Integraal Zorg Akkoord](#) (2022)
- [Gezond en Actief Leven Akkoord](#) (2022)
- [Visie toezicht en handhaving Wmo gemeente Ede](#) (2022)
- [Analyse wonen en zorg voor ouderen in Ede](#) (2021)
- [Visie op de Maatschappelijke Opvang Valleiregio](#) (2021)
- [Beleidskader transformatie sociaal domein 2020](#)
- [Verordening bekostiging leerlingenvervoer 2021](#)
- [Regiovisie Geweld in afhankelijkheidsrelaties 2020-2024](#)
- [Uitvoeringsplan Jeugdbeleidsplan 2019-2022](#) (verlengd 2024)
- [Jeugdbeleidsplan 2019-2022](#) (verlengd 2024)
- Minima effectrapportage gemeente Ede 2019 (onderzoek van het NIBUD) (geen link beschikbaar)
- [Regionaal visiedocument specialistische jeugdhulp Ons Verhaal](#) (2018)
- [Visie op Schulddienstverlening Ede-Wageningen](#) (2016)
- [Raadsvoorstel voortzetten Minimabeleid 2015 en verder](#)
- Woonvisie Ede 2030 (2015)
- Minimabeleid 2015 en verder (2014)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel Prestaties	Meer inwoners zijn zelfredzaam. • Begeleiding Wmo is daar waar mogelijk gericht op actieve participatie. • Het stimuleren van ouders en leerlingen om - daar waar mogelijk - zelfstandig te reizen en minder gebruik te maken van het leerlingenvervoer. • Inwoners ontvangen passende ondersteuning naar financiële zelfredzaamheid, bestaande uit budgetbeheer, budgetcoaching en/of cursussen.	
Subdoel 1 Subdoel 2 Prestaties	Inwoners krijgen de professionele ondersteuning die nodig is. Meer gezinnen en kinderen leven in bestaanszekerheid. • Het doorontwikkelen van een integraal aanbod van Wmo-producten/arrangementen waardoor zo veel mogelijk passende zorg wordt geboden. • Het verder versterken van de regiefunctie, met name op de dure/duurdere trajecten, zodat professionele ondersteuning betaalbaar is en blijft voor de inwoners die het echt nodig hebben. • Bekendheid, bereik en effectiviteit van aanvullende inkomensondersteuning optimaliseren door laagdrempelige voorlichting en bieden van maatwerk. • Aanvullende inkomensondersteuning herijken op basis van onderzoek. • Inzetten van breed aanbod aan schulddienstverlening dicht bij de inwoners in wijken en kernen.	

Subdoel	Het aantal personen dat intramuraal verblijft neemt af.	
Prestaties	- Opstellen en starten met de uitvoering van het plan van aanpak wonen-zorg ouderen. - Gerichte uit- en doorstroom vanuit de Maatschappelijke Opvang. - Het structureel inbedden en borgen van Housing First. - Minder huisuitzettingen.	
Subdoel	Benodigde dienstverlening voor jongvolwassenen vanuit de Jeugdwet en Wmo sluiten op elkaar aan.	
Prestaties	Als gemeente voeren we actieve regie op zorg waardoor: - Alle jeugdigen van 16 jaar of ouder met specialistische jeugdhulp een perspectiefplan 18+ heeft. - Verlengde jeugdhulp met verblijf niet meer ingezet wordt als het Wmo aanbod voor handen en passend is. - De noodzakelijke ondersteuning aan 18+ jongeren vergelijkbaar of hetzelfde is.	
Subdoel	Minder diagnoses en toch passende ondersteuning voor jeugdigen.	
Prestaties	De voorliggende algemene voorzieningen voor hulp en ondersteuning die aantoonbaar het beroep op specialistische jeugdhulp verminderen en die passend zijn bij de ondersteuningsvragen van jeugdigen worden uitgebreid. - We zorgen ervoor dat ons CJG (het preventieve aanbod), het toegangsteam jeugd en sociaal teams goed bereikbaar zijn. - We investeren in laagdrempelige ondersteuning bij onze onderwijspartners. - We herijken onze visie op de inzet van SOJ bij huisartsen. - We investeren in de inzet van krachtgezinnen en ervaringsdeskundigheid.	
Subdoel	Professionele hulpverleners en vrijwilligers werken altijd gelijkwaardig samen aan de doelen van het gezin.	
Prestaties	- Als gemeente stimuleren en verplichten we aanbieders altijd te werken met een JIM of een andere vergelijkbare methode. - Als gemeente voeren we actieve regie op zorg waardoor aanbieders altijd systeemgericht werken en aansluiten bij het integrale gezinsplan. - Als gemeente stimuleren we aanbieders om de partners uit de sociale basis en mantelzorg te betrekken bij het zorgproces.	
Subdoel	Van exclusieve opvang naar toegankelijke voorzieningen.	
Prestaties	- Kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte maken gebruik van reguliere kinderopvang en buitenschoolse opvang met extra begeleiding op locatie. - Kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte maken gebruik van het reguliere vrije tijd- en sportaanbod in Ede.	
Subdoel	Meer personen die te maken hebben met geweld in afhankelijkheidsrelaties krijgen passende ondersteuning in de eigen omgeving.	
Prestaties	- Het inzetten van - als dat veilig is - zo veel mogelijk ambulante hulpverlening, zodat vrouwen en kinderen in hun eigen omgeving hulp krijgen in plaats van opname in de vrouwenopvang. Wie dat nodig heeft, wordt opgenomen in de vrouwenopvang. - We maken de ondersteuning vanuit diverse organisaties beter bekend zodat inwoners weten waar ze terecht kunnen.	

	- Kinderen in de vrouwenopvang krijgen meer begeleiding en we zorgen voor meer ondersteuning voor 'plegers' van/betrokkenen bij huiselijk geweld. Daarbij is het hele systeem met alle betrokkenen erin van belang. - Er is meer aandacht voor samenwerking gericht op kortdurende (intensieve) traumabehandeling voor vrouwen en kinderen die slachtoffer zijn van geweld in afhankelijkheidsrelaties.	→
Subdoel	Inwoners vinden ons bij geldzorgen; ze zijn op de hoogte hoe ze ons kunnen vinden en wat wij aanbieden.	
Prestaties	- Als gemeente vergroten we onze zichtbaarheid onder jongeren onder andere door financiële educatie op scholen en een update van de 18+ verjaardagskaart. - De boodschap van onze communicatie draait om de vrijblijvende hulp bij geldzorgen, zodat inwoners zich geen zorgen hoeven te maken bij aanmelding.	→

Indicatoren

Beeldindicatoren			Waarde 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Gemiddelde schuldenlast	-	-	70.000	44.500	55.320	60.217	n.v.t.
Kosten woon-, rolstoel-, vervoersvoorzieningen sociaal domein	-	-	2.004.013	2.213.182	2.588.954	3.170.548	n.v.t.
Aantal inwoners met een indicatie begeleiding	96	96	102	101	100	111	n.v.t.
<i>Aantal inwoners met een indicatie begeleiding WMO per 10.000 inwoners</i>							
Aantal ambulante trajecten in het kader van slachtofferschap van geweld in een afhankelijkheidsrelatie	40	50	52	31	27	41	n.v.t.
Aantal dak- en thuislozen in gemeente Ede dat gebruik maakt van opvang	112	124	123	127	136	137	n.v.t.
<i>Indicaties MO-ZIN in kalenderjaar. Nachtopvang is niet meegenomen in deze indicator.</i>							
Aantal dak- en thuislozen dat gebruik maakt van de (passanten)nachtopvang (aantal unieke personen)	-	-	-	-	-	-	-
<i>Wordt gemeten met ingang van 2025.</i>							
Effectindicatoren			Waarde 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage jongeren met jeugdhulp (tot 18 jaar)	12,6	12,20	12,20	12,18	12,9	13	13,0
<i>Depla-indicator. Percentages op basis van facturatiegegevens.</i>							
Totaal aantal aanmeldingen schulddienstverlening	403	345	337	343	393	405	400
<i>Aantal in het betreffende kalenderjaar.</i>							
Aantal aanmeldingen schulddienstverlening door jongeren < 28 jaar	-	83	86	92	116	119	-
<i>Naam indicator gewijzigd naar jongeren < 28 jaar in plaats van tussen de 18-27 jaar. Indicator is opgenomen bij de Programmabegroting 2025-2028, daarom geen streefwaarde voor 2024.</i>							
Aantal inwoners dat schulddienstverlening heeft ontvangen in de vorm van een adviesgesprek, betalingsregeling of doorverwijzing	-	-	-	-	-	122	-
<i>Gaat om hulp bij schulden in een kalenderjaar niet zijnde een geslaagde SB of SK. Indicator is opgenomen bij de Programmabegroting 2025-2028, daarom geen streefwaarde voor 2024.</i>							
Aantal inwoners dat schulddienstverlening heeft ontvangen in de vorm van een schuldbemiddeling of saneringskrediet	106	116	90	76	39	49	-
<i>Indicator is opgenomen bij de Programmabegroting 2025-2028, daarom geen streefwaarde voor 2024.</i>							
Aantal cliënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners	325	344	332	336	337	352	359

Effectindicatoren			Waarde 31-12			Streefsw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
<i>Depla-indicator. Peildatum is 1 januari van het kalenderjaar. Het gaat hier om unieke zorgklanten die indicatie hebben voor begeleiding (individueel of groep), hulp bij het huishouden, persoonlijke verzorging, beschermd wonen of kortdurend verblijf.</i>							
Aantal cliënten met een maatwerkarrangement Wmo Huishoudelijke Hulp per 10.000 inwoners	211	221	217	224	228	235	246
<i>Peildatum is 1 januari van het kalenderjaar.</i>							
Aantal cliënten met een maatwerkarrangement Wmo Beschermd Wonen per 10.000 inwoners	22	22	10	8	8	7	12
<i>Peildatum is 1 januari van het kalenderjaar.</i>							
Percentage Wmo cliënten dat zich door de ondersteuning beter kan redden	86	87	83	83	78	87	92
Aantal inwoners met een indicatie dagbesteding Wmo (per 10.000 inwoners)	47	47	40	38	35	32	38
Aanvraagproces Wmo-ondersteuning	7,5	7,8	7,8	7,7	7,7	7,9*	7,9
<i>Oordeel (rapportcijfer) van cliënten over de uitvoering van de Wmo door de gemeente. * Meting eerste half jaar.</i>							
Verhouding indicaties begeleiding regulier en specialistisch (ZIN) In procenten.	34,2	41,1	44,2	49,0	50,6	49,1	50
Verhouding indicaties dagbesteding regulier en dagbesteding specialistisch (ZIN) In procenten.	77,6	83,3	90,3	93,5	96,5	95,6	94
Hulp die gekregen wordt door de zorgaanbieder	7,9	7,9	7,8	7,9	8,0	8,0*	8,0
<i>Oordeel (rapportcijfer) van cliënten over de uitvoering van de Wmo door de aanbieder. * Meting eerste half jaar.</i>							
Gemiddelde omvang indicatie begeleiding per jaar (ZIN)	94,9	91,6	87,9	86,6	85,8	90,3	94
Gemiddelde omvang indicatie dagbesteding per jaar (ZIN)	159,5	148,7	141,6	134,0	135,5	136,2	161
<i>Meeteenheid = dagdelen.</i>							
Gemiddelde omvang indicatie thuisondersteuning per jaar (ZIN) Meeteenheid = uren.	100,0	94,5	91,6	91,3	91,9	93,7	104
Gemiddelde omvang indicatie beschermd wonen per jaar (ZIN) Meeteenheid = etmalen. Cijfers zijn inclusief de regiogemeenten Barneveld, Rhenen en Scherpenzeel. Momentopname in januari over het voorgaande jaar. Cijfers worden niet achteraf aangepast.	300,3	287,8	222,2	246,0	253,8	248,4	316
Percentage leerlingen dat zelfstandig naar het (Voortgezet) Speciaal onderwijs reist i.p.v. met het groepsvervoer (busje)	-	21,9	16,5	20,6	21,5	26,2	-
<i>Indicator is opgenomen bij de Programmabegroting 2025-2028, daarom geen streefwaarde voor 2024.</i>							

Prestatie-indicatoren			Waarde 31-12			Streefsw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Aantal huishoudens dat begeleid wordt vanuit budgetbeheer	382	401	416	413	375	342	440
<i>Aantal in kalenderjaar.</i>							
Percentage inwoners dat na aanmelding hulp ontvangt bij de schulden in de vorm van een schuldregeling	63,5	87,9	73,8	68,5	59,1	51,5	80
<i>Percentage in kalenderjaar.</i>							

Wat heeft het gekost?

	Bedragen x € 1.000				
	Rekening 2023	Primitieve Actuele begroting begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Verskil Act. begr./Rek. 2024
Lasten	118.952 N	97.858 N	124.413 N	128.551 N	4.138 N
Baten	17.707 V	2.250 V	13.094 V	18.730 V	5.636 V
Storting reserve	2.839 N	4.424 N	3.347 N	3.692 N	345 N
Onttrekking reserve	5.011 V	1.128 V	2.665 V	2.216 V	450 N
Resultaat	99.073 N	98.904 N	112.001 N	111.298 N	703 V

Toelichting

Leerlingenvervoer Oekraïne € 90.000 N

Voorstel tot resultaatbestemming € 90.000 V

Het nadeel van € 90.000 kan grotendeels toegerekend worden aan het vervoer van Oekraïense kinderen naar school. Sinds de oorlog in Oekraïne zijn duizenden Oekraïense gezinnen naar Nederland gevlucht. Scholen en gemeenten spannen zich in om deze leerlingen onderwijs te bieden. Hier hoort in sommige gevallen ook het vervoer naar de school bij. Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer van Oekraïense leerlingen.

Tot medio 2023 heeft het Rijk financiële steun toegewezen voor het leerlingenvervoer van Oekraïense vluchtelingen. In 2024 hebben gemeenten geen tegemoetkoming ontvangen voor genoemde kosten. Dit leidt tot een nadeel van € 90.000. Wij stellen u voor om € 90.000 te onttrekken aan de Reserve Opvang en begeleiding specifieke doelgroepen.

Domeinoverstijgend samenwerken Wmo € 65.000 V

Ook in 2024 is een specifieke uitkering voor het experiment Domein Overstijgend Samenwerken bij het Ministerie van VWS aangevraagd en verkregen. In dit experiment is één arrangeur verantwoordelijk voor het organiseren van het gehele zorgarrangement voor de inwoner, over de domeinen van Wmo, Wlz en Zorgverzekeringswet heen. Door snelle inzet van ondersteuning uit de sociale basis of Wmo, wordt zorg over andere domeinen uitgesteld of voorkomen. Voor 24 cliënten betreft het een incidenteel voordeel van € 65.000.

Vraagafhankelijk vervoer € 53.000 N

Naast het voordeel bij de actualisatie van € 420.000 zien we nu in de rekening een klein nadeel doordat in 2024 de reizigersbijdragen niet zijn gestegen en extra beleidskosten van de aanbesteding. Voor 2025 verwachten we als gevolg van de aanbesteding hogere prijzen en wordt een deel van het voordeel bij actualisatie betrokken bij de ombuigingsvoorstellen.

Huishoudelijke ondersteuning € 105.000 N

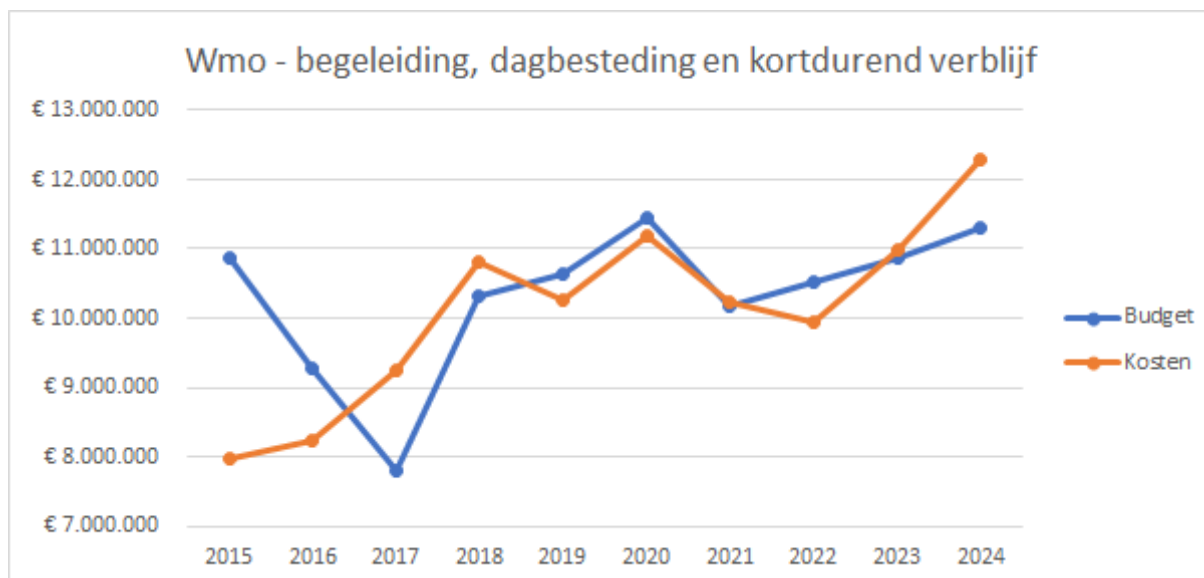
Het aantal cliënten dat huishoudelijke ondersteuning ontvangt vanuit de Wmo blijft stijgen. De volumestijging door vergrijzing en langer thuis wonen blijft daarmee zichtbaar. De stijging van de uitgaven is in lijn met de stijging van het aantal ouderen in Ede. Naast het tekort bij de actualisatie van € 200.000 zien we bij de jaarrekening een aanvullend nadeel van € 105.000.

Begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf € 55.000 N

De stijging van het aantal uren begeleiding is medio 2023 zichtbaar geworden en zien we ook dit jaar. Naast het tekort van € 895.000 bij de actualisatie, zien we een gering aanvullend nadeel van € 55.000. Het tekort op begeleiding kent verschillende verklaringen. Als eerste 1) is er een toename door voormalige BW-cliënten bij specialistische begeleiding, maar ook 2) is er een lager budget voor begeleiding vanwege de beweging naar de voorkant ten gunste van laagdrempelige ontmoetingsplekken. Deze tweede ombuiging lijkt getemporiseerd of zelfs niet haalbaar. Als derde 3) is er financiering nodig geweest voor extra personeel van het klantcontactcentrum (KCC) ten laste van het beschikbare budget van de maatwerkvoorziening. In 2025 valt het budget op deze voorziening hoger uit, waardoor een deel van het huidige tekort voor aankomende jaar is op te lossen. Daarnaast willen we de zorgverzwaring door voormalige cliënten beschermd wonen verrekenen met de Edese voordelen op het product Beschermd wonen.

Budget (voor actualisatie) en kosten op zorgjaar: (2015-2024)

Als we de werkelijke betaalde kosten van begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf uitzetten op het zorgjaar, dan ontstaat het volgende beeld:

In de eerste jaren zien we vooral een zoektocht en proces van verschuiving cliënten naar de gemeente met de daarbij behorende voormalige AWBZ-middelen. Vanaf 2022 zien we het aantal cliënten fors stijgen en daarmee ook de kosten. De oorzaken hiervoor, naast de al genoemde extramuralisering is een geringe doorstroom naar de GGZ. In het algemene beeld heeft men meer moeite met de complexere maatschappij, de economische omstandigheden en bestaan er ook nog naweeën van de Covid-pandemie. De effecten van de vergrijzing en het langer thuis wonen zijn hier vooral zichtbaar binnen het product dagbesteding.

Hulpmiddelen en woonvoorzieningen

€ 215.000 N

Het beroep op hulpmiddelen en woonvoorzieningen neemt nog altijd toe. Bij de actualisatie zagen we al een nadelig financieel effect van € 520.000. Bij de rekening zien we de nadelen met € 215.000 verder toenemen. Deze toename zien we bij hulpmiddelen (scootmobiel etc.), waarbij met name het aantal driewielfietsen is toegenomen. Ook de vraag naar woonvoorzieningen is fors groter dan voorzien. Hierbij valt de stijging in de kosten van woningaanpassingen op. De stijging betreft zowel meer als duurdere aanpassingen. Dit heeft te maken met een toename van het aantal ouderen dat al dan niet met ondersteuning langer thuis woont, deels veroorzaakt door een stagnatie in de woningmarkt.

Compensatie van het rijk vanwege invoering abonnementstarief vanaf 2025

Een deel van de kostenstijgingen op de maatwerkvoorzieningen kan vanaf jaar 2025 worden opgelost met vanaf dat jaar verkregen compensatie van het rijk ad € 650.000 vanwege de invoering van het abonnementstarief. We gaan deze middelen inzetten op de maatwerkvoorzieningen huishoudelijke ondersteuning, begeleiding/dagbesteding en hulpmiddelen/woonvoorzieningen. We blijven volumestijgingen monitoren en indien nodig betrekken bij de Perspectiefnota.

Eigen bijdrage Wmo

€ 165.000 V

De opbrengsten van eigen bijdragen vallen hoger uit dan de raming. Naast een toename van het aantal cliënten met een maatwerkvoorziening is de indexatie van het abonnementstarief nog niet in de raming verwerkt. Van het voordeel heeft € 20.000 betrekkingen op inkomsten tot en met 2023. We gaan het structurele voordeel van € 145.000 vanaf 2025 verwerken als budget voor de tevens gestegen kosten van maatwerkvoorzieningen.

Nationaal Actieplan Dakloosheid 'Eerst een thuis'

p.m.

Voor het voorkomen van dakloosheid en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze jongeren en volwassenen heeft VWS vanaf 2022 middelen beschikbaar gesteld. Dit is opgenomen in het Nationaal Actieplan Dakloosheid "Eerst een thuis". Vooralsnog wordt "Housing first" ten

laste van deze middelen gebracht, alsmede een tijdelijke coördinator aangetrokken voor de regionale Ethos telling. Alle resterende middelen zijn gereserveerd in de reserve Maatschappelijke Opvang en eind 2024 bedraagt dit inmiddels een saldo van € 1,3 miljoen. In de begroting is structureel € 519.000 beschikbaar. Voor de besteding wordt een uitvoeringsprogramma voor maatschappelijke opvang opgesteld.

Maatschappelijke opvang € 70.000 N

Maatschappelijke opvang - onttrekking reserve € 70.000 V

Ook dit jaar zijn er € 1,4 miljoen aan extra kosten gemaakt voor de nacht- nood- en dagopvang. Een deel hiervan wordt opgevangen in de exploitatie. De onttrekking aan de reserve Maatschappelijke Opvang is hiertoe in de rekening € 70.000 hoger uitgevallen dan de geraamde onttrekking van € 0,9 miljoen.

Vanaf 2025 zijn regiogemeenten gevraagd bij te dragen vanuit de middelen van prijscompensatie voor de regionale taak Maatschappelijke Opvang. Het rijk heeft prijscompensatie namelijk lokaal verstrekt via het accres. Deze bijdrage, samen met een actualisering van de begroting, zorgen in 2025 weer voor een voorlopig positief exploitatieresultaat. In het proces ombuigingen kijken we nog naar clustering van opvanglocaties en het daarmee mogelijk verlagen van de kosten van beveiliging en onconventionele opvangkosten.

Beschermd wonen € 473.000 V

In 2024 hebben we onze bedrijfsvoeringskosten voor de regio beschermd wonen geactualiseerd. Hieruit volgt dat we meer kosten over de jaren 2023 en 2024 kunnen toerekenen aan het regionale budget. Bij de komende Perspectiefnota (proces ombuigingen) gaan we uit van een structurele besparing van circa € 200.000.

Beschermd wonen - lagere kosten € 390.000 V

Beschermd wonen - hogere dotatie aan de reserve € 390.000 N

De intramurale zorg wordt al jaren omgezet naar GGZ-arrangementen (Beschermd Thuis). Deze intensivering sluit aan op de gewenste regionale omzetting van intramurale bedden naar de gewenste extramurale arrangementen. Daarnaast heeft gemeente Wageningen gekozen om vanaf 2023 haar pilotkosten (in plaats van het hanteren van een werkbudget) in rekening te brengen. Hierdoor ontstaat er in 2024 lagere kosten. Hier staat tegenover dat Wageningen vanaf 2023 weer meedeelt in de revenuen van de reserve Beschermd wonen. Daarnaast zijn de kosten van bedrijfsvoering geactualiseerd en vallen voor de regio hoger uit.

Beschermd wonen - Edese voordelen versus Edese ombuigingen

Voordelen op beschermd wonen zijn in de afgelopen jaren vooral behaald met het proces van extramuraliseren. Dit zorgde in 2024 voor een mogelijke storting van € 3,1 miljoen in de reserve Beschermd wonen. Het Edese aandeel hierin bedraagt circa 50% en dus ongeveer € 1,55 miljoen. De gemeente Ede kent echter ook een al ingeboekte Edese ombuiging van € 1,0 miljoen (over de jaren 2019-2024). We willen ook een deel van het voordeel i.c. € 0,3 miljoen in gaan zetten als extra budget voor Begeleiding Wmo. Door de beweging van Beschermd wonen naar Beschermd thuis en vervolgens naar de Wmo specialistische begeleiding zien we dat de zorgzwaarte toeneemt. Het overige resultaat (€ 0,25 miljoen) wordt gereserveerd voor de risico's van volumeontwikkeling en mogelijk lagere uitkering van het rijk vanwege de gestegen landelijke GGZ-problematiek.

Beschermd wonen - verdeling reserve over regiogemeenten

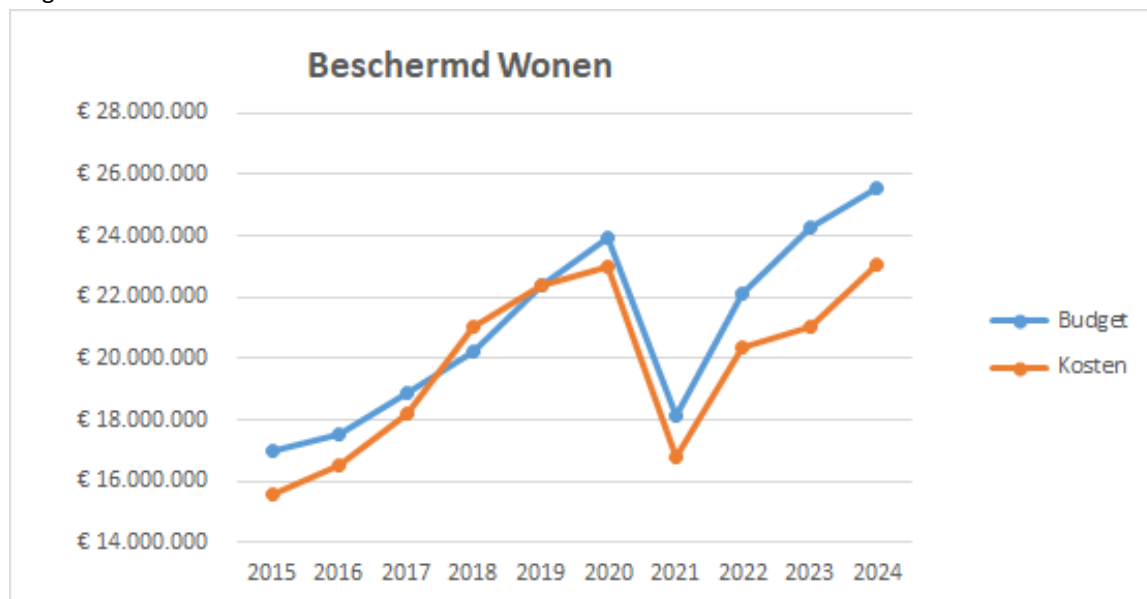
De reserve Beschermd wonen is tussen 2015-2022 voornamelijk opgebouwd los van de gemeente Wageningen. Omdat de gemeente Wageningen via een pilot een eigen werkbudget en forse risicoreserve heeft ontvangen, delen zij niet mee in een eventuele verdeling van deze reserve. Er volgt een voorstel aan het bestuurlijke overleg van de regio om de (regionale) reserve Beschermd wonen over de periode 2015-2022 te verdelen over de overige regiogemeenten, vooruitlopend op de decentralisatie. Hiermee is ook geborgd dat alle regiogemeenten in staat zijn de decentralisatie in hun bedrijfsvoering voor te bereiden. Bij een verdeling houden we rekening met de al aan de reserve onttrokken Edese aandeel ten aanzien van de ingeboekte

ombuiging extramuralisatie Beschermd wonen. Incidentele voordelen, die de Edese ombuiging te boven gaan, worden betrokken bij de Perspectiefnota (en het proces van ombuigingen).

De Edese ombuiging is echter ook structureel. Voor de jaren 2023-2025 willen we onze regiogemeenten (inclusief de gemeente Wageningen) gelijk aan de Edese onttrekkingen over die jaren gaan compenseren. Hier geldt, gelijke monniken, gelijke kappen. Dit voorstel wordt gelijktijdig met het voorstel 2015-2022 aan het bestuurlijke overleg voorgelegd.

Beschermd wonen - budget en kosten op zorgjaar: (2015-2024)

Als we de werkelijke betaalde kosten van Beschermd wonen uitzetten op het zorgjaar, dan ontstaat het volgende beeld:

De enorme daling in 2021 betreft de uitname van cliënten naar de Wet Langdurige Zorg (Wlz). Deze uitname Wlz liep ook in 2022 nog enigszins door, maar in dat jaar kwam de gemeente Veenendaal vanuit Amersfoort over naar onze regio. Hierdoor stegen zowel het budget als de kosten weer. In 2023 zien we het budget toenemen voor volume, loon en prijzen. De kosten daarentegen nemen toe, maar niet in het tempo van het budget. Het Rijk heeft afgelopen jaar meermaals getracht de financiële ruimte op dit taakveld in te zetten voor de gestegen kosten van GGZ-cliënten in de Wlz. Om die reden heeft het Rijk de volumestijging 2024 niet uitgekeerd en overgeheveld naar de Wlz. Het verschil tussen het budget en de kosten betreft vooral gerealiseerde resultaten vanwege de extramuralisering van cliënten naar beschermd thuis. Het aandeel Ede hierin is grotendeels al bij de ombuigingen verwerkt. In 2025 stijgen de prijzen enigszins als gevolg van het kostprijsonderzoek in het inkoopproces.

Geweld in afhankelijkheidsrelaties € 105.000 N

Geweld in afhankelijkheidsrelaties - onttrekking reserve € 115.000 N

Licht hogere opvangkosten en meer doorberekening van bedrijfsvoeringskosten zorgen voor een nadeel in de regionale opvangkosten van € 105.000. Op programma 2 Preventieve ondersteuning zien we daar tegenover een overschot op de projectmiddelen Veilig Thuis van € 220.000. Per saldo hebben we hierdoor minder hoeven onttrekken aan de reserve Vrouwenopvang. De voor- en nadelen zijn daarmee verrekend met de reserve.

Alleenverdienersproblematiek € 68.000 V

Voorstel tot resultaatbestemming € 68.000 N

Gemeenten kunnen financiële ondersteuning bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek onder het bestaansminimum uitkomen. Gemeenten kunnen de gemiste huur- en

zorgtoeslag compenseren vanuit de individuele bijzondere bijstand. In de september-circulaire 2024 is door Ede € 68.000 ontvangen voor dit doel. Dit bedrag is in 2024 nog niet uitgegeven. Wij stellen u daarom voor om de € 68.000 van 2024 over te hevelen naar 2025.

Aanvullende inkomensvoorziening - Collectieve Zorgverzekering € 250.000 V

In 2024 is er een voordeel op de lasten van € 250.000 op de collectieve zorgverzekering regeling. Dit bevestigt de trend die we al enkele jaren zien, namelijk dat minder inwoners gebruik maken van de collectieve zorgverzekering. Dit hangt samen met het feit dat er andere polissen op de markt zijn gekomen die voor een deel van inwoners voordeliger zijn dan de collectieve zorgverzekering.

Aanvullende inkomensvoorziening - Bewindvoering € 180.000 V

Vanwege een nieuwe werkwijze op het gebied van Bewind voering is er een voordeel op de lasten van € 180.000. Dit is de uitkomst van ons gewijzigde beleid waarmee we de kosten van bewindvoering beperken en de inwoner vaker ondersteunen via budgetbeheer.

Aanvullende inkomensvoorziening - Studietoeslag € 73.000 N

De uitgaven op de studietoeslag en kinderopvang zijn verder gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. De studietoeslag is een bijzondere aanvullende inkomensondersteuning op grond van de Participatiewet. De toeslag is uitdrukkelijk bedoeld om een compensatie te bieden aan studenten die wel arbeidsvermogen hebben maar vanwege hun beperking niet in staat zijn om aanvullende inkomsten uit arbeid te verwerven naast een voltijd studie. Door een wetswijziging in 2022 is de studietoeslag verhoogd en is het aantal personen dat gebruik maakt van de regeling toegenomen. Ondanks extra middelen vanuit de Perspectiefnota 2025-2028 voor 2024 en 2025 zijn de lasten harder gestegen dan voorzien.

Aanvullende inkomensvoorziening - diverse minimaregelingen € 285.000 N

Door meer-gebruik van de diversen minimaregelingen is er een nadeel te melden van ruim € 130.000 voor woonvoorzieningen voor minima, denk hierbij aan inrichtingskosten en kosten voor de 1e huur. Dit hangt samen met de komst van meer statushouders naar onze gemeente. Tevens is er een nadeel in de kosten van diplomazwemmen van ruim € 60.000. De leeftijd voor diplomazwemmen is recent verlaagd naar 5 jaar waardoor er meer kinderen in aanmerking komen voor deze regeling. Het restant ad € 95.000 wordt veroorzaakt door relatief kleine afwijkingen op de overige minimaregelingen.

Aanvullende inkomensvoorziening - terugontvangsten € 100.000 V

Daarnaast is er een voordeel op de baten van € 100.000 als het gevolg van hogere terugontvangsten van verstrekte leenbijstand. Dit is een gevolg van de hogere lasten van bijvoorbeeld de inrichtingskosten. Want hoe meer aanvragers er zijn voor inrichtingskosten, hoe hoger de terugontvangsten zijn op dat gebied.

Schulddienstverlening - Aanpak Geldzorgen Armoede en Schulden € 275.000 V

In 2024 zijn er door het Rijk structureel middelen beschikbaar gesteld voor versterking van de dienstverlening rondom armoede en schulden à € 189.000 per jaar en incidenteel extra middelen voor extra ondersteuning die nodig is als gevolg van de energiecrisis à € 234.000. In 2024 zijn deze middelen niet volledig uitgegeven. Dit komt voor een belangrijk deel doordat het - vanwege de arbeidsmarkt- langer duurde om capaciteit te werven voor de jongerenaanpak op voorkomen schulden en versterken van de vroegsignalering.

Gedupeerde toeslagen affaire € -

Gezinnen die onterecht in grote problemen zijn gebracht door de affaire met kinderopvangtoeslag, krijgen hulp. Naast geld, biedt de gemeente hulp om schulden op te lossen, en bijvoorbeeld hulp voor diegenen die hun baan of huis verloren Vanuit het Rijk worden gemeenten gecompenseerd voor de kosten die zij hierbij maken. Zowel de lasten als de baten zijn niet begroot, dat is de verklaring voor de afwijking van € 678.000 nadeel in de lasten en het voordeel in de baten van € 678.000.

Jeugdhulp - Proeftuin Kind- en gezinsbescherming

€ -

Het Toekomstscenario voor kind- en gezinsbescherming is een beweging gericht op een eenvoudiger, gezinsgerichte aanpak die transparantie, rechtsbescherming en verbetering omarmt. Voor de bekostiging van het toekomstscenario heeft Ede een subsidie ontvangen vanuit het Rijk. In 2024 is er sprake van een onderbesteding van € 310.000 op het beschikbare budget door het niet kunnen uitvoeren van geplande activiteiten zoals het versterken van de lokale infrastructuur en deskundigheidsbevordering van de lokale teams. Dit leidt tot een voordeel van € 310.000 in de lasten en een even groot nadeel in de baten. Het niet bestede bedrag is opgenomen op de balans zodat de middelen beschikbaar blijven in 2025.

Jeugdhulp - Kosten Jeugdbescherming

€ 135.000 N

In de regio Foodvalley is de afgelopen jaren gewerkt aan samenwerken in en met de jeugdbescherming in de pilot Jeugdbescherming Dichterbij. Bij de Programmabegroting 2023-2026 zijn incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor 2023 en 2024 voor de financiering van de pilot. In 2024 is er een overschrijding van € 135.000 op het incidentele budget voor de pilot Jeugdbescherming Dichterbij. Dit leidt tot een nadeel van € 135.000 in de lasten.

Jeugdhulp - Incidentele bijdrage vorming Gemeenschappelijke regeling (GR)

€ -

Bij de Programmabegroting 2023-2026 is voor boekjaar 2023 incidenteel € 150.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van de wettelijke verplichting tot het vormen van een Gemeenschappelijke Regeling ten behoeve van de regionale samenwerking op het gebied van jeugdhulp.

Door het uitstellen van de vorming van de GR zijn de beschikbare middelen bij de programmarekening 2023 via een resultaatbestemming opgenomen in de reserve overlopende verplichtingen. De ambitie is om de GR per 01-01-2026 in te voeren. In 2024 zijn de beschikbare middelen niet aangewend en hiermee niet onttrokken aan de reserve overlopende verplichtingen voor kosten in het kader van de vorming van de GR. Dit leidt tot een voordeel van € 150.000 in de lasten en een even groot nadeel in de reserves. In 2025 blijven de middelen beschikbaar binnen de reserve overlopende verplichtingen.

Jeugdhulp - Bedrijfsvoering Knooppunt

€ 90.000 V

Voorstel tot resultaatbestemming

€ 90.000 N

De bevoorschotting van het Knooppunt is op basis van de begroting bedrijfsvoeringsmiddelen en de begroting regionale samenwerking. In 2024 is er op de bedrijfsvoering van het Knooppunt een voordeel van € 90.000.

In aanloop naar de vorming van de Gemeenschappelijke Regeling per 1 januari 2026 zien we een stijging in de kosten van het budgettair kader in 2025. Dit heeft voornamelijk te maken met de uitbreiding van de formatie met toezichthouders (3 fte). Een groot deel van deze kosten is gedekt binnen het huidige budget van product Jeugdhulp. Wij stellen voor om € 90.000 middels een resultaatbestemming over te hevelen naar 2025.

Jeugdhulp - Budget Zorg in Natura

€ 800.000 N

In de Perspectiefnota 2025-2028 is het budget voor Jeugdhulp geactualiseerd voor 2024 en verder. De budgetten zijn geactualiseerd op basis van de kostenontwikkeling in de afgelopen jaren en de prognose van het Centraal Planbureau met betrekking tot de ontwikkeling van de zorgkosten voor de komende jaren. In 2024 is er aanvullend op de geprognosticeerde kostenontwikkeling een overschrijding € 0,8 miljoen op het budget van Zorg in Natura (afwijking van 2% op het budget van Zorg in Natura). De kostenstijging zien we voornamelijk terug bij Ambulante Jeugdhulp (individuele begeleiding en ambulante GGZ), Verblijf (JeugdzorgPlus en Residentieel) en Landelijke Jeugdhulp.

Ede heeft de afgelopen jaren meerdere stappen gezet om de jeugdzorg beschikbaar en betaalbaar te houden. Om het aantal kinderen in de jeugdzorg terug te dringen en nieuwe instroom zo veel als mogelijk te voorkomen zet gemeente Ede in op preventie. Het investeren aan de voorkant levert maatschappelijk gezien op de lange termijn meer op. Ten opzichte van 2023 zien we over de gehele jeugdzorg een lichte stijging van 0,5% van het

aantal kinderen in de jeugdzorg. Bij de meeste vormen van jeugdhulp is er sprake van een dalende trend in het aantal kinderen. Bij landelijke inkoop (stijging 18,4% ten opzichte van 2023) en ambulante jeugdhulp (stijging 1,1% ten opzichte van 2023) is een stijging van het aantal jeugdigen te zien. De dalende trend in het aantal kinderen betekent dat een kleiner wordende groep steeds duurdere, intensievere en langdurigere zorg krijgt. Deze trend vertaalt zich voornamelijk niet financieel maar als deze trend zich voortzet dan zal dat op de lange termijn ook financieel zichtbaar worden.

De overschrijding op het geactualiseerde budget leidt tot een nadeel van € 0,8 miljoen in de lasten.

Jeugdhulp - Credit kosten voorgaande jaren € 235.000 V

De afrekening voor de Zorg in Natura en Persoonsgebonden budget (PGB) geschiedt op basis van daadwerkelijk betaalde kosten voor betreffend boekjaar vermeerderd met de nog niet gefactureerde verplichtingen en prognoses. Het Knoop punt houdt hierbij rekening met het feit dat zorgaanbieders vijf jaar na dato nog facturen mogen indienen. Gedurende vijf jaar wordt bijgehouden welke facturen nog betaald worden over het betreffend jaar. Deze kosten worden jaarlijks achteraf gefactureerd of gecrediteerd aan de gemeenten. Het financieel effect op basis van de afrekening tot en met 2023 is € 235.000 voordelig.

Gemeentelijke en particuliere opvang ontheemden Oekraïne € 1.206.000 V

Voorstel tot resultaatsbestemming € 1.206.000 N

Voor de gemeentelijke en particuliere opvang van ontheemden uit Oekraïne heeft Ede diverse kosten gemaakt. Deze lasten bestaan bijvoorbeeld uit beveiliging, huisvesting, locatiemanagement, leefgeld en de ambtelijke inzet. De totale lasten in 2024 bedragen € 8,6 miljoen (ten opzichte van € 9,3 miljoen begroot) en worden gedekt uit extra baten vanuit de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne. Voor de gemeentelijke opvang is de vergoeding gebaseerd op een normbedrag per dag per gerealiseerde opvangplek en een vergoeding voor de werkelijke verstrekkingen van het leefgeld. Voor de particuliere opvang ontvangt de gemeente een vergoeding voor de werkelijke verstrekkingen van het leefgeld en de uitvoeringskosten op basis van een normbedrag per maand. Op basis van de bepalingen in de bekostigingsregeling heeft Ede in 2024 een bijdrage ontvangen van € 9,8 miljoen (ten opzichte van € 9,3 miljoen begroot). Het voordeel op de gemeentelijke en particuliere opvang van ontheemden bedraagt € 1.206.000.

In 2024 heeft gemeente Ede een pand aangekocht aan de Klomperweg in Lunteren voor de gemeentelijke opvang van ontheemden uit Oekraïne. Voor de aankoop van het pand is een krediet beschikbaar gesteld. De dekking hiervoor is geregeld binnen de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne. Vanuit de ontvangen Rijksbijdrage wordt jaarlijks wordt een bijdrage geleverd voor de financiering van het pand. Wij stellen u voor om het positieve resultaat over 2024 ad € 1.206.000 over te hevelen naar 2025 en deze toe te voegen aan de egaliseringsreserve kapitaallasten gemeentelijk vastgoed.

Transitiekosten opvanglocaties ontheemden Oekraïne € -

In 2024 heeft Ede meerdere opvanglocaties gerealiseerd voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Om de panden geschikt te maken voor de opvang zijn transitiekosten gemaakt. Transitiekosten zijn kosten die gemeenten maken voor het geschikt maken of realiseren van gebouwen voor de opvang van ontheemden. Gemeenten ontvangen ter bekostiging van de transitiekosten een vergoeding van de werkelijke kosten. De kosten in 2024 bedragen € 1,95 miljoen. Dit zorgt voor een nadeel van € 1,95 miljoen in de lasten en een even groot voordeel in de baten.

Meerkosten Oekraïne Sociaal Domein € 150.000 N

De verantwoordelijkheid voor de zorg en ondersteuning vanuit de Wmo, de Jeugdwet en de Wet publieke gezondheid voor de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek uit de Wet publieke gezondheid, ligt ook voor Oekraïense ontheemden bij gemeenten. De uitvoering van genoemde taken leiden tot een nadeel van € 150.000.

Het Rijk heeft besloten om gemeenten te compenseren voor de extra kosten die ze ten aanzien van bovengenoemde taken maken. Voor Ede gaat het om een bedrag van € 146.000. Deze baten worden verklaard op programma 8.

Crisisnoodopvang Galvanistraat

€ -

De landelijke vraag naar crisisnoodopvang blijft hoog. Ook in 2024 heeft Ede de opvanglocatie aan de Galvanistraat ingezet als tijdelijke noodopvang van asielzoekers en hiervoor diverse kosten gemaakt. Deze lasten bestaan bijvoorbeeld uit beveiliging, huisvesting, locatiemanagement, catering en ambtelijke inzet. De totale lasten in 2024 bedragen € 2,9 miljoen (ten opzichte van € 0,5 miljoen begroot) en worden, conform de bepalingen in de handreiking Crisisnoodopvang, gedekt uit extra baten vanuit het COA. De overschrijding van de kosten zorgt voor een nadeel van € 2,4 miljoen in de lasten en een even groot voordeel in de baten.

In de Programmabegroting 2024-2027 zijn aanvullende middelen ad. € 104.000 toegekend, vanuit de reserve opvang en begeleiding specifieke doelgroepen, voor de inzet van een vrijwilligersorganisatie. Met de inzet van deze organisatie verhogen we de leefbaarheid bij de opvanglocaties, ontwikkelen de vluchtelingen een sociaal netwerk en zetten de eerste stappen in hun integratie. De gemaakte kosten worden gecompenseerd door het COA waardoor een onttrekking uit de reserve niet meer nodig is. Dit leidt tot een voordeel van € 104.000 in de lasten en een even groot nadeel in de reserves.

Coördinatie Regionale Regietafel Foodvalley

€ 80.000 N

Gemeenten vervullen verschillende opgaven op het gebied van opvang en huisvesting van nieuwkomers. Ze stellen locaties beschikbaar voor asielopvang, vangen Oekraïense ontheemden op en hebben een taakstelling voor de huisvesting van statushouders. In 2024 is samen met de andere Gelderse gemeenten en de Provincie Gelderland gewerkt aan de totstandkoming van een Provinciaal plan zoals bedoeld in de Spreidingswet. Binnen regio Foodvalley heeft Ede als centrumgemeente gezorgd voor de coördinatie van de regionale regietafel. De totale kosten van de coördinatie bedragen € 133.000 in 2024. De regiogemeenten hebben een bijdrage geleverd van € 53.000.

Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken voor asielzoekers om zo tot een evenwichtiger spreiding van asielzoekers te komen over gemeenten en provincies. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van € 20.000 en een bijdrage op basis van de verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente. Voor Ede gaat het om een bedrag van € 83.000. Deze baten worden verklaard op programma 8.

Productgroep Werk en participatie

Doel

Alle inwoners doen mee aan de Edese samenleving, bij voorkeur via duurzaam betaald werk.

Ketenpartners

We werken samen met Werkkracht, UWV, (Pro/VSO-)onderwijs en aanbieders van arbeidsmatige dagbesteding.

Voor het stimuleren van een inclusieve arbeidsmarkt werkt de gemeente Ede bestuurlijk samen met regiogemeenten, UWV, onderwijs en werkgevers- en werknemersorganisaties in de overlegtafel Regionaal Werkbedrijf (RWB).

Voor de arbeidsmarktregio FoodValley fungeert Ede als centrumgemeente.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Regiovisie Beschermd Wonen en Beschermd Thuis in de Valleiregio \(2024 t/m 2029\)](#)
- [Beleidsvisie Werk en Participatie 2022 -2025 Meedoen Voor Elkaar](#) (2021)
- [“Natuurlijk Naleven”, Beleidsplan handhaving en fraude 2020 - 2023](#) (2019)
- [Evaluatie handhaving- en fraudebeleid 2014 -2018](#) (2019)
- [Ontwerp Participatiebedrijf Ede](#) (2016)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	Bereiken van duurzaam, betaald werk voor de brede doelgroep van de Participatiewet.	
Prestaties	• De stappen die inwoners zetten op de participatieladder in beeld krijgen. • Wegnemen van drempels om te switchen vanuit dagbesteding of uitkering naar betaald werk. • In de arbeidsmarktregio in planvorming en projecten aansluiting maken met de regionale Human Capital Agenda.	
Subdoel	Inwoners in de uitkering die tijdelijk niet werken of tijdelijk niet naar school gaan doen mee in de Edese samenleving.	
Prestaties	• Met Werkkracht en partners in de sociale basis afspraken maken over participatie van inwoners die (nog) niet kunnen werken. • Met Werkkracht en maatschappelijke partners bevorderen van vitaliteit door inwoners te stimuleren te sporten en hun kennis over gezonde voeding te vergroten.	
Subdoel	Meer inwoners buiten de doelgroep van de Participatiewet stromen door naar werk.	
Prestaties	• Door middel van (her)indicatiestelling WMO krijgen inwoners met arbeidsmatige dagbesteding of uitstromers uit het speciaal onderwijs een passend aanbod om hun arbeidsvermogen te onderzoeken en te ontwikkelen bij Werkkracht. • Kandidaten zonder arbeidsvermogen stromen door of terug naar arbeidsmatige dagbesteding. • In de arbeidsmarktregio ontwikkelen we met partners het Regionaal Mobiliteitsteam verder door. Daarbij sluiten we aan op het landelijke traject naar één loket voor werkgevers en werkzoekenden in de arbeidsmarktregio's.	
Subdoel	Excellente dienstverlening via het werkgeversservicepunt.	
Prestaties	• Werkgevers bieden duurzame kansen en mogelijkheden aan de werkzoekenden met kwetsbare positie op de arbeidsmarkt (zoals statushouders, mensen met een beperking). • Opdracht aan Werkgeversservicepunt verstrekken met als doel dat meer inzicht ontstaat in uitstroomresultaten in relatie tot de middelen. • Opdracht aan Werkgeversservicepunt verstrekken met als doel dat werkgevers ontzorgd worden zodat wij kansen kunnen bieden aan werkzoekenden.	

Indicatoren

Beeldindicatoren			Waarde 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Omvang bijstandsgerechtigden met ontheffing arbeidsplicht	-	-	222	233	248	270	n.v.t.
Omvang aantal inwoners in het Doelgroepenregister	-	-	354	374	447	473	n.v.t.
Omvang indicaties Nieuw Beschut werk	-	-	37	40	52	58	n.v.t.

Beeldindicatoren			Waarde 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Omvang aantal medewerkers in de Sociale Werkvoorziening	-	-	311	280	262	242	n.v.t.
Totaal aantal mensen werkzaam in gesubsidieerde arbeid	-	-	470	490	484	472	n.v.t.
Aantal inwoners geregistreerd in het doelgroepregister met een uitkering op grond van de Participatiewet	116	147	181	193	217	211	n.v.t.

Effectindicatoren			Waarde 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Aantal arbeidsplaatsen met loonkostensubsidie banenafspraken	-	-	140	186	177	205	200

Prestatie-indicatoren			Waarde 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Aantal beschutte werkplekken Beschut Werk BV met loonkostensubsidie	-	11	17	19	22	25	30
<i>Niet alle indicaties leiden tot een beschutte werkplek: in 2024 is dat 50% van de 6 indicaties.</i>							
Aantal huishoudens dat volledig uitstroomt naar werk vanuit de bijstand	224	165	203	191	138	144	190
Aantal huishoudens met bijstand dat uitstroomt naar parttime werk	-	-	67	78	97	91	90

Wat heeft het gekost?

	Bedragen x € 1.000				
	Rekening 2023	Primitieve Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Act. begr./Rek. 2024	
Lasten	19.140 N	17.396 N	21.038 N	21.774 N	735 N
Baten	2.199 V	905 V	2.619 V	5.082 V	2.463 V
Storting reserve	1.584 N	0 N	95 N	2.077 N	1.982 N
Onttrekking reserve	1.923 V	0 N	1.157 V	2.188 V	1.031 V
Resultaat	16.602 N	16.492 N	17.357 N	16.581 N	776 V

Toelichting

Arbeidsmarktregio

€ 950.000 V

Dotatie reserve

€ 950.000 N

Gemeente Ede ontvangt als centrumgemeente middelen voor de Arbeidsmarktregio (AMR), waarbij jaarlijkse Rijkssubsidies worden ingezet voor projecten op de arbeidsmarkt. De projecten worden vastgesteld door het dagelijks bestuur van de AMR en het Regionaal Werk Bedrijf (RWB). De belangrijkste oorzaak van het voordeel op de lasten is dat de begroting te ruim is vastgesteld en door de aankomende veranderingen vanaf 2026 (oprichting Regionaal Werkcentrum) er projecten tijdelijk on hold hebben gestaan.

Daarnaast is er voordeel op de baten door hogere rijksbijdragen dan vooraf ingeschat. Zo zijn er bijdragen ontvangen voor het project Versterken AMR ten behoeve van het programmabureau en het project Regionaal doelgroep specifieke aanpak statushouders aan het werk. Ook was er sprake een extra bate doordat er een extra BTW teruggaaf over 2023 is ontvangen.

Per saldo is er € 950.000 gestort in de reserve Arbeidsmarktregio. Deze middelen blijven beschikbaar in 2025 en worden via het Regionaal Werk Bedrijf ingezet voor regionale projecten met als doel om de vraag naar personeel en het aanbod van alle werkzoekenden in de arbeidsmarktregio Foodvalley zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

ESF-subsidie Re-integratie en arbeidsinpassing Foodvalley 20-22

€ 643.000 V

Op 20 november 2024 werd aan de gemeente Ede de subsidie Europees Sociaal Fonds (ESF)-project REACT-EU 2020-2022 "Re-integratie en arbeidsinpassing Foodvalley 20-22" uitbetaald. Deze middelen zijn, conform

inhoudelijke doelstelling van dit ESF-project, bestemd voor het bevorderen van de (arbeids)participatie van onze inwoners. Omdat de subsidie pas eind november vorig jaar is ontvangen en de omvang van het bedrag vastgesteld werd, konden hierop in 2024 geen plannen meer uitgevoerd worden.

Vangnetbanen

€ 71.000 V

Een vangnetbaan is bedoeld om werklozen die moeite hebben met het vinden van werk, bijvoorbeeld vanwege een handicap of langdurige werkloosheid, een kans te bieden om toch aan de slag te gaan. Dit kan in de vorm van een gesubsidieerde baan zijn waarbij de gemeente een deel van de loonkosten op zich neemt, of via de sociale werkvoorziening. Deze banen zijn er om de kloof tussen werkloosheid en regulier werk te overbruggen en om mensen weer deel te laten nemen aan het arbeidsproces. Dit betreft een regeling die afgeschaft is en waar geen nieuwe aanvragers instromen, alleen mensen uitstromen. Het aantal mensen dat van de regeling gebruikt maakt neemt af. Dit is de verklaring voor het voordelige resultaat op de lasten.

Productgroep Inkomensvoorziening

Doel

Ondersteuning van inwoners om bestaanszekerheid te bevorderen.

Rechtmatig en doelmatig verstrekken van een uitkering op grond van de Participatiewet, IOAW en IOAZ en financiële ondersteuning van zelfstandigen op grond van het Bijstandsbesluit zelfstandigen (Bbz).

Ketenpartners

We werken samen met Werkracht Ede B.V.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Integraal beleidskader toezicht en handhaving Sociaal Domein 2024 - 2027 Gezond Vertrouwen](#) (2024)
- [Beleidsvisie Werk en Participatie 2022 - 2025 Meedoen Voor Elkaar](#) (2021)
- ["Natuurlijk Naleven", Beleidsplan handhaving en fraude 2020 - 2023](#) (2019)
- [Evaluatie handhaving- en fraudebeleid 2014 - 2018](#) (2019)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	Inwoners die (nog) niet zelfstandig in hun inkomen kunnen voorzien hebben een tijdelijk vangnet in de vorm van een uitkering op grond van de Participatiewet.		
Prestaties	• Begrijpelijk informeren van de inwoner over hoe de ondersteuning er uit ziet en met welke rechten en plichten deze gepaard gaat.		✓
	• Voeren van regelmatige gesprekken met de inwoner waarbij een check op de afspraken over en weer wordt gedaan en de nodige handelingen verrichten om de ondersteuning af te stemmen op de inwoner.		→
	• Inkomensondersteuning verbinden met het bevorderen van bestaanszekerheid.		→

Indicatoren

Beeldindicatoren				Waarde 31-12			Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Aantal huishoudens dat in een jaar een of meerdere bedragen bijzondere bijstand of een minimaregeling heeft ontvangen	3.858	3.690	3.544	3.404*	3.438*	3.548*	n.v.t.
<i>Aantal op 1 januari van de kalenderjaren. Stand van 31 december kan niet gegeven worden. Inclusief Collectieve Ziektekostenverzekering. * Exclusief energietoeslag.</i>							
Aantal inwoners (op 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder) dat een bijstandsuitkering ontvangt	-	29,7	23,2	22,7	20,6	22,1	n.v.t.

Beeldindicatoren			Waarde 31-12				Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Aantal inwoners met een WW-uitkering (per 1.000 inwoners van 15 - 74 jaar)	-	13,1	11,4	8,9	9,6	7,1	n.v.t.
Totaal aantal huishoudens instroom uitkering	-	562	416	361	433	455	n.v.t.
Totaal aantal huishoudens uitstroom uitkering	-	462	507	414	427	433	n.v.t.

Effectindicatoren			Waarde 31-12				Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Aantal huishoudens in de bijstand met parttime inkomsten uit werk	375	317	288	286	299	291	300
Aantal huishoudens dat een bijstandsuitkering ontvangt; periode	2.290	2.235	2.192	2.030	2.050	2.070	2.000
Aantal huishoudens dat een bijstandsuitkering ontvangt; peildatum 31 december	1.719	1.814	1.723	1.670	1.676	1.698	1.653
Preventiequote (aantal instroom in de uitkering op aantal aanvragen)	31,3	25,2	29,2	26,2	27,6	25,2	28
<i>Percentage.</i>							
Aantal beëindigingen uitkering door handhaving	57	32	40	31	38	39	35
Aantal huishoudens met opgelegde maatregelen	22	17	17	29	17	28	20
<i>Korting op uitkering, inclusief maatregel 0%. Er vinden bij constatering van maatregelwaardig gedrag gesprekken met de inwoner plaats. Als naar aanleiding van het gesprek het gedrag verandert, wordt in principe geen maatregel opgelegd. Het opleggen is geen doel op zich.</i>							

Wat heeft het gekost?

	Bedragen x € 1.000				
	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Act. begr./Rek. 2024
Lasten	34.095 N	30.095 N	35.504 N	36.318 N	815 N
Baten	28.612 V	25.513 V	30.033 V	31.935 V	1.902 V
	0	0	0	0	0
Resultaat	5.484 N	4.582 N	5.471 N	4.383 N	1.087 V

Toelichting

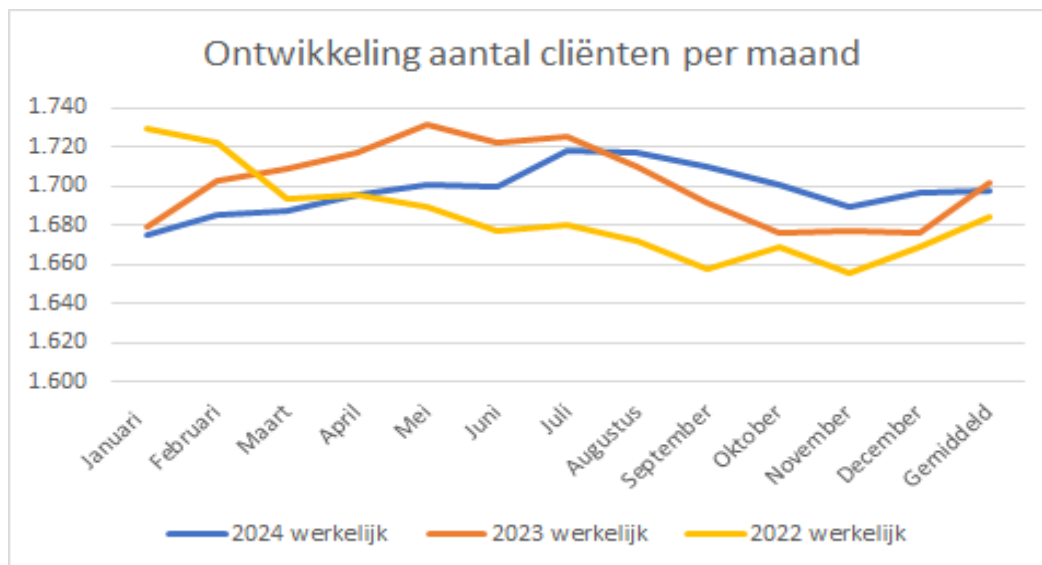
Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)

€ 1.000.000 N

Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie op basis van een complex verdeelmodel.

Het aantal Edenaren met een bijstandsuitkering was gemiddeld genomen in 2024 nagenoeg gelijk als in 2023 (circa 1.700). Het nadeel in de lasten is te wijten aan twee componenten. Enerzijds een volumecomponent (meer uitkeringen dan geraamd) en anderzijds een prijscomponent (hogere kostprijs per uitkering). In de begroting van 2024 is een verwachte daling van het bijstandsbestand van 1% als uitgangspunt genomen (gemiddeld 1.685 bijstandsuitkeringen). De geraamde daling is niet gerealiseerd. De instroom in de leeftijdscategorie vanaf 27 en ouder is gestegen ten opzichte van 2023. Terwijl de uitstroom in deze categorie is gedaald. Over het totale bestand was er in 2024 een negatieve verhouding tussen instroom en uitstroom. De vestigingsdoelstelling voor statushouders brengt met zich mee dat in deze categorie meer mensen zich melden. Terwijl met de uitstroom enige tijd is gemoed. Het gemiddeld aantal uitkeringen is uitgekomen op 1.698 voor 2024. De extra lasten door het niet realiseren van de geraamde daling van 1% leidt tot een nadeel van € 250.000 in de lasten.

In de begroting is uitgegaan van een gemiddelde jaarlijkse kostprijs van € 18.768 per bijstandsuitkering. De gemiddelde kostprijs in 2024 is echter uitgekomen op € 19.213. Dit betekent een totale extra last van € 750.000. Het grootste deel van de hogere kostprijs is te verklaren door een extra stijging van het minimumloon per 1-7-2024, waar geen rekening mee is gehouden in de begroting.

Vaststelling BUIG

€ 2.000.000 V

Middels een complex verdeelmodel krijgen gemeenten elk jaar budget voor het bekostigen van de bijstandsuitkeringen. Jaarlijks worden in oktober de definitieve bijstandsbudgetten voor het huidige jaar en het voorlopige budget voor het komende jaar gepubliceerd. Dit definitieve budget is voor 2024 maar liefst ruim twee miljoen hoger uitgevallen voor Ede dan het voorlopige budget. Dit zorgt voor een voordeel op de baten. Deze opwaartse bijstelling ten opzichte van het voorlopig budget is een saldo van positieve en negatieve mutaties en is het resultaat van de verwerking van de realisatiecijfers (volume en prijs) over 2023, nieuwe inzichten in de conjunctuur, effecten van Rijksbeleid en de loon- en prijsbijstelling.

Overige uitkeringen, BBZ, IOAW en TOZO

€ -

We zien dat het aantal uitkeringen voor de BBZ en de IOAW afnemen. Dit leidt tot een voordeel op de lasten van € 200.000. Omdat wij voor de kosten van deze uitkeringen gecompenseerd worden door het Rijk is er ook een nadeel op de baten van € 80.000 te melden. Door kwijtschelding van schulden in het kader van de TOZO-regeling is er nog een nadeel op de baten van € 120.000. Samen maakt dit € 200.000 nadeel op de baten.

Verhalen uitkeringen bijstand

€ 150.000 V

in 2024 is er een voordeel te melden op de baten van de terugvordering van bijstandsuitkeringen. Dit terugvorderen wordt gedaan als er niet of niet tijdig wordt voldaan aan de inlichtingenplicht, als er te veel bijstand is ontvangen of als er extra inkomen is ontvangen tijdens de bijstandsperiode.

Doel programma

Een gezonde economie met voldoende werkgelegenheid, ruimte voor innovatie en dynamiek. Belangrijke bouwstenen daarvoor zijn een aantrekkelijk vestigingsklimaat, goede bereikbaarheid voor alle modaliteiten en een goed functionerende arbeidsmarkt. Als Ede aantrekkelijk is voor bedrijven en instellingen is dat positief voor de inwoners van Ede: er ontstaan (meer) banen, ontwikkelmogelijkheden en er is sprake van economische dynamiek.

Ontwikkelingen in 2024

Economische ontwikkelingen

Algemeen

Na een recordhoogte van 11,6% in 2022, is de inflatie in 2024 gestabiliseerd naar 3,3%. We zien een sterke stijging van de loonkosten. De groei van de economie in Nederland komt in 2024 uit op 0,9%. Groei was vooral zichtbaar in de sectoren zakelijke dienstverlening, informatie en communicatie, gezondheid en welzijn. Ook de groene energie-industrie blijft groeien door innovaties in duurzaamheid. De sector bouw, land- en tuinbouw hadden een iets minder gunstig jaar.

Werkgelegenheid

Toenemende vergrijzing heeft in 2024 geleid tot een sterkere krapte op de arbeidsmarkt. Dit heeft werkgevers gedwongen te investeren in opleiding en omscholing van werknemers en om nieuwe doelgroepen aan te trekken zoals zij-instromers en statushouders. De doorlopende digitalisering, dataficering (AI) en technologische innovatie heeft de vraag naar digitale vaardigheden doen toenemen. Bedrijven in Ede hebben zich moeten aanpassen aan nieuwe technologieën, wat heeft geleid tot een herziening van hun personeelsbeleid en opleidingsstrategieën.

Werklocaties

We zien een aanhoudende behoefte aan bedrijfslocaties en een sterke druk vanuit de Randstad. De kantorenmarkt trekt na de moeilijke coronajaren weer wat aan, met name op centrale hoogstedelijke OV-locaties, op andere locaties kan leegstand hardnekkig zijn. Investerings in verduurzaming van sommige productieprocessen stagneren omdat er onvoldoende nieuwe of zwaardere elektriciteitsaansluitingen verkregen kunnen worden door een gebrek aan capaciteit op het net.

Nieuwe werklocaties

Netcongestie, milieuregels en stikstofbeleid blijven in heel Nederland de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen vertragen. Er is veel behoefte aan uitbreidingsmogelijkheden. Voor een deel kijken ondernemers naar nieuwe bedrijventerreinen. Zo is in 2024 op het Food & Businesspark (de Klomp) een groot perceel uitgegeven. Daarnaast is de behoefte aan groei op bestaande bedrijventerreinen in de kleine kernen groot. De ontwikkeling van het nieuwe bedrijventerrein De Stroet heeft helaas vertraging opgelopen doordat de procedure om te komen tot een ontheffing Wet Natuurbescherming langer geduurd heeft dan voorzien.

Levendig Centrum

In 2024 is het werken aan dit programma - dat sinds 2016 bestaat - gecontinueerd. Het heeft dit jaar geresulteerd in de internationale vakjury prijs voor Meest Inspirerende Binnenstadproject. De vergroening van Ede Centrum stond hierbij centraal. Gemeente Ede verdient erkenning voor de vastberadenheid en betrouwbaarheid als partner. Het feit dat de koers langjarig vast is gehouden getuigt van leiderschap en visie, aldus de jury. Een mooie opsteker en aanmoediging om door te gaan op de ingeslagen weg.

Na de oprichting in 2023 kreeg de samenwerking met binnenstadspartijen in het Platform Ede Centrum steeds meer vorm. De eerste resultaten zijn een informatiepunt op de Markt, een maandelijkse pagina in Ede Stad, een voor het gehele jaar gevuld evenementenprogramma en actieve leegstandsbestrijding mede door vastgoedeigenaren zelf.

In 2024 zijn - met behulp van subsidie van Steengoed Benutten van provincie Gelderland - zgn. gebiedspaspoorten voor sfeergebieden rond het kernwinkelgebied met hardnekkige leegstand opgeleverd. Ook is het Museumplein opnieuw ingericht en is het eerste deel van het Stadspark opgeleverd. Diverse bouwprojecten zijn gestart of opgeleverd zoals aan de Brouwerstraat 25, Maanderpoort en Grotestraat 91. Tenslotte is het monitoringsdashboard opgeleverd waarin de prestaties in Ede Centrum worden bijgehouden. De leegstand is begin 2025 8% WVO, er zijn inmiddels bijna 4000 bewoners (in 2016 waren dat er 3455), er komen wekelijks 80.000 bezoekers, 65% komt met de fiets of te voet en 73% van de inwoners van Ede is tevreden over het groen.

Food

Naast gezondheid en halfgeleiders trekt de foodsector veel (inter)nationale investeringen aan. We zien de bedrijvigheid in de foodsector de laatste jaren toenemen, zoals blijkt uit de innovatiemonitor van de regio. Ook in 2024 raakte men niet uitgepraat over voedsel: het ging over wat de consument wel en niet wil eten, wat bedrijven hier wel of niet in moeten dan wel kunnen doen en hoe de wetenschap de voedselomgeving observeert. Tegelijkertijd is er vanuit het rijk minder aandacht voor preventie maar wordt er wel gesproken over de ontwikkeling van een voedselstrategie die raakt aan voedselzekerheid enerzijds en innovatief ondernemen anderzijds.

Bereikbaarheid en Verkeersveiligheid

De bereikbaarheid en de aantrekkingskracht van Ede heeft in 2024 een enorme boost gekregen door de in gebruikname van het nieuwe station Ede-Wageningen. Er is een prachtig station gerealiseerd dat klaar is voor de toekomst. Dit zien we terug in zowel gebruik als waardering. In 2024 is de provincie gestart met de aanbesteding van de nieuwe openbaar vervoer concessie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley. Dit zal grote invloed hebben op het openbaar vervoer in Ede. Het resultaat van deze aanbesteding zal in 2025 bekend worden en in 2026 merkbaar worden op straat.

De druk op de ruimte neemt steeds meer toe. Tot 2040 komen er naar verwachting 11.000 tot 15.000 woningen bij. Dit beïnvloedt de luchtkwaliteit, de geluidsoverlast, de perceptie van het verkeersbeeld, de mate van gezond bewegen en daarmee het menselijk welzijn. Mobiliteit is een belangrijke randvoorwaarde voor verantwoorde groei. Een sterk aandachtspunt blijft verkeersveiligheid. Vooral kwetsbare verkeersdeelnemers

zijn vaker slachtoffer van ongevallen. Naast het bieden van een veilige weginrichting blijft het aanpakken van verkeersonveilig gedrag daarom onontbeerlijk.

Financieel overzicht programma

	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Act. begr./Rek. 2024
Bedragen x € 1.000					
Lasten					
Economische Ontwikkeling	4.088 N	3.868 N	4.833 N	4.774 N	59 V
Uitgifte Bedrijfslocaties	10.583 N	12.855 N	8.320 N	12.180 N	3.860 N
Bereikbaarheid en Verkeersveiligheid	4.096 N	4.704 N	4.785 N	4.125 N	661 V
Totaal lasten	18.766 N	21.427 N	17.938 N	21.078 N	3.141 N
Baten					
Economische Ontwikkeling	1.141 V	497 V	697 V	1.284 V	587 V
Uitgifte Bedrijfslocaties	3.499 V	12.617 V	8.024 V	17.147 V	9.123 V
Bereikbaarheid en Verkeersveiligheid	1.950 V	1.637 V	1.837 V	1.927 V	90 V
Totaal baten	6.589 V	14.751 V	10.558 V	20.358 V	9.800 V
Saldo baten en lasten	12.177 N	6.676 N	7.380 N	720 N	6.660 V
Storting reserve	243 N	354 N	104 V	57 V	48 N
Onttrekking reserve	673 V	861 V	1.057 V	809 V	249 N
Resultaat	11.747 N	6.169 N	6.218 N	145 V	6.364 V

Productgroep Economische ontwikkeling

Doel

Voldoende bedrijvigheid, dynamiek en investeringen in Ede, zowel over de volle breedte van de Edese economie als specifiek voor de doelstellingen gelieerd aan 'Ede kiest voor Food'. Denk daarbij aan een sterk kennisecosysteem en een gezond, duurzaam voedselsysteem. Daarnaast streven we naar een goed functionerende arbeidsmarkt, waar vraag en aanbod in balans zijn.

Ketenpartners

Wij werken binnen het product Economie, inclusief Human Capital, samen met onder andere: Regio Foodvalley, provincie Gelderland, Foodvalley NL, VNO-NCW, UWV, WUR, COG, Aeres Groep, CHE, FOV, Stichting Bedrijventerreinen Ede (SBE), EBC (Edes Bedrijfs Contact), het Inclusief Ondernemers Netwerk (ION) en overige bedrijventerrein- en winkeliersverenigingen.

Wij werken binnen het product Food samen met onder andere: Provincies Gelderland en Utrecht, ministeries LNV, EZK, VWS en BZK, gemeenten in regio en Nederland, Voedselraad, Voedingscentrum, JOGG, Ziekenhuis Gelderse Vallei, NEON, Voedingsalliantie, NS, Milan Urban Food Policy Pact (MUFPP).OostNL.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Voedsel dichtbij, leidende principes](#) (2023)
- [Uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme 2024-2027](#) (2023)
- [Omgevingsvisie Ede 2040](#) (2022)
- [Actieplan Economie Ede 2022-2026](#) (2022)

- [Regionaal Programma Werklocaties Regio Foodvalley 2022 – 2026](#)
- [Verrijkte visie Ede Centrum 'Groen en gastvrij' \(2021\)](#)
- [Ede Centrum Groen en Gastvrij 2030 - We houden koers \(2021\)](#)
- [Visie Werklocaties Regio Foodvalley 2020-2030](#)
- [Actualisering PDV -beleid Regio Foodvalley 2020-2025](#)
- [Investeringsagenda Vestigingsklimaat Foodvalley 2030 \(2020-2021\)](#)
- [Strategische Agenda Regio Foodvalley 2020-2025 \(2020\)](#)
- [Human Capital Agenda Regio Foodvalley 2022-2025](#)
- [Regionale kantorenvisie 2019-2027 \(2019\)](#)
- [Structuurvisie WFC \(2019\)](#)
- [Retailvisie 2030 \(2016\)](#)
- [Startnotitie duurzaam Ede \(2015\)](#)
- [Visie Food 2015-2020 \(2015\) - herijking oktober 2024](#)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	Behoud en toename van bedrijven en werkgelegenheid in Ede.	
Prestaties	• Samenwerking met lokale bedrijfsleven en bedrijvenverenigingen versterken middels concrete projecten die bijdragen aan het doel. Door middel van een subsidieregeling willen we zowel overkoepelend als op bedrijventerreinniveau de samenwerking stimuleren. • Account- en relatiemanagement op hoog niveau houden door inzet van capaciteit en middelen. Daarbij hebben we specifieke accountmanagers voor recreatiebedrijven, retailgebieden en bedrijvenlocaties. • Bijdragen aan toekomstbestendige werklocaties (centrum, bedrijventerreinen, kantoorlocaties), investeren op revitaliseren en intensiveren van bestaande terreinen. * • Investeren in samenwerking tussen gemeente, onderwijs en bedrijfsleven. • Stimuleren en faciliteren van innovatieve samenwerking voor het tegengaan van netcongestie op de bedrijventerreinen, zoals BTA12.	→ → ✗ → →

* In 2024 zijn voorbereidingen getroffen voor een projectaanpak voor het toekomstbestendig maken van bestaande werklocaties. We gaan hierin 2025 en 2026 concreet mee aan de slag.

Er spelen op BTA12 diverse initiatieven om het bedrijventerrein te verduurzamen. Zoals onderzoek naar de exploitatie van twee collectieve duurzame parkeerlocaties en de realisatie van een duurzaam laadstation. Daarnaast vinden er gesprekken plaats over de mogelijkheid van een energyhub op BTA12 en het Food & Businesspark. Verder is met de mobiliteitsmakelaar en ondernemers op Kievitsmeent gewerkt aan duurzame mobiliteit met onder andere als resultaat meer mobiliteitsscans bij bedrijven en inzet van collectieve voorziening zoals de deelfietsen.

Subdoel	Toekomstbestendige en levendige centra en detailhandelsstructuur.	
Prestaties	• Samenwerken binnen projectorganisatie van het Platform Ede Centrum met winkeliers, horeca, cultuur en vastgoedeigenaren. • Verder versterken van de collectieve ondernemersvertegenwoordiging. • Bijdragen aan herinrichting van retailgebieden en het faciliteren en stimuleren van initiatieven van ondernemers en eigenaren in lijn met de Retailvisie 2030. • Versterken van de verbinding met evenementen, toerisme, cultuur en met sociale thema's.	→ → → →

Subdoel Prestaties	Groei agrifoodcluster in termen van werkgelegenheid en aantal bedrijven/partijen.	
	• Stimuleren versterking Kennis Hart in samenwerking met partijen als OostNL, WUR, FoodvalleyNL, CHE, bedrijven. Door projecten zoals FoodX, waar de regionale en Nederlandse kennisinfrastructuur binnen Food wordt ontsloten voor buitenlandse (handels)partners en kennisinstellingen. • Opstellen ontwikkelkader gebiedsprogramma KennisAs.	
Subdoel Prestaties	Ede is in 2025 een gemeente waar alles rond voedsel samenkomt waardoor bedrijven en organisaties zich hier graag vestigen.	
	• Stimuleren van korte voedselketens ten behoeve van het creëren van marktkansen voor Edese (agrarische) ondernemers en het verbinden van Edenaren met het buitengebied.	
	• Stimulering samenwerking en Food-educatie en informatie op scholen, bij evenementen en bij recreatieve activiteiten.	
	• Stimuleren van duurzaam en innovatief ondernemerschap (MKB) in de hele voedselketen ten behoeve van een robuuste en toekomstbestendige agrifoodsector.	
Subdoel Prestaties	Een goed functionerende arbeidsmarkt waarin Ondernemers, Onderwijs en Overheid elkaar versterken vanuit de Human Capital Agenda.	
	• Middels projecten en acties aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt vergroten.	
	• Meer inzetten op aandacht bij MKB voor leercultuur en strategische personeelsplanning.	
	• Het onbenut arbeidspotentieel (o.a. gepensioneerden, deeltijders) maximaal inzetten.	
	• Stimuleren van werkgevers om in te zetten binden van medewerkers door bijvoorbeeld bedrijfsvitaliteit	
Subdoel Prestaties	Meer jong (top)talent kiest voor Ede, en de regio.	
	• Meer jongeren vroegtijdig binden en boeien aan Ede middels programma's met onder andere lokale ondernemers en onderwijsinstellingen.	
	• Bieden van faciliteiten voor startende ondernemers en startups.	
	• Project aanbieden waar leerlingen/jongeren kennis maken met het ondernemerschap.	
Subdoel Prestaties	Stimuleren van Leven Lang Ontwikkelen (LLO) en inzetten op aanpak krapteberoepen.	
	• Bewustwording tot stand brengen over het belang dat meer medewerkers al hun ervaring en competenties inzetten op de plek waar dit het meeste nodig is.	
	• Bedrijven een ontwikkeltraject op het gebied van LLO aanbieden. Waarbij bedrijven ondersteund worden door arbeidsmarktcoaches.	
	• Aanbieden van regionale LLO leerkringen waarin bedrijven samen uitwisselen en leren van elkaar.	
	• Duurzame inzetbaarheid: met werkgevers en onderwijs mensen vanuit het vak van het verleden opleiden voor de kansen van de (nabije) toekomst.	
	• Inzetten op (om)scholing en oriëntatie(carrousels) ten aanzien van kraptesectoren zoals de techniek en zorg.	
	• Transities vormgeven: voor ieder probleem op de arbeidsmarkt zijn de mensen deels aanwezig, maar op de verkeerde plek.	

Subdoel Prestaties	Meer bedrijven/organisaties zetten in op Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO).	
	• Inspireren van bedrijven en organisaties door informatie te delen.	→
	• Aanbieden van praktische tools om MVO te bevorderen en uit te voeren.	→
	• Stimuleren van een netwerk van MVO bedrijven/organisaties, die kennis delen, samenwerken en zaken doen.	→

Indicatoren

Beeldindicatoren			Waarde 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage nieuwe bedrijven in Ede	11,9	13,3	13,6	14,8	13,5	n.n.b.	n.v.t.
<i>Aandeel nieuwe gestarte bedrijven (ten opzichte van totaal aantal bedrijven).</i>							
Percentage ontwikkeling aantal bedrijven gemeente Ede	3,2	4,1	3,7	6,5	5,6	n.n.b.	n.v.t.
<i>Jaarlijkse groei van het aantal bedrijven in gemeente Ede.</i>							
Percentage leegstaand winkelvloeroppervlak in Ede-Centrum	20,6	24,5	16,6	11,1	7,8	10,1	n.v.t.
Aantal winkels (verkooppunten) Ede Centrum exclusief leegstand	338	327	338	317	313	322	n.v.t.
Aantal arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners van de beroepsbevolking (15 t/m 74 jaar)	689	670	673	697	713	n.n.b.	n.v.t.
Aantal banen in topsector Agrifood	8.186	8.346	8.185	8.522	8.859	n.n.b.	n.v.t.
Percentage foodstarters (van totaal aantal starters) in Ede	5,6	6,7	5,3	5,7	5,0	n.n.b.	n.v.t.
<i>Aandeel nieuwe gestarte Food-bedrijven (ten opzichte van totaal startende bedrijven). Metingen 2019, 2021 en 2022 aangepast in verband met correcties in de PWE.</i>							
Oordeel inwoners over horeca-aanbod in Ede Centrum	-	7,2	-	7,2	-	7,1	n.v.t.
<i>Oordeel uitgedrukt in een rapportcijfer van 1 t/m 10 (1 = zeer slecht en 10 = uitstekend). Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Aantal MBO Food studenten dat in Ede studeert	3.313	4.695	4.549	4.375	4.236	4.143	n.v.t.
<i>Aantal MBO studenten ingeschreven aan MBO-FOOD opleiding in Ede. Food-opleidingen bestaan uit de MBO-sector 'agrarisch' en bedrijfstak 'Voedsel en leefomgeving'. Aantallen 2020 en 2023 met terugwerkende kracht aangepast.</i>							

Effectindicatoren			Waarde 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Bezoekt minstens 1x per week Ede Centrum	-	29	-	30	-	31	33
<i>Percentage. Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Oordeel inwoners over Ede Centrum	-	6,6	-	6,8	-	6,6	7,0
<i>Rapportcijfer van 1 t/m 10 (1 = zeer slecht en 10 = uitstekend). Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Percentage bedrijven dat inzet op Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)	-	-	-	-	4,1	5,3	4,5
<i>Selectie gemaakt op bedrijven uit Ede met 5 of meer medewerkers die economisch actief zijn en inzetten op MVO.</i>							

Wat heeft het gekost?

	Bedragen x € 1.000				
	Rekening 2023	Primitieve Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Verschil Act. begr./Rek. 2024	
Lasten	4.088 N	3.868 N	4.833 N	4.774 N	59 V
Baten	1.141 V	497 V	697 V	1.284 V	587 V
Storting reserve	0 N	0 N	0 N	8 N	8 N
Onttrekking reserve	339 V	198 V	534 V	534 V	0 N
Resultaat	2.607 N	3.174 N	3.602 N	2.964 N	638 V

Toelichting

Food € 50.000 V

Voorstel tot resultaatbestemming € 50.000 N

Bij de Perspectiefnota 2025-2028 is een budget van € 50.000 toegekend om de Doornboshoeve in Bennekom voor 10 jaar geschikt te maken voor volkstuinen. Door de nieuwe Omgevingswet is de vergunningsprocedure vertraagd en op de vergunningaanvraag zijn bezwaren binnengekomen. Om die reden lukt het pas in 2025 om het terrein aan te leggen. Wij stellen u voor om € 50.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen.

Vitale winkelcentra € 50.000 V

Eind 2024 zijn de opdrachten voor vitale winkelcentra verstrekt en het geselecteerde bureau gaat in 2025 aan de slag. Hierdoor zijn er nog geen kosten gemaakt in 2024, wat resulteert in 50.000 onderbesteding.

Nieuwe werklocaties € 200.000 V

In 2024 is nog geen start gemaakt met onderzoeken voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein aan de Westzijde van Ede. Voor Ede Noordwest is het van belang om eerst de randvoorwaarden voor verdere ontwikkeling scherp te hebben. Tegelijk wordt de ontwikkeling mede bepaald door de aan te leggen ontsluitingsweg voor Ede Noordwest en is voor verdere haalbaarheid van belang welke voorkeursvariant hiervoor gekozen wordt. In 2025 zullen we een start maken met enkele onderzoeken voor de bedrijventerreinen Ede West, zoals naar de mogelijkheden voor hogere milieucategorieën en mogelijke verkavelingsopties in relatie tot ontsluiting.

Warmte Koude Opslag Bedrijventerrein A12 € 70.000 V

In 2024 is geprobeerd tot een minnelijk oplossing te komen met de concessiehouder van de WKO bedrijventerrein BTA12. Er zijn nog geen kosten gemaakt in 2024 voor een juridische procedure, enkel voor inzet van capaciteit. Hierdoor valt € 70.000 van het budget vrij. Aangezien de discussie nog loopt en een procedure kan volgen is het risico meegenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Gebiedsprogramma KennisAs en haalbaarheidsstudie Nieuw Hoekelum € 185.000 V

In beide ontwikkelingen zijn keuzes gemaakt, waardoor fors minder inzet op beide projecten heeft plaatsgevonden:

- In de uitwerking van het gebiedsprogramma KennisAs zijn deelgebieden gedefinieerd, waarvoor, binnen de kaders zoals gesteld in de startnotitie, de opgave is aangescherpt. De basis voor de KennisAs, het kennisintensieve ecosysteem, is nader gedefinieerd. Afspraken zijn gemaakt om de uitwerking van de KennisAs inhoudelijk en organisatorisch op het Binnenveld aan te sluiten. Er is voor gekozen om concrete uitvoering geheel te doen in projecten, waardoor de beoogde m.e.r. niet is uitgevoerd. Voor het vervolg wordt de samenhang in de KennisAs geborgd door samenwerking tussen de deelgebieden en nauw overleg met de verdere ontwikkeling van het kennisecosysteem. De KennisAs blijft een samenwerking tussen de gemeenten Ede en Wageningen.
- Bij Nieuw Hoekelum is ervoor gekozen om enkel een haalbaarheidsstudie uit te voeren en niet gelijk in te zetten op het starten van een ruimtelijk project en bijbehorende startnotitie.

Productgroep Uitgifte bedrijfslocaties

Doel

Voldoende bedrijventerreinen/werklocaties beschikbaar die kwalitatief voldoen aan de vraag van het bedrijfsleven en een bijdrage leveren aan de doelen van de gemeente.

Ketenpartners

We werken binnen de productgroep Uitgifte bedrijfslocaties samen met onder andere: Regio Foodvalley; provincie Gelderland; OostNL; EBC (Edes Bedrijfs Contact); overige bedrijfs/ondernemersverenigingen; private ontwikkelende partijen.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Regionale programmering bedrijfsterreinen Foodvalley 2022 - 2026](#) (2022)
- [Nota Maatschappelijk Ondernemend Grondbeleid](#) (2022)
- [Structuurvisie WFC](#) (2019)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	Huisvesten van bedrijven op Edese werklocaties en (naar behoefte) ontwikkeling van hoogwaardige nieuwe locaties, binnen de huidige uitdagingen.	
Prestaties	• In kaart brengen en waar mogelijk oplossen van factoren die de uitgifte en ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen momenteel bemoeilijken zoals stikstof, netcongestie, hoge bouwkosten, etc. * • Het (met partners) voorbereiden en realiseren van nieuwe werklocaties, conform vastgesteld beleid. ** • Vervolg voorbereiding bedrijventerrein Harskamp. • Faciliteren projectinitiatieven De Stroet IV en Kievitsmeent II. *** • In kaart brengen mogelijkheden tot intensivering en optimalisering van bestaande bedrijventerreinen. **** • Stimuleren van vestiging van agro- en foodbedrijven en kennisinstellingen in Ede, door huisvesting op het Food Innovation District en het stimuleren van vestiging van starters.	X X → → X →

* Oplossingen voor netcongestie en stikstof zijn op dit moment niet eenvoudig te realiseren. De gemeente is daarvoor erg afhankelijk van derde partijen. Recente uitspraken van de Hoge Raad met betrekking tot stikstof hebben de uitdaging op dit gebied alleen maar groter gemaakt.

** De beoogd nieuwe werklocatie voor Kievitsmeent 3 is niet verder op haalbaarheid onderzocht, omdat eerst duidelijkheid nodig is over randvoorwaarden voor verdere ontwikkeling (onder andere compensatie en ontsluiting).

*** Initiatiefnemers van bedrijventerrein Kievitsmeent 2 zijn bezig met een traject om te komen tot een circulair bedrijventerrein. Het bijbehorende bestemmingplan wordt in 2025 in de raad behandeld. Daarmee loopt dit initiatief op schema. De ontwikkeling van het nieuwe bedrijventerrein De Stroet heeft vertraging opgelopen door de verleende ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. In deze huidige ontheffing staan eisen waardoor het bouwrijp maken van het terrein niet zonder meer mogelijk is. De ontwikkelaars zijn in overleg met de provincie Gelderland aan het kijken of welke wijze de provincie de voorwaarden kan wijzigen waardoor gestart kan worden met het bouwrijp maken met behoud van de ecologische waarden in het gebied.

**** In 2025 gaan we, zoals eerder gemeld, aan de slag met toekomstbestendige bedrijventerreinen.

Indicatoren

Beeldindicatoren	Waarde 31-12						Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage ontwikkeling aantal bedrijven bedrijventerreinen	2,4	3,5	5,6	5,0	0	n.n.b.	n.v.t.
Jaarlijkse groei van het aantal bedrijven gevestigd op bedrijventerreinen.							
Oppervlakte uitgegeven nieuwe bedrijventerreinen	4,9	3,4	9,2	0,3	0,0	5,0	n.v.t.
Aantal hectare grond uitgegeven voor (nieuwe) bedrijventerreinen.							

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2023	Primitieve Actuele begroting begroting 2024	Rekening 2024	Bedragen x € 1.000 Verschil Act. begr./Rek. 2024
Lasten	10.583 N	12.855 N	8.320 N	12.180 N 3.860 N
Baten	3.499 V	12.617 V	8.024 V	17.147 V 9.123 V
Storting reserve	76 N	239 N	206 V	206 V 0 N
Onttrekking reserve	252 V	385 V	0 N	0 N 0 N
Resultaat	6.908 N	92 N	90 N	5.173 V 5.263 V

Toelichting

Uitgifte gronden Werklocaties € 5.186.000 V

Voorstel tot resultaatbestemming € 5.186.000 N

Het positieve resultaat over de grondexploitaties voor bedrijven in 2024 bedraagt € 4,98 miljoen. In de begroting was nog rekening gehouden met een klein verlies zodat het resultaat in de jaarrekening nog iets hoger uitvalt. Het positieve resultaat wordt verklaard door de bijstelling van de voorziening verliesgevend grondexploitaties als gevolg van de actualisatie van de grondexploitatie WFC (€ 1,3 miljoen voordelig) en door de actualisatie van Food en Businesspark de Klomp (€ 3,5 miljoen voordelig). Op basis van de geactualiseerde ramingen (gebaseerd op vastgestelde uitgangspunten) zien we een verbetering van de grondexploitatie WFC, met name vanwege de vrijval van WBI middelen die gekoppeld waren aan de realisatie van 88 sociale huurappartementen. Dit resultaat was in de MPG lite 2024 al aangekondigd. De bijstellingen op Food en Businesspark de Klomp hangen samen met het definitief inrekenen van exploitatiebijdragen. Nu hierover afspraken zijn gemaakt in een anterieure overeenkomst, bestaat er zekerheid over ontwikkeling en het kunnen innen van de bijdrage die in het exploitatieplan is opgenomen.

Wij stellen u voor dit saldo van € 241.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve Omgevingsvisie 2040.

Naast de opbouw van het resultaat zien we in 2024 verschillen binnen de projecten in kosten en opbrengsten. Deze zijn per saldo neutraal omdat ze als onderhanden werk naar de balans worden gebracht. Aan de kostenkant blijkt circa 80% van de begroting op de projecten te zijn gerealiseerd. Hier blijven met name het bouw- en woonrijp maken van het WFC iets achter bij de ramingen. Aan de opbrengstkant blijkt 150% van de ramingen gerealiseerd. Dit is verklaarbaar door een grote grondverkoop op Food en Businesspark de Klomp. Voor een uitgebreide toelichting op de plannen en het resultaat op de grondexploitaties voor de bedrijventerreinen wordt verwezen naar het MPG 2025.

Productgroep Bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Doel

Ede heeft een veilig verkeers- en vervoersysteem dat maximaal bijdraagt aan een goed vestigingsklimaat, een prettig woonklimaat en aan de behoefte om te ontmoeten en te verbinden waarbij de negatieve gevolgen (zoals barrièrewerking en emissie) van mobiliteit zo veel mogelijk worden beperkt.

Ketenpartners

We werken binnen de productgroep Bereikbaarheid en verkeersveiligheid samen met onder andere: Regio Foodvalley (de gemeenten hierin), provincies Gelderland en Utrecht en het Rijk, Openbaar vervoerbedrijven (landelijk en regionaal), CROW (bepaalt met veel adviseurs landelijke richtlijnen voor weginrichting).

De regio zet een mobiliteitsmakelaar in, die samen met werkgevers plannen maakt om het vervoer van personeel slimmer, duurzamer en gezonder te maken. Aanbieders van deelmobiliteit nemen een steeds prominenter rol in hun bijdrage aan duurzame mobiliteit.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Koersnota Mobiliteit 2023](#) (2023)
- [Beleidsregel Parkeernormen gemeente Ede 2023](#) (2023)
- [Omgevingsvisie Ede 2040](#) (2022)
- [Integrale projecten Verkeer & Ruimte Levendig Centrum 2018 - 2023](#) (2018)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	Het aantal verkeersdoden en -gewonden in de gemeente Ede neemt af. In 2030 is het aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over de verkeersveiligheid in de buurt toegenomen tot 60%.	
Prestaties	• Intensiveren diverse campagnes die zich richten op gedragsbeïnvloeding (scholieren, alcohol, afleiding in het verkeer, enz.). • In samenwerking met provincie verbeteren oversteekbaarheid langzaam verkeer op N224 Ede en N310 Otterlo. * • Opstellen en uitvoeren uitvoeringsprogramma GOW-B wegen om fietsveiligheid op gebiedsontsluitende wegen te verbeteren.	✓ ✗ →

* De oversteekbaarheid van de N-wegen is sterk afhankelijk van de medewerking van de provincie.

Subdoel	In 2030 wordt 35% van alle verplaatsingen in de gemeente Ede gemaakt met de fiets. In 2040 is het aandeel inwoners van Ede dat dat meer dan 3 dagen per week fietst gestegen tot minimaal 65%.	
Prestaties	• Uitvoeren diverse 'Fietsplan 2016' projecten zoals hoogwaardige fietsroute Ede-Bennekom-Wageningen. • Opstellen en uitvoeren 'Fietsagenda 2040'. • Fietsstimulering (door onder andere gedragsinterventies en campagnes). • Regionale werkgeversbenadering 'slim op weg'.	→ → → →

Subdoel	De reistijdverhouding tussen openbaar vervoer en auto verbetert tussen 2025 en 2040 ten gunste van het OV op de regionale verbindingen Ede-Wageningen en Ede-Veenendaal.	
Prestaties	• Faciliteren ontwikkeling van de Rijnlijn (opvolger Valleilijn bus) tot Hoogwaardig Openbaar Vervoer tussen Ede en Wageningen (en Arnhem). ** • Haalbaarheidsstudie Hoogwaardig Openbaar Vervoer tussen Ede en Veenendaal.	✗ ✓

** Gelet op de voorbereidingen van de nieuwe OV-concessie vergt de ontwikkeling van de Rijnlijn meer regionale aandacht en inzet.

Subdoel	Deelmobiliteit (free-floating en/of op vaste mobiliteitshubs) is een volwaardig onderdeel van het mobiliteitsaanbod en-gebruik in de gemeente Ede.	
Prestaties	- Uitbreiden pilot (deel)bakfietsen in Ede. - Pilot elektrische deelfietsen KennisAs. *** - Instellen mobiliteitsfonds voor uitbreiding aanbod deelmobiliteit Ede-centrum.	✓ ✗ →

*** De pilot hebben we on hold gezet aangezien een dergelijk systeem op dit moment financieel niet haalbaar en rendabel is.

Subdoel	Het aandeel inwoners van Ede dat vaak verkeersoverlast ervaart neemt af (agressief verkeersgedrag, geluidsoverlast door verkeer, te hard rijden, parkeeroverlast).
Prestaties	Geen specifieke prestatie.

Indicatoren

Beeldindicatoren			Waarde 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Verkeersongevallen met dodelijke afloop (%)	0,2	0,3	0,8	0,9	0,9	n.n.b.	n.v.t.
Verkeersongevallen per 100.000 inwoners (inclusief rijks- en provinciale wegen)	860	617	653	719	820	n.n.b.	-
Aantal verkeersslachtoffers/100 km weglengte (onderscheid naar type weg)	7	9,3	13	13,2	17	n.n.b.	-
Percentage inwoners dat aangeeft dat agressief verkeersgedrag in de buurt vaak voorkomt	11	-	16	-	17	-	n.v.t.
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Percentage inwoners dat aangeeft dat geluidsoverlast door verkeer in de buurt vaak voorkomt	13	-	19	-	20	-	n.v.t.
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Effectindicatoren			Waarde 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Aantal openbare laadpalen, geplaatst in opdracht van de gemeente	92	128	174	247	324	405	448
<i>Het aantal laadpalen geplaatst in de openbare ruimte. Iedere laadpaal is voorzien van twee laadpunten.</i>							
Percentage Edenaren dat (zeer) tevreden is over de verkeersveiligheid in de buurt	-	57	-	52	-	43	54
<i>Oordeel inwoners. Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Fietsgebruik Edenaren	-	48	-	53	-	56	56
<i>Percentage Edenaren dat minimaal vier keer per week de fiets gebruikt. Wordt tweejaarlijks gemeten. Streefwaarde in Agenda Fiets 2040 is 65% in 2040.</i>							
Percentage Edenaren dat (zeer) tevreden is over fietspaden/fietsroutes van en naar de buurt	-	86	-	83	-	70	84
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten. In Agenda Fiets 2040 is een streefwaarde opgenomen van 90% in 2030.</i>							
Percentage fietsverplaatsingen van alle verplaatsingen binnen gemeente Ede	37	-	-	-	38	-	-
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Aanbod deelauto's	-	-	-	-	26	23	-
Aanbod deel(bak)fietsen	-	-	-	-	240	238	-
Percentage inwoners dat verplaatsingen met deelmobiliteit maakt	-	-	-	-	-	3	-
Percentage inwoners dat aangeeft dat te hard rijden in de buurt vaak voorkomt	32	-	38	-	42	-	-
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Percentage inwoners dat aangeeft dat parkeeroverlast in de buurt vaak voorkomt	20	-	23	-	24	-	-
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Reistijdverhouding openbaar vervoer t.o.v. auto: Ede (station) - Wageningen (busstation) (1)	-	-	-	-	-	1,1	-

Effectindicatoren	Waarde 31-12					Streefw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
<i>Op belangrijke (regionale) verbindingen willen we het OV stimuleren. We meten daarom de concurrentiepositie van het OV t.o.v. de auto</i>							
Reistijdverhouding openbaar vervoer t.o.v. auto: Ede (station) - Veenendaal (gemeentehuis) (1)	-	-	-	-	-	1,2	-
<i>Op belangrijke (regionale) verbindingen willen we het OV stimuleren. We meten daarom de concurrentiepositie van het OV t.o.v. de auto</i>							
Vervallen indicatoren	Waarde 31-12					Streefw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Reistijden auto op assen Ede-Wageningen en Ede-Veenendaal	-	-	-	-	-	19/18,1	-
<i>Indicator vervalt. Wordt vervangen door indicator die meer zegt over de reistijdverhouding.</i>							
Reistijden OV op assen Ede-Wageningen en Ede-Veenendaal	-	-	-	-	-	20,7/22,3	-
<i>Indicator vervalt. Wordt vervangen door indicator die meer zegt over de reistijdverhouding.</i>							

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Bedragen x € 1.000
					Verschil Act. begr./Rek. 2024
Lasten	4.096 N	4.704 N	4.785 N	4.125 N	661 V
Baten	1.950 V	1.637 V	1.837 V	1.927 V	90 V
Storting reserve	167 N	115 N	102 N	142 N	40 N
Onttrekking reserve	82 V	279 V	524 V	275 V	249 N
Resultaat	2.231 N	2.903 N	2.526 N	2.064 N	462 V

Toelichting

<i>Mobiliteitsonderzoeken</i>	€ 180.000 V
<i>Voorstel tot resultaatbestemming</i>	€ 180.000 N

In de Programmabegroting 2023-2026 zijn meerdere budgetten voor mobiliteitsonderzoeken toegekend. Afgerond zijn Fietsagenda 2040, wegen die van 50 naar 30 km/u kunnen en het in beeld brengen van consequenties van de schaa sprong die Ede wil maken. Enkele mobiliteitsonderzoeken zijn vanwege onvoldoende ambtelijke capaciteit bij zowel de gemeente Ede als de provincie Gelderland niet afgerond of gestart. Dit betreft de fietsverbinding Ede-Lunteren en de fietskruising van het spoor bij Kievitsmeent. Beide zijn van belang om juiste beslissingen te kunnen nemen over grote investeringen. Ook zijn deze onderzoeken randvoorwaardelijk voor projecten uit de ontwikkel- en investeringsstrategie, zoals Doesburgerbroek en Kievitsmeent II. Wij stellen u voor € 120.000 over te hevelen naar 2025 en € 60.000 over te hevelen naar 2026 door deze toe te voegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen.

<i>Westzoom</i>	€ 75.000 V
<i>Voorstel tot resultaatbestemming</i>	€ 75.000 N

In de Programmabegroting 2023-2026 is budget voor de Westzoom toegekend voor de jaren 2024 en 2025. Dit budget is beschikbaar om inzichtelijk te maken hoe de Westzoom toekomstbestendig kan worden ingericht, zodat deze verkeersveilig is voor de huidige en toekomstige situatie met extra woningbouw aan de Westzoom. Ook de inpassing van een fietsverbinding langs de Westzoom wordt onderzocht. Vanwege onvoldoende ambtelijke capaciteit is de start van dit onderzoek vertraagd. In plaats van 2024-2025 wordt dit 2025-2026. Wij stellen u voor € 75.000 over te hevelen naar 2026 door deze toe te voegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen.

Cofinanciering herinrichting N310 Harskamp

€ 250.000 V

Reserve Cofinanciering

€ 250.000 N

Een bedrag van € 248.000 is gereserveerd voor gemeentelijke cofinanciering van een provinciaal project herinrichting N310 bij Harskamp. Dit bedrag is nog niet besteed omdat de realisatie van het project is uitgesteld. De benodigde gronden zijn niet ter beschikking gesteld door defensie in verband met de tijdelijke opvang van vluchtelingen op de betreffende locatie.

Parkeren

€ 140.000 V

Het voordeel op het product parkeren kent drie oorzaken. Er is minder uitgegeven aan onderzoeken en beleid, omdat dit deels meeloopt in het ontwikkelkader Ede stad en de herijking Stationsomgeving en deels omdat de personele capaciteit daarvoor momenteel ontoereikend is. Daarnaast is de fietsenstalling bij het station Ede Wageningen niet het hele jaar in gebruik geweest, waardoor de exploitatiebijdrage lager ligt. Tenslotte is de opbrengst vanuit Parkeerbelasting hoger dan geraamd.

Doel programma

Met onze omgevingsvisie Ede 2040 Dierbaar, Duurzaam en Dynamisch als stevig fundament ontwikkelt Ede zich tot een economisch, sociaal én fysiek gezonde gemeente.

Ontwikkelingen in 2024

In 2024 zijn we - ondanks alle maatschappelijke uitdagingen - samen met onze partners zelfbewust onze eigen koers blijven varen.

Uitdagend

De ligging van Ede op en aan de flank van de Veluwe en in de Gelderse Vallei brengt naast een prachtige omgeving ook uitdagende randvoorwaarden voor onze projecten en ruimtelijke ingrepen met zich mee. In 2024 zijn de ruimtelijke opgaven op het gebied van woningbouw, klimaat en biodiversiteit, energie, circulaire economie en in het landelijk gebied fors gebleven. De omvang en combinatie van milieudruk en deze grote opgaven zijn uitzonderlijk voor Nederlandse begrippen.

De landelijke en provinciale verkiezingen van 2023 hebben niet de duidelijkheid gebracht over diverse grote transitieopgaven waar we op hoopten. Dit heeft ook tot minder tempo en zelfs tot stilstand geleid.

Nieuwe juridische uitspraken onder andere in het stikstofdossier en het uitblijven van duidelijke kaders vanuit Rijk en provincie belemmeren intussen de voortgang. Voor het bereiken van resultaten is steeds meer wendbaarheid en tijd en inzet vereist. Hier zetten wij dan ook vol op in tijdens ons dagelijks werk.

Zelfbewust

De geschetste context betekent dat wij uitgedaagd worden nieuwe oplossingen te bedenken. Het aanvullen van de planvoorraad voor woningbouw in zowel kwantitatieve als kwalitatieve zin is geen vanzelfsprekendheid meer. We zoeken dus naar andere manieren om een passend woningbouwprogramma mogelijk te maken. Met het vaststellen van de contourennotitie van het Ontwikkeldkader Ede Stad zoeken we naar verantwoorde verdichtingsmogelijkheden binnen Ede. Een succesvol instrument is het ingerichte Woningbouwfonds wat helpt betaalbare woningbouw mogelijk te maken. We sturen hiermee op de woningvoorraad voor een evenwichtige verdeling van voldoende en passende woningen in de gemeente Ede. Hierbij ligt onze focus primair op de doelgroepen waarvoor de markt dit (te) beperkt oppakt. Om dit te bereiken werken wij samen met corporaties als Woonstede, marktpartijen, andere overheden, inwoners, zorgpartijen en het maatschappelijk middenveld.

Veel agrariërs in onze gemeente maken gebruik van de landelijke beëindigingsregeling LBV-plus. Wij ondersteunen agrariërs door hen binnen onze mogelijkheden een duurzaam perspectief te bieden. We streven naar zoveel mogelijk duidelijkheid voor deze ondernemers in de voor hen toch al weerbarstige werkelijkheid. Hierbij zoeken we een goede balans tussen ondernemerschap, natuurherstel en perspectief voor

ons landelijk gebied. Zowel in de regio als op nationaal niveau maken we vanuit onze opgebouwde kennis de beperkingen en mogelijke oplossingen zichtbaar.

Eigen koers

We varen onze eigen koers. In Ede zetten we in op regie van de ruimtelijke ontwikkeling, waardoor we in staat zijn om in voorkomende gevallen tijdig bij te sturen en onze capaciteit en investeringen zo verantwoord mogelijk in te zetten. Dit leidde in 2024 tot de eerste Ontwikkel- en Investeringsstrategie bij de Perspectiefnota 2025-2028. Hiermee werken we aan een integrale koers die als kompas dient en geven we meerjarig inzicht in de programmering en op de financiële omvang van onze ambities. Met de ingestelde Reserve Omgevingsvisie zijn middelen gereserveerd voor de realisatie van de omgevingsvisie.

Samen

We kunnen het niet alleen. Vaak is zowel de opgave als de oplossing gemeentegrens overschrijdend. De ruimtelijke samenwerking in de Regio Foodvalley vormt daarin een natuurlijk verlengstuk van onze eigen inzet en agenda. De regionale samenwerking biedt een stevig platform voor het verkrijgen van financiële middelen en ondersteuning op de grote opgaven, juist nu programmatische financiering lijkt te verdwijnen. De gezamenlijke inzet voor een nieuwe aanvraag Regio Deal (6e tranche) is via deze weg gecoördineerd. Zo blijven we verantwoord investeren, juist in onvoorspelbare tijden.

Financieel overzicht programma

	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Bedragen x € 1.000 Verschil Act. begr./Rek. 2024
Lasten					
Woningmarkt	18.075 N	27.738 N	42.031 N	22.277 N	19.754 V
Duurzaamheid en energie	16.859 N	18.785 N	20.380 N	19.354 N	1.026 V
Ruimtelijke Planvorming	16.875 N	16.494 N	20.631 N	18.192 N	2.439 V
Totaal lasten	51.809 N	63.016 N	83.042 N	59.823 N	23.218 V
Baten					
Woningmarkt	16.737 V	24.301 V	37.388 V	18.952 V	18.436 N
Duurzaamheid en energie	14.727 V	17.862 V	19.541 V	20.810 V	1.269 V
Ruimtelijke Planvorming	6.449 V	7.287 V	6.599 V	5.495 V	1.104 N
Totaal baten	37.913 V	49.450 V	63.527 V	45.256 V	18.271 N
Saldo baten en lasten	13.896 N	13.566 N	19.514 N	14.567 N	4.948 V
Storting reserve	7.776 N	4.628 N	4.975 N	4.837 N	138 V
Onttrekking reserve	8.140 V	5.975 V	7.770 V	5.098 V	2.672 N
Resultaat	13.532 N	12.219 N	16.719 N	14.306 N	2.413 V

Productgroep Woningmarkt

Doel

We streven naar een functioneel en financieel passende woning voor alle inwoners en woningzoekenden (meer specifiek voor alle volkshuisvestelijke doelgroepen) en streven daarmee naar de opbouw van een woningvoorraad passend bij de behoefte(n) van inwoners en bij de groeiprognozes van bevolking en huishoudens tot 2030.

Ketenpartners

We werken samen met Rijk, Provincie en de Regio Foodvalley aan onze woningbouwopgave. Hierbij zijn onder andere de woningbouwcorporaties en andere marktpartijen zoals projectontwikkelaars/bouwers, beleggers, makelaars, lokale/regionale koepels, zorgaanbieders, uitzendbureaus, werkgevers en huisvesters van arbeidsmigranten nauw betrokken.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- Regionaal woningbehoefte onderzoek (volgt)
- [Beleidsregel prijsgrenzen en woningbouwprogrammering gemeente Ede 2024](#)
- [Woonzorgvisie 2024-2034 gemeente Ede \(2024\)](#)
- [MPG 2024\(2024\)](#)
- [Huisvestingsverordening gemeente Ede 2024 - 2027 \(2024\)](#)
- [Nota woningbouwproductie 2023 \(2023\)](#)
- [Verordening doelgroepen sociale woningbouw en middenhuur gemeente Ede \(2023\)](#)
- [Woondeal 2022-2030 Regio Foodvalley \(2023\)](#)
- [Landelijke monitor studentenhuisvesting 2023 \(2023\)](#)
- [Omgevingsvisie Ede 2040. Dierbaar. Duurzaam. Dynamisch. \(2022\)](#)
- [Nationale Bouw- en Woonagenda ministerie VRO \(2022\)](#)
- [Prestatieafspraken 2021-2025 \(jaarschijf 2024\) Woonstede, gemeente Ede, Huurdersbond Ede e.o. en huurdersorganisatie Bennekom \(2021\)](#)
- [Woonbehoefte op kernniveau in de gemeente Ede \(2021\)](#)
- [Locatieonderzoek Studentenhuisvesting Ede 2020](#)
- [Regeling Koopgarant gemeente Ede \(2020\)](#)
- [Notitie uitgangspunten huisvesting arbeidsmigranten \(2019\)](#)
- [Beleidsnotitie betaalbare huur- en koopwoningen \(2019\)](#)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	In 2026 zijn er 100 flexwoningen.	
	Prestaties	
	• We stellen een beleidskader op voor de realisatie van flexwoningen. • We maken voldoende middelen vrij voor het faciliteren van de bouw ervan.	→ →
Subdoel	In 2040 zijn er voldoende woningen voor specifieke doelgroepen zoals jongeren, ouderen, mensen met een zorgvraag, spoedzoekers en arbeidsmigranten.	
	Prestaties	
	• We stellen een woonzorgvisie vast gericht op wonen met een zorgvraag. • We faciliteren particuliere initiatieven voor huisvesting voor circa 700 arbeidsmigranten. • We maken afspraken met corporaties en zorgpartijen. • We monitoren de samenstelling van de woningvoorraad om bij te kunnen sturen.	✓ ✗ ✓ →
Subdoel	In de periode 2023-2040 wordt 50% van de nieuwbouw betaalbaar*	
	Prestaties	
	– Sociaal huur bij corporaties 30%, – sociale koop inclusief koopgarant 5-10% en – sociale koop en/of middenhuur 10-15%. * Het percentage kan wijzigen als gevolg van de Nationale Bouwagenda. • We maken afspraken met corporaties over sociale huurwoningen. • We maken afspraken met marktpartijen over sociaal koop en middenhuur.	✓ ✓

Subdoel Prestaties In 2040 is de bestaande woningvoorraad beter benut zodat meer mensen zijn gehuisvest.

- We onderzoeken de mogelijkheden voor woningsplitsing, kavelsplitsing, co-housing en (pre)mantelzorgwoningen.

Subdoel Prestaties In 2040 zijn er meer innovatieve woonconcepten zoals collectieve woonvormen.

- We stellen een beleidskader vast voor collectieve wooninitiatieven.
- We onderzoeken nieuwe collectieve woonvormen voor ouderen.
- We dagen de markt uit (tenders, prijsvragen, afspraken) om kleine woningen voor jongeren en kleine huishoudens te realiseren.

Nu het Rijk de regie op de volkshuisvesting stevig naar zich toe trekt, is de focus van de gemeente sterker komen te liggen op voldoende betaalbare woningen. Daarom is het percentage betaalbare woningen verhoogd van 50% naar 60% (waarvan de helft sociale huur). Het realiseren van voldoende betaalbare woningen heeft Ede samen met regiogemeenten, Rijk en provincies vastgelegd in de Woondeal voor de regio Foodvalley, die in 2024 is geactualiseerd.

In 2024 is de starterslening opnieuw ingevoerd. Hiervoor is € 2,1 miljoen beschikbaar gesteld, waarmee ongeveer 75 startersleningen zijn verstrekt. Dit heeft geleid tot uitputting van het budget per eind 2024. Andere resultaten die we in 2024 hebben bereikt zijn de nieuwe huisvestingverordening die voor het eerst in regionaal verband is opgesteld en er is een regionaal woningbehoefteonderzoek opgesteld. Verder is een meldpunt ingesteld in het kader van de Wet goed verhuurderschap en de Wet betaalbare huur. De monitoring van de woningbouwopgave is verder verfijnd en er zijn een tweetal projecten met tijdelijke sociale huurwoningen gestart.

In december 2023 werd bekend dat Defensie het terrein in Harskamp weer volledig in gebruik wenst te nemen. Daardoor is in 2024 hard gewerkt aan vervangende huisvesting voor alle Oekraïense vluchtelingen in Harskamp. Vier locaties zijn in dit verband aan uw raad voorgelegd.

Er is in 2024 gestart met het in kaart brengen van de mogelijkheden voor woning- en kavelsplitsing en tijdelijke huisvesting. In het tweede kwartaal van 2025 ontvangt de raad een beleidsregel, die deze mogelijkheden verruimd.

De Woonzorgvisie is in maart 2024 vastgesteld. Ook is er in de regio Foodvalley een afsprakenkader ouderenhuisvesting opgesteld waarin afspraken zijn gemaakt over het realiseren van passende woningen voor ouderen.

Indicatoren

Beeldindicatoren	Waarde 31-12						Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Totaal aantal nieuwe gereedgemelde woningen (netto) inclusief flexwoningen	748	745	621	913	652	536	n.v.t.
Aantal gesloopte woningen	30	130	72	70	43	54	n.v.t.
Gemiddelde verkoopprijs van woningen	303	342	438	438	452	495	n.v.t.
Verkoopsnelheid woningen mediaan (in dagen)	35	28	22	23	22	26	n.v.t.
Gemiddelde zoektijd sociale huur	2,6	2,4	2,8	3,2	3,5	4,0	n.v.t.
<i>Zoektijd in jaren. Betreft huurwoningen.</i>							
Percentage gerealiseerde sociale huurwoningen door marktpartijen	-	-	-	11	22	2	n.v.t.
<i>Percentage van het bruto aantal gerealiseerde woningen</i>							

Effectindicatoren	Waarde 31-12					Streefw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage woningen in gemeente Ede in eigendom van woningcorporaties	21,4	21,1	20,7	22	22	23	23

Prestatie-indicatoren	Waarde 31-12					Streefw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Totaal aantal nieuwe gereedgemaakte woningen (bruto)	778	875	693	983	707	590	750
Aantal gerealiseerde flexwoningen	-	-	-	0	0	0	100
Percentage gerealiseerde sociale huurwoningen door corporaties	-	-	-	89	78	92	100*
<i>Percentage van het bruto aantal gerealiseerde woningen. * We streven naar 30% (liefst meer) sociale huurwoningen van de gehele woningbouwproductie. Van de te bouwen sociale huurwoningen willen we het liefst dat alles (dus 100%) door de corporaties wordt gerealiseerd.</i>							
Percentage gerealiseerde sociale koopwoningen laag (inclusief koopgarant)	-	-	-	5	2	1	10
<i>Percentage van het bruto aantal gerealiseerde woningen</i>							
Percentage gerealiseerde sociale koopwoningen hoog en/of middenhuurwoningen	-	-	-	6	23	13	20
<i>Percentage van het bruto aantal gerealiseerde woningen</i>							
Percentage betaalbare woningen van de totale (bruto)productie	-	-	-	76	46	45	60
<i>Percentage van het bruto aantal gerealiseerde woningen</i>							

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2023	Primitieve Actuele begroting begroting 2024	Rekening 2024	Bedragen x 1.000	
				Vershil Act. begr./Rek. 2024	
Lasten	18.075 N	27.738 N	42.031 N	22.277 N	19.754 V
Baten	16.737 V	24.301 V	37.388 V	18.952 V	18.436 N
Storting reserve	5.067 N	2.053 N	1.517 N	1.480 N	36 V
Onttrekking reserve	4.395 V	3.767 V	3.360 V	2.258 V	1.102 N
Resultaat	2.010 N	1.722 N	2.800 N	2.547 N	252 V

Toelichting

Uitgifte gronden woonlocaties € 241.000 V

Voorstel tot resultaatbestemming € 241.000 N

Het resultaat op de grondexploitaties voor wonen in 2024 komt uit op een positief resultaat van € 1,58 miljoen. Omdat een groot gedeelte hiervan al in de begroting voor 2024 is voorzien, resteert een gering financieel saldo in de Programmarekening 2024 van € 241.000. Het resultaat wordt verklaard door winstnemingen op de projecten Kernhem B en door afsluiting van de grondexploitaties Smachtenburg (Harskamp) en Kraatsweg (Ede).

Wij stellen u voor dit saldo van € 241.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve Omgevingsvisie 2040.

Naast de opbouw van het resultaat zien we dat in 2024 de kosten en opbrengsten binnen de nog lopende projecten op ongeveer gelijk niveau zijn aan de begroting. Voor de opbrengsten geldt dat ze uitkomen op een realisatie van circa 110% van de raming. De kosten komen ongeveer uit op 82% van de raming van 2024. Dit is een resultaat dat tevreden stemt en aantoont dat, ondanks alle externe factoren, de grondexploitaties voor woonlocaties over het geheel gezien redelijk op planning blijven. Per saldo zijn de boekingen financieel neutraal, omdat ze als onderhanden werk naar de balans worden gebracht.

Voor een uitgebreide toelichting op de plannen en resultaten op de grondexploitaties voor de woningmarkt wordt verwezen naar het MPG 2025.

Doel

Een groene en gezonde gemeente. Door nieuwe perspectieven op hoe we wonen, omgaan met energie, landbouw, natuur, mobiliteit en economie te integreren. Om samen verder te gaan naar een klimaatneutraal Ede.

Ketenpartners

We werken samen met vele publieke en private organisaties, zoals Energie Samen Foodvalley, energiecoöperatie ValleiEnergie, Malkander, Tot Uw Dienst! Fixbrigade Ede, Liander, Woonstede, Warmtebedrijf Ede, ACV-Groep, Regio De Vallei, NVRD, diverse afvalbedrijven, provincie Gelderland, Rijkswaterstaat Oost-Nederland en regiogemeenten Foodvalley.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Visie Deelmobiliteit](#) (2024)
- [Zero emissie Stadslogistiek raadsbesluit \(2024\)](#)
- [Liander uitbreiding stroomnet van Ede \(2024\)](#)
- [Edese isolatieaanpak \(2024\)](#)
- [Actualisatie energiedoelen in routekaart energieneutraal](#) (2024)
- [Koersnotitie Mobiliteit](#) (2023)
- [Omgevingsvisie Ede 2040. Dierbaar. Duurzaam. Dynamisch](#) (2022)
- [Strategische agenda voor een duurzame warmtevoorziening in Ede](#) (2022)
- [Laadvisie Ede 2022-2026](#) (2022)
- [Transitievisie Warmte - wonen in Ede zonder aardgas](#) (2021)
- [Regionale Energiestrategie Foodvalley 1.0](#) (2021)
- [Notitie Afval apart, daar maken we meer van!](#) (2016)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	40% van de energie in 2030 is hernieuwbaar (afkomstig uit wind, zon, biomassa, bodem of lucht).	
Prestaties	• Hernieuwbare elektriciteitsopwekking op dubbel ruimtegebruik, restgronden en zon-op-dak van bedrijven en gebouwen met een maatschappelijke functie stimuleren. • Aanjaagfonds voor slimme oplossingen voor netcongestie van bedrijven en andere organisaties realiseren. • Slimme oplossingen voor netcongestie stimuleren. *	→ → →

* Netcongestie is een omvangrijk en complex probleem, dat, hoewel stimulerende maatregelen zijn uitgevoerd, niet is opgelost. Dit vraagt om een integralere benadering dan eerder voorzien. Hoewel hier geen wettelijke taakstelling aan verbonden is, blijven we ons inspannen om oplossingen uit te werken.

Subdoel	Afname energieverbruik (in bestaande gebouwen) met 17% in totaal in 2030, t.o.v. 2018.	
Prestaties	• Lokale Aanpak Isolatie voor woningeigenaren implementeren. • Transitievisie Warmte implementeren door nieuwe wijken op te starten en een wijkuitvoeringsplan vast te laten stellen. • Isolatiemaatregelen door huurders, bedrijven en andere organisaties stimuleren. • Proactieve plaatsing van laadpalen voor elektrische voertuigen stimuleren. • Uitvoeringsplan realiseren voor de visie op deelmobiliteit. ** • Stimuleren van voorbereiding inwerkingtreding zero-emissiezone voor stadslogistiek. ***	✓ → → → →

** De beslispunten uit de Visie Deelmobiliteit 2023 zijn voldoende concreet om direct als projecten op te pakken en in uitvoering te brengen. De tussenstap van (of voor) het opstellen van een uitvoeringsplan is hierdoor niet nodig. De voortgang ten aanzien van de uitrol en het gebruik van de verschillende vormen van deelmobiliteit loopt via de monitoring en evaluatie van de Koersnota Mobiliteit.

*** In 2024 is het besluit genomen om de ingangsdatum van de ZES-zone te verplaatsen naar 2030. Hierdoor wijzigt de planning. Inmiddels is wel begonnen met onderzoek naar logistieke hubs.

Subdoel Prestaties

Minder restafval uit huishoudens en meer brongescheiden afvalinzameling bij huishoudens.

- Rapportage aan de raad over stand van zaken over huishoudelijk afval en uitvoeren van de daaruit voortkomende maatregelen.
- Uitbreiden aantal locaties ondergrondse papiercontainers bij hoogbouw.
- Verdere intensivering bio-afval inzameling bij hoogbouw.

Ontwikkelingen klimaat en energie

Voor de opgave klimaat en energie zijn in 2024 mooie resultaten behaald. Onder andere is de Lokale Aanpak Isolatie succesvol van start gegaan, zijn op alle daarvoor geschikte scholen (in totaal 15) zonnepanelen geplaatst, is voor ieder type maatschappelijke organisatie een aanpak opgesteld voor begeleiding op maat om te verduurzamen en is er een Buurt UitvoeringsPlan (BUP) voor de warmtetransitie in de Zeeheldenbuurt vastgesteld.

De Laadvisie Ede 2022-2026 is tussentijds geëvalueerd. De resultaten zijn gedeeld met de gemeenteraad. Het netwerk van openbare laadinfrastructuur is gegroeid tot ruim 400 laadpalen. Bij een deel van het areaal is inmiddels netbewust laden geïmplementeerd. Ook het aantal laadmogelijkheden in het centrum is toegenomen zodat ondernemers met een elektrische bestelwagen beter bediend worden. Hiermee is een eerste start gemaakt met het faciliteren van de invoering van de Zero Emissie-zone stadslogistiek op het vlak van laadinfrastructuur.

In 2024 hebben we het plan 'Energie voor Bedrijven' opgesteld, waarin concrete acties zijn beschreven om Edese bedrijven te ondersteunen bij verduurzaming en energietransitie. Dit plan fungeert als leidraad voor onze aanpak om actief te werken aan meer duurzame energieopwekking en de verdere verduurzaming van bedrijven en bedrijventerreinen.

Daarnaast heeft er een aantal belangrijke externe ontwikkelingen plaatsgevonden die direct gevolgen heeft voor deze opgave. Door het uitblijven van normen voor windenergie en ontwikkelingen rondom zon op land vanuit het Rijk en de provincie is er vertraging in de realisatie van duurzame opwek. Hierdoor is tevens de vraag of we de RES-doelstellingen voor 2030 kunnen behalen. Voor wat betreft zon zullen we ons intensiever moeten richten op 'zon op dak'. Dit is een uitdaging gezien de problematiek rondom netcongestie.

Voor wat betreft de warmtetransitie is naar aanleiding van een aantal incidenten de strategische samenwerking met het warmtebedrijf Ede opgeschort. De realisatie van collectieve warmte blijft ingewikkeld, de betaalbaarheid en het uitblijven van de nieuwe Wet Collectieve Warmte (WCW) vormen daarbij de grootste uitdagingen. Tot slot heeft in juli 2024 de gemeenteraad op voordracht van het college besloten de invoeringsdatum van de Zero Emissie Zone Stadslogistiek voor het centrum van Ede uit te stellen naar 1 januari 2030. Het college constateert dat de randvoorwaarden voor een succesvolle invoering van de zone nog niet op orde zijn.

Indicatoren

Beeldindicatoren	Waarde 31-12						Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Gerealiseerde bijdrage aan CO2-reductie als gevolg van afvalbeheer	262	280	270	289	288	275	n.v.t.
<i>Ton CO2-reductie per miljoen kg huishoudelijk afval en grondstoffen.</i>							
Percentage woningen met zonnepanelen in Ede	14	18	22	27	33	n.n.b.	n.v.t.
<i>Aandeel woningen met zonnepanelen.</i>							
Percentage woningen met zonnepanelen Nederland	12	16	20	26	33	n.n.b.	n.v.t.
<i>Aandeel woningen met zonnepanelen Nederland. Percentage 2022 aangepast in verband met correctie in de Klimaatmonitor.</i>							
Aantal elektrische auto's per 10.000 auto's	243,5	346,1	486,9	671,3	920,9	n.n.b.	n.v.t.
<i>Metingen 2019 t/m 2023 aangepast in verband met correctie in de Klimaatmonitor.</i>							

Effectindicatoren	Waarde 31-12						Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage brongescheiden huishoudelijk afval	77	77	77	77	77	76	75
<i>(totaal huishoudelijk afval - huishoudelijk restafval) / totaal huishoudelijk afval.</i>							
Aantal kg huishoudelijk restafval per jaar	107	112	111	100	100	104	100
<i>Kg per inwoner per jaar. De streefwaarde is gebaseerd op het landelijke programma VANG (Van Afval Naar Grondstof).</i>							
Totaal energieverbruik in TeraJoule in de gemeente Ede	9.776	9.010	9.209	9.002	n.n.b.	n.n.b.	9.500
<i>Metingen 2018 t/m 2022 aangepast in verband met correcties in de regionale Klimaatmonitor.</i>							
Energiegebruik gebouwde omgeving (in TeraJoule)	4.414	4.142	4.169	3.822	n.n.b.	n.n.b.	4.300
<i>Meting 2021 aangepast in verband met correctie in de Klimaatmonitor.</i>							
Totaal opgewekte zonnestroom via zonnepanelen (TJ)	131	205	287	370	471	n.n.b.	400
Totale hoeveelheid opgewekte windenergie (TJ)	39	43	37	33	44	n.n.b.	40
Totale warmte geproduceerd door warmtebedrijf (in TJ)	522	567	635	677	745*	n.n.b.	-
<i>* Prognose.</i>							

Prestatie-indicatoren	Waarde 31-12						Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Mobiliteit - percentage groene auto's wagenpark gemeente Ede	48,7	39,5	40,5	50	51,3	56	55
<i>Aandeel auto's dat op biogas rijdt, hybride of elektrisch is, in het bezit van de gemeente Ede.</i>							

Vervallen indicatoren	Waarde 31-12						Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Oordeel inwoners duurzaamheid gemeente Ede	-	6,5	-	6,5	-	-	n.v.t.
<i>Indicator vervalt. Vraag is niet meer opgenomen in Inwoners aan het Woord.</i>							
Oordeel inwoners eigen duurzame leefstijl	-	6,8	-	7,2	-	-	n.v.t.
<i>Indicator vervalt. Vraag is niet meer opgenomen in Inwoners aan het Woord.</i>							

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2023	Primitieve Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Bedragen x 1.000	
				Verschil Act. begr./Rek. 2024	
Lasten	16.859 N	18.785 N	20.380 N	19.354 N	1.026 V
Baten	14.727 V	17.862 V	19.541 V	20.810 V	1.269 V
Storting reserve	877 N	1.403 N	1.377 N	1.377 N	0 N
Ottrekking reserve	1.098 V	959 V	1.002 V	492 V	510 N
Resultaat	1.910 N	1.367 N	1.214 N	570 V	1.785 V

Toelichting

Klimaat en energie (Ede Energieneutraal)

€ 1.678.000 V

Bij de Programmarekening 2023 heeft de accountant geconstateerd dat een bedrag van € 1,7 miljoen aan middelen ten onrechte niet vrijgevallen zijn in het resultaat van 2023. In 2024 valt de € 1,7 miljoen op aanwijzing van de accountant vrij van de balans naar de exploitatie. Voor een nadere (technische) uitleg wordt verwezen naar de actualisatie in de Programmabegroting 2025-2028 waarin tevens een resultaatbestemming voor dit bedrag is aangekondigd om de ingezette koers en uitvoering van Klimaat en energie te borgen. Echter heeft het Ministerie van Klimaat en Groene Groei in oktober 2024 bekend gemaakt dat de Rijkssubsidie voor de jaren 2024 en 2025 worden verhoogd. Voor gemeente Ede betekent dit extra beschikbare CDOKE-middelen van totaal € 1,9 miljoen, die besteed kunnen worden aan de nog uit te voeren programma-activiteiten. Door deze wijziging kan € 1,7 miljoen vrijvallen in het resultaat en daarmee ten gunste komen van de gemeentelijke middelen.

Het Nationaal Isolatieprogramma is in maart 2024 gestart, hiervoor zijn meerjarig middelen beschikbaar gesteld. De uitvoering van de werkzaamheden loopt op schema, echter door opstarttijd van het isolatieprogramma lopen we achter op de begroting. Deze activiteiten worden volledig gedekt door rijksmiddelen (en kunnen ook in de komende jaren ingezet worden), waardoor er per saldo over 2024 geen effect is op de gemeentebegroting.

Verkabeling Hoogspanningslijn

€ 500.000 V

Onttrekking Reserve Investeringsfonds impuls Ede

€ 450.000 N

De verkabeling van de hoogspanningslijn wordt uitgevoerd door Liander, waarbij ze het gemeentelijke deel op bepaalde momenten factureren. Voor 2024 was gerekend op meer gefactureerde kosten vanuit Liander. Hierdoor ontstaat een positief saldo in de begroting. Er is echter dan ook geen onttrekking nodig uit de reserve, waarin de middelen zijn gereserveerd. De bijdrage vanuit gemeente is in de afgesloten overeenkomst met Liander vastgesteld, waardoor deze nog zal volgen in latere jaren. Het opgenomen budget in de reserve Investeringsfonds Impuls Ede is voldoende om dit te kunnen dekken.

Afval

€ 507.000 V

Onttrekking voorziening Afval

€ 507.000 N

Product afval kent een zogenaamd gesloten financieel systeem; de kosten voor inzameling en verwerking voor het huishoudelijk afval worden gedekt uit de inkomsten van de afvalstoffenheffing. Het saldo van de baten en lasten wordt verrekend met de hiervoor ingestelde egalisatievoorziening. De belangrijkste oorzaken van het resultaat worden hieronder toegelicht.

Op de werkzaamheden van ACV (inzameling en verwerking huishoudelijk afval) is er een incidenteel voordeel van € 218.000 te melden, voornamelijk het gevolg van een hogere opbrengst van oud papier. Daarnaast is er voor 2024 een hogere vergoeding ontvangen dan begroot van € 105.000 vanuit het Afvalfonds Verpakkingen (Verpact). Dit is het gevolg van meer ingezameld PMD en een hogere vergoeding per ton. Ook is er een incidenteel voordeel over 2022 te melden van € 150.000 vanwege afrekening afvalfonds. De afrekening is hoger uitgevallen door meer ingezameld verpakkingsafval en daarnaast een hogere vergoeding voor het materiaal. Deze posten zijn moeilijk te begroten omdat de verwerkingstarieven van een aantal afvalstromen zoals oud papier maandelijks variëren en sterk kunnen fluctueren. Daarnaast is de vergoeding van Verpact voor inzameling van verpakkingen aangepast en is het nieuwe tarief pas verwerkt in de eindafrekening.

Door de voordelen is er een lagere onttrekking uit de voorziening Afval nodig dan begroot. In plaats van een begrote onttrekking van € 670.000, volstaat voor 2024 een onttrekking van € 163.000. Het effect op de algemene middelen van de gemeente is hierdoor per saldo neutraal. Het verloop van de voorziening Afval wordt jaarlijks betrokken bij het bepalen van de tarieven afvalstoffenheffing.

Doel

Gemeente Ede biedt haar inwoners en passanten een aantrekkelijke woon-, werk- en leefruimte waarin de fysieke, sociale en economische activiteiten in samenhang worden ontwikkeld binnen de draagkracht van onze dragende systemen (natuurlijk systeem, mobiliteit, energienetwerken, omgevingskwaliteit).

Ketenpartners

Onder andere ministeries (BZK, LNV, I&W en EZK), provincies Gelderland én Utrecht, gemeenten (Foodvalley, Groene Metropool Regio, Veluwe en andere omliggende gemeenten), Waterschap Vallei en Veluwe, IPO, VNG, Omgevingsdienst De Vallei, Veiligheidsregio Gelderland-Midden, brancheorganisaties (KHN en Recron), terrein beherende organisaties (Gelders Landschap en Kastelen, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Stichting Mooi Binnenveld, etc.), BoerenNatuur Veluwe, Agrarische natuurverenigingen, Stichting Landschapsbeheer Gelderland, Natuur- en Milieu Gelderland, IVN, LTO-Noord/Gelderse Vallei, vrijwilligersstichtingen/platforms, Veluwe Board, Ede Marketing, Visit Veluwe, toeristische ondernemers.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Beleidsuitwerking Functieverandering 2024 gemeente Ede](#) (2024)
- [Handelingskader Grondbeleid Landelijk Gebied](#) (2024)
- Regionaal perspectief landelijk gebied regio Foodvalley (2024) - [Deel A](#) / [Deel B](#)
- [Interimbeleid agrarische bedrijfsontwikkelingen veehouderijen](#) (2024)
- [Uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme 2024-2027](#) (2023)
- [Programmaplan regio Vitale Vakantieparken 2023-2025](#) (2023)
- [Omgevingswet](#)
- [Omgevingsvisie Ede 2040 Dierbaar. Duurzaam. Dynamisch.](#) (2022) en [Stadvisie Ede 2030](#) (2017)
- [Verstedelijkingsstrategie 'Meer Landschap, Meer Stad' Arnhem Nijmegen Foodvalley Deel 1](#)
[Verstedelijkingsconcept Wijzigingsvoorstellen bij Deel 1 - Deel 2 Opgavebeschrijvingen: Onderzoeksagenda voor gebiedsuitwerkingen](#) [Erratum bij Deel 2](#)
- [Nota Maatschappelijk Ondernemend Grondbeleid](#) (2022)
- [Beheerplan Natuurgebieden Gemeente Ede 2023 -2034](#) (2022)
- [Concept Recreatiezoneringplan Veluwe](#) (2021)
- [Biomorfologische kaart](#) (2020)
- [Puntensysteem natuurinclusief bouwen](#) (2020)
- [Schone Lucht Akkoord](#) (2020)
- [Programmaplan Klimaatadaptatie](#) (2020)
- [Manifest van Salentein](#) (2017) -> [landbouwnetwerk regio Foodvalley](#) (2020)
- [Regiodeal Foodvalley 2019](#) (2019)
- [Ruimtelijk ontwikkelingskader recreatieparken](#) (2019)
- [Inspiratieboekje vakantieparken](#) (2019)
- [Levend landschap Ede 2019-2021](#) (2019)
- [Landbouwvisie](#) (2019)
- [Programma Biodiversiteit](#) (2019)
- [Handreiking omgevingskwaliteit](#) (2019)
- [Menukaart Regio Foodvalley](#) (2018)
- [Samenwerkingsovereenkomst Veluwe Agenda \(gebiedsopgave Veluwe\)](#) (2018)
- [Beleidsuitwerking functiewisselingswoningen Ede](#) (2018)
- [Visie op Recreatie en Toerisme gemeente Ede](#) (2017)
- Bestuursakkoord Vitale Vakantieparken (2017)

- [Veluwe Agenda](#) (2017)
- [Samenwerkingsovereenkomst regionale toeristische marketing Veluwe](#) (2017)
- [VOR, Visie Openbare Ruimte](#) (2016)
- [Manifest Gezonde Leefomgeving Veehouderij](#) (2016)
- [Nota Vertrouwen en verantwoordelijkheid, Beleid op Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving](#) (2016)
- [Structuurvisie buitengebied](#) (2011)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel Prestaties	Wij zijn klaar zijn voor de invoering van de Omgevingswet.	
	• Wij zetten de Omgevingsvisie Ede 2040 om naar digitale raadpleging in DSO.	→
	• Wij zetten het Omgevingsplan van rechtswege om naar Omgevingsplan Ede.	→
	• Wij kunnen met het DSO werken. Dit behelst software, de technische aansluiting en opleiden van medewerkers.	✓
	• Onze werkprocessen zijn omgevingswet-proof.	✓
	• Wij Informeren externe stakeholders over de veranderingen.	→
Subdoel Prestaties	Een gezondere leefomgeving in samenhang met ruimtelijk beleid.	
	• Het thema gezonde leefomgeving een plek geven in ruimtelijk beleid en de uitvoering.	→
	• Regionaal uitvoering geven aan Schone Lucht Akkoord en pilotprojecten (landbouw).	→
	• Start realisatie van het ondergronds brengen van de 50 kV hoogspanningslijn boven Ede.	→
	• Bijdragen aan uitvoering projecten onder Regiodeal Foodvalley.	→
Subdoel Prestaties	Herstel van het natuurlijk systeem. Een robuuste versterking van de Edese natuur.	
	• Herstel van het natuurlijk systeem vormt de basis voor onze ruimtelijke ontwikkelingen Verder integreren van onze activiteiten op het gebied van natuur, biodiversiteit, groen landschap en klimaatadaptatie in 1 opgave met 1 jaarplan.	→
	• Opstellen van een investeringsagenda Robuuste Natuurversterking en start werving van fondsen hiervoor.	→
	• Uitvoeren van gebiedsprocessen rondom natuur, zoals in De Ginkel, Renkums Beekdal en Otterlo.	→
Subdoel Prestaties	Een Klimaatrobuust Ede.	
	• Aansluiten en borgen van klimaatadaptatie in lopende beleidsontwikkelingen.	→
	• Aanjagen en faciliteren van klimaatadaptieve maatregelen bij fysieke maatregelen in de leefomgeving.	→
	• Vanuit Steenbreek Ede versterken bewustwording en aanjagen tot klimaatrobuust handelen van inwoners, ondernemers en organisaties.	→
Subdoel Prestaties	Transitie naar natuurinclusieve en circulaire landbouw met een duurzaam toekomstperspectief voor de agrariërs.	
	• Het bevorderen van natuurinclusief en circulair ondernemen.	→
	• Het stimuleren van verduurzaming van de voedselproductie en gezondere voedselomgeving middels het uitvoeringsprogramma landbouw en voedsel.	→
	• Het actief deelnemen aan de regionale samenwerking op landbouw.	→
	• Actief bijdragen aan gebiedsprocessen zoals in Binnenveld en Ede-Barneveld.	→

Subdoel	Permanente groei van initiatieven vanuit en met de maatschappij voor landschapsversterking en versterking van de biodiversiteit.	
Prestaties	• Extra impuls geven aan realisatie groen-blauwe raamwerk met ketenpartners/bewoners. • Uitvoering geven aan project Levend Landschap, begeleiden vrijwilligersgroepen en organiseren cursusprogramma Levend Landschap voor bewoners. • Organiseren bijeenkomsten voor bewoners en ambtenaren gericht op kennisdeling en inspiratie om het ontwikkelde Landschap op de kaart toe te passen.	
Subdoel	Een veelzijdig, aantrekkelijk en kwalitatief hoogwaardig aanbod in dag- en verblijfsrecreatie dat aansluit bij de wensen van recreanten en toeristen en dat bijdraagt aan een toename van bestedingen en werkgelegenheid in de sector. **	
Prestaties	• Beheer en doorontwikkeling van het Edese recreatieve aanbod, zowel fysiek als online (actueel en regionaal en lokaal vindbaar). ** • Optimaliseren recreatieve routes (MTB, fiets, wandel en ruiter) in samenwerking met buurgemeenten, vrijwilligers en ondernemers. ** • Uitvoering aanpak Vitale vakantieparken lokaal en regionaal in combinatie met project aanpak permanente bewoning. ** • Uitvoeren Masterplan ontvangstlocaties met cofinanciering vanuit de Regiodeal Veluwe. **	

** Per 1 januari 2024 is het nieuwe uitvoeringsprogramma Recreatie en toerisme in werking getreden. Dit borduurt voor een groot deel voort op het vorige programma, maar heeft ook nieuwe doelen en accenten. De bovengenoemde prestaties sluiten daarom niet meer volledig aan op het huidige uitvoeringsprogramma. In onderstaande tekst zijn de belangrijkste ontwikkelingen geschetst.

Landelijk gebied

Het nieuwe kabinet heeft haar Nationaal Programma Landelijk Gebied gestopt en de provincie haar programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland niet vastgesteld en bijbehorend budget ingetrokken. Dit betekent dat we in een onzekere situatie terecht gekomen zijn. Vanuit een regisserende rol zijn we blijven werken aan het herstel en versterking van het natuurlijk systeem. Veel agrariërs in onze gemeente maken gebruik van landelijke regelingen, bijvoorbeeld om te stoppen of te extensiveren. Ook doen een aantal boeren mee met de pilot ondernemingsplannen. Wij ondersteunen agrariërs om hen een duurzaam perspectief te bieden. Dit biedt kansen voor zowel de agrariër, de natuur en het landelijk gebied.

De ambities en vooral de aanpak voor Basiskwaliteit Natuur brengen we succesvol onder de aandacht van provincie en Rijk. We merken meer en meer dat onze specifieke expertise (milieu-juridisch, stikstof, natuur, landbouwkundig) groeit en we daarin tot de koplopers in Nederland behoren.

Recreatie & Toerisme

2024 was het eerste jaar van het nieuwe uitvoeringsprogramma. Enkele resultaten:

Om het landelijk gebied recreatief en toeristisch te ontwikkelen hebben we in 2024 een analyse laten maken hoe het fietsknooppuntennetwerk in het landelijk gebied vergroot kan worden en veiliger en aantrekkelijker kan worden gemaakt. Ook hebben we gewerkt aan het toeristische ondernemersklimaat. We zoeken de samenwerking met andere gemeenten van de Foodvalley om te onderzoeken of we gezamenlijk de Vallei kunnen ontwikkelen. Ede is hierbij koploper in denken en doen.

In 2024 hebben we gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit en goede balans op de Veluwe. We hebben de MTB-route van de Zanding verlegd naar het Roekelse bos. Samen met de Otterlose ondernemers hebben we een toeristisch platform opgericht. We werken actief samen in Veluwe-alliantieverband om de bezoekersstromen in goede banen te leiden. Ook hebben we gewerkt aan transformatie van niet vitale

vakantieparken. We werken samen met vakantiepark de Goudsberg aan een toekomstontwikkeling voor het park, de Muur van Mussert en de nabije omgeving.

De genoemde activiteiten krijgen in 2025 een vervolg; de ontwikkeling van het landelijk gebied vraagt extra aandacht. We worden steeds vaker en eerder betrokken bij ruimtelijke ontwikkelingen, zoals bij het ontwikkelkader Ede-Stad en landelijk gebied. Hierdoor worden de doelen die we willen bereiken goed verankerd in de beleidskaders.

Gezonde leefomgeving

In 2024 is gezonde leefomgeving als opgave geïntegreerd in verschillende strategische beleidstrajecten.

In het omgevingsplan van Ede stellen we normen vast voor onder andere geur en geluid. We zijn als gemeente hierin koploper in Nederland. Dit is ook nodig omdat in Ede de uitdagingen op het gebied van bijvoorbeeld luchtkwaliteit in combinatie met de groeiambities vragen om bewust keuzes. Met de decentralisatie van taken door de Omgevingswet ligt hiervoor ook de verantwoordelijkheid bij ons als gemeente.

In het Ontwikkelkader Ede stad borgen we gezondheid zowel qua bescherming als qua preventie door te werken aan een stad die uitnodigt om te bewegen en elkaar te ontmoeten. Tegelijkertijd beschermen we onze inwoners tegen negatieve invloeden zoals een te hoge geluidsbelasting of hittestress.

Binnen de regio Foodvalley hebben we in 2024 verder uitvoering gegeven aan het eerder getekende Schone Lucht Akkoord waar we als gemeente een voortrekkersrol vervullen. Bijvoorbeeld door de uitvoering van de subsidieregeling voor het verwijderen van rookkanalen. Tenslotte is een gezonde leefomgeving als belangrijke randvoorwaarde meegenomen in de nieuwe visie sociaal domein.

Omgevingswet

In 2024 zijn grote stappen gemaakt om de Omgevingswet op professionele wijze te implementeren in de gemeentelijke organisatie. Daarbij gaat het om de inbedding van de beleidscyclus van de Omgevingswet, waarbij de kerninstrumenten volledig opnieuw moeten worden ingericht (omgevingsvisie, omgevingsprogramma's en het omgevingsplan).

In 2024 zijn we gestart met het beleidsneutraal omzetten van de huidige versie van de Omgevingsvisie Ede naar het digitale stelsel. Naar verwachting wordt dit in het voorjaar van 2025 afgerond en kan het worden gepubliceerd op het Omgevingsloket. Verder is er in 2024 gewerkt aan de voorbereidingen van verschillende thematische en gebiedsgerichte omgevingsprogramma's. Veel aandacht is daarbij gegeven aan de het Ontwikkelkader Ede-stad en het Ontwikkelkader landelijk gebied. De inhoud van dit beleid zal uiteindelijk worden uitgewerkt in het omgevingsprogramma.

Tot slot hebben we in 2024 een belangrijke basis gelegd voor het Omgevingsplan Ede. Daarbij is de juridische structuur van het omgevingsplan uitgewerkt en zijn vier thema's uitgewerkt tot een conceptregeling. Deze eerste basis is met de gemeenteraad besproken in het kader van de 'wensen en bedenkingenprocedure'.

Planvorming en voorbereiding

In het kader van de planvorming en de voorbereiding is in 2024 de eerst Ontwikkel- en Investeringsstrategie opgeleverd. Het gaat om een meerjarige programmering van de uitvoering van de Omgevingsvisie Ede 2040. We werken aan een samenhangend uitvoeringsprogramma, waarbij we gebalanceerd werken aan de strategische keuzes uit de Omgevingsvisie. We doen dat door steeds de verbinding te leggen tussen de uitvoering op inhoud en de beschikbare mensen en middelen. Op 18 december 2024 heeft de rechter uitspraak gedaan over het intern salderen met vergunde stikstof. Deze uitspraak heeft gevolgen voor het handelingsperspectief bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit kan flinke gevolgen hebben voor de prioritering in 2025 en verder en daarmee ook voor de bestedingen.

De Ontwikkel- en Investeringsstrategie wordt jaarlijks bij de perspectiefnota aangeboden.

Indicatoren

Beeldindicatoren			Waarde 31-12			Streefsw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Aantal landbouwbedrijven gevestigd in gemeente Ede	683	660	646	631	628	620*	n.v.t.
<i>* Voorlopig cijfer. Metingen 2018 en 2023 zijn met terugwerkende kracht gecorrigeerd.</i>							
Functiewisselingen buitengebied	6	1	5	5	7	n.n.b.	n.v.t.
<i>Aantal plannen in buitengebied waarbij woningen zijn gerealiseerd middels inzet van sloop van agrarische bebouwing.</i>							
Sloopmeters per jaar	16.979	9.148	21.414	24.486	25.317	n.n.b.	n.v.t.
<i>Aantal m² gesloopte aanwezige agrarische bedrijfsbebouwing.</i>							
Effectindicatoren			Waarde 31-12			Streefsw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Subsidieaanvragen voor groene schoolpleinen	8	6	2	8	2	0	8
Prestatie-indicatoren			Waarde 31-12			Streefsw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Aanleg natuur- en landschapsontwikkeling	5	5	5	5	5	5	5
<i>Aantal hectare gerealiseerde nieuwe landschapselementen.</i>							
Aantal klompenpaden	11	11	11	11	11	11	12
Vervallen indicatoren			Waarde 31-12			Streefsw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Waardering landschap buitengebied door inwoners	-	93	-	87	-	-	85
<i>Indicator vervalt. Vraag is niet meer opgenomen in Inwoners aan het Woord</i>							

Wat heeft het gekost?

					Bedragen x 1.000
	Rekening 2023	Primitieve Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Act. begr./Rek. 2024	
Lasten	16.875 N	16.494 N	20.631 N	18.192 N	2.439 V
Baten	6.449 V	7.287 V	6.599 V	5.495 V	1.104 N
Storting reserve	1.831 N	1.172 N	2.081 N	1.979 N	102 V
Onttrekking reserve	2.646 V	1.249 V	3.408 V	2.348 V	1.060 N
Resultaat	9.611 N	9.130 N	12.705 N	12.329 N	376 V

Toelichting

Facilitaire plannen woningbouw € 163.000 V

Voorstel tot resultaatsbestemming € 163.000 N

In de Programmabegroting 2024-2027 is voor 2024 € 500.000 beschikbaar gesteld ter dekking van de niet te verhalen kosten voor facilitaire plannen. Hoewel onderkend wordt dat niet alle kosten voor facilitaire plannen verhaald kunnen worden, zeker in een markt waar we ook initiatieven willen aanjagen, wordt tegelijk scherp gestuurd op gemeentelijke inzet. We zien op dit moment dat met name de inzet op enkele grote projecten (ENKA en Hulakker) licht afneemt, waardoor er voor 2024 middelen resteren. Deze zijn echter hard nodig om ook in 2025 te kunnen inzetten op facilitaire plannen. Voor 2025 en verdere jaren zijn nog geen middelen beschikbaar. Middels de Ontwikkel- en investeringsstrategie zullen we blijvend monitoren op de inzet en kostenverhaal voor facilitaire plannen en indien nodig inzetten op een budgetaanvraag bij een komend P&C-instrument. Wij stellen u voor € 163.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve Overlopende verplichtingen.

<i>Afhandeling WFC Experience en herijken Stationskwartier</i>	€ 176.000 V
<i>Voorstel tot resultaatsbestemming</i>	€ 176.000 N

Vanuit besluitvorming bij de Programmarekening 2023 en de Perspectiefnota 2025-2028 is in totaal € 360.000 beschikbaar gesteld ter dekking van de afhandeling van het WFC en het herijken van het stationskwartier. In 2024 heeft afhandeling van de WFC Experience en de verkoop van de Mauritskazerne plaatsgevonden. Tegelijk is ook gestart met het ontwikkelplan Stationskwartier. Het plan loopt op met het ontwikkelkader Ede stad, waar verdere verstedelijking van de stationsomgeving wordt beoogd. Deze ambities worden meegenomen in het ontwikkelplan stationskwartier, dat verder wordt uitgewerkt in 2025. Voor deze verdere uitwerking zijn verschillende onderzoeken en opdrachten uitgezet. Tegelijk is ook nog capaciteit nodig om het ontwikkelplan af te ronden. Daarmee is het noodzakelijk om het resterende budget te behouden in 2025. Wij stellen u voor € 176.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve Overlopende verplichtingen.

Met de besluitvorming over de afhandeling van de WFC Experience is in 2024 € 425.000 gereserveerd voor de fiscale afhandeling en het risico op een verlate BTW-heffing over alle investeringen vanuit de stichting. Hierover is vanuit de Belastingdienst geen duidelijkheid ontstaan in 2024. Hierdoor zijn de middelen niet onttrokken uit de reserve en moeten deze beschikbaar blijven voor een eventueel later noodzakelijk beroep.

<i>Opgave landelijk gebied</i>	€ 113.000 V
<i>Voorstel tot resultaatsbestemming</i>	€ 113.000 N

In de opgave landelijk gebied zijn we in 2024 gestart met de werkzaamheden voor het ontwikkelkader landelijk gebied. De opstart van dit proces en de integrale afwegingen aan de voorkant van dit proces kosten meer tijd dan voorzien, bijvoorbeeld de impact van keuzes op het milieu ('PlanMER'). In 2025 en 2026 zal hierop extra inzet nodig zijn. Het zoekproces rondom het Binnenveld en de afstemming hierbij tussen overheden kost vooralsnog meer tijd dan voorzien om te komen tot de beste, gedragen uitgangspunten en invulling voor dit gebied. Verder resteren nog middelen voor het intrekken van latente ruimte milieuvergunningen (budget 2024 toegekend bij de perspectiefnota 2025). Om de ingezette processtappen een goed vervolg in 2025 te kunnen geven verzoeken wij het resterende budget van €113.000 in 2025 te kunnen inzetten. Wij stellen u voor € 113.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve Overlopende verplichtingen.

<i>Gebiedsproces Otterlo</i>	€ 205.000 V
<i>Voorstel tot resultaatsbestemming</i>	€ 205.000 N

Het gebiedsproces is een participatief traject waarbij er met de inwoners van Otterlo gekeken is waar de knelpunten en kansen voor Otterlo liggen. Het toegekende budget is bedoeld voor ambtelijke begeleiding, onderzoekskosten, communicatiemiddelen en quick wins. Gedurende 2024 hebben we gewerkt aan de afronding van het Gebiedsprogramma. Ook is er gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor de herinrichting van de entree van Otterlo, één van de quick-wins. Een aantal geplande werkzaamheden schuiven door naar 2025. Dit vanwege de langere doorlooptijd voor het afronden van de Uitvoeringsagenda en de werkzaamheden voor de herinrichting van de entree. Door de middelen te reserveren kunnen we een beroep blijven doen op de co-financiering vanuit de RegioDeal. Dit stelt ons bovendien in staat de herinrichting van de entree af te ronden en te zorgen dat er dekking voor capaciteit is om de uitvoeringsagenda in besluitvorming te brengen.

Wij stellen u voor € 205.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve Overlopende verplichtingen.

<i>Otterlo onderlangs</i>	€ 120.000 V
<i>Voorstel tot resultaatsbestemming</i>	€ 120.000 N

Het project Otterlo Onderlangs betreft de herinrichting van de voormalige sportvelden van SV Otterlo naar een nieuw natuurgebied. Voor de uitvoering is een vergunning (wet Natuurbescherming) én de vaststelling van het bestemmingsplan nodig. Eind 2023 is begonnen met de sloop van de oude sportkantine, het basketbalveld en

de sportvelden. Gedurende 2024 hebben we gewerkt aan het afronden van het inrichtingsplan, communicatie, het uitdunnen van diverse deelgebieden ter bevordering van de natuurkwaliteit, bomenonderhoud en versterken van bestaande padenstructuur, met uitzondering van het oude sportveld. De resterende werkzaamheden zijn afhankelijk van de kapwerkzaamheden op Weversteeg (januari 2025) en de aanbesteding van de herinrichting van het oude sportveld.

In 2025 is de resterende inzet nodig voor de realisatie van het inrichtingsplan, communicatie met de omgeving en de belangenvereniging Natuurlijk Otterlo. Wij stellen u voor € 120.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve Overlopende verplichtingen.

Bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen

€ 354.000 N

De behandeling van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen wordt al enige jaren niet kostendekkend uitgevoerd en kent een uiterst grillig verloop. Evenals vorig jaar is over 2024 een financieel tekort gerealiseerd. Het daadwerkelijk optreden van dit risico is bij de actualisatie 2024 aangekondigd en heeft met verschillende factoren te maken. Enerzijds is het aantal aanvragen dat wordt ingediend door inwoners onvoorspelbaar.

Anderzijds is er voor de hoogte van de leges ook geen directe koppeling met de hiervoor te maken gemeentelijke kosten; het systeem van de leges is gebaseerd op de bouwkosten en niet op ureninzet. Bovendien stijgt de benodigde inzet per aanvraag door toenemende complexiteit en daarnaast actieve participatie. De kosten voor de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) nemen hierdoor ook toe.

In 2024 is gewerkt aan de verdere actualisatie van de welstandsnota en het evalueren van het totale proces rondom de toetsing van aanvragen. Daarnaast monitoren we de effecten van de invoering van de Omgevingswet en het gewijzigde instrumentarium op de baten en lasten voor de aanvragen. Zoals aangekondigd bij de Programmabegroting 2025-2028, wordt bij de Perspectiefnota 2026-2029 een afweging voor zowel de kostenbegroting als de hoogte van de leges vanaf 2026 voorbereid.

Ruimtelijke ontwikkeling algemeen

€ 47.000 N

In 2024 is belangrijke randvoorwaardelijke inzet gepleegd voor de uitvoering van de Omgevingsvisie en het implementeren van de Omgevingswet. Zo is intensief gewerkt aan de ontwikkel- en investeringsstrategie, voorbereiding op gebiedsprogramma's en de prioritering van projecten. Daarnaast is bovenlokale samenwerking geïntensiveerd, omdat de opgaven niet ophouden bij de gemeentegrens.

Doel programma

Een veilige samenleving in Ede.

Ontwikkelingen in 2024

Context

De wereld om ons heen is dynamischer dan ooit. Toenemende geopolitieke spanningen, technologische ontwikkelingen, economische schaarste, aanhoudende migratiestromen, extreme weersomstandigheden en maatschappelijke opgaven op het gebied van landbouw, energie, wonen en zorg zijn van invloed op de openbare orde en de veilige leefomgeving van onze inwoners.

De gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden op het gebied van openbare orde zijn de afgelopen jaren in omvang en politiek-maatschappelijke betekenis toegenomen. De maatschappelijke context is aan verandering onderhevig. Door een verhard maatschappelijk debat en uiteenlopende uitingen van maatschappelijk ongenoegen houden wij continu rekening met escalatie in de openbare ruimte en opschaling. We zien een toename in minder zichtbare vormen van criminaliteit, zoals ondermijning en criminaliteit in het digitale domein.

Mede door deze ontwikkelingen wordt extra inzet gevraagd van onze maatschappelijke partners, zoals het Openbaar Ministerie, de politie en de zorg. Vanwege personeelstekorten moeten zij echter scherpere keuzes maken waar zij hun capaciteit op inzetten. Steeds vaker wordt naar het bestuursrecht en het gemeentelijk uitvoeringsapparaat gekeken om overlast gevend en crimineel gedrag te begrenzen. Dit legt extra druk op de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie.

Ondermijning

In 2024 zien we een stijging van het aantal meldingen over drugscriminaliteit. Er is een geprioriteerde aanpak gestart. We zien dat criminele ZZP'ers de zorg misbruiken voor financieel gewin. Op lokaal, regionaal en landelijk niveau is veel aandacht gevraagd voor noodzakelijk beleid en regelgeving om deze problematiek gezamenlijk aan te pakken. Op basis van het bredere toepassingsbereik van de wet BIBOB hebben meer onderzoeken plaats gevonden, waarbij vaker advies van het landelijk Bureau BIBOB is ingewonnen.

Gedigitaliseerde criminaliteit

Technologische ontwikkelingen hebben grote impact in het veiligheidsdomein. Er is geïnvesteerd in het versterken van weerbaarheid tegen digitale vormen van onveiligheid.

Zorg en veiligheid

We zien dat de problemen van personen en huishoudens die zorgen voor onveiligheid complexer worden. Betrokken partijen uit het zorg- en veiligheidsdomein werken intensief samen, maar kampen ook met personeelsschaarste en wachtlijsten, waardoor de juiste hulp niet vanzelfsprekend voor handen is. Dit vergroot de complexiteit en ernst van de problematiek, wat zich vaker uit in ontregeling en escalatie in de thuissituatie

en de openbare ruimte. Er is een evaluatie geweest van de WVGZ, WZD en WFZ, hieruit blijkt dat de wetgeving aanpassing behoeft om beter aan te sluiten op de praktijk.

Jeugd en veiligheid

Aangekondigd is door het ministerie van VWS dat de verwijsindex risico's jeugdigen uit de jeugdwet wordt geschrapt. Naar verwachting zal dit het voorjaar van 2026 uitgevoerd worden.

VGGM

Er wordt uitvoering gegeven aan de toekomstbestendigheid van de bedrijfsvoering van de Veiligheidsregio. In het eerste kwartaal van 2025 wordt een voorstel rondom de nieuwe locatie brandweerkazerne Ede verwacht. Naar aanleiding van de geopolitieke spanningen is de veiligheidsregio een verkenning gestart naar het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht.

Toezicht Handhaving Openbare Ruimte

De vacatures bij THOR zijn vervuld. In de doorontwikkeling van de afdeling is de focus op het werk in de wijk. Het benodigde kwaliteitstraject in personeel, processen, kennis en vaardigheden is in volle gang. De wapenstok is opnieuw -tijdelijk- toegekend en het traject voor een meer permanente toekenning dient medio 2025 in gang gezet te worden. Afhankelijk van dit traject zal al dan niet opnieuw naar het inzetkader van handhavers gekeken moeten worden.

Financieel overzicht programma

	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Bedragen x € 1.000 Verschil Act. begr./Rek. 2024
Lasten					
Veiligheid en Toezicht	15.283 N	16.381 N	17.294 N	17.255 N	40 V
Totaal lasten	15.283 N	16.381 N	17.294 N	17.255 N	40 V
Baten					
Veiligheid en Toezicht	810 V	609 V	754 V	911 V	157 V
Totaal baten	810 V	609 V	754 V	911 V	157 V
Saldo baten en lasten	14.473 N	15.773 N	16.540 N	16.344 N	197 V
Storting reserve	0 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Onttrekking reserve	182 V	45 V	375 V	295 V	80 N
Resultaat	14.291 N	15.728 N	16.166 N	16.049 N	117 V

Productgroep Veiligheid en toezicht

Doel

Veiligheid heeft 1 productgroep. Het doel van deze productgroep is gelijk aan het programmadoel: Een veilige samenleving in Ede. In het integrale veiligheidsplan 2023-2026 (IVP) zijn naast de reguliere aanpak op het gebied van openbare orde en veiligheid de volgende hoofdthema's opgenomen: zorg & veiligheid, jeugd & veiligheid, ondermijning en de gedigitaliseerde criminaliteit. Deze thema's dragen allemaal bij aan het programmadoel.

Ketenpartners

Onder andere Politie; Openbaar Ministerie; Brandweer Ede; VGGM; Veiligheidshuis; woningcorporatie Woonstede; Malkander; ProPersona; RIEC; Veilig thuis; Veiligheidsnetwerk Oost Nederland en diverse maatschappelijke organisaties.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Algemene Plaatselijke Verordening \(APV\)](#) (2024)
- Gebiedsagenda's (2024-2027): [Ede de Dorpen](#); [Ede-Centraal](#); [Veldhuizen en Kernhem](#); [Ede-Zuid en Bennekom](#) (2023)
- [Koersnota Mobiliteit](#) (2023)
- [Integraal VeiligheidsPlan 2023-2026](#) (2022)
- [Oplegnotitie jaarschijf 2023 bij Meerjarenbeleidsplan Politie 2019-2022](#) (2022)
- [Regionale Veiligheidsstrategie 2019-2022](#) (2019)
- Plan van aanpak Ondermijning (2019)
- [Beleidsplan Jeugd en Onderwijs 2019-2022](#) (2019)
- [Drank- en Horeca Nalevingsbeleid](#) (2017)
- [BIBOB-beleid \(Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur\)](#) (2016)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	De openbare orde en veiligheid is gewaarborgd.	
Prestaties	• Inzet keurmerk veilig buitengebied. • Aanpassing vuurwerkbeleid afronden. • Voorbereiding jaarwisseling. • Best practices toepassen in samenwerking met regionale partners, zoals andere gemeenten, OM en politie. • Toepassen mogelijkheden APV, zoals dwangsombeschikking bij aantreffen inbrekerswerktuigen. • Het op orde houden van een adequate crisisorganisatie. • Invloed uitoefenen op het aantal controles dat de politie uitvoert op het gebruik van alcohol, mobiele telefoons en snelheidsovertredingen. • Vereenvoudigen van evenementenvergunningsproces. • Voortzetting project KVV (kwaliteitsmeter veilig uitgaan). • Toepassen nalevingsbeleid (drank- en horecawet en APV).	→ ✓ → → → → → → → →
Subdoel	Minder ondermijnende criminaliteit.	
Prestaties	• Bewustwordingsacties uitvoeren. • Bibob-onderzoeken uitvoeren. • Opleggen van bestuurlijke maatregelen, zoals het sluiten van drugspanden. • Aanpak mensenhandel door invoering en uitvoering van het beleid. • Aanvang implementatie resultaten weerbaarheidsscan en onderzoek mensenhandel.	→ → → → ✓
Subdoel	Minder jeugdcriminaliteit	
Prestaties	• Inzet methode groepsaanpak. • Inzet persoons- en huishoudengerichte aanpak. • Nazorg na detentie. • Pilots 'omgevingsadvies' en 'rising stars'. • Weerbaarheid digitale criminaliteit en ondermijning d.m.v. Pilot hackshield.	→ → → ✗ → ✗

Subdoel	Minder radicalisering en depolarisatie.	
Prestaties	- Bijeenkomsten ter voorkoming radicalisering, deelnemen aan het duurzaam netwerk. - Presentaties voor professionals. - Regionaal en lokaal casusoverleg. - Deelname aan diverse kennisnetwerken. - Deelnemen aan landelijke taskforce. - Verkenning instrumentarium sociale media.	
Subdoel	Minder kwetsbare inwoners met een veiligheidsrisico doordat we ze perspectief bieden.	
Prestaties	- Toepassen van de mogelijkheden uit de APV, de Wet Aanpak Woonoverlast en overige bestuurlijke maatregelen. - Persoons- en huishoudengerichte aanpak personen verward gedrag.	
Subdoel	Digitale veiligheid vergroten.	
Prestaties	- Bewustwording acties uitvoeren. - Aanpak digitale veiligheid door opstellen, invoering en uitvoering van beleid.	

Indicatoren

Beeldindicatoren	2019		2020		Waarde 31-12		Streefw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	2024
Aantal aangetroffen hennepkwekerijen/drugspanden	8	11	6	5	4	5	n.v.t.	
Rijden onder invloed	213	220	245	255	315	247	n.v.t.	
Aantal.								
Aantal politieregistraties F90 Cybercrime	25	70	56	108	88	44	n.v.t.	
Metingen 2019 t/m 2023 zijn met terugwerkende kracht gecorrigeerd.								
Aantal meldingen Meld Misdaad Anoniem	-	-	-	57	53	81	n.v.t.	
Aantal politieregistraties E38 Overlast als gevolg van alcohol en drugs	269	341	264	386	400	384	n.v.t.	
Totaal aantal ritten Ambulancezorg Gelderland-Midden in gemeente Ede	-	-	7.330	7.728	7.640	8.033	-	
Effectindicatoren	2019		2020		Waarde 31-12		Streefw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	2024
Percentage inwoners dat zich veilig voelt in de eigen buurt	82	-	77	-	79	-	75	
Wordt tweejaarlijks gemeten.								
Vernieling en misdrijven tegen de openbare orde	7,3	5,2	5,4	5,3	4,5	2,9	5	
Depla-indicator. Aantal voorvallen per 1.000 inwoners.								
Percentage inwoners dat aangeeft dat overlast van omwonenden vaak voorkomt	5,0	-	6,5	-	6	-	5	
Wordt tweejaarlijks gemeten.								
Percentage inwoners dat aangeeft dat overlast van groepen jongeren in de buurt vaak voorkomt	7	-	11	-	12	-	6,0	
Wordt tweejaarlijks gemeten.								
Aantal verdachten misdrijven tot 23 jaar	310	260	250	280	230	n.n.b.	300	
Aantal (geregistreerde) gewelds- en seksuele misdrijven	3,8	3,4	3,0	3,1	2,8	3,0	3	
Aantal per 1.000 inwoners. Depla-indicator. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).								
Aantal meldingen overlast jeugd	475	717	559	455	456	631	450	
Aantal meldingen bij de politie van overlast door verward/overspannen persoon	628	762	648	772	935	735	600	
Aantal (geregistreerde) diefstallen uit woningen	2,4	2,3	1,9	1,8	0,9	1,2	2	
Depla-indicator. Aantal per 1.000 inwoners.								
Aantal (geregistreerde) fietsdiefstallen	476	508	767	922	727	703	450	
Aantal aangiften geweld uitgaansgebied	69	30	19	52	22	27	50	

Prestatie-indicatoren	Waarde 31-12						Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Aantal vuurwerkvrije zones	11	0	0	12	13	13	11

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Bedragen x € 1.000
					Vershil Act. begr./Rek. 2024
Lasten	15.283 N	16.381 N	17.294 N	17.255 N	40 V
Baten	810 V	609 V	754 V	911 V	157 V
Storting reserve	0 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Onttrekking reserve	182 V	45 V	375 V	295 V	80 N
Resultaat	14.291 N	15.728 N	16.166 N	16.049 N	117 V

Toelichting

VGGM - Brandweer € 220.000 N

Binnen de productgroep brandweer werd eind 2024 bekend dat er meer gebruik is gemaakt van de regeling functioneel leeftijdsontslag (FLO) dan vooraf verwacht (€ 220.000). Deels zijn deze meerkosten opgevangen binnen de reserve Overgangsrecht FLO.

Veiligheid € 350.000 V

Voorstel tot resultaatbestemming € 80.000 N

In de jaarrekening 2023 zijn niet bestede middelen in 2023 voor de projectleider ondermijning beschikbaar gesteld in 2025, zodat hij zijn geplande 2 jaar kan afmaken. Per abuis zijn deze middelen in de begroting 2024 terecht gekomen. Om dit te herstellen doen we nu opnieuw een voorstel om dit bedrag te bestemmen voor 2025. Wij stellen u voor dit saldo van € 80.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve Overlopende verplichtingen.

Dit verklaart voor een deel het voordeel op Veiligheid. Verder is het overschot te verklaren door minder uitgaven op rampenbestrijding en crisisbeheersing. Ook was er minder externe specialistische inhuur en zijn een aantal activiteiten later in het jaar gestart zoals digitale weerbaarheid en de inzet van tijdelijke individuele outreachende ondersteuning.

Toezicht € 90.000 V

Dit voordeel is met name te verklaren, omdat door de aanschaf van nieuwe camera's de onderhoudskosten meevallen.

Conventionele explosieven € -

De daadwerkelijke kosten voor het detecteren en opruimen van niet gesprongen explosieven zijn afhankelijk van wat aangetroffen wordt tijdens de werkzaamheden. Hierdoor zijn zowel de lasten als de baten (te verwachten subsidie van het Rijk) € 200.000 hoger dan gedacht.

Doel programma

Een leefomgeving die nu en in de toekomst schoon, heel en veilig is, op een vastgesteld kwaliteitsniveau waar bewoners zich prettig in en verantwoordelijk voor voelen en een actieve rol in hebben.

Ontwikkelingen in 2024

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingevoerd. In de Omgevingswet komen alle regels over de fysieke leefomgeving samen, met als doel duidelijkere regels, ruimte geven aan nieuwe initiatieven en lokaal maatwerk mogelijk maken. In het omgevingsplan komt de uitwerking te staan van hoe de gemeente haar fysieke leefomgeving wil ontwikkelen en beschermen. Voor de kwaliteit van de leefomgeving betekent dit onder andere dat er regels voor klimaatadaptatie, natuur, inritten en het kappen van bomen in 2024 zijn opgesteld voor in het omgevingsplan. Dit leidt onder andere tot een vereenvoudigd kapvergunningstelsel dat onderdeel wordt van het omgevingsplan.

Prijsverhogingen en krappe marktomstandigheden

In 2024 bewogen de prijsverhogingen in de grond-, weg-, en waterbouw zich weer richting het langjarig gemiddelde. De grote prijsstijgingen uit de jaren 2021-2023 lijken daarmee achter de rug. Wel hadden we te maken met minder geïnteresseerde partijen voor onderhoudswerkzaamheden zoals asfaltonderhoud en onderhoud aan natuurlijke beplantingen. Als gevolg van de prijsstijgingen in eerdere jaren en beperkte capaciteit in de aannemersmarkt kunnen we voor het beschikbare budget minder onderhoud uitvoeren dan nodig is en staan plannen blijvend onder druk.

Klimaatverandering

We hebben een klimaatadaptatieplan opgesteld. Hierin is opgenomen hoe we de komende jaren willen inspelen op de klimaatverandering. Zowel voor inrichting als beheer en onderhoud. Het klimaatadaptatieplan wordt in 2025 als onderdeel van het programma Robuuste Natuurversterking vastgesteld. Uitwerkingen hiervan komen ook terecht in beheerplannen. Het Beheerplan Invasieve Exoten is hier een voorbeeld van.

Water en Bodem sturend

We hebben gesprekken gevoerd met Waterschap Vallei en Veluwe over hoe Water en Bodem sturend kan zijn. We zijn een kaart aan het opstellen die hierbij kan helpen. Deze kaart wordt naar verwachting in 2025 afgerond.

De Landelijke Maatlat voor een groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving

We hebben de richtlijnen uit de Maatlat overgenomen in het klimaatadaptatieplan en in het Integraal

Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR). Daarnaast zijn er streefwaardes voor boomkroonbedekking opgenomen in het IBOR.

Integraal beleid beheer openbare ruimte (IBOR)

De oude VOR (2016) is herijkt in een nieuw document "Integraal Beleid Openbare Ruimte" (IBOR). De thema's uit het IBOR zijn in december 2024 vastgesteld door de gemeenteraad. Het IBOR schetst ook het kostenplaatje van het onderhoud van de openbare ruimte. Daarnaast zien we dat er een grote vervangingsopgave aankomt voor de openbare ruimte. Voor de keuze in kwaliteit van het beheer in de openbare ruimte zijn, met het zicht op de ombuigingen, een aantal scenario's doorgerekend wat de financiële impact is van bepaalde kwaliteitskeuzes voor de uitvoering van beheerwerkzaamheden. Op basis hiervan wordt bij de Perspectiefnota 2026-2029 een voorstel voorgelegd aan de gemeenteraad.

Financieel overzicht programma

	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Bedragen x € 1.000 Verschil Act. begr./Rek. 2024
Lasten					
Kwaliteit leefomgeving	41.449 N	46.459 N	47.561 N	45.576 N	1.985 V
Totaal lasten	41.449 N	46.459 N	47.561 N	45.576 N	1.985 V
Baten					
Kwaliteit leefomgeving	15.818 V	17.217 V	18.439 V	18.389 V	51 N
Totaal baten	15.818 V	17.217 V	18.439 V	18.389 V	51 N
Saldo baten en lasten	25.631 N	29.242 N	29.121 N	27.188 N	1.934 V
Storting reserve	2.952 N	2.864 N	2.935 N	3.649 N	714 N
Onttrekking reserve	1.256 V	1.113 V	1.879 V	1.414 V	465 N
Resultaat	27.326 N	30.993 N	30.177 N	29.423 N	754 V

Productgroep Kwaliteit leefomgeving

Doel

Kwaliteit leefomgeving heeft één productgroep. Het doel van deze productgroep is gelijk aan het programmadoel: Een leefomgeving die nu en in de toekomst schoon, heel en veilig is, op een vastgesteld kwaliteitsniveau waar bewoners zich prettig in en verantwoordelijk voor voelen en een actieve rol hebben.

Ketenpartners

De individuele burger; Rijkswaterstaat; provincie Gelderland; Waterschap Vallei en Veluwe; omliggende gemeenten; terreinbeherende organisaties (zoals het Geldersch Landschap, Staatsbosbeheer en Het Luntersche Buurtbosch); VNG; WUR; Stadswerk; Omgevingsdienst De Vallei; ontwikkelaars; vastgoedbeheerders; maatschappelijke organisaties; Politie; Prorail; nutsbedrijven en netbeheerders (zoals KPN, Ziggo, Vitens, Liander); ACV; woningcorporaties (zoals Woonstede); SME; buurtverenigingen; dorpsraden; klankbordgroepen met inwoners en bedrijven; welzijnsorganisaties (zoals Malkander, ouderenbond, gehandicaptenraad, bijenvereniging, Youth For Christ, Kernhem Community); scholen; Cultura; Sportservice-Ede; buurt- en dorpshuizen; speeltuinverenigingen; kinderboerderijen en EBC (Edes Bedrijfs Contact).

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Beheerplan invasieve exoten 2024-2028](#) (2024)
- Gebiedsagenda's (2024-2027): [Ede de Dorpen](#); [Ede-Centraal](#); [Veldhuizen en Kernhem](#); [Ede-Zuid en Bennekom](#) (2023)
- [Water- en rioleringsprogramma 2024-2028](#) (2023)
- [Edese Participatie Aanpak](#) (2023)
- [Nota Begraven](#) (2023)
- [Beheerplan Natuurgebieden Gemeente Ede 2023-2034](#) (2022)
- [Beheerplan hondenvoorzieningen 2022-2026 gemeente Ede](#) (2022)
- [Beleidsplan buiten bewegen, ontmoeten, spelen en sporten in de gemeente Ede](#) (2021)
- [Bomenfonds \(nadere regel\)](#) (2020)
- [Groenbeleid gemeente Ede](#) (2020)
- [Puntensysteem natuurinclusief bouwen](#) (2020)
- [Programma Biodiversiteit](#) (2019)
- [Inkoopbeleid gemeente Ede](#) (2018)
- [Strategisch plan wegen](#) (2017)
- [Stadsvisie Ede](#) (2017)
- [Visie Openbare Ruimte \(VOR\)](#) (2016)
- [Integraal Beleid Openbare Ruimte \(IBOR\)](#) (2024)
- Groenstructuurkaart (2015) (geen link beschikbaar)
- [Bomenbeleidsplan](#) (2013)
- [Nota Zandwegen](#) (2009)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	De openbare ruimte wordt op het afgesproken kwaliteitsniveau, op een duurzame wijze onderhouden.	
Prestaties	• Risicogestuurd en functioneel gestuurd onderhoud aan riolen. • Risicogestuurd beheren van verhardingen. • Levensduurverlengend onderhoud asfaltverhardingen door uitvoeren van preventief onderhoud. • Efficiënte inzet van middelen en minimaliseren overlast voor bewoners en bedrijven door middel van zowel interne als externe (bv. nutsbedrijven) Integrale Programmering (KIP/MJP). • Plan van aanpak "invasieve exoten" opstellen waardoor bestaande en nieuwe invasieve exoten beheersbaar blijven, zoals de Amerikaanse rivierkreeft en de Eikenprocessierups. • Knelpunten in beeld brengen ten aanzien van wateroverlast. * • Evaluatie en actualisatie grondwatermeetnet. • Onderzoeken duurzame alternatieven voor drukriolering en opstellen afwegingskader afvalwater buitengebied. • Opstellen meetplan watersysteem. • Onderzoek naar functioneren aanwezige infiltratiesystemen. ** • Opstellen en actualiseren diverse beleids- en beheerplannen openbare ruimte. Beheerplannen voor civiele kunstwerken, wegen, wegmeubilair oppervlaktewater, bomen en ecologische bermen. • Herijken VOR 2016 naar nieuw document "Integraal Beleid Openbare Ruimte" (IBOR).	→ → ✓ → ✓ ✗ ✓ → → ✗ → ✓

* Het in beeld brengen van knelpunten ten aanzien van wateroverlast is vertraagd. De resultaten voor de kern Bennekom zijn in concept gereed. De resultaten voor de overige kernen worden Q2 2025 verwacht.

** Onderzoek naar functioneren aanwezige infiltratievoorzieningen is vertraagd. In 2024 zijn de infiltratievoorzieningen in beeld gebracht. In 2025 wordt het huidige functioneren beoordeeld en een beheer- en onderhoudsplan uitgewerkt.

Subdoel	Bewoners wonen prettig samen, voelen zich veilig en ondernemen hiervoor gezamenlijk initiatieven in hun eigen buurt, wijk of dorp.	
Prestaties	- Ondersteunen en mogelijk maken van bewonersinitiatieven onder andere via Ede Doet. - In Veldhuizen A en hoogbouw Ede-Zuid, gaan we door met de extra maatregelen die zijn ingezet en verkennen hoe we deze kunnen uitbouwen. - Samen met bewoners vormgeven aan (het beheer van) de openbare ruimte door de Edese Participatie Aanpak toe te passen bij de uitvoering van projecten. - Uitvoeren van nieuwe gebiedsagenda's 2024-2027. - De verbinding tussen inwoners en bestuur versterken wij door te werken met wijkambassadeur. - Verlichten regeldruk door invoeren eenvoudiger kapvergunningstelsel.	
Subdoel	Betere kwaliteit natuur en milieu.	
Prestaties	- Opnemen van duurzaamheidseisen in bestekken en als criteria bij aanbestedingen (EMVI). - Biodiversiteit herstellen en verhogen door uitvoeren onderdelen programma biodiversiteit, in samenhang met de opgave Robuuste natuurversterking, door: - Het uitbreiden areaal ecologisch groen. - Aanpassingen in het beheer van de openbare ruimte en uitsluitend in uitzonderlijke gevallen toepassen van bestrijdingsmiddelen. - Het herinrichten en uitbreiden van leefgebieden voor het herstel van de insectenfauna. - Het natuurinclusief uitvoeren van ruimtelijke projecten.	

Indicatoren

Effectindicatoren	Waarde 31-12					Streefsw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Oordeel Edenaren leefbaarheid in de buurt <i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>	7,6	-	7,6	-	7,6	-	7,5
Oordeel Edenaren fysieke kwaliteit van de leefomgeving (schaalscore) <i>Wordt tweejaarlijks gemeten. De schaalscore loopt van 0 tot 10. Hoe hoger de score, hoe gunstiger. De schaalscore is opgebouwd uit vijf items over onderhoud/beheer openbare ruimte en voorzieningen jeugd. Betreft schaalscore 'fysieke kwaliteit woonbuurt'.</i>	6,1	-	5,8	-	6,0	-	6,0
Percentage Edenaren dat zich actief inzet om de eigen buurt te verbeteren <i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>	24	-	25	-	27	-	26
Aantal initiatieven Ede doet <i>Aantal initiatieven met de status 'Afgerond', 'Uitgevoerd' en 'Verantwoord'.</i>	450	311	415	492	516	572	540

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2023	Primitieve Actuele begroting begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Bedragen x € 1.000 Verschil Act. begr./Rek. 2024
Lasten	41.449 N	46.459 N	47.561 N	45.576 N	1.985 V
Baten	15.818 V	17.217 V	18.439 V	18.389 V	51 N
Storting reserve	2.952 N	2.864 N	2.935 N	3.649 N	714 N
Onttrekking reserve	1.256 V	1.113 V	1.879 V	1.414 V	465 N
Resultaat	27.326 N	30.993 N	30.177 N	29.423 N	754 V

Toelichting

Groot onderhoud wegen - gesloten verhardingen € 580.000 V

Dotatie reserve € 580.000 N

Naast het jaarlijks beschikbaar bedrag van € 3,5 miljoen en middelen uit de Reserve Groot onderhoud openbare ruimte voor getemporiseerd onderhoud, is in 2024 extra geld beschikbaar voor achterstallig onderhoud en de extreme prijsstijgingen van de afgelopen jaren. De opgave voor 2024 voor gesloten verhardingen bedroeg hierdoor circa € 5,4 miljoen. Integrale afstemming en tegenvallende prestaties van aannemers zorgden voor een langere voorbereidingstijd en vertraging in de uitvoering van projecten. Hierdoor is een bedrag van € 580.000 (11%) niet uitgegeven. Dit voordeel wordt toegevoegd aan de Reserve Groot onderhoud openbare ruimte.

Groot onderhoud wegen - overig € 540.000 V

Mutatie reserve € 540.000 N

Op het groot onderhoud voor wegmeubilair, civiele kunstwerken, elementenverharding en bermen buitengebied is sprake van een voordeel van € 540.000. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn onvoldoende capaciteit binnen de eigen organisatie, vraagstukken met een hogere prioriteit en het uitwerken van uitkomsten van (ecologische) onderzoeken. Hierdoor is er € 260.000 niet onttrokken aan de reserve Groot onderhoud openbare ruimte, maar is € 280.000 toegevoegd aan deze reserve.

Groot onderhoud openbare speelgelegenheden € 50.000 V

Dotatie reserve € 50.000 N

Uit de inspecties bleek dat het geplande groot onderhoud niet nodig was in 2024. Het voordeel is verrekend met de Reserve Groot onderhoud openbare ruimte en wordt de komende twee jaar gebruikt voor het onderhoud van valondergronden.

Leges nutsbedrijven € 120.000 N

De ontvangen leges zijn € 120.000 lager dan geraamd. Door aflopende contracten tussen nutsbedrijven en aannemers, overnames van aannemers etc. kunnen nutsbedrijven moeilijker uitvoerende partijen, die hiervoor gecertificeerd zijn, vinden om hun werkzaamheden uit te voeren. Hierdoor zijn er in 2024 minder aanvragen vanuit de nutsbedrijven bij de gemeente gedaan.

Exploitatie riolering € 240.000 V

Storting voorziening € 240.000 N

Riolering kent een gesloten financieringssysteem. Het saldo van de baten en lasten wordt verrekend met de hiervoor ingestelde voorziening. Per saldo is in 2024 sprake van een voordeel van € 240.000, dat in de voorziening is gestort. Hieronder worden de belangrijkste afwijkingen binnen het product Riolering toegelicht.

Vanwege lekkage moesten meer kostbare kleppen vervangen worden dan verwacht. Het telemetrieproject heeft vertraging opgelopen door personele problemen bij de onderaannemer. Het gebruik van telemetrie kan helpen om storingen sneller op te sporen en op te lossen, wat naar verwachting kostenbesparingen zal opleveren.

opleveren. Daarnaast zijn de elektriciteitskosten hoger dan geraamd, voornamelijk door nagekomen facturen over 2023. Hierdoor is op mechanische riolering een overschrijding van € 180.000 ontstaan.

Het correctief onderhoud aan de vrijvervalriolering heeft € 160.000 meer gekost dan geraamd. Er waren meer uitrukmomenten nodig voor verstoppingen en herstel riolen dan verwacht. Daarnaast is er nog steeds sprake van prijsstijgingen.

De compensabele btw, die inbegrepen is in de vervangingsinvesteringen en het beheer en onderhoud, is € 650.000 lager dan geraamd. Hierdoor is aan de reserve BTW-compensatiefonds € 650.000 minder BTW afgedragen. Een voordeel ten opzichte van de raming.

Tot slot is er sprake van diverse kleinere afwijkingen op de baten, wat per saldo resulteert in € 70.000 lagere baten.

<i>Groot onderhoud oppervlaktewater buitengebied</i>	€ 60.000 V
<i>Voorstel tot resultaatbestemming</i>	€ 60.000 N

Bij de PB 2023-2026 zijn voor de achterstanden in het onderhoud van de openbare ruimte extra middelen beschikbaar gesteld voor de periode 2023-2025. In 2024 is hiervan € 100.000 bestemd voor het vervangen van beschoeiingen. Bij een aantal locaties met wateroverlast moest eerst een waterbodemonderzoek worden uitgevoerd. Vanwege het wachten op de uitslagen hiervan en de lange levertijd van hout is niet het volledige bedrag besteed. Wij stellen u voor om € 60.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de Reserve overlopende verplichtingen.

<i>Groot en regulier onderhoud groen</i>	€ 640.000 V
<i>Mutatie reserve</i>	€ 440.000 N

Binnen de vakgroep groen is een capaciteitstekort op personeel om de werkzaamheden die daar liggen uit te kunnen voeren. Tevens hebben medewerkers zich veel beziggehouden met het opstellen van de beheerplannen. Hierdoor is op een aantal onderdelen onvoldoende sturing geweest om onderhoud werkzaamheden uit te kunnen voeren. Daarnaast is sprake van personeelstekorten bij gecontracteerde aannemers. Het voordeel op groot onderhoud wordt verrekende met de reserve Groot onderhoud openbare ruimte. Vanwege het voorstaande is geen € 100.000 onttrokken aan deze reserve, maar is € 340.000 toegevoegd.

<i>Invasieve exoten</i>	€ 240.000 V

Sinds 2019 werkt de gemeente aan het beheersen en terugdringen van de Japanse duizendknoop (JDK) op gemeenteground en zetten we volop in op de bestrijding van de eikenprocessierups. De kosten van de bestrijding van de eikenprocessierups zijn lager dan verwacht vanwege de geringere plaagdruk. De projectaanpak van Team rups heeft bijgedragen aan een efficiëntere werkwijze. In de ontwikkelingen hebben we de afgelopen jaren gezien dat we als gemeente Ede te maken krijgen met nieuwe invasieve exoten die bestreden moeten worden. Om de aanpak van de invasieve exoten te stroomlijnen is in 2024 het beheerplan Invasieve exoten 2024-2028 vastgesteld. In dit beheerplan zijn alle bekende invasieve exoten in kaart gebracht en is een aanpak beschreven.

<i>Begraven</i>	€ 90.000 N
<i>Mutatie voorziening</i>	€ 90.000 V

In 2023 is de nota begraven vastgesteld. Hierin is besloten dat per begraafplaats een beeldkwaliteitsplan (BKP) wordt uitgewerkt. Tevens worden graven niet meer grootschalig geruimd, waardoor er een toename is in het aantal (individuele) ruimingen. Deze ontwikkelingen hebben geleid tot € 130.000 hogere lasten dan begroot. Op de baten is sprake van een voordeel van € 40.000, daarom is € 90.000 extra onttrokken uit de voorziening.

Omdat er meer uit de voorziening is onttrokken dan begroot, wordt in 2025 gekeken of de hoogte van de leges toereikend is.

Subsidie afsluiten beheerpaden

€ 0

Er is subsidie toegekend voor het opheffen en indien nodig verleggen van paden en routes vanuit het recreatiezoneringsplan. Deze werkzaamheden zijn in 2024 nog niet geheel afgerond als gevolg van capaciteitsgebrek binnen de eigen organisatie. We gaan het project in 2025 afronden en subsidiegelden besteden. Dit leidt tot een nadeel in de baten en een voordeel in de lasten, beide ter hoogte van € 130.000.

Ecologie

€ 70.000 V

In 2024 zijn meerdere beleids- en ontwikkeltrajecten opgestart, zoals ontwikkelkaders voor landelijke gebied en stad. Deze processen vragen de nodige inzet van onze specialisten ecologie, waardoor minder uren en kosten zijn verantwoord op het reguliere budget voor ecologie.

Actieplan Biodiversiteit

€ 80.000 V

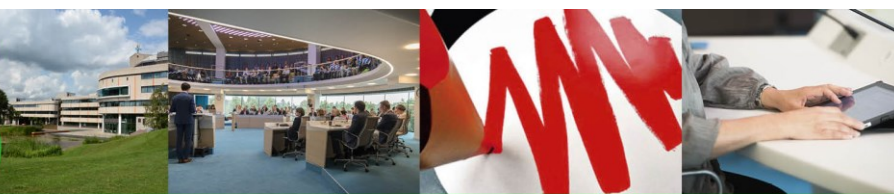
Voor groene schoolpleinen zijn minder subsidieaanvragen gedaan. De animo voor de aanleg van groene schoolpleinen is, na realisatie van twee tot drie schoolpleinen in de afgelopen jaren, afgenomen naar één per jaar. Ook voor de groene daken neemt de animo af, waardoor het beschikbare subsidiebudget niet is benut. Het uitbreiden van ecologisch groen loopt gelijk op met veranderingen in de openbare ruimte die kansen bieden voor uitbreiding van ecologisch groen. In 2024 hebben zich minder mogelijkheden voorgedaan dan van tevoren geraamd.

Leefbaarheid

€ 210.000 V

€ 90.000 aan kosten voor project Achter de Voordeur kon incidenteel gedekt worden uit de middelen voor het Integraal Zorgakkoord (IZA), die anders zouden terugvloeien naar het Rijk. Daarnaast is er sprake van een voordeel ter hoogte van € 80.000 omdat het aanbod dat voor de Doe- en leerplaats in Ede-Zuid in de plaats is gekomen, minder kost dan de oorspronkelijke aanpak. € 40.000 is niet besteed omdat deze kosten om het jaar worden gemaakt voor de gebiedsagenda en de leefbaarheidsmonitor.

8

BESTUUR EN ORGANISATIE

Bestuursorganen, bestuursondersteuning, bestuurlijke samenwerking	Bestuur
Burgerzaken, verkiezingen, geo- en vastgoedinformatie	Dienstverlening
Overhead, algemene middelen, deelnemingen, beleggingen en financiering	Algemene middelen
Belastingen en heffingen	Belastingen en heffingen
Vastgoed	Vastgoed

Doel programma

Een goed functionerende organisatie zodat:

- De lokale democratie is gewaarborgd;
- De dienstverlening aan inwoners en ondernemers vlot en gemakkelijk is;
- De uitvoering van de belastingtaken rechtmatig is;
- Organisaties die het beleid van de gemeente ondersteunen over vastgoed beschikken;
- De financiële positie van de gemeente Ede wendbaar en weerbaar is.

Ontwikkelingen in 2024

Bestuur

Het vertrouwen in overheden staat steeds meer en meer onder druk. De grote maatschappelijke ontwikkelingen maken dat het belangrijker wordt om de informatievoorziening richting onze inwoners af te stemmen op hun behoeften. Dit heeft impact op de dienstverlening van Ede. Dit vraagt om een transparante informatievoorziening vanuit de gemeente en aandacht voor het versterken van de lokale journalistiek. Zodat inwoners vanuit diverse invalshoeken informatie aangeboden krijgen en er ruimte is voor hoor en wederhoor. Maar dit vraagt ook om extra aandacht voor duidelijk taalgebruik en om de informatievoorziening af te stemmen op diverse doelgroepen zoals bijv. laaggeletterden (digitoegankelijkheid), niet Nederlandstalige inwoners en jongeren. Zeker in deze steeds complexer worden samenleving.

In Ede werkt het Bestuur samen met inwoners, ondernemers, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties aan grote opgaven. Participatie wordt steeds belangrijker om de taken van de gemeente goed uit te kunnen voeren. Met name voor de huisvesting van bijzondere doelgroepen vraagt dit nauwkeurigheid en veel aandacht. Wat gepaard gaat met de inzet van steeds meer capaciteit op dit onderwerp.

Nieuw Pensioenstelsel

Alle werknemers die in Nederland pensioen opbouwen gaan over naar het nieuwe pensioenstelsel. Dat is zo geregeld in de aangenomen Wet toekomst pensioenen (Wtp). De pensioenen van politieke ambtsdragers, zoals Tweede Kamerleden, ministers en staatssecretarissen, wethouders en gedeputeerden, zijn op dit moment geregeld in de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (Appa). Een aangenomen motie in de Eerste Kamer roept het kabinet op om ook de pensioenen van politieke ambtsdragers onder te brengen in het nieuwe pensioenstelsel. Zo wordt het bedrag voor reeds opgebouwde pensioenaanspraken van politiek ambtsdragers overgedragen aan het pensioenfonds ABP. Deze operatie kost niet meer geld dan reeds op basis van opgebouwde aanspraken moest worden uitgekeerd, het betreft slechts het naar voren halen van het al

opgebouwde bedrag. Daarnaast zullen overheidsorganisaties vanaf 1 januari 2028 ook premie betalen aan ABP voor politieke ambtsdragers.

Algemene middelen

Een belangrijk deel van de algemene middelen wordt gevormd door de middelen die we ontvangen van het Rijk in de vorm van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Met ingang van 2026 stapt het Rijk over naar een nieuwe vorm van ramen van het gemeentefonds. Deze wijziging resulteert in een forse korting op het gemeentefonds, ook wel "het ravijn" genoemd. Vanuit het demissionaire kabinet is inmiddels wel erkenning dat als gevolg van deze kosten disbalans zal ontstaan tussen taken en middelen van decentrale overheden. Tot op heden heeft dit echter niet geresulteerd in een afdoende compensatie van het ravijn. Om die reden is in 2024 binnen de gemeente Ede gestart met het traject van de ombuigingen. Besluitvorming hierover zal plaatsvinden in de Perspectiefnota 2025-2028.

Belastingen

Vooruitlopend op een mogelijke wettelijke verplichting en in aansluiting op het advies van de Nationale Ombudsman is in 2024 de kosteloze betalingsherinnering ingevoerd en structureel ingebed in de invorderingsprocessen. Verder is Ede in het kader van sociaal invorderen aangesloten bij het Schuldenknooppunt om inwoners niet onnodig lastig te vallen.

Ook heeft eind 2024 reparatiewetgeving plaatsgevonden welke in gaat per 1-1-2025 om, kortweg gezegd het verdienmodel van No Cure No Pay-bureaus (kosteloos bezwaar indienen) verder in te perken. Daarmee worden ook de uit te keren proceskostenvergoedingen, bij onder meer gegrond verklaarde bezwaren, beteugeld. In 2025 wordt gezien of en in hoeverre deze maatregelen daadwerkelijk effect hebben gehad.

Dienstverlening

Wetgeving rondom de invoering van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) is met een jaar uitgesteld tot 1 januari 2026. Dat heeft voor 2024 enige rust en ruimte gegeven in het verbeteren en aanpassen van processen die hiervoor nodig zijn. Wel is ingezet om andere processen in te richten, te beschrijven en aan te passen, om de dienstverlening te blijven verbeteren.

Financieel overzicht programma

	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Bedragen x € 1.000 Verschil Act. begr./Rek.
Lasten					
Bestuur	10.748 N	12.373 N	13.270 N	14.816 N	1.546 N
Dienstverlening	4.617 N	4.211 N	6.177 N	6.163 N	14 V
Algemene Middelen	43.174 N	52.189 N	52.999 N	46.236 N	6.763 V
Belastingen en heffingen	2.589 N	2.139 N	2.687 N	2.709 N	22 N
Vastgoed	7.669 N	8.669 N	9.137 N	7.684 N	1.453 V
Totaal lasten	68.797 N	79.582 N	84.270 N	77.608 N	6.661 V
Baten					
Bestuur	3.601 V	5.025 V	5.561 V	3.348 V	2.213 N
Dienstverlening	1.640 V	1.734 V	2.863 V	2.902 V	40 V
Algemene Middelen	274.435 V	273.933 V	293.714 V	297.834 V	4.120 V
Belastingen en heffingen	31.926 V	32.903 V	35.105 V	35.598 V	493 V
Vastgoed	7.611 V	7.698 V	7.842 V	8.287 V	445 V
Totaal baten	319.213 V	321.292 V	345.084 V	347.970 V	2.885 V

	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Act. begr./Rek.
Saldo baten en lasten	250.416 V	241.710 V	260.815 V	270.361 V	9.547 V
Storting reserve	46.068 N	18.486 N	49.556 N	60.887 N	11.331 N
Onttrekking reserve	35.158 V	21.048 V	54.503 V	57.290 V	2.787 V
Resultaat	239.505 V	244.272 V	265.762 V	266.764 V	1.002 V

Productgroep Bestuur

Doel

We streven naar een goed functionerende lokale democratie. Hiervoor bieden we de benodigde ambtelijke ondersteuning voor de gemeenteraad (griffie) en college van burgemeester en wethouders (bestuursondersteuning, communicatie, kabinet).

Ketenpartners

De gemeente Ede werkt samen op verschillende thema's en in verschillende samenstellingen. In de overige programma's is dit nader uitgewerkt.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Gedragscodex bestuurlijke integriteit](#) (2021)
- [De Edese participatie-aanpak](#) (2019)
- [Geheimhoudingsprotocol Ede](#) (2017)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	Onze bestuursstijl is transparant: iedereen kan volgen hoe college van burgemeester en wethouders en gemeenteraad de gemeente besturen (college van B&W en gemeenteraad werken dual, waarbij het college ruimte krijgt om te besturen en de gemeenteraad in staat wordt gesteld haar controlerende rol uit te oefenen).	
Prestaties	• De Wet op Toegankelijkheid wordt geïmplementeerd. • De Wet Open Overheid wordt geïmplementeerd.	
Subdoel	Onze bestuursstijl is gericht op samenwerking met de Edese samenleving.	
Prestaties	• Bij plannen en besluiten betrekken wij de kennis en belangen van betrokkenen (implementatie aangescherpte Edese Participatieaanpak). • Er zijn mogelijkheden voor inwoners om initiatieven te ontplooiën: – Wij bevorderen interactie met inwoners via bewonersavonden (ook online) en sociale media. – Via werkbezoeken en persoonlijke gesprekken zorgen wij ervoor direct persoonlijk geïnformeerd te worden.	

Indicatoren

	Beeldindicatoren		Metingen 31-12				Streefsw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Aantal WOO verzoeken dat jaarlijks wordt verwerkt	-	-	28	54	80	86	n.v.t.

Effectindicatoren	Metingen 31-12					Streefw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
De belangrijkste website, Ede.nl, behoudt de A-status (100%)	-	-	-	-	-	100	100
Percentage digitale toegankelijkheid van de overige websites en apps	-	-	-	-	-	70	-
<i>A & B status</i>							
Percentage inwoners dat onze websites makkelijk te gebruiken vindt	-	-	-	-	-	60	-
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Percentage inwoners dat de taal die de gemeente Ede gebruikt, duidelijk vindt	-	-	-	-	-	81	-
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Aantal initiatieven van inwoners (Ede Doet)	450	311	415	492	516	572	540
<i>Aantal initiatieven met de status 'Afgerond', 'Uitgevoerd' en 'Verantwoord'.</i>							

Prestatie-indicatoren	Metingen 31-12					Streefw.	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage raadsvoorstellen met een participatieparagraaf	-	-	-	-	-	100	-
Het jaarlijkse aantal werkbezoeken van het college	-	-	-	-	-	16	-
Aantal collega's dat de training Edese Participatie aanpak heeft gevolgd	-	-	-	-	-	56	-
Aantal collega's dat de training B1 schrijven heeft gevolgd	-	-	-	-	75	121	100

Wat heeft het gekost?

	Bedragen x € 1.000				
	Rekening 2023	Primitieve Actuele begroting begroting 2024	Rekening 2024 2024	Vershil Act. begr./Rek. 2024	
Lasten	10.748 N	12.373 N	13.270 N	14.816 N	1.546 N
Baten	3.601 V	5.025 V	5.561 V	3.348 V	2.213 N
Storting reserve	0 N	0 N	497 N	529 N	32 N
Onttrekking reserve	0 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Resultaat	7.147 N	7.348 N	8.206 N	11.996 N	3.790 N

Toelichting

Pensioenen en wachtgeld Wethouders € 3.200 000 N

De voorziening APPA (pensioenen wethouders) wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van mutaties in het bestand, indexatie en renteaanpassingen. In tegenstelling tot vorige jaren is het in 2024 als gevolg van een lagere rente noodzakelijk om een extra dotatie aan de voorziening APPA te doen van € 1.000.000.

Als gevolg van het nieuwe Pensioenstelsel zullen de opgebouwde pensioenafspraken van (voormalig) politieke ambtsdragers worden overgedragen aan het APB. In voorbereiding hierop is een herberekening gemaakt en wordt de voorziening op peil gebracht. Bij de pensioenaanspraken die vóór 2013 opgebouwd zijn, was geen voorziening verplicht maar bij de overdracht naar het ABP wel. Dit leidt tot een extra dotatie van € 1,7 miljoen. Daarnaast is bij deze herberekening geconstateerd dat een deel van de opbouw niet voldoende is geïndexeerd. Dit leidt tot een extra dotatie van € 0,6 miljoen. Totaal dus € 2,3 miljoen extra noodzakelijk in aanloop naar de overdracht naar het ABP.

Naast de voorziening pensioenen wethouders is er ook een voorziening wachtgeld (voormalig) wethouders. Als gevolg van ontwikkelingen in het bestand valt in 2024 een bedrag van € 100.000 vrij. Dit is zichtbaar bij de baten.

Kosten Bestuur € 100.000 N

Bij de Actualisatie is de begroting voor de accountantskosten in overeenstemming gebracht met de budgetbrief. Vooral als gevolg van meerwerk door de toename van het aantal SPUK's en daardoor meer

noodzakelijke SISA-controles wordt dit budget met € 70.000 overschreden. Daarnaast is er een aantal kleinere overschrijdingen binnen de budgetten van griffie, raad en college, samen € 30.000.

Kosten Vieren en Herdenken

Lasten € 180.000 N

Baten € 160.000 V

Voor het Airborne jubileumjaar heeft de provincie ons een eenmalige extra bijdrage gegeven van €100.000 en hebben we een eenmalige bijdrage ontvangen van € 60.000 van overige instanties. Daarnaast hebben we ook hogere lasten van € 180.000. Per saldo is er een overschrijding van € 20.000.

Regiodeal Foodvalley, Regiodeal, Gebiedsopgave Veluwe en Vitale Vakantieparken

Lasten € 2,0 miljoen V

Baten € 2,5 miljoen N

Ede voert het penvoerderschap voor de Gebiedsopgave Veluwe, de Regiodeal Food Valley en Vitale Vakantieparken. Kenmerk voor deze dienstverlening is dat dit de gemeente geen geld kost. Met andere woorden, baten en lasten zijn met elkaar in evenwicht.

Voor de drie dienstverlenende projecten is een verschuiving waar te nemen tussen de begrote lasten en baten en realisatie. Bij de lasten zorgt dit voor circa € 2,0 voordeel, bij de baten voor hetzelfde bedrag een nadeel. Bij het beëindigen van de subsidie voor de WFC Experience is geconstateerd dat de verdeling tussen inzet van gemeentelijke middelen en rijksmiddelen nog conform de afspraken moet plaatsvinden. Dit heeft in 2024 via een correctieboeking plaatsgevonden waarbij de aandelen vanuit de Regiodeal en vanuit de gemeente op de juiste hoogte zijn gebracht. Dit leidt tot een nadeel op de baten van € 0,5 miljoen, omdat de verrekening met de balans niet in de begroting is meegenomen. Feitelijk is in eerdere jaren teveel subsidie doorbelast naar het beschikbare gemeentelijke budget van € 6 miljoen, wat nu hersteld is.

Productgroep Dienstverlening

Doel

De gemeente Ede heeft tot doel om haar dienstverlenende en wettelijke taken zo goed en efficiënt mogelijk uit te voeren. Dit vraagt om een eigentijdse dienstverlening:

Elke inwoner en ondernemer is belangrijk voor ons. We zorgen ervoor dat we er zijn als je ons nodig hebt [dichtbij], en we beloven dat je snel een helder antwoord krijgt op al je vragen [duidelijk].

Ketenpartners

VDP (Vereniging voor Directeuren Publiekszaken); NVVB (Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken); VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten), externe dienstverleningspartners zoals de Omgevingsdienst de Vallei, Centrum voor jeugd en Gezin, gemeenten Rhenen en Wageningen, Werkkracht etc.

Relevante nota's en lokale regelgeving

De uitgangspunten ten aanzien van dienstverlening zijn geactualiseerd. Op basis van de vernieuwde uitgangspunten en de aanbevelingen van het rekenkameronderzoek wordt er gewerkt aan een uitvoeringsprogramma dienstverlening.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel Minimaal een rapportcijfer 7 van onze inwoners en ondernemers voor de algehele tevredenheid van onze dienstverlening.

Prestaties

- We werken continue aan de inrichting van onze dienstverlening op basis van de behoeften en verwachtingen van inwoners en ondernemers.

	We werken met de verschillende dienstverleningsafdelingen aan het vertalen van de nieuwe visie op dienstverlening naar hun dagelijks werk.	→
Subdoel	Eenvoudige en duidelijke aanvragen van producten en diensten.	
Prestaties	- We optimaliseren werkprocessen om aanvragen voor de inwoner eenvoudiger en duidelijker te maken, door de inzet van wasstraten en klantreizen op de meest aangevraagde producten. - We zitten in op het gebruik van eenvoudige en begrijpelijk taal door middel van het project heldere taal.	→
Subdoel	Een eenduidige en toegankelijke ingang voor onze diensten en producten en een goede bereikbaarheid voor onze inwoners en ondernemers.	
Prestaties	- Een adequaat aanbod en bezetting van onze centrale toegang, afgestemd op de vraag. - Eenduidige openingstijden van de fysieke toegangsloketten.	→ ✓
Subdoel	Persoonlijk contact via al onze kanalen, met bij voorkeur een digitale aanvraag en afhandeling van al onze diensten.	
Prestaties	- We zorgen dat meer van onze 400 producten en diensten digitaal zijn aan te vragen. - We zorgen voor beter Inzicht in de voorkeurskanalen van inwoners en ondernemers van de meest gebruikte producten.	→ →
Subdoel	De mogelijkheid voor inwoners en ondernemers om voor de meest gebruikte producten en diensten digitaal hun status te volgen en gegevens te beheren en wijzigen.	
Prestaties	We maken een plan voor verbetering van de toegankelijkheid van onze systemen voor de Programmabegroting 2025-2028. *	✗

* Het kunnen volgen van de status van aanvragen is een lang gekoesterde wens. Om dit goed te kunnen faciliteren vraagt dat een andere opbouw van onze architectuur en inrichting van onze informatievoorziening. Het opleveren van de doelarchitectuur heeft in 2024 langer geduurd dan oorspronkelijk was verwacht, deze is in december opgeleverd. Vervolgens moet stap voor stap de inrichting worden aangepast, om inzicht in statusinformatie aan de inwoners en ondernemers te kunnen presenteren. Wij kiezen ervoor (vanuit kostenoverwegingen en vanwege capaciteit) om mee te gaan met natuurlijke vervangingsmomenten van applicaties en deze daarmee volgens architectuur per keer beter in te richten. Daarmee is ook informatieveiligheid beter geborgd.

Subdoel	In één keer goed; een directe levering van onze producten en diensten als dat kan of een directe verwijzing naar de juiste oplossingsrichting.	
Prestaties	- Minimaal 55% van de binnenkomende telefonie bij het KCC wordt tijdens het eerste contactmoment beantwoord. - Via alle KCC-kanalen inwoners telefonie, email, balie en postregistratie) eenduidig en juist antwoord geven of het juiste proces in laten gaan.	→ →

Indicatoren

	Effectindicatoren		Metingen 31-12				Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage Edenaren dat (zeer) tevreden is over publieke dienstverlening	-	67	-	53	-	63	60
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							
Rapportcijfer digitale dienstverlening	-	7,2	-	7,1	-	7,1	7,0
<i>Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>							

Effectindicatoren	Metingen 31-12						Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage inwoners dat de informatie van de gemeente begrijpelijk vindt (1) <i>Wordt tweejaarlijks gemeten. Het gaat hier om mensen die zelf contact hebben gezocht met de gemeente en het contact beoordelen.</i>				82	-	78	-
Percentage inwoners dat aangeeft de informatie van de gemeente gemakkelijk te kunnen vinden (1) <i>Wordt tweejaarlijks gemeten. Het gaat hier om mensen die zelf contact hebben gezocht met de gemeente en het contact beoordelen.</i>				72	-	70	-
Gemiddelde doorlooptijd producten en diensten (dagen)	13	19	18	21	21	20	20
Percentage aanvragen dat na streefdatum openstaat (servicenorm)	18,4	21,8	15,3	14,8	11,4	10,7	14
Aantal terugbelverzoeken	18.219	17.263	18.289	14.300	11.655	11.900	16.500
Vervallen indicatoren	Metingen 31-12						Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage Edenaren dat (zeer) tevreden is over gemeentelijke informatievoorziening <i>Indicator vervalt. Vraag is niet meer opgenomen in Inwoners aan het Woord.</i>	-	75	-	66	-	-	70

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2023	Primitieve Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Bedragen x € 1.000	
				Verschil Act. begr./Rek. 2024	
Lasten	4.617 N	4.211 N	6.177 N	6.163 N	14 V
Baten	1.640 V	1.734 V	2.863 V	2.902 V	40 V
Storting reserve	0 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Onttrekking reserve	30 V	71 V	0 N	0 N	0 N
Resultaat	2.947 N	2.407 N	3.315 N	3.261 N	54 V

Toelichting

<i>Verbeteren Dienstverlening</i>	€ 235.000 V
<i>Voorstel tot resultaatbestemming</i>	€ 235.000 N

In de Programmabegroting 2024-2027 zijn incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor Verbetering Programma Dienstverlening: Voor het jaar 2024 is € 150.000 beschikbaar gesteld om te bekijken welke investeringen er in 2024 en verder nodig zijn om de hoognodige verbeterslag te maken en voor de opstart van het Programma Dienstverlening. Als gevolg van de temporisering in het opleveren van de doelarchitectuur én het later opstellen van het Uitvoeringsplan Dienstverlening zijn alle daaropvolgende werkzaamheden opgeschoven in de tijd.

Daarnaast is € 160.000 budget voor de jaren 2024 t/m 2026 voor het verbeteren van de belangrijkste processen binnen Dienstverlening onder meer door middel van klantreizen en wasstraten. De eerdergenoemde temporisering leidt tot een onderbesteding van € 160.000. Wij stellen u voor de resterende middelen ad € 75.000 over te hevelen naar 2025 en € 160.000 naar 2027 en beide bedragen toe te voegen aan de reserve Overlopende verplichtingen.

Leges burgerzaken

<i>Lasten</i>	€ 220.000 N
<i>Baten</i>	€ 40.000 V

In de Perspectiefnota 2025-2028 zijn vanaf 2024 extra middelen beschikbaar gesteld voor de Paspoortenpiek én voor de Wet Invoering Gecombineerde Geslachtsnaam (WIGG). Echter door een foutieve administratieve

verwerking (dubbele boeking) zijn zowel de lasten als de baten te hoog begroot. Dit leidt tot een voordeel van € 170.000 op de lasten én een nadeel van € 380.000 op de baten.

Het werkelijk aantal afgegeven reisdocumenten is hoger dan bij de Perspectiefnota verwacht én er vond een verschuiving plaats van ID-kaarten naar paspoorten. Daar tegenover staat dat het aantal wijzigingen als gevolg van de WIGG veel lager was (141 werkelijk, verwacht 1.075). Op basis van de daadwerkelijke afgifte documenten is € 100.000 meer aan leges ontvangen.

Naast de gemeentelijke leges verrekenen we ook de rijksleges. Door de hogere uitgifte van het aantal documenten is hier € 320.000 meer aan leges ontvangen én betaald. Dit leidt tot een nadeel op de lasten én een voordeel op de baten van € 320.000.

Tenslotte was een aantal onvoorziene investeringen noodzakelijk die niet geraamd waren, onder meer de aanschaf van veilige kluizen en het digitaliseren van akten. Deze leiden tot een overschrijding van € 70.000 op de lasten.

Productgroep Algemene middelen

Doel

Een solide financiële positie van de gemeente die weerbaar en wendbaar is.

Ketenpartners

Bank Nederlandse Gemeenten.

Relevante nota's en lokale regelgeving

[Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#), uitgewerkt in:

- [Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet](#) (2017), uitgewerkt in:
  - [Nota Reserves en voorzieningen](#) (2016)
  - [Nota afschrijvingsbeleid en waardering vaste activa 2022](#)
  - Nota Misbruik & oneigenlijk gebruik (2005) (geen link beschikbaar)
  - [Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen](#) (2017)
  - [Nota Onderhoud Kapitaalgoederen](#) (2017)
  - [Treasurystatuut](#) (2017)
  - [Verordening leningen en garanties Ede](#) (2021)
  - [Nota Grondbeleid](#)
  - Nota Verbonden partijen (2009) (geen link beschikbaar).

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	Een sluitende begroting met een weerstandsratio van 0,8 en die mede daardoor voldoende wendbaar en weerbaar is zodat we tegenvallers kunnen opvangen zonder beleidsaanpassingen.	
Prestaties	• Wij zorgen er met behulp van de P&C-instrumenten voor dat er tijdig voldoende informatie is om beleidskeuzes te maken. • Wij vertalen de ontwikkeling in de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds tijdig naar consequenties voor gemeentelijk beleid.	✓ ✓

Subdoel
Prestaties

Er is een verantwoorde verhouding tussen inhuur en vast personeel.

- We geven inzicht in de inhuur voor optimale sturing.
- We blijven investeren in de ontwikkeling en professionalisering van het personeel.
- We zetten ons in om medewerkers te binden.

Indicatoren

Beeldindicatoren	Metingen 31-12						Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Kosten ambtelijk apparaat	634	657	730	746	801	792	n.v.t.
<i>Alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur, per inwoner.</i>							

Effectindicatoren	Metingen 31-12						Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Personeelsformatie	7,0	7,5	7,3	7,6	7,7	8,2	-
<i>De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari.</i>							
Personeelsbezetting	6,9	7,1	7,2	7,2	7,3	8,0	-
<i>Het gaat hier om het gemiddelde van het werkelijk aantal fte dat werkzaam is.</i>							
Kosten externe inhuur	17,4	14,2	17,2	17,4	20,3	16,9	-
<i>Kosten als percentage van totale loonsom + totale kosten inhuur externen.</i>							
Overheadkosten	8,6	9,3	8,6	8,0	9,0	7,9	-
<i>Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces als percentage van de totale lasten (exclusief toevoegingen aan de reserves) op basis van de definitie die gebruikt wordt voor Vensters Voor Bedrijfsvoering.</i>							

Wat heeft het gekost?

	Bedragen x € 1.000				
	Rekening 2023	Primitieve Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Verskil Act. begr./Rek. 2024	
Lasten	43.174 N	52.189 N	52.999 N	46.236 N	6.763 V
Baten	274.435 V	273.933 V	293.714 V	297.834 V	4.120 V
Storting reserve	45.308 N	17.543 N	44.875 N	56.175 N	11.300 N
Onttrekking reserve	33.260 V	19.705 V	50.854 V	53.640 V	2.787 V
Resultaat	219.212 V	223.905 V	246.694 V	249.064 V	2.370 V

Toelichting

Wet Open Overheid - implementatie € 375.000 V

Voorstel tot resultaatbestemming € 85.000 N

Door het lang uitblijven van duidelijkheid over het publicatieplatform (PLOOI) wordt de uitvoering van de Wet Open Overheid gefaseerd. Een deel van de geraamde kosten in 2024 zullen in 2025 worden besteed om aan onze actieve informatieplicht te voldoen. Wij stellen u voor om € 85.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve overlopende verplichtingen. Het resterende voordeel valt vrij.

Diverse reservering € 1.000.000 N

In de Actualisatie is een voordeel op de diverse stelposten (o.m. stelpost loon- en prijscompensatie, stelpost onderuitputting, stelpost zelffinanciering, stelpost onvoorzien en stelpost Algemene Uitkering-actualisatie reservering) van € 3,15 miljoen geprognosticeerd en verwerkt. De stelpost zelffinanciering laat per saldo toch een negatief resultaat zien van € 1,0 miljoen. De omvang van de begroting van deze stelpost is gebaseerd op de capaciteit die geraamd is op zelffinancieringsprojecten. In de praktijk zien we een lagere inzet op de zelffinancieringsprojecten (= alles wat niet wordt gefinancierd door de Algemene Middelen te weten

Grondbedrijf projecten, Investeringswerken, Facilitaire plannen en product Riolering) en een hogere inzet op de opgaven en reguliere activiteiten (die wel worden gefinancierd door de Algemene Middelen). Oftewel, de algemene middelen worden meer belast door capaciteitsinzet dan was geraamd. Daarmee is deze begrotingsstelpost niet in voldoende mate gecompenseerd en ontstaat er een nadeel.

Algemene uitkering € 2.800.000 V

Voorstel tot resultaatbestemming € 1.205.000 N

De algemene uitkering sluit met een voordeel van € 2,8 miljoen. Voor circa € 1 miljoen betreft dit voordeel verrekenbedragen van voorgaande uitkeringsjaren. Daarnaast hebben via de decembercirculaire 2024 € 1,8 miljoen extra middelen ontvangen. Tegenover de extra middelen van de decembercirculaire staan deels taakmutaties die resulteren in nadelen op diverse andere programma's:

- Meerkosten Oekraïne sociaal domein - € 146.000 (programma 3, productgroep maatwerkvoorziening).
- Spreidingswet - € 83.000 (programma 3, productgroep maatwerkvoorziening)

Voor de taakmutaties 'Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven'; 'Capaciteitsinzet ondernemingsplan' en 'Natuurbrandpreventie en -mitigatie' leggen wij u een resultaatbestemmingsvoorstel voor. Wij stellen u voor om respectievelijk € 753.000, € 152.000 en € 300.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve Overlopende verplichtingen.

Financiering € 290.000 V

Bij het opstellen van de Actualisatie is een prognose gemaakt voor verwachte aan te trekken (kas)geldleningen. Echter door niet voorziene (hogere) ontvangsten van onder meer de Algemene Uitkering, SPUK-regelingen en middelen ten behoeve van Regio FoodValley waren er voldoende financiële middelen. Hierdoor waren de geprognosticeerde (kas)geldleningen niet noodzakelijk. Dit levert een voordeel op voor de rentelasten van circa € 380.000 en een voordeel op de rentebaten van € 80.000. Daarnaast is als gevolg van een lagere boekwaarde van de investeringen minder rente toegerekend aan deze activa en zijn er niet geraamde bijdragen van derden ontvangen voor borg- en/of een garantstellingen die de gemeente zijn aangegaan. Dit resulteert samen in een nadeel op de baten van circa € 170.000.

Productgroep Belastingen en heffingen

Doel

Dat de belastingtaken en de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) tijdig, volledig en rechtmatig worden uitgevoerd.

Ketenpartners

Kadaster; CBS; Rijksbelastingdienst; Waterschappen; KvK; Waarderingskamer.

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Nota lokale heffingen \(2023\)](#)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel

Dat de kwaliteit van de Basisregistratie Personen (BRP) beter wordt.

Prestaties

- Het gericht controleren van verdachte adressen (ICTU/LAA) wordt verder gestructureerd en uitgevoerd in de keten.

Subdoel	Dat de invordering klantgerichter wordt zodat belastingplichtigen niet worden geconfronteerd met stapeling van schulden en problemen.	
Prestaties	We gaan persoonlijker en meer met één gezicht naar buiten treden door afstemming met andere gemeentelijke afdelingen.	➔
Subdoel	Een nog beter functionerende digitale belastingbalie (ondersteuning Opgave Dienstverlening).	
Prestaties	- Aanbevelingen vanuit een eerder gehouden klantreis verkennen. - Onderzoeken mogelijkheden inzet track & trace voor inwoners en ondernemers.	✓ ✓

In 2024 zijn de aanbevelingen en mogelijkheden voor een nog beter functionerende digitale belastingbalie verkend en onderzocht en waar mogelijk toegepast. Behoudens de inzet van track & trace, waar in 2025 verder naar gekeken wordt.

Indicatoren

Effectindicatoren	2019		2020		Metingen 31-12			Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	
Gebruik digitale belastingbalie Percentage.	-	-	-	-	-	13,5	-	

Prestatie-indicatoren	2019		2020		Metingen 31-12			Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	
Het percentage belastingplichtigen dat op tijd een aanslag ontvangt	-	-	-	99	99	99	99	
Het percentage kwijtscheldingsverzoeken dat binnen drie maanden is afgehandeld	-	-	-	100	100	100	100	
<i>Betreft volledig ingediende verzoeken. Wanneer de belastingplichtige niet alle documenten heeft aangeleverd, dan is de termijn van drie maanden niet van toepassing.</i>								
Het percentage gecontroleerde en verwerkte (door het Ministerie van Binnenlandse Zaken aangeleverde) risicoadressen	-	-	-	70	95	95	95	

Vervallen indicatoren	2019		2020		Metingen 31-12			Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	
De tevredenheid over de digitale belastingbalie Indicator vervalt. Vraag is uiteindelijk niet opgenomen in Inwoners aan het Woord.	-	-	-	-	-	-	-	

Wat heeft het gekost?

	Bedragen x € 1.000				
	Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Act. begr./Rek. 2024
Lasten	2.589 N	2.139 N	2.687 N	2.709 N	22 N
Baten	31.926 V	32.903 V	35.105 V	35.598 V	493 V
Storting reserve	0 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Onttrekking reserve	73 V	0 N	0 N	0 N	0 N
Resultaat	29.411 V	30.763 V	32.418 V	32.888 V	470 V

Toelichting

OZB - eigenaren woning

€ 50.000 V

De opbrengst van OZB-woningen is € 50.000 hoger dan begroot, veroorzaakt door minder gehonoreerde WOZ-bezwaren en een afwijking in de werkelijke waardeontwikkeling ten opzichte van de waardeontwikkeling waarop de tarieven OZB zijn gebaseerd.

OZB - gebruikers niet woningen

€ 60.000 V

De opbrengst van OZB-gebruikers niet-woningen is per saldo € 60.000 hoger dan begroot, als gevolg van een hogere werkelijke marktontwikkeling van de niet-woningen ten opzichte van de berekende tarieven OZB 2024.

Toeristenbelasting

€ 300.000 V

Het aantal toeristische overnachtingen is toegenomen, er is geïnvesteerd in controles op huisvesting van arbeidsmigranten en AirBnB. Daarnaast is de definitieve aanslagoplegging voor het jaar 2023 gerealiseerd. Dit alles heeft geresulteerd in een voordeel van € 300.000 op toeristenbelasting.

Forensenbelasting

€ 60.000 V

De stijging van de WOZ-waarden (waarop forensenbelasting is gebaseerd) levert ook een hogere belastingopbrengst op (belastingplichten vallen in een hogere tariefklasse) van € 60.000.

Bestandsverbetering/-verrijking (GEO & BEL) mutatiedetectie

€ 67.000 V

Voorstel tot resultaatbestemming

€ 67.000 N

In de Perspectiefnota 2025-2028 zijn middelen beschikbaar gesteld voor bestandsverbetering/-verrijking van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen. Het project kon bij de leverancier om planmatige redenen pas eind 2024 starten, waardoor de uitvoering doorloopt naar 2025. Dit leidt tot een voordeel op de lasten van € 67.000. We stellen voor dit door te schuiven naar 2025, door middel van toevoeging aan de reserve Overlopende verplichtingen, om dit project af te ronden.

Productgroep Vastgoed

Doel

Een duurzame vastgoedportefeuille die ingezet wordt voor de huisvestingsvraag van organisaties die met hun activiteiten het beleid van de gemeente ondersteunen.

Ketenpartners

Maatschappelijke organisaties (huurders zoals SportServiceEde en Cultura Ede); sportverenigingen, kinderdagverblijven, schoolbesturen; molenaars; onderhoudspartijen (bouwbedrijf Kreeft Ede, ITN-techniek Ede, Van den Berg Installateurs, Nijbod Consultancy BV en Kunstwacht).

Relevante nota's en lokale regelgeving

- [Vastgoednota 2017](#)

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subdoel	In 2050 is onze vastgoedportefeuille* energieneutraal.	
Prestaties	• Het plaatsen van zonnepanelen op daken van het gemeentelijk vastgoed.	→
	• Gemeentelijk vastgoed aansluiten op het warmtenet of andere aardgasvrije oplossingen.	→
	• Duurzame verlichting toepassen in gemeentelijk vastgoed.	→
	• Het isoleren van gemeentelijk vastgoed.	→
	• Energieneutraal renoveren van gebouwen op basis van de Routekaart Verduurzaming.	→
Subdoel	De tevredenheid van onze klanten is toegenomen.	
Prestaties	• Reactietijd verkorten in de beantwoording van vragen en tussentijds update sturen als vraag nog niet beantwoord kan worden.	→
	• De huurders en gebruikers betrekken bij de verduurzamingsopgave.	→

	Klanttevredenheidsonderzoek voorbereiden voor 2025.	→
Subdoel	Ons vastgoed blijft op onderhoudskwaliteitsniveau 3 (volgens NEN2767).	
Prestaties	- Het implementeren van de nieuwe aanbesteding voor onderhoudscontracten tot 2029. - MJOP's actualiseren op basis van audits en uitgevoerde werkzaamheden.	✓ →
Subdoel	Meer inzicht in de vastgoedportefeuille om strategisch te kunnen sturen.	
Prestaties	Herijken Vastgoednota	→

* De inhoud van de vastgoedportefeuille is te vinden in de [Vastgoednota 2017](#).

Indicatoren

Beeldindicatoren			Metingen 31-12				Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage aandeel maatschappelijk bezit in portefeuille <i>Op basis van BVO-objecten.</i>	92,3	91,3	90,3	91,4	87,6	n.n.b.	n.v.t.
Aantal gemeentelijke monumenten <i>Objecten in portefeuille van de afdeling GZ&VG.</i>	9	9	9	9	11	12	n.v.t.
Aantal rijksmonumenten <i>Objecten in portefeuille van de afdeling GZ&VG. Aantal 2023 aangepast naar 18, Sterkerij is geen eigendom gemeente, wordt gehuurd.</i>	11	18	18	18	18	18	n.v.t.
Afstand tot een voorziening (in kilometers)							
- Onderwijs	0,5	0,4	0,6	0,6	0,62	n.n.b.	n.v.t.
- Cultuur	1,6	1,2	1,7	1,7	1,74	n.n.b.	n.v.t.
- Sport	0,8	0,6	1,0	1,1	1,11	n.n.b.	n.v.t.
- Welzijn	1,0	0,8	1,1	1,1	1,1	n.n.b.	n.v.t.
Effectindicatoren			Metingen 31-12				Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Tevredenheid dienstverlening - huisvestingszaken <i>Percentage. Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>	-	-	-	-	43	-	-
Tevredenheid dienstverlening klacht, schade, storing <i>Percentage. Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>	-	-	-	-	40	-	-
Tevredenheid planmatig onderhoud <i>Percentage. Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>	-	-	-	-	92	-	-
Tevredenheid vastgoed <i>Percentage. Wordt tweejaarlijks gemeten.</i>	-	-	-	-	73	-	-
Leegstandscijfer <i>Percentage.</i>	2,6	-	2,9	1,7	1,9	n.n.b.	2-3
Prestatie-indicatoren			Metingen 31-12				Streefw.
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Percentage vastgoed objecten <i>Minimaal niveau 3 onderhoudskwaliteit op de totale portefeuille Maatschappelijk Vastgoed. Conform het vastgoedbeleid vindt de meting driejaarlijks plaats.</i>	-	-	-	94,3	-	-	95
Kernvoorraad energie neutraal in 2050 <i>Percentage. * Streefwaarde 2030.</i>	-	0	0	0	0	0	60*
Percentage gasloze aansluitingen van onze kernvoorraad	5	6	6	8	9	9	10
Aantal zonnepanelen op vastgoed panden <i>Inclusief scholen eigendom en geen eigendom. Aantal 2023 is aangepast.</i>	4.320	4.723	5.825	6.484	7.592	8.224	7.400

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2023	Primitieve Actuele begroting begroting 2024	Rekening 2024	Bedragen x € 1.000	
				Vershil Act. begr./Rek. 2024	
Lasten	7.669 N	8.669 N	9.137 N	7.684 N	1.453 V
Baten	7.611 V	7.698 V	7.842 V	8.287 V	445 V
Storting reserve	760 N	942 N	4.184 N	4.184 N	0 V
Onttrekking reserve	1.795 V	1.272 V	3.650 V	3.650 V	0 N
Resultaat	976 V	641 N	1.829 N	68 V	1.898 V

Toelichting

Asbestsanering en achterstallig onderhoud Sterrenberg € 350.000 V
Voorstel tot resultaatbestemming € 350.000 N

In de Programmabegroting 2024-2027 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de asbestsanering en onderhoud van de Sterrenberg. Vanwege de uitkomsten van de ecologische quick scan in het kader van Flora en Fauna Wet is er later gestart en zullen de uitvoeringswerkzaamheden in 2025 uitgevoerd worden. We stellen voor de beschikbaar gestelde middelen ad € 350.000 door te schuiven naar 2025, door middel van toevoeging aan de reserve Overlopende verplichtingen.

Onderhoud schoolgebouwen eigendom gemeente Ede € 56.000 V
Voorstel tot resultaatbestemming € 56.000 N

In de Programmabegroting 2024-2027 is uit de reserve Opvang en Begeleiding specifieke doelgroepen voor 2024 én 2025 € 96.000 beschikbaar gesteld voor onderhoud en instandhouding van twee schoolgebouwen. Beide gebouwen worden ingezet voor het onderwijs aan Oekraïners. Het onderhoud van het schoolgebouw aan de Zicht heeft een wat langere doorlooptijd en kon niet 2024 worden afgerond. Werkzaamheden worden in 2025 afgerond. We stellen voor het resterende budget van 2024 ad € 56.000 door te schuiven naar 2025, door middel van toevoeging aan de reserve Overlopende verplichtingen.

Ventilatieproblematiek kinderdagverblijf Lunteren € 101.000 V
Voorstel tot resultaatbestemming € 101.000 N

In de Perspectiefnota 2025-2028 is vanuit de reserve Onderwijs Huisvesting € 101.000 beschikbaar gesteld om noodzakelijke aanpassingen te doen aan de ventilatie van een kinderdagverblijf in Lunteren. Op verzoek van de huurder vindt de aanpassing in 2025 plaats. Wij stellen u voor het bedrag van € 101.000 over te hevelen naar 2025, door middel van toevoeging aan de reserve Overlopende verplichtingen.

Taxatie herbouwwaarde portefeuille vastgoed € 88.000 V
Voorstel tot resultaatbestemming € 88.000 N

In de Perspectiefnota 2025-2028 is € 130.000 beschikbaar gesteld voor de Taxatie herbouwwaarde portefeuille vastgoed. Deze taxatie is gestart maar wordt in 2025 afgerond. We stellen voor de resterende middelen ad € 88.000 door te schuiven naar 2025, door middel van toevoeging aan de reserve Overlopende verplichtingen, om de taxatie af te ronden.

Brandweerkazerne Otterlo € 113.000 V

Voor de brandweerkazerne Otterlo is oorspronkelijk een aankoop van grond voor een bedrag onder de € 50.000 begroot. Aanschaf van grond onder dit bedrag hoeft niet geactiveerd te worden (er hoeft dus geen krediet voor aangevraagd te worden). Vanwege het ontbreken van medewerking van de eigenaar is de oorspronkelijk geplande aanschaf van deze grond niet doorgedaan. In de Actualisatie is, met het oog op een nieuwe locatiestudie, aangekondigd dat er een voorstel tot resultaatbestemming zou worden gedaan. Eind 2024 heeft zich echter een mogelijkheid tot grondaankoop voorgedaan. Deze grond is aangeschaft voor een bedrag van € 125.000. Gezien het bedrag is de aanschaf van deze grond in 2024 geactiveerd (kapitaallasten

€ 3.000) en komt dus niet ten laste van de exploitatie. De begrote lasten in 2024 van € 113.000 vallen daarmee vrij. De dekking voor de kapitaallasten wordt verwerkt in de Perspectiefnota 2026-2029. Door de tijdgevoeligheid is er geen mogelijkheid geweest om vooraf een kredietaanvraag in te dienen. De aanschaf grond van € 125.000 is opgenomen in het overzicht van restantkredieten.

Uitvoering Routekaart Verduurzaming gemeentelijk Vastgoed € 300.000 V

Bij de Perspectiefnota 2023-2026 zijn kredieten beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Routekaart verduurzaming gemeentelijk Vastgoed. De uitwerking van de routekaart en daadwerkelijke uitvoering heeft vertraging opgelopen. Dit komt enerzijds doordat de technische uitwerking van de maatregelen meer voorbereiding vraagt. Anderzijds zijn er lange levertijden van installaties en onderdelen. Ook wordt gezocht naar een koppeling met een natuurlijk moment van bijvoorbeeld renovatie en groot onderhoud. Ook dit heeft gevolgen voor het moment van uitvoering. Verder zien we vertraging in de uitvoering vanwege benodigde mitigerende maatregelen in het kader van de Flora & Fauna wetgeving. Door de uitgestelde werkzaamheden zijn de kapitaallasten nog niet van toepassing en ontstaat het voordeel op de lasten.

Verzekeringen & belastingen € 79.000 V

De belastingen en verzekeringen waren in 2024 lager dan begroot wat een voordeel van €79.000 in de lasten oplevert.

Keuringen & inspecties € 60.000 V

Voor het uitvoeren van keuringen, inspecties en het opstellen van MJOP's is in 2024 minder uitgegeven dan begroot. Deze begroting is gebaseerd op gemiddelden en niet elke keuring of inspectie hoeft jaarlijks te worden uitgevoerd. Dit zorgt voor een voordeel in de lasten.

Vennootschapsbelasting (Vpb) brandstofverkooppunten € 293.000 V

Eind september 2024 is bericht ontvangen van de Belastingdienst dat ons bezwaar met betrekking tot de Vpb voor brandstofverkooppunten gegrond verklaard is. Hierdoor vervalt de verplichting tot Vpb voor de reeds afgesloten brandstofverkooppunten.

De reeds betaalde Vpb van de jaren 2021 (€ 71.000) en 2022 (€ 72.000) zijn eind 2024 terugontvangen van de Belastingdienst. Vanaf 2023 wordt geen aangifte meer gedaan waardoor € 67.000 is vrijgevallen voor het jaar 2023 en € 83.000 vrijvalt in 2024.

Verrekening opbrengsten servicekosten € 117.000 V

Het gebruikersonderhoud en eventuele levering van energie wordt jaarlijks verrekend met onze huurders via de servicekosten. Hier wordt een voorschot voor betaald, maar de definitieve afrekening vindt altijd pas een jaar later plaats. Zoals verantwoord in 2023 was er aanzienlijk meer gebruikersonderhoud uitgevoerd. Dit is in 2024 verrekend met de servicekostenvoorschotten, wat een hogere opbrengst met zich meebrengt.

Subsidies en bijdragen € 96.000 V

In 2024 zijn diverse extra subsidies van het Rijk en provincie ontvangen die wij niet volledig begroten omdat deze vooraf niet bekend zijn en/of de toekenningen onzeker zijn.

Huuropbrengsten & pachtontvangsten € 210.000 V

In 2024 is er een voordeel op huur- en pachtopbrengsten van € 210.000. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- Hanteren van een hogere indexatie dan geraamd.
- Hogere ontvangsten op diverse pachtovereenkomsten.
- Meeropbrengst brandstofverkooppunten (als gevolg van hogere verkoop brandstof).
- Ontvangen huur van een leegstand pand waarvan de sloop is uitgesteld.

Er is echter ook sprake van huurderving bij leegstaande panden, zoals bij het gebouw de Sterrenberg en één van de kiosken op de markt.

2 Financiën

2.1 Financiële beschouwing

Resultaat

Het jaar 2024 is administratief afgesloten met een voordeel van € 14,8 miljoen op een begrotingstotaal van € 510 miljoen. Rekening houdend met de voorgestelde resultaatbestemmingen, eindigen we met een werkelijk voordelig resultaat van € 10,6 miljoen en een netto voordelig resultaat van € 4,2 miljoen dat wordt toegevoegd aan de Algemene reserve. In tabel 2.1.1 is het resultaat uitgesplitst naar algemene dienst en grondzaken.

Tabel 2.1.1 - Resultaat uitgesplitst Bedragen x € 1 miljoen

Omschrijving	Totaal	Algemene dienst	Grondzaken
Resultaat	14,8 V	9,4 V	5,4 V
Resultaatbestemmingen	10,6 N	5,2 N	5,4 N
Resultaat inclusief resultaatbestemmingen	4,2 V	4,2 V	0,0 V

Het resultaat van € 14,8 miljoen is opgebouwd uit een veelheid van voor- en nadelen. In onderstaande tabel is een aantal grotere of opvallende posten opgenomen. De meest opvallende posten zijn onder de tabel toegelicht. Voor alle posten is een toelichting opgenomen. Deze worden onder de tabel toegelicht. In hoofdstuk 2.2 treft u de volledige opbouw van het resultaat.

Tabel 2.1.2 - Grotere/opvallende posten opbouw resultaat Bedragen x € 1 miljoen

Omschrijving	Omvang
Grondexploitaties	5,4 V
Preventieve ondersteuning (programma 2)	0,8 V
Werk en inkomen (o.a. BUIG)	1,8 V
Gemeentelijke en particuliere opvang ontheemden Oekraïne (programma 3)	1,2 V
Economie en mobiliteit	1,0 V
Klimaat en energie (Ede Energieneutraal)	1,7 V
Kwaliteit leefomgeving	0,7 V
Pensioenen en wachtgeld Wethouders	3,2 N
Algemene uitkering (o.a. decembercirculaire)	2,8 V
Vastgoed	1,7 V
Overige voor- nadelen optellend naar het resultaat	0,9 V
Totaal	14,8 V

Grondexploitaties

Het totale resultaat van de grondexploitaties komt uit op een voordeel van € 5,4 miljoen over 2024. In het MPG 2024 werd nog rekening gehouden met een klein verlies zodat het resultaat in de jaarrekening nog iets hoger uitvalt.

Dit resultaat is uit te splitsen in:

- *Positief resultaat op de grondexploitaties van € 4,89 miljoen.* Het positieve resultaat wordt verklaard door de bijstelling van de voorziening verliesgevende grondexploitaties als gevolg van de actualisatie van de grondexploitatie WFC (€ 1,3 miljoen voordelig) en door de actualisatie van Food en Businesspark de Klomp (€ 3,5 miljoen voordelig). Op basis van de geactualiseerde ramingen (gebaseerd op vastgestelde uitgangspunten) zien we een verbetering van de grondexploitatie WFC, met name vanwege de vrijval van WBI middelen die gekoppeld waren aan de realisatie van 88 sociale huurappartementen. Dit resultaat was in de MPG lite 2024 al aangekondigd. De bijstellingen op Food en Businesspark de Klomp hangen samen met het definitief inrekenen van exploitatiebijdragen. Nu hierover afspraken zijn gemaakt in een

antérieure overeenkomst, bestaat er zekerheid over ontwikkeling en het kunnen innen van de bijdrage die in het exploitatieplan is opgenomen.

- *Het overige reguliere resultaat van het Grondbedrijf bedraagt € 1,58 miljoen positief.* Het resultaat op de grondexploitaties voor wonen in 2024 komt uit op een positief resultaat van € 1.585.000. Omdat een groot gedeelte hiervan al in de begroting voor 2024 is voorzien, resteert een gering financieel saldo in de Programmarekening 2024 van € 241.000. Het resultaat wordt verklaard door winstnemingen op de projecten Kernhem B en door afsluiting van de grondexploitaties Smachtenburg (Harskamp) en Kraatsweg (Ede).

Voor een uitgebreide toelichting op de plannen en het resultaat op de grondexploitaties voor de bedrijventerreinen wordt verwezen naar het MPG 2025.

Bij het instellen van de reserve Omgevingsvisie 2040 is besloten om toekomstige resultaten vanuit het Grondbedrijf toe te voegen aan de reserve Omgevingsvisie 2040. Daarmee wordt voldaan aan het doel van deze reserve om de financiële randvoorwaarde voor de realisatie van de Omgevingsvisie beter te borgen.

Algemene middelen

Het voordeel op de algemene middelen van zo'n € 2,4 miljoen wordt veroorzaakt door de algemene uitkering die sluit met een voordeel van € 2,8 miljoen. Voor circa € 1 miljoen betreft dit voordeel verrekenbedragen van voorgaande uitkeringsjaren. Daarnaast hebben via de decembercirculaire 2024 € 1,8 miljoen extra middelen ontvangen. De stelpost zelffinanciering laat per saldo een negatief resultaat zien van € 1,0 miljoen zien. Alhoewel er in de Actualisatie een voordeel op de diverse stelposten (o.m. stelpost loon- en prijscompensatie, stelpost onderuitputting, stelpost zelffinanciering, stelpost onvoorzien en stelpost AU-actualisatie reservering) van € 3,15 miljoen geprognosticeerd en verwerkt is. In hoofdstuk 1 'Programmaverantwoording' onder 'Productgroep Algemene middelen' staat dit voordeel verder toegelicht.

Werk en inkomen (BUIG)

Het positieve resultaat op de middelen werk en inkomen (BUIG) door de definitieve vaststelling van het budget 2024. Dit definitieve budget is voor 2024 twee miljoen hoger uitgevallen voor Ede dan het voorlopige budget. Dit zorgt voor een voordeel op de baten. Deze opwaartse bijstelling ten opzichte van het voorlopig budget is een saldo van positieve en negatieve mutaties en is het resultaat van de verwerking van de realisatiecijfers (volume en prijs) over 2023, nieuwe inzichten in de conjunctuur, effecten van Rijksbeleid en de loon- en prijsbijstelling.

Tegenover deze hogere baten staan ook hogere lasten wat tot een nadeel van € 1,0 miljoen leidt. Het nadeel in de lasten is te wijten aan twee componenten. Enerzijds een volumecomponent (meer uitkeringen dan geraamd) en anderzijds een prijscomponent (hogere kostprijs per uitkering).

Klimaat en Energie (Ede energie neutraal)

Bij de Programmarekening 2023 heeft de accountant geconstateerd dat een bedrag van € 1,7 miljoen aan middelen ten onrechte niet vrijgevallen zijn in het resultaat van 2023. In 2024 valt de € 1,7 miljoen op aanwijzing van de accountant vrij van de balans naar de exploitatie. Voor een nadere (technische) uitleg wordt verwezen naar de actualisatie in de Programmabegroting 2025-2028 waarin tevens een resultaatbestemming voor dit bedrag is aangekondigd om de ingezette koers en uitvoering van Klimaat en energie te borgen. Echter heeft het Ministerie van Klimaat en Groene Groei in oktober 2024 bekend gemaakt dat de Rijkssubsidie voor de jaren 2024 en 2025 worden verhoogd. Voor gemeente Ede betekent dit extra beschikbare CDOKE-middelen van totaal € 1,9 miljoen, die besteed kunnen worden aan de nog uit te voeren programma-activiteiten. Door deze wijziging kan € 1,7 miljoen vrijvallen in het resultaat en daarmee ten gunste komen van de gemeentelijke middelen.

Pensioenen en wachtgeld wethouders

De voorziening APPA (pensioenen wethouders) wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van mutaties in het

bestand, indexatie en renteaanpassingen. In tegenstelling tot vorige jaren is het in 2024 als gevolg van een lagere rente noodzakelijk om een dotatie aan de voorziening APPA te doen van € 1.000.000. Als gevolg van het nieuwe Pensioenstelsel zullen de opgebouwde pensioenafspraken van (voormalig) politieke ambtsdragers worden overgedragen aan het APB. Bij de pensioenaanspraken die vóór 2013 opgebouwd zijn, was geen voorziening verplicht maar bij de overdracht naar het ABP wel. De populatie van voor 2013 zat derhalve niet in de voorziening, maar onder het nieuwe stelsel ontstaat voor deze populatie ook een verplichting (afkooppremie). Deze populatie is nu meegenomen in de voorziening, op basis van de huidige berekeningswijze. Dit leidt tot een extra dotatie van € 1,7 miljoen. Daarnaast is bij deze herberekening geconstateerd dat een deel van de opbouw niet voldoende is geïndexeerd. Dit leidt tot een extra dotatie van € 0,6 miljoen. Totaal dus € 2,3 miljoen extra noodzakelijk in aanloop naar de overdracht naar het ABP.

Algemene reserve en eigen vermogen

De algemene reserve staat na resultaatbestemming op € 96,7 miljoen. Dit is € 22,8 miljoen hoger dan de laatste stand die is afgegeven in de Programmabegroting 2025-2028. De stand van de algemene reserve bevindt zich ver boven het minimum van € 10 miljoen. Daarnaast voorzien we de aankomende jaren flinke ruimtelijke investeringen om onze opgaven te realiseren.

Tabel 2.1.3 - Eigen vermogen

Bedragen x € 1 miljoen

Omschrijving	1-1-2024	31-12-2024 voor resultaatbestemming	31-12-2024 na resultaatbestemming
Algemene reserve	87,3*	93,3	73,7
Bedrijfsmiddelenreserves	14,0	16,7	16,7
Egalisatiereserves	23,1	26,7	27,9
Bestemmingsreserves	54,3	44,9	78,1
Totaal	178,7	181,6	196,4

* Twee overige algemene reserves (ter hoogte van € 16,2 miljoen) waren in de Jaarrekening 2023 meegenomen onder de bestemmingsreserves en nu onder het kopje van de algemene reserve. Deze is daarmee verhoogd van € 71,1 naar € 87,3 miljoen. De bestemmingsreserves zijn ten opzichte van 2023 daarmee € 16,2 miljoen lager weergegeven. Het totaal eigen vermogen is uiteraard niet gewijzigd t.o.v. de jaarrekening 2023.

De toename van de algemene reserve in de tabel is met name te verklaren door de doorwerking van extra middelen in de algemene uitkering waarvoor geen nieuw beleid is opgesteld.

Het bedrag van € 26,7 miljoen aan egalisatiereserves kapitaallasten betreft bijdragen die zijn gereserveerd ten behoeve van dekking van toekomstige afschrijving en rente.

Resultaatbestemmingsvoorstellen

In totaal wordt een bedrag van € 10,6 miljoen aan resultaatbestemmingsvoorstellen voorgelegd. Voor € 3,8 miljoen gaat het om voorstellen om bedragen toe te voegen aan de reserve Overlopende verlichtingen. Dit betreft middelen die, om uiteenlopende redenen, in 2024 niet zijn uitgegeven en waar het voor de hand ligt dit budget door te schuiven naar 2025 en in sommige gevallen naar 2026 en 2027. Naast het doorschuiven van middelen naar 2025 wordt voorgesteld een enkele resultaten toe te voegen of te onttrekken aan specifieke reserves:

- We stellen voor een bedrag van € 5.427.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Omgevingsvisie.
- We stellen voor om een bedrag van € 100.000 toe te voegen aan de reserve opvang en begeleiding specifieke doelgroepen (de middelen Crisisnoodopvang Galvanistraat).
- We stellen voor een bedrag van € 3.920.750 toe te voegen aan de reserve overlopende verplichtingen
- We stellen voor een bedrag van € 90.000 te onttrekken aan de reserve Opvang en begeleiding specifieke doelgroepen
- We stellen voor een bedrag van € 1.206.000 toe te voegen aan de egalisatiereserve kapitaallasten gemeentelijk vastgoed

Financiële positie

Twee begrippen staan centraal in een beschrijving van de financiële positie: weerbaarheid en wendbaarheid. Met weerbaarheid bedoelen we dat we risico's op kunnen vangen, als deze zich voordoen, zonder dat het beleid meteen hoeft te worden aangepast. Met wendbaarheid bedoelen we dat we onze begroting niet volledig in beton gegoten willen hebben. In de kern is dit het vermogen om met uitgaven te kunnen stoppen zonder dat dit leidt tot bezuinigingen of ombuigingen. Het is overigens een illusie om te veronderstellen dat we de financiële positie van de gemeente perfect 'smart' kunnen maken en kunnen uitdrukken in een rapportcijfer.

Weerbaarheid van de begroting

Tabel 2.1.4

Bruto weerstandsvermogen	PB 2023	PR 2022	PB 2024	PR 2023	PB 2025	PR 2024	Norm
A. Beschikbare buffers	81	94	98	101	90	110	
B. Nodig voor opvangen risico's	20	23	26	21	21	22	
Ratio (A/B)	4,0	4,0	3,8	4,8	4,2	5	> 0,8

Tabel 2.1.5

Algemene reserve 31-12	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Programmarekening	26	46	65	87	74				
Prognose begroting 2023-2026 *						43	29	13	-4

Norm: Bodem van € 10 miljoen in het laatste jaar van het meerjarenperspectief.

N.B. De twee overige algemene reserves zijn vanaf dit jaar aan de algemene reserves toegevoegd.

De indicatoren die we gebruiken voor het meten van de weerbaarheid van de begroting scoren goed voor 2024, de weerstandsratio zelfs uitstekend. Het venijn blijft hem zitten in 2026 en de jaren daarna, door de afname van de algemene reserve zal ook de ratio weerstandsvermogen sterk dalen, zie voor meer details zie paragraaf 3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Wendbaarheid van de begroting

Tabel 2.1.6 - Kengetallen

Omschrijving	PR 2023	PB 2024	PR 2024	PB 2025	MJB 2026	MJB 2027	MJB 2028	Norm
Netto schuldquote	49	66	43	80	92	99	96	
Gecorrigeerde netto schuldquote	39	54	32	71	83	91	89	< 100
Solvabiliteitsratio	34	26	37	25	25	22	21	> 20
Structurele exploitatieruimte	4	3		1	-2	-3	-4	> 0 in laatste jaarschijf meerjarenperspectief
Grondexploitatie	22	16	15	15	11	11	10	
Belastingcapaciteit	84	91	85	89	89	89	89	

* Het cijfer Belastingcapaciteit vanaf 2025 geeft een vertekend beeld doordat bij de berekening geen rekening mag worden gehouden met stijging van de landelijke woonlasten (zie toelichting 3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing).

De cijfers voor eind 2024 laten zien dat we nog binnen de vastgestelde normwaarden zijn. Het kengetal structurele exploitatieruimte is, als gevolg van het ravijn, in 2026 en 2027 negatief. De omslag naar een negatief bedrag heeft te maken met een hogere onttrekking van de algemene reserve in deze jaren, ter dekking van structurele lasten in de begroting. Het structurele probleem kan tijdelijk maar niet structureel opgevangen worden door de algemene reserve.

Resumé

We sluiten het jaar af met een positief resultaat van € 14,8 miljoen op een begroting van € 510 miljoen. Dit betekent een toevoeging aan de algemene reserve maar voor het meerjarenperspectief is dit niet voldoende. Op een financiële bijdrage vanuit het Rijk als mogelijke tegemoetkoming om het ravijn te dempen mag niet meer gerekend worden. Dus het in gang gezette traject van de ombuigingen richting Perspectiefnota 2026-2029 is noodzakelijk. Kortom, duidelijk is wel dat er een andere financiële wind gaat waaien die onze koers zal beïnvloeden. Ondanks de onzekerheden proberen we koers vast te houden door ons wendbaar en weerbaar op te stellen.

2.2 Opbouw resultaat

De resultaten zijn incidenteel van karakter. Dat wil zeggen dat mocht sprake zijn van structurele doorwerking hierin al is voorzien in het meerjarenperspectief. In de volgende tabel wordt een analyse van de resultaten op hoofdlijnen gegeven. Een meer uitgebreide analyse is opgenomen op de programmabladen bij de 3^e W-vraag.

Tabel 2.2.1 - Opbouw resultaat 2024

Bedragen x € 1.000

Programma	Omschrijving	Omvang
1	Onderwijshuisvesting	260 N
1	Bijdrage herbouw kantine Advendo Ederveen	300 V
1	Cultura	126 V
1	Vorbereidingsbudget functieverandering sterrenberg	50 V
1	Kunstaankopen	N
1	SPUK-jongerencultuur	N
1	Erfgoed biotopen	54 V
2	Specifieke uitkering Inburgeringsvoorzieningen	N
2	Incidentele financiering IZA	370 V
2	Beweging naar de voorkant	160 V
2	Doorstroompunt voortijdig schoolverlaten	N
2	Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	N
2	Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB)	N
2	Peuteropvang	60 V
2	Beweging naar de voorkant	300 V
2	Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	N
2	Geweld in afhankelijkheidsrelaties - Veilig Thuis	220 V
2	Preventieve Maatschappelijke opvang & verslavingszorg - pand Roots (v.m. Geels)	N
3	Leerlingenvervoer Oekraïne	90 N
3	Domein-overstijgend samenwerken Wmo	65 V
3	Vraagafhankelijk vervoer	53 N
3	Huishoudelijke ondersteuning	105 N
3	Begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf	55 N
3	Hulpmiddelen en woonvoorzieningen	215 N
3	Eigen bijdrage Wmo	165 V
3	Nationaal Actieplan Dakloosheid 'Eerst een thuis'	N
3	Maatschappelijke opvang	N
3	Beschermd wonen	N
3	Beschermd wonen - bedrijfsvoeringskosten	443 V
3	Geweld in afhankelijkheidsrelaties	220 N
3	Alleenverdienersproblematiek	68 V
3	Aanvullende inkomensvoorziening - diversen	167 V
3	Schulddienstverlening - Aanpak Geldzorgen Armoede en Schulden	275 V
3	Gedupeerde toeslagen affaire	N
3	Jeugdhulp - Proeftuin Kind- en gezinsbescherming	N
3	Jeugdhulp - Incidentele bijdrage vorming Gemeenschappelijke regeling (GR)	N

Tabel 2.2.1 - Opbouw resultaat 2024

Bedragen x € 1.000

Programma	Omschrijving	Omvang
3	Jeugdhulp - Budget Zorg in Natura	800 N
3	Jeugdhulp - Kosten Jeugdbescherming	135 N
3	Jeugdhulp - Credit kosten voorgaande jaren	235 V
3	Jeugdhulp - Bedrijfsvoering Knooppunt	90 V
3	Gemeentelijke en particuliere opvang ontheemden Oekraïne	N
3	Transitiekosten opvanglocaties ontheemden Oekraïne	N
3	Gemeentelijke en particuliere opvang ontheemden Oekraïne	1.206 V
3	Meerkosten Oekraïne Sociaal Domein	150 N
3	Crisisnoodopvang Galvanistraat	N
3	Crisisnoodopvang Galvanistraat	N
3	Coördinatie Regionale Regietafel Foodvalley	80 N
3	Arbeidsmarktregio	4 V
3	ESF-subsidie Re-integratie en arbeidsinpassing Foodvalley 20-22	643 V
3	Vangnetbanen	71 V
3	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)	1.000 N
3	Vaststelling BUIG	2.000 V
3	Overige uitkeringen, BBZ en IOAW	N
3	Verhalen uitkeringen bijstand	150 V
4	Food	50 V
4	Vitale winkelcentra	50 V
4	Nieuwe werklocaties	200 V
4	Warmte Koude Opslag Bedrijventerrein A12	70 V
4	Gebiedsprogramma KennisAs en haalbaarheidsstudie Nieuw Hoekelum	185 V
4	Uitgifte gronden Werklocaties	5.186 V
4	Mobiliteitsonderzoeken	180 V
4	Westzoom	75 V
4	Cofinanciering herinrichting N310 Harskamp	N
4	Parkeren	140 V
5	Uitgifte gronden woonlocaties	241 V
5	Klimaat en energie (Ede Energieneutraal)	1.678 V
5	Verkabeling Hoogspanningslijn	50 V
5	Afval	N
5	Facilitaire plannen woningbouw	163 V
5	Afhandeling WFC Experience en herijken Stationskwartier	176 V
5	Opgave landelijk gebied	113 V
5	Gebiedsproces Otterlo	205 V
5	Otterlo onderlangs	120 V
5	Bestemmingsplannen en omgevingsvergunning	354 N
5	Ruimtelijke ontwikkeling algemeen	47 N
6	VGGM - Brandweer	220 N
6	Veiligheid	350 V
6	Toezicht	90 V
6	Conventionele explosieven	N
7	Groot onderhoud wegen - gesloten verhardingen	N
7	Groot onderhoud wegen - overig	N
7	Groot onderhoud openbare speelgelegenheden	N
7	Leges nutsbedrijven	120 N
7	Exploitatie riolering	N
7	Groot onderhoud oppervlaktewater buitengebied	60 V
7	Onderhoud groen	200 V
7	Invasieve exoten	240 V
7	Begraven	N

Tabel 2.2.1 - Opbouw resultaat 2024

Bedragen x € 1.000

Programma	Omschrijving	Omvang
7	Subsidie afsluiten beheerpaden	N
7	Ecologie	70 V
7	Actieplan Biodiversiteit	80 V
7	Leefbaarheid	210 V
8	Pensioenen en wachtgeld Wethouders	3.200 N
8	Kosten Bestuur	100 N
8	Kosten Vieren en Herdenken	20 N
8	Regiodeal Foodvalley, Regiodeal, Gebiedsopgave Veluwe en Vitale Vakantieparken	500 N
8	Verbeteren Dienstverlening	235 V
8	Leges burgerzaken	190 N
8	Wet Open Overheid - implementatie	375 V
8	Diverse reservering	1.000 N
8	Algemene uitkering	2.800 V
8	Financiering	290 V
8	OZB - eigenaren woning	50 V
8	OZB - gebruikers niet woningen	60 V
8	Toeristenbelasting	300 V
8	Forensenbelasting	70 V
8	Bestandsverbetering/-verrijking (GEO & BEL) mutatiedetectie	67 V
8	Asbestsanering en achterstallig onderhoud Sterrenberg	350 V
8	Onderhoud schoolgebouwen eigendom gemeente Ede	56 V
8	Ventilatieproblematiek kinderdagverblijf Lunteren	101 V
8	Taxatie herbouwwaarde portefeuille vastgoed	88 V
8	Brandweerkazerne Otterlo	113 V
8	Uitstel kapitaallasten	300 V
8	Vennootschapsbelasting (Vpb) brandstofverkooppunten	293 V
8	Verrekening opbrengsten servicekosten	117 V
8	Subsidies en bijdragen	86 V
8	Huuropbrengsten & pachtontvangsten	210 V
Div	Diversen	327 V
	Totaal	14.778 V

2.3 Resultaatbestemming

In het kader van de afwikkeling van het gerealiseerde resultaat 2024 wordt een aantal bestemmingsvoorstellen ter goedkeuring aan u voorgelegd. Het betreft de volgende voorstellen:

A. Resultaatbestemmingsvoorstellen

Erfgoed biotopen (programma 1)

€ 53.750

De introductie van de Omgevingswet (art. 5.130 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)) verplicht gemeenten nieuwe regels op te stellen in het Omgevingsplan ter voorkoming van aantasting van de omgevingen van beschermde rijks- en gemeentelijke monumenten. Voor ieder monument moet de gemeente een eigen biotoop vaststellen met passende regels. Gelet op de verscheidenheid aan monumenten is dit een maatwerkopgave. In 2024 zijn we gestart met de verkenning van de opgave en in 2026 zal alles geïmplementeerd zijn in het omgevingsplan. Wij stellen u voor € 53.750 over te hevelen naar 2026.

Bijdrage herbouw kantine Advendo Ederveen (programma 1)

€ 300.000

Bij de Perspectiefnota 2025-2028 is deze bijdrage aan sportvereniging Advendo toegekend. Het bouwplan is in 2024 verder ontwikkeld, maar nog niet gereed en daarom is de bijdrage nog niet verstrekt aan de vereniging. Wanneer de bouwvergunning wordt verstrekt, wordt de bijdrage aan de vereniging uitgekeerd. Wij stellen u

voor om € 300.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen.

Crisisnoodopvang Galvanistraat (programma 3)

€ 100.000

In de Programmabegroting 2024-2027 zijn aanvullende middelen ad € 104.000 toegekend, vanuit de reserve opvang en begeleiding specifieke doelgroepen, voor de inzet van een vrijwilligersorganisatie. Met de inzet van deze organisatie verhogen we de leefbaarheid bij de opvanglocaties, ontwikkelen de vluchtelingen een sociaal netwerk en zetten de eerste stappen in hun integratie. De gemaakte kosten worden gecompenseerd door het COA waardoor een onttrekking uit de reserve niet meer nodig is. Dit leidt tot een voordeel van € 104.000 in de lasten. Wij stellen u voor om € 104.000 toe te voegen aan de Reserve opvang en begeleiding specifieke doelgroepen.

Alleenverdienersproblematiek (programma 3)

€ 68.000

Vanuit het Rijk hebben we via de septembercirculaire 2024 € 68.000 ontvangen om financiële ondersteuning te bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek in 2023 en 2024 onder het bestaansminimum uitkomen. Deze middelen willen we in 2025 gebruiken om aan betreffende inwoners uit te (kunnen) keren. Wij stellen u voor om € 68.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen.

Jeugdhulp - Bedrijfsvoering Knooppunt (programma 3)

€ 90.000

De bevoorschotting van het Knooppunt is op basis van de begroting bedrijfsvoeringsmiddelen en de begroting regionale samenwerking. In 2024 is er op de bedrijfsvoering van het Knooppunt een voordeel van € 90.000. Met de vorming van de Gemeenschappelijke Regeling per 1 januari 2026 zien we een stijging in de kosten van het budgettair kader. Dit heeft voornamelijk te maken met de uitbreiding van de formatie met toezichthouders (3 fte). Een groot deel van deze kosten is gedekt binnen het huidige budget van product Jeugdhulp. Wij stellen u voor om € 90.000 toe te voegen aan de Reserve overlopende verplichtingen.

Maatwerkvoorziening Ontheemden

€ 1.206.000

Voor de gemeentelijke en particuliere opvang van ontheemden uit Oekraïne heeft Ede diverse kosten gemaakt. In 2024 heeft gemeente Ede een pand aangekocht aan de Klomperweg in Lunteren voor de gemeentelijke opvang van ontheemden uit Oekraïne. Voor de aankoop van het pand is een krediet beschikbaar gesteld. De dekking hiervoor is geregeld binnen de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne. Vanuit de ontvangen Rijksbijdrage wordt jaarlijks wordt een bijdrage geleverd voor de financiering van het pand. Wij stellen u voor om het positieve resultaat over 2024 ad € 1.206.000 over te hevelen naar 2025 en deze toe te voegen aan de egaliseringsreserve kapitaallasten gemeentelijk vastgoed.

Westzoom (programma 4)

€ 75.000

Bij de Programmabegroting 2023-2026 is voor zowel 2024 als 2025 incidenteel € 75.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van de Westzoom. Deze middelen worden ingezet om inzichtelijk te maken hoe de Westzoom toekomstbestendig kan worden ingericht, zodat deze verkeersveilig is voor de huidige en toekomstige situatie met extra woningbouw aan de Westzoom. Ook de inpassing van een fietsverbinding langs de Westzoom wordt onderzocht. Vanwege onvoldoende ambtelijke capaciteit is de start van dit onderzoek doorgeschoven van 2024 naar 2025. De uitvoer van het project stond gepland voor 2024-2025 en verschuift hiermee naar 2025-2026. Wij stellen u voor € 75.000 over te hevelen naar 2026 door deze toe te voegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen.

Mobiliteitsonderzoeken (programma 4)

€ 180.000

Bij de Programmabegroting 2023-2026 is voor 2024 incidenteel € 300.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van diverse mobiliteitsonderzoeken. We hebben in 2023 en 2024 meerdere mobiliteitsonderzoeken, zoals Fietsagenda 2040, wegen die van 50 naar 30 km/u kunnen en het in beeld brengen van consequenties van de

schaalsprong die Ede wil maken, afgerond. Enkele mobiliteitsonderzoeken hebben we vanwege onvoldoende ambtelijke capaciteit bij zowel de gemeente Ede als de provincie Gelderland niet kunnen afronden. Dit zijn de fietsverbinding Ede-Lunteren en de fietskruising van het spoor bij Kievitsmeent. Beiden zijn van belang om juiste beslissingen te kunnen nemen over grote investeringen en randvoorwaardelijk voor projecten uit de ontwikkel- en investeringsstrategie zoals Doesburgerbroek en Kievitsmeent II. Wij stellen u voor € 120.000 over te hevelen naar 2025 en € 60.000 over te hevelen naar 2026 door deze toe te voegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen.

Grondbedrijf Werklocaties (programma 4)

€ 5.186.000

Bij het instellen van de reserve Omgevingsvisie 2040 is besloten om toekomstige resultaten vanuit het Grondbedrijf toe te voegen aan de reserve Omgevingsvisie 2040. Daarmee wordt voldaan aan het doel van deze reserve om de financiële randvoorwaarde voor de realisatie van de Omgevingsvisie beter borgen.

Food/Eenmalige inrichtingskosten Doornboshoeve/volkstuinen (programma 4)

€ 50.000

Bij de Perspectiefnota 2025-2028 is dit budget toegekend om de Doornboshoeve in Bennekom voor 10 jaar geschikt te maken voor volkstuinen. Door de nieuwe Omgevingswet was de vergunningsprocedure vertraagd en er zijn bezwaren binnengekomen op de vergunningaanvraag. Om die reden lukt het pas in 2025 om het terrein aan te leggen. Wij stellen u voor om € 50.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de Reserve Overlopende verplichtingen.

Otterlo onderlangs (programma 5)

€ 120.000

Het project Onderlangs betreft de herinrichting van de voormalige sportvelden van SV Otterlo naar een nieuw natuurgebied. Voor de uitvoering was een vergunning (wet Natuurbescherming) én de vaststelling van het bestemmingsplan nodig. Deze is halverwege 2023 onherroepelijk geworden. Eind 2023 is begonnen met de sloop van de oude sportkantine, het basketbalveld en de sportvelden. Op basis van het definitieve inrichtingsplan 2024 zijn de kosten wederom geraamd. Deze definitieve raming € 178.000 overstijgt het beschikbare budget en daarom is in overleg met Natuurlijk Otterlo werk met werk gemaakt vanuit reguliere onderhoudsbudgetten. De resterende werkzaamheden waren onder andere afhankelijk van de kapwerkzaamheden op Weversteeg (januari 2025) en de aanbesteding. Deze plannen we buiten het broedseizoen, omdat dat het beste moment is dat de herinrichting kan plaatsvinden. In 2025 is de resterende inzet (budget is taakstellend) nodig voor de realisatie van het inrichtingsplan, communicatie met de omgeving en de belangenvereniging Natuurlijk Otterlo. Wij stellen u voor € 120.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve Overlopende verplichtingen.

Opgave landelijk gebied (programma 5)

€ 113.000

In de opgave landelijk gebied zijn we in 2024 gestart met de werkzaamheden voor het ontwikkelkader landelijk gebied. De opstart van dit proces en de integrale afwegingen aan de voorkant van dit proces kosten meer tijd dan voorzien, bijvoorbeeld de impact van keuzes op het milieu ('PlanMER'). In 2025 en 2026 zal hierop extra inzet nodig zijn. Het zoekproces rondom het Binnenveld en de afstemming hierbij tussen overheden kost vooralsnog meer tijd dan voorzien om te komen tot de beste, gedragen uitgangspunten en invulling voor dit gebied. Verder resteren nog middelen voor het intrekken van latente ruimte milieuvergunningen (budget 2024 toegekend bij de perspectiefnota 2025). Om de ingezette processtappen een goed vervolg in 2025 te kunnen geven verzoeken wij het resterende budget van € 113.000 in 2025 te kunnen inzetten. Wij stellen u voor € 113.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve Overlopende verplichtingen.

Grondbedrijf Woonlocaties (programma 5)

€ 241.000

Bij het instellen van de reserve Omgevingsvisie 2040 is besloten om toekomstige resultaten vanuit het Grondbedrijf toe te voegen aan de reserve Omgevingsvisie 2024. Daarmee wordt voldaan aan het doel van deze reserve om de financiële randvoorwaarde voor de realisatie van de Omgevingsvisie beter borgen.

Gebiedsproces Otterlo (programma 5)

€ 205.000

Het gebiedsproces is een participatief traject waarbij er met de inwoners van Otterlo gekeken is waar de knelpunten en kansen liggen. Het toegekende budget was bedoeld voor ambtelijke begeleiding, onderzoekskosten, communicatiemiddelen en quick wins. Gedurende 2024 hebben we gewerkt aan de afronding van het Gebiedsprogramma en deze in procedure brengen. Ook is er gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor de herinrichting van de entree van Otterlo, een van de quick wins. Een aantal geplande werkzaamheden schuiven door naar 2025 vanwege de langere doorlooptijd voor het afronden van de Uitvoeringsagenda en de werkzaamheden voor de herinrichting van de entree die een doorlooptijd kent tot en met 2025. Wij stellen u voor € 205.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve Overlopende verplichtingen.

Facilitaire plannen woningbouw (programma 5)

€ 163.000

In Programmabegroting 2024-2027 is voor 2024 € 500.000 beschikbaar gesteld ter dekking van de niet te verhalen kosten voor facilitaire plannen. Hoewel onderkend wordt dat niet alle kosten voor facilitaire plannen verhaald kunnen worden, zeker in een markt waar we ook initiatieven willen aanjagen, wordt tegelijk scherp gestuurd op gemeentelijke inzet. We zien op dit moment dat met name de inzet op enkele grote projecten (ENKA en Hulakker) licht afneemt, waardoor er voor 2024 middelen resteren. Deze zijn echter hard nodig om ook in 2025 te kunnen inzetten op facilitaire plannen. Voor 2025 en verdere jaren zijn nog geen middelen beschikbaar. Middels de Ontwikkel- en investeringsstrategie zullen we blijvend monitoren op inzet en kostenverhaal voor facilitaire plannen en indien nodig inzetten op een budgetaanvraag bij een komend P&C-instrument. Wij stellen u voor € 163.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve Overlopende verplichtingen.

Afhandeling WFC Experience en herijken Stationskwartier (programma 5)

€ 176.000

Vanuit besluitvorming bij Programmarekening 2023 en Perspectiefnota 2025-2028 is in totaal € 360.000 beschikbaar gesteld ter dekking van de afhandeling van het WFC en het herijken van het stationskwartier. In 2024 heeft afhandeling van de WFC Experience en de verkoop van de Mauritskazerne plaatsgevonden. Tegelijk is ook gestart met het ontwikkelplan Stationskwartier. Het plan loopt op met het ontwikkelkader Ede stad, waar verdere verstedelijking van de stationsomgeving wordt beoogd. Deze ambities worden meegenomen in het ontwikkelplan stationskwartier dat verder wordt uitgewerkt in 2025. Voor deze verdere uitwerking zijn verschillende onderzoeken en opdrachten uitgezet in 2024 die nog doorlopen. Tegelijk is ook nog capaciteit nodig om het ontwikkelplan af te ronden. Daarmee is het noodzakelijk om het resterende budget te behouden in 2025. Wij stellen u voor € 176.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve Overlopende verplichtingen.

Veiligheid/Correctie overheveling middelen voor projectleider ondermijning van 2024 naar 2025 (programma 6)

€ 80.000

In de jaarrekening 2023 zijn niet bestede middelen in 2023 beschikbaar gesteld voor 2025 zodat de projectleider ondermijning de geplande 2 jaar kan afmaken. Hiervoor zou € 80.000 overgeheveld worden naar 2025. Per abuis is dit bedrag overgeheveld naar 2024. Daarom doen we nu opnieuw een voorstel om dit restantbedrag van € 80.000 over te hevelen naar 2025.

Groot onderhoud oppervlaktewater buitengebied (programma 7)

€ 60.000

Bij de Programmabegroting 2023-2026 zijn voor de achterstanden in het onderhoud van de openbare ruimte extra middelen beschikbaar gesteld voor de periode 2023-2025. In 2024 is hiervan € 100.000 bestemd voor het vervangen van beschoeiingen. Er moest eerst een waterbodemonderzoek worden uitgevoerd bij een aantal wateroverlastlocaties. Vanwege het wachten op de uitslagen hiervan en de lange levertijd van hout is het volledige bedrag niet besteed. Wij stellen u voor om € 60.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de Reserve overlopende verplichtingen.

WOO (programma 8) € 85.000

Door het lang uitblijven van duidelijkheid over het publicatieplatform (PLOOI) wordt de uitvoering van de Wet Open Overheid gefaseerd. Een deel van de geraamde kosten in 2024 zullen in 2025 worden besteed om aan onze actieve informatieplicht te voldoen. Wij stellen u voor om € 85.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de reserve overlopende verplichtingen. Het resterende voordeel valt vrij.

Verbeteren Dienstverlening (programma 8) € 235.000

In de Programmabegroting 2024-2027 zijn er incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor Verbetering Programma Dienstverlening:

Voor het jaar 2024 is € 150.000 beschikbaar gesteld om te bekijken welke investeringen er in 2024 en verder nodig zijn om de hoognodige verbeterslag te maken en voor de opstart van het Programma Dienstverlening. Als gevolg van de temporisering in het opleveren van de doelarchitectuur én het later opstellen van het Uitvoeringsplan Dienstverlening zijn alle daaropvolgende werkzaamheden opgeschoven in de tijd. Daarnaast is € 160.000 budget voor de jaren 2024 t/m 2026 voor het verbeteren van de belangrijkste processen binnen Dienstverlening onder meer door middel van klantreizen en wasstraten. De eerdergenoemde temporisering leidt tot een onderbesteding van € 160.000. Wij stellen u voor de resterende middelen ad € 75.000 over te hevelen naar 2025 en € 160.000 naar 2027 en beide bedragen toe te voegen aan de reserve Overlopende verplichtingen.

Ventilatieproblematiek kinderdagverblijf Lunteren (programma 8) € 101.000

In de Perspectiefnota 2025-2028 is vanuit de reserve Onderwijs Huisvesting € 101.000 beschikbaar gesteld om noodzakelijke aanpassingen te doen aan de ventilatie van een kinderdagverblijf in Lunteren. Op verzoek van de huurder vindt de aanpassing in 2025 plaats. Wij stellen u voor het bedrag van € 101.000 over te hevelen naar 2025.

Taxatie herbouwwaarde portefeuille vastgoed (programma 8) € 88.000

In de Perspectiefnota 2025-2028 is € 130.000 beschikbaar gesteld voor de Taxatie herbouwwaarde portefeuille vastgoed. Deze taxatie is gestart maar wordt in 2025 afgerond. We stellen voor de resterende middelen ad € 88.000 door te schuiven naar 2025 om de taxatie af te ronden.

PPN2025.08.09 Bestandsverbetering/-verrijking (GEO & BEL) Mutatiedetectie (programma 8) € 67.000

In de Perspectiefnota 2025-2028 zijn middelen beschikbaar gesteld voor bestandsverbetering/-verrijking van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen. Het project kon bij de leverancier om planmatige redenen pas eind 2024 starten, waardoor de uitvoering doorloopt naar 2025. Dit leidt tot een voordeel op de lasten van € 67.000. We stellen voor dit door te schuiven naar 2025 om dit project af te ronden.

Onderhoud schoolgebouwen eigendom gemeente Ede (programma 8) € 56.000

In de Programmabegroting 2024-2027 is uit de reserve Opvang en Begeleiding specifieke doelgroepen voor 2024 én 2025 € 96.000 beschikbaar gesteld voor onderhoud en instandhouding van twee schoolgebouwen. Beide gebouwen worden ingezet voor het onderwijs van Oekraïners. Het onderhoud van het schoolgebouw aan de Zicht heeft een wat langere doorlooptijd en kon niet 2024 worden afgerond. Werkzaamheden worden in 2025 afgerond. We stellen voor het resterende budget van 2024 ad € 56.000 door te schuiven naar 2025.

Decembercirculaire 2024 - Natuurbrandpreventie en -mitigatie (programma 8) € 300.000

Nederland ziet steeds meer brandgevoelige dagen met mogelijke omstandigheden waarbij er sprake kan zijn van onbeheersbare natuurbranden. Het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) stelt daarom € 3,4 miljoen beschikbaar aan gemeenten waar een verhoogd risico op natuurbranden aan de orde is. De desbetreffende gemeenten worden hiermee in staat gesteld om bij te dragen aan het doel om natuurbrandbeheersing te versterken. De drie Gelderse veiligheidsregio's en de provincie Friesland hebben, namens de gemeenten, aanvragen ingediend bij het ministerie van LVVN. Op basis van de ingediende

aanvragen is het budget verdeeld. Op basis van het door de VGGM ingediende plan ontvangt Ede een bedrag van € 300.000. Wij stellen u voor € 300.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de Reserve Overlopende Verplichtingen.

Decembercirculaire 2024 - Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven (programma 8) € 753.000

Deze budgetten zijn vanuit LVVN naar de gemeenten gekomen voor de ondersteuning van piekbelasters in de gemeente Ede. Hieronder valt de afhandeling van de omgevingsplanwijzigingen van Landelijke beëindigingsregeling veehouderijen. Deze budgetten zijn komende drie jaar nodig om 1. De omgevingsplanverzoeken af te handelen en 2. De piekbelasters die hun bedrijf voortzetten te ondersteunen met gesprekken. In 2024 zijn de kosten voor de piekbelasters grotendeels gedekt vanuit de SPUK van de Provincie Gelderland voor de voorbereidingskosten. In de jaren 2025-2027 worden de omgevingsplanwijzigingen uitgevoerd en worden gesprekken gevoerd met piekbelasters die hun bedrijf door willen zetten. De doorlooptijd van de omgevingsplanwijzigingen is lang. Daarnaast duurt het lang voor de LBV+'ers hun subsidieprocedure hebben afgerond. Wij stellen u voor een bedrag van € 753.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de Reserve Overlopende Verplichtingen.

Decembercirculaire 2024 - Capaciteitsinzet ondernemingsplan (programma 8) € 152.000

De ondernemingsplanaanpak is een werkwijze waarbij agrariërs zelf plannen maken voor een toekomstbestendige bedrijfsvoering waar rekening wordt gehouden met opgaven op het gebied van stikstof, water, natuur en klimaat. Het doel van deze aanpak is agrarisch ondernemers voorzien van perspectief op de toekomst door vooraf doelen mee te geven, waar de ondernemer verder op kan gaan sturen. De uitvoering brengt werkzaamheden met zich mee, bijvoorbeeld het beoordelen van de ondernemingsplannen door gemeenten. Het ministerie van LVVN wil deze gemeenten daarin ondersteunen. De gemeenten die meedoen met de pilot (Barneveld, Ede, Nederweert en Venray) liggen in gebieden waarin relatief veel bedrijven onder de doelgroep piekbelasting vallen. In totaal is een bedrag van € 607.500 beschikbaar. De hoogte van het budget is gebaseerd op een inschatting van de hoeveelheid te beoordelen ondernemingsplannen. De verwachting is dat iedere gemeente ongeveer dezelfde ondernemingsplannen ontvangt. De bijdrage wordt daarom evenredig verdeeld onder de gemeenten Barneveld, Ede, Nederweert en Venray. Voor Ede gaat het om een bedrag van € 152.000. Wij stellen u voor deze € 152.000 over te hevelen naar 2025 door deze toe te voegen aan de Reserve Overlopende Verplichtingen.

Asbestsanering en achterstallig onderhoud Sterrenberg (programma 8) € 350.000

In de Programmabegroting 2024-2027 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de asbestsanering en onderhoud van de Sterrenberg. Vanwege de uitkomsten van de ecologische quick scan in het kader van Flora en Fauna Wet is er later gestart en zullen de uitvoeringswerkzaamheden in 2025 uitgevoerd worden. We stellen voor de beschikbaar gestelde middelen ad € 350.000 door te schuiven naar 2025. door deze toe te voegen aan de Reserve Overlopende Verplichtingen.

B. Verrekening restant resultaat

Voorstel tot onttrekking aan reserve Opvang en begeleiding specifieke doelgroepen € 90.000 V

In de programmaverantwoording van Programma 3 productgroep maatwerkvoorzieningen is toegelicht dat op Leerlingenvervoer Oekraïne € 90.000 nadeel is ontstaan. Sinds de oorlog in Oekraïne zijn duizenden Oekraïense gezinnen naar Nederland gevlucht. Scholen en gemeenten spannen zich in om deze leerlingen onderwijs te bieden. Hier hoort in sommige gevallen ook het vervoer naar de school bij. Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer van Oekraïense leerlingen. Voorgesteld wordt om het nadeel van € 90.000 te onttrekken aan de reserve Opvang en begeleiding specifieke doelgroepen.

Toevoeging Algemene Reserve € 4.214.919

Voorgesteld wordt om een bedrag van € 4,2 miljoen toe te voegen aan de Algemene Reserve.

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre we als gemeente Ede in staat zijn om financiële en budgettaire tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen berekenen we door de benodigde weerstandscapaciteit, de risico's, af te zetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit, de middelen. Actuele cijfers bevorderen de kwaliteit van de informatie. In tegenstelling tot andere onderdelen van de programmarekening vergelijken we de actuele cijfers van deze paragraaf met de cijfers uit het meest recente P&C product, te weten de Programmabegroting 2025-2028.

Kaderstelling

- [Het Besluit Begroting & Verantwoording \(BBV\)](#)
- [Nota Risicomanagement & Weerstandsvermogen](#) (2017)

Beleid

Op basis van de Nota Risicomanagement & Weerstandsvermogen stuurt de gemeente Ede in het kader van weerstandsvermogen en risicobeheersing op een aantal criteria. De ratio voor het weerstandsvermogen (beschikbaar/benodigd) dient een minimale waarde van 0,8 te hebben. Hierbij nemen we het integrale cijfer, algemene dienst plus negatieve grondexploitaties, als uitgangspunt. We beoordelen de ratio als onvoldoende bij een waarde onder 0,8, als matig bij een waarde tussen 0,8 en 1, als voldoende bij een waarde tussen 1 en 2 en als uitstekend bij een waarde groter dan 2. Een tweede criterium is de bodem in de algemene reserve. De algemene reserve dient in het laatste jaar van het meerjarenperspectief minimaal € 10 miljoen te bedragen. Daarnaast is het kengetal voor de netto gecorrigeerde schuldquote maximaal 100% en het kengetal solvabiliteit is minimaal 20%.

Ontwikkelingen

Ratio weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen laat zien in hoeverre de gemeente in staat is haar risico's af te dekken.

Tabel 3.1.1 - Ratio weerstandsvermogen in 2025

Bedragen x € 1.000

Toets 2022 – Ratio weerstandscapaciteit in 2022			Beleidsplan 2022-2026			
Omschrijving	Integraal	Ratio	Algemene dienst	Ratio	Omgevingsvisie Ede	Ratio
Beschikbare weerstandscapaciteit ¹	110.053	5,0	110.053	10,0	0	0,0
Benodigde weerstandscapaciteit	21.941		10.991		13.707	
Score waardering	Uitstekend		Uitstekend		Onvoldoende	

Met 5,0 is de integrale ratio weerstandsvermogen gestegen ten opzichte van de waarde in de Programmabegroting 2025-2028. Echter door het aankomende ravijn en de afname van de algemene reserve, is de verwachting dat het weerstandsvermogen de komende jaren zal dalen. De huidige stijging van de ratio is te verklaren door een toename van de beschikbare weerstandscapaciteit. De integraal benodigde weerstandscapaciteit is ten opzichte van de Programmabegroting 2025-2028 nagenoeg gelijk gebleven. De benodigde weerstandscapaciteit Algemene dienst is met ruim € 3 miljoen afgenomen, de benodigde weerstandscapaciteit Omgevingsvisie Ede met bijna € 4 miljoen toegenomen. De afname bij de Algemene dienst is vooral toe te wijzen aan het sociaal domein omdat er beheersmaatregelen zijn getroffen waardoor deze risico's kleiner zijn geworden. Bij Omgevingsvisie Ede is het risicoprofiel toegenomen. Dit wordt

¹ Beschikbare weerstandscapaciteit is exclusief resultaatbestemming Programmarekening 2024.

veroorzaakt door de risico's die aan verdere planvorming in voorbereidingskredieten (Doesburgerbroek) en het inrekenen van exploitatiebijdragen (Food en Businesspark de Klomp) verbonden zijn. De beschikbare weerstandscapaciteit is met € 20 miljoen toegenomen, met name door mutaties in de algemene reserve en de reserve Bedrijfsmiddelen (inclusief P-reserve). Omdat er geen beschikbare weerstandscapaciteit voor de Omgevingsvisie Ede geoormerkt is, is deze ratio 0. Door het positieve besluit in de begroting 2025-2028 over het vormen van een reserve Omgevingsvisie zal in het volgende P&C product een ratio groter dan 0 worden gepresenteerd.

Voor de ratio weerstandsvermogen van de Omgevingsvisie Ede kijken we enkel naar de negatieve plannen binnen de Omgevingsvisie Ede; dit zijn plannen waarop geen winst wordt behaald. Voor positieve plannen is dekking voor risico's binnen de plannen zelf aanwezig en nemen we dus niet mee in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Voor meer informatie over de risico's rondom de Omgevingsvisie Ede verwijzen we naar de paragraaf Grondbeleid.

Tabel 3.1.2 - Ontwikkeling ratio weerstandsvermogen

Omschrijving	Programmabegroting 2024-2027	Programmarekening 2023	Programmabegroting 2025 - 2028	Programmarekening 2024
Integraal	3,8	4,8	4,2	5,0

Risico's

Ten opzichte van de Programmabegroting 2025-2028 zien we verschuivingen plaatsvinden in de top 10 risico's/kansen. Nieuw in de top 10 zijn de risico's 7 en 8. Deze risico's bestonden al, maar vielen in de programmabegroting 2025-2028 buiten de top 10. In de actualisatie is een aantal risico's aangepast waardoor er verschuivingen in de top 10 hebben plaats gevonden. Meer toelichting over de risico's van de gebiedsontwikkeling WFC is onder andere terug te vinden in hoofdstuk 3.9 Grote projecten, onderdeel Project WFC.

De risico's rondom het sociaal domein zijn gezakt naar plek 10 (jeugdzorg) en uit de top 10 verdwenen (Wmo). De risico's rondom jeugd en Wmo zijn meer uit elkaar gehaald, waardoor de risico's nog wel bestaan, maar per risico in omvang kleiner zijn geworden. Tevens zijn er beheersmaatregelen getroffen waardoor deze risico's kleiner zijn geworden. Verder valt op dat de meeste risico's/kansen in de top 10 onderdeel uitmaken van de Omgevingsvisie Ede. Dit laat zien dat met name de Omgevingsvisie Ede zorgen voor de in financiële zin grootste risico's/kansen, ook al is de absolute hoogte van de risico's binnen de algemene dienst hoger.

Voor de samenstelling van de top 10 risico's nemen we zowel de risico's in niet-winstgevende plannen als de risico's in winstgevende plannen mee. Dit wijkt af van het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit waar we alleen de risico's in niet-winstgevende plannen meenemen. Op deze manier geeft de top 10 ook daadwerkelijk de 10 grootste risico's weer.

Tabel 3.1.3 - Top 10 risico's

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gevolgen	Kans	Maximaal financieel gevolg	Invloed
1 Gebiedsontwikkeling Food en Businesspark De Klomp: Niet volledig ontvangen van exploitatiebijdragen.	Niet ontvangen van de exploitatiebijdrage.	50%	7.217	9.77%
2 Voor het spoorse contract is veel discussie met de aannemer over de rechtmatigheid en de financiële omvang van de Verzoeken tot Wijziging (VtW's). Dit leidt tot procedures bij Raad van Arbitrage waarvan de uitkomst lastig voorspelbaar is.	Het resultaat van het project Spoorzone wordt negatief.	50%	5.349	7.23%
3 Gebiedsontwikkeling Doesburgerbroek loopt vertraging op in het proces tot het komen van een actieve grondexploitatie.	Het gedeelte van het voorbereidingskrediet dat al is uitgegeven dient ten laste van het	50%	5.000	6.76%

Tabel 3.1.3 - Top 10 risico's

Bedragen x € 1.000

	Omschrijving	Gevolgen	Kans	Maximaal financieel gevolg	Invloed
		jaarresultaat te komen.			
4	Gebiedsontwikkeling WFC: Parkeren is commercieel niet te exploiteren.	Bijdrage aan onrendabele top parkeren.	50%	4.063	5.51%
5	Gebiedsontwikkeling WFC: dure programma wordt steeds moeilijker afgezet in de markt.	Lagere opbrengsten.	50%	3.500	4.72%
6	Achterstallig onderhoud van kapitaalgoederen.	Uitval van kapitaalgoederen, spoedreparaties.	40%	3.800	4.12%
7	Gebiedsontwikkeling WFC: Plankosten niet toereikend voor complex project.	Extra kosten proces.	50%	2.850	3.86%
8	Gebiedsontwikkeling WFC: risico's op vertraging bij de bestemmingsplanprocedure (stikstof, bezwaar en beroep, Omgevingswet).	Hogere plankosten en extra rentekosten door langere doorlooptijd.	50%	2.823	3.83%
9	Gebiedsontwikkeling WFC: Voldoen aan de subsidievoorwaarden voor betaalbare woningbouw.	Verkrijgen van WBI-subsidie van het Rijk op basis van beschikking.	75%	-1.700	3.41%
10	Ontwikkeling jeugdhulp resulteert in extra kosten.	Meer geld nodig voor jeugdzorg dan begroot.	50%	2.500	3.40%

Voor een toelichting op de systematiek van kans inschatting van de risico's verwijzen we naar de bijlage Toelichting paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.

Benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Benodigde weerstandscapaciteit

Niet alle geïdentificeerde risico's doen zich tegelijkertijd en in maximale omvang voor. Het gevolg hiervan is dat de benodigde weerstandscapaciteit lager is dan het totaal van alle risico's. Door middel van een statistische toets berekenen we wat de benodigde weerstandscapaciteit is bij een, door gemeente Ede gekozen, zekerheidspercentage van 90%.

Tabel 3.1.4 - Risicobedrag en benodigde weerstandscapaciteit

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Integraal	Algemene dienst	Omgevingsvisie Ede
Totaal risicobedrag	98.435	52.448	45.987
Benodigde weerstandscapaciteit (90% zekerheid)	21.941	10.991	13.707

Beschikbare weerstandscapaciteit (buffers)

De eenmalig vrij in te zetten middelen, die gebruikt kunnen worden om eventueel optredende risico's af te dekken, noemen we de beschikbare weerstandscapaciteit. Bij het bepalen van de weerstandscapaciteit gebruiken we de stand van de reserves voor resultaatbestemming. De omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit is weergegeven in de volgende tabel:

Tabel 3.1.5 - Berekening beschikbare weerstandscapaciteit (totaal)

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Programmabegroting 2025-2028	Programmarekening 2024
Onvoorzien	100	100
Algemene reserve	65.856	76.997
Overige algemene reserves	16.277	16.277
Bedrijfsmiddelen (inclusief P-) reserve	8.129	16.679
Stille reserves	p.m.	p.m.
Totale weerstandscapaciteit	90.362	110.053

Tabel 3.1.6 - Ontwikkeling weerstandscapaciteit en totaal risicobedrag**Bedragen x € 1.000**

Omschrijving	Programma- begroting 2024-2027	Programma- rekening 2023	Programma- begroting 2025-2028	Programma- rekening 2024
Beschikbare weerstandscapaciteit	98.245	101.456	90.362	110.053
Benodigde weerstandscapaciteit	25.822	21.121	21.340	21.941
Totaal risicobedrag	105.519	97.190	100.071	98.435

In bovenstaande meerjarige ontwikkeling valt met name op dat, ten opzichte van de stand in de Programmabegroting 2025-2028, de beschikbare weerstandscapaciteit is toegenomen. De benodigde weerstandscapaciteit is ongeveer gelijk gebleven. Het totale risicobedrag is iets afgenomen door afname van het risicoprofiel bij de Algemene dienst. Ten aanzien van de beschikbare weerstandscapaciteit dient aangetekend te worden dat de Algemene Reserve in het meerjarenperspectief fors terug gaat lopen. Bij een gelijkblijvend benodigde weerstandscapaciteit zal dit leiden tot een afname van de ratio weerstandsvermogen.

Kengetallen

Onderstaande kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid. In de bijlage Toelichting paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn de definities van de kengetallen opgenomen.

Tabel 3.1.7 - Kengetallen Programmarekening 2024

Omschrijving	Verloop van de kengetallen		
	PR 2023	PB 2024	PR 2024
Netto schuldquote	49%	66%	43%
Gecorrigeerde netto schuldquote	39%	54%	32%
Solvabiliteitsratio	34%	26%	37%
Structurele exploitatieruimte	4%	3%	3%
Grondexploitatie	22%	16%	15%
Belastingcapaciteit *	84%	91%	85%

De netto schuldquote is gedaald ten opzichte van de Programmabegroting 2024-2027 en Programmarekening 2023. Hij valt in de categorie “minst risicovol”. De daling ten opzichte van de Programmabegroting 2024-2027 en programmarekening 2023 volgt met name uit een stijging van de gerealiseerde baten (de noemer in de quote).

De solvabiliteitsratio in de Programmarekening 2024 bedraagt 37% en is daarmee ruim hoger dan de norm van 20% (zie bijlage toelichting paragraaf weerstandsvermogen). De toename van de ratio ten opzichte van de Programmabegroting 2024-2027 wordt met name verklaard door de toename van het eigen vermogen (de teller in de ratio).

De structurele exploitatieruimte over 2024 is gelijk aan de stand bij de Programmabegroting 2024-2027. Het is een positieve waarde, dat geeft aan dat er meer structurele baten dan lasten zijn.

Het kengetal grondexploitatie is ten opzichte van de Programmabegroting 2024-2027 nagenoeg gelijk gebleven. De afname ten opzichte van Programmarekening 2023 wordt veroorzaakt door een afname van de boekwaarde van de grondexploitaties. In hoofdstuk 3.8 paragraaf grondbeleid is een nadere toelichting opgenomen op de ontwikkeling van de boekwaarde.

Het kengetal voor belastingcapaciteit is licht gestegen ten opzichte van de Programmarekening 2023. De belastingdruk in Ede blijft daarmee nog steeds ruim onder het landelijk gemiddelde.

De daling ten opzichte van de programmabegroting 2024-2027 is te verklaren doordat bij de programmabegroting nog geen landelijke cijfers over 2024 bekend waren. Richtlijnen schrijven voor, dat de belastingcapaciteit wordt berekend door een vergelijk te maken met het laatst bekende (landelijke) cijfer van Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO); dit was bij de programmabegroting het COELO-cijfer van 2023. In dit cijfer is geen rekening gehouden met landelijke inflatiecorrectie (en overige verhogingen) terwijl in onze lokale heffingen 2024 wel rekening is gehouden met inflatiecorrectie. In de praktijk zal de belastingcapaciteit bij de programmarekening dus (vrijwel) altijd lager uitvallen dan het cijfer dat is opgenomen in de programmabegroting voor het betreffende jaar.

3.2 Lokale heffingen

Inleiding

De gemeente Ede legt heffingen op. Deze heffingen zijn onder te verdelen in algemene belastingen, bestemmingsbelastingen en retributies. Bij algemene belastingen is sprake van een gedwongen bijdrage, waar geen rechtstreekse individuele tegenprestatie van de gemeente tegenover hoeft te staan. De opbrengsten dienen als algemeen dekkingsmiddel en dragen hiermee bij aan de inkomsten van de gemeente. De belastingen die hieronder vallen zijn de onroerendezaakbelastingen, parkeergelden, reclamebelasting, hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting.

Ondanks dat het hierbij gaat om algemene belastingen kunnen deze belastingen een aanvullend doel hebben. Als er sprake is van een aanvullend doel dan kan er ook sprake zijn van mogelijke optredende averechtse effecten, oftewel risico's. Daarnaast kunnen algemene belastingen ook door de raad bestemd worden. Voor onderstaande belastingen geldt het volgende:

- De parkeergelden hebben als doel het parkeergedrag van automobilisten te beïnvloeden en het parkeren te reguleren. Het risico hiervan is dat automobilisten parkeeroverlast veroorzaken in gebieden waar geen parkeergelden van toepassing zijn.
- De reclamebelasting (Ede centrum en Bennekom) heeft als doel om de gebieden waar deze belasting wordt geïnd in samenspraak met de betreffende ondernemersverenigingen te promoten. Hierbij onderkennen we geen specifiek risico.
- De hondenbelasting wordt niet ingezet als algemeen dekkingsmiddel maar dient als dekking van de kosten aan hondenbeleid gerelateerde zaken zoals onderhoud uitlaatsvelden.
- Bij de BIZ (Bedrijfsinvesteringszone) betalen alle ondernemers/eigenaren mee aan de kosten van het verbeteren van het winkelgebied Ede Centrum.

Bestemmingsbelastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten bestemd zijn voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Deze belastingsoort mag maximaal kostendekkend zijn. Het gaat hierbij om de rioolheffing en de afvalstoffenheffing.

De afvalstoffenheffing heeft als doel de bekostiging van het ophalen en verwerken van het huishoudelijke afval. De keuze voor de gedifferentieerde tarieven heeft als doel bewoners te stimuleren hun afval te scheiden. Een specifiek risico van deze systematiek is dat mensen ontwijkgedrag gaan vertonen en afval op niet daarvoor bedoelde plekken achterlaten.

De rioolheffing heeft als doel de bekostiging van afvoer van afvalwater en regenwater, onderhoud aan het riool en het beheer van het grondwaterpeil.

Retributies worden geheven wanneer een specifieke dienst een individueel voordeel oplevert. De belangrijkste retributies zijn de leges. Dit zijn vergoedingen voor bijvoorbeeld het aanvragen van een paspoort of een vergunning. Begraafrechten vallen ook onder de noemer retributies. Retributies worden geheven met als doel de kosten voor de uitgevoerde dienstverlening te dekken en mogen net als bestemmingsbelastingen maximaal kostendekkend zijn.

Kaderstelling

- [Besluit Begroting en Verantwoording \(BBV\)](#)
- [Nota Lokale Heffingen](#) (2023)

Beleid

De uitgangspunten van ons belastingbeleid zijn vastgelegd in de Nota lokale heffingen. Onderdeel van dit beleid is dat de opbrengst van de meeste heffingen gecorrigeerd wordt voor inflatie.

Het product afval is een gesloten systeem, wat betekent dat de uitgaven worden gedekt vanuit de ontvangen heffingen. De huidige prijsontwikkelingen, onder andere bij onze afvalinzamelaar ACV, en het groeien naar kostendekkendheid in stappen van drie jaar met daarnaast een stabiele basis binnen de voorziening afval heeft geleid tot het verhogen van de tarieven voor de afvalstoffenheffing met gemiddeld 11,6% in 2024.

De tarieven van de leges omgevingsvergunningen en omgevingsplanwijzigingen zijn gebaseerd op de huidige legesverordening. Per 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging in werking getreden. Deze wet regelt dat de bouwtechnische toets voor sommige technisch eenvoudigere bouwwerken, te weten bouwwerken in de gevolgklasse 0 en 1, niet meer door de omgevingsdienst van de gemeente wordt uitgevoerd maar door een particuliere kwaliteitsborger. Voor bouwwerken in gevolgklasse 0 en 1 is dan alleen nog het tarief voor de ruimtelijke toets van toepassing.

Er begint nu enig zicht te komen op hoeveel vergunningen globaal jaarlijks in elke bouwkostencategorie zijn ingediend. Dit zijn de eerste resultaten die worden gemonitord. In de loop van 2025 zal evaluatie plaatsvinden. Dan zal beter inzichtelijk zijn wat de financiële gevolgen zijn van deze nieuwe wetten. Landelijk is aangekondigd dat uiterlijk op 1 januari 2027 een evaluatie plaatsvindt naar de regels voor kwaliteitsborging.

Ontwikkelingen

Vooruitlopend op een mogelijke wettelijke verplichting en in aansluiting op het advies van de Nationale Ombudsman is in 2024 de kosteloze betalingsherinnering ingevoerd en structureel ingebed in de invorderingsprocessen. Verder is in het kader van sociaal invorderen aangesloten bij het Schuldenknooppunt om inwoners niet onnodig lastig te vallen.

Ook heeft eind 2024 reparatiewetgeving plaatsgevonden welke in gaat per 1-1-2025 om, kortweg gezegd, het verdienmodel van NCNP-bureaus (kosteloos bezwaar indienen) verder in te perken en daarmee dan ook de uit te keren proceskostenvergoedingen bij onder meer gegrond verklaarde bezwaren te beteugelen. In 2025 wordt bezien of en in hoeverre deze maatregelen daadwerkelijk effect hebben gehad.

Een overzicht van de opbrengst van de heffingen

Tabel 3.2.1 - Een overzicht van de opbrengst van de heffingen op hoofdlijnen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Programma- rekening 2023	Actuele begroting 2024	Programma- rekening 2024	% afwijking t.o.v. begroting
Onroerende zaakbelastingen	28.772	32.018	32.134	0,36%
Afvalstoffenheffing	12.189	13.844	13.936	0,66%
Rioolheffing	11.449	12.350	12.318	-0,26%
Leges omgevingsvergunningen en bestemmingsplannen	4.149	4.826	4.486	-7,05%
Parkeergelden	1.114	1.200	1.157	-3,58%
Leges Burger- en Bestuurszaken	1.057	1.915	1.635	-14,62%
Begraafrechten	1.116	1.421	1.425	0,28%
Toeristenbelasting	1.449	1.330	1.634	22,86%
Forensenbelasting	1.132	1.250	1.316	5,28%
Hondenbelasting	413	453	450	-0,66%
Bedrijven Investeringszone	152	152	152	0,00%
Reclamebelasting	310	298	329	10,40%

Onroerende zaakbelastingen

De opbrengst van OZB-woningen is € 50.000 hoger dan begroot, veroorzaakt door minder gehonoreerde WOZ-bezwaren en een afwijking in de werkelijke waardeontwikkeling ten opzichte van de waardeontwikkeling waarop de tarieven OZB zijn gebaseerd. De opbrengst van OZB-gebruikers niet-woningen is per saldo € 60.000 hoger dan begroot, als gevolg van een hogere werkelijke marktontwikkeling van de niet-woningen ten opzichte van de berekende tarieven OZB 2024.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing heeft in 2024 nagenoeg datgene opgebracht als begroot. In de afvalstoffenheffing 2024 is rekening gehouden met stijgende kosten van ACV en areaaluitbreiding. De afwijking op het resultaat ten opzichte van begroot is kleiner dan 1%.

Omgevingsvergunningen en bestemmingsplannen

In de actualisatie is reeds geanticipeerd op een mogelijk tekort in 2024. Door het grillige verloop van het aantal aanvragen is het tekort minder groot dan verwacht werd. Bij de evaluatie in 2025 zal ook aandacht worden besteed aan het mogelijk beter kunnen monitoren van het aantal aanvragen.

Parkeergelden

De begroting voor de parkeergelden in 2024 is in de actualisatie bij de Programmabegroting 2025-2028 bijgesteld, omdat de verwachting was dat deze € 200.000 hoger uit zouden vallen over heel 2024. Deze verwachting was gebaseerd op de omzet in de eerste helft van 2024 en bleek in praktijk iets te optimistisch.

Leges Burger- en Bestuurszaken

Het begrotingsbedrag van de leges burgerzaken is vertekend als gevolg van een administratieve fout. Het begrotingsbedrag is € 380.000 te hoog. Uitgaande van het juiste bedrag is er € 100.000 meer aan leges ontvangen. Dit wordt met name veroorzaakt doordat er meer reisdocumenten zijn uitgegeven dan de verwachting was in deze zogenoemde paspoortenpiek. Uitgaande van het juiste begrotingsbedrag is er 6,5% meer legesopbrengst.

Toeristenbelasting

Het aantal toeristische overnachtingen is toegenomen, er is geïnvesteerd in controles op huisvesting van arbeidsmigranten en Airbnb, wat heeft geleid tot meer opbrengsten. Daarnaast is de definitieve aanslagoplegging voor het jaar 2023 gerealiseerd.

Forensenbelasting

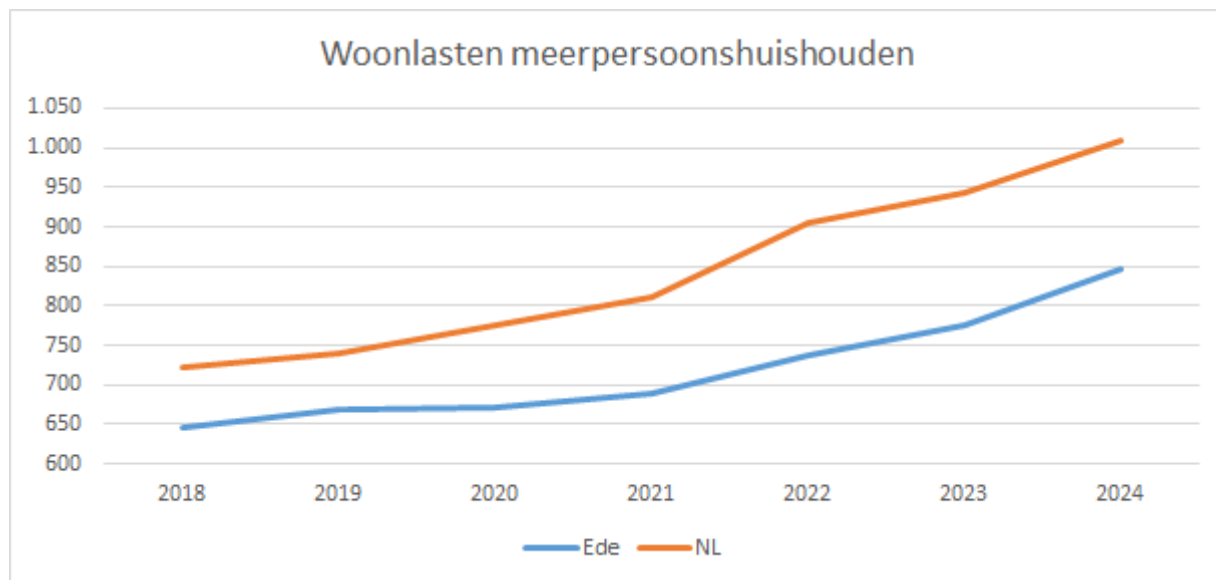
Er is een categorie belastingplichtigen (eigenaren van een tweede woning die meer dan 90 dagen ter beschikking staat voor eigen gebruik) die in 2023 zowel toeristenbelasting als forensenbelasting betaalde. De stijging van de WOZ-waarden (waarop forensenbelasting is gebaseerd) levert ook een hogere belastingopbrengst op (belastingplichtigen vallen in een hogere tariefklasse).

Lokale belastingdruk en kwijtscheldingsbeleid

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) meet jaarlijks de lokale lastendruk van de Nederlandse gemeenten. De indicator 'woonlasten meerpersoonshuishoudens' geeft inzicht in de ontwikkeling van de Edese woonlasten in relatie tot die van de overige gemeenten. De indicator bestaat uit de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Op basis van de gegevens van het COELO over 2024 staat Ede op de 25e plaats van gemeenten met de laagste woonlasten voor meerpersoonshuishoudens. Binnen de 44 grootste gemeenten (G40+G4) staat Ede op de vierde plaats van gemeenten met de laagste woonlasten voor meerpersoonshuishoudens.

In algemene zin zien we dat de woonlasten landelijk gemiddeld hoger zijn dan de woonlasten voor de inwoner van Ede.

De woonlasten voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden in Ede vertonen in 2024 een stijging ten opzichte van 2023 (€ 790 in 2023 en € 848 in 2024) en een daling ten opzichte van het landelijk gemiddelde (€ 944 in 2023 en € 1.010 in 2024).

Inwoners van Ede komen in aanmerking voor kwijtschelding wanneer zij een inkomen en/of vermogen hebben dat niet hoger is dan de (landelijk) vastgestelde norm die de gemeente hiervoor mag hanteren. De hoogte van de inkomensnorm is afhankelijk van de samenstelling van het huishouden en is gelijk aan de bijstandsnorm. De vermogensnorm voor de kwijtschelding is anders dan de bedragen in de bijstandswetgeving. In 2024 is er € 540.000 aan lokale belastingen kwijtgescholden, waar € 542.000 begroot was.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Kapitaalgoederen

De gemeente heeft miljoenen geïnvesteerd in kapitaalgoederen in de vorm van wegen, technische installaties, groen en bomen, bos en natuur, speelvoorzieningen, riolering, oppervlaktewater, openbare verlichting, civiele kunstwerken, gemeentelijk wagenpark, begraafplaatsen en vastgoed. Het onderhoud van deze goederen is van groot belang voor het zo goed mogelijk functioneren van de gemeente op vele terreinen. In deze paragraaf wordt ingegaan op relevante ontwikkelingen en de uitvoering van dit onderdeel in 2024.

Monitoring kwaliteit openbare ruimte

Het onderhoud aan de openbare ruimte vindt plaats binnen de vastgestelde beleidskaders en op het gewenste kwaliteitsniveau. Voor de gehele gemeente is deze vastgesteld op kwaliteitsniveau Basis (B) met uitzondering van het centrum en de begraafplaatsen (A). Om de kwaliteit van de openbare ruimte te monitoren worden elk jaar, door externe partijen, een beleidsschouw en technische inspecties uitgevoerd. Deze kwaliteitsmetingen worden uitgevoerd volgens de systematieken ontwikkeld door het CROW (landelijk kennisplatform voor Infrastructuur, Openbare Ruimte, Verkeer en Vervoer). De gemiddelde kwaliteit van de openbare ruimte wordt in hoofdzaak bepaald door de beoordeling van het dagelijks onderhoud (beeldkwaliteit schoon conform de beeldsystematiek) en in mindere mate door de technische kwaliteit (heel en veilig). Het technisch onderhoud is gericht op het in stand houden van de kapitaalgoederen (technische kwaliteit) en zo het voorkomen van

kapitaalvernietiging. Dit technisch onderhoud omvat, ten opzichte van het dagelijks onderhoud, een substantieel bedrag van de onderhoudsbegroting.

De beeldkwaliteit is het afgelopen jaar teruggelopen van een B- naar C-kwaliteit. Door het teruglopen van de technische kwaliteit van kapitaalgoederen wordt het in toenemende mate moeilijk de beeldkwaliteit op het gewenste niveau te houden. Daarnaast spelen klimaatfactoren een belangrijke rol in de lagere beeldkwaliteit, doordat afgelopen jaar een groeizaam jaar was. Hierdoor komen de financiële middelen voor het onderhouden van kapitaalgoederen onder druk te staan.

In het IBOR hebben we in beeld gebracht op welke punten de monitoring van kwaliteit, beleving en waarden voldoet. Hierdoor weten we ook waar deze monitoring nog niet voldoet. Bij de verdere implementatie en uitrol van het IBOR wordt de monitoring ingericht om te sturen op de doelen van het IBOR.

Kaderstelling

- [Integraal Beleid Openbare Ruimte \(IBOR\)](#) (2024)
- [Beheerplan riolering vrijverval en infiltratievoorzieningen](#) (2024)
- [Beheerplan waterkunstwerken](#) (2024)
- [Beheerplan stedelijk water](#) (2024)
- [Beheerplan invasieve exoten 2024-2028](#) (2024)
- [Beheerplan openbare verlichting](#) (2024)
- [Beheerplan cultureelrijke beplanting](#) (2024)
- [Beheerplan mechanische riolering 2024-2027](#) (2024)
- [Beheerplan speelvoorzieningen](#) (2024)
- [Water- en rioleringsprogramma 2024-2028](#) (2023)
- [Nota afschrijvingsbeleid en waardering vaste activa 2022](#)
- [Beheerplan Natuurgebieden Gemeente Ede 2022-2032](#) (2022)
- [Beleidsplan buiten bewegen, ontmoeten, spelen en sporten in de gemeente Ede](#) (2021)
- [Groenbeleid gemeente Ede](#) (2020)
- [Programma Biodiversiteit](#) (2019)
- [Financiële beheersverordening](#) (2017)
- [Nota Onderhoud en vervanging Kapitaalgoederen 2017](#)
- [Strategisch plan wegen](#) (2017)
- [Vastgoednota](#) (2017)
- Meerjaren Onderhoudsplan vastgoed (2022) (geen link beschikbaar)
- [Visie Openbare Ruimte](#) (2016)
- [Bomenbeleidsplan](#) (2013)
- [Nota Zandwegen](#) (2009)
- [Besluit Begroting en Verantwoording \(BBV\)](#)

Beleid

De algemene beleidslijn voor kapitaalgoederen, is dat het onderhoud van voldoende niveau moet zijn. In onderliggende en nog op te stellen beleids- en beheerplannen zijn/worden de ambities, de onderhoudsstrategieën en de financiën nader uitgewerkt.

Bij de Programmabegroting 2023-2026 is de keuze gemaakt extra budget beschikbaar te stellen om de huidige technische kwaliteit te stabiliseren en deels te investeren in beeldkwaliteit. Op basis hiervan is in december 2024 het "Integraal Beleid Openbare Ruimte" (IBOR) vastgesteld. Bij de Perspectiefnota 2026-2029 wordt een scenario voorgelegd dat invulling geeft aan de kwaliteit van de openbare ruimte met een bijbehorend kostenplaatje.

Het beleid voor het gemeentelijk vastgoed ligt vast in de Nota Vastgoedbeleid 2017. Onderhoudskosten bepalen een belangrijk deel van de kosten voor instandhouding van objecten. Het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) geeft de prioriteiten en kaders waarbinnen vastgoed het onderhoud uitvoert van de objecten waarvoor we als eigenaar verantwoordelijk zijn. Het onderhoud is hierbij van invloed op de levensduur, kwaliteit en waarde van een object, de uitstraling van een object naar de omgeving en geeft uitvoering aan contractuele afspraken vanuit de huurovereenkomst. Het onderhoud bepaalt daarnaast een substantieel deel van de huurprijs. Het onderhoudsbeleid van Ede gaat op hoofdlijnen uit van sober en doelmatige instandhouding op basis van een objectieve conditiemeting.

Het vastgoed wordt onderhouden op conditiescore 3 conform het vastgoedbeleid. Uit de meest recente meting van de NEN 2767 inventarisatie blijkt dat 95% van de objecten hieraan voldoet. De gebouwen die niet voldoen worden hersteld.

Op basis van de vastgestelde routekaart voor het verduurzamen van de Vastgoedportefeuille worden ook duurzame maatregelen uitgevoerd aan onze objecten.

Ontwikkelingen

Omgevingsplan

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingevoerd. In de Omgevingswet komen alle regels over de fysieke leefomgeving samen, met als doel duidelijkere regels, ruimte geven aan nieuwe initiatieven en lokaal maatwerk mogelijk maken. In het omgevingsplan, komt de uitwerking te staan van hoe de gemeente haar fysieke leefomgeving wil ontwikkelen en beschermen. Voor kwaliteit leefomgeving betekent dit onder andere dat er regels voor klimaatadaptatie, natuur, inritten en het kappen van bomen in 2024 zijn opgesteld voor in het omgevingsplan. Dit leidt onder andere tot een vereenvoudigd kapvergunningstelsel dat onderdeel is van het omgevingsplan.

Prijsverhogingen en Stijgende onderhoudskosten

In 2024 was er sprake van een (beperkte) toename van kosten. Wel hadden we te maken met vertragingen van werkzaamheden. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de onvoldoende beschikbaarheid van materialen, arbeidsmarktproblematiek (personeelsgebrek) en stijgende brandstofkosten. Als gevolg hiervan kunnen we voor hetzelfde geld minder onderhoud uitvoeren en staan budgetten en planning blijvend onder druk.

Klimaatverandering

Als onderdeel van het IBOR-proces zijn de effecten en behoeften voor beheer en onderhoud als gevolg van klimaatverandering in beeld gebracht. Dit kan zijn als direct gevolg van klimaatverandering op bestaande inrichting of als gevolg van nieuwe klimaatadaptatieve inrichting. Met dit in beeld vindt verdere uitwerking plaats in beheer- en onderhoudsplannen. Ook heeft er al een uitwerking plaatsgevonden middels het Beheerplan Invasieve Exoten. Daarnaast zijn er streefwaardes voor boomkroonbedekking opgenomen in het IBOR.

Water en Bodem sturend en De Landelijke Maatlat voor een groene klimaatadaptatieve gebouwde omgeving

Als onderdeel van het IBOR-proces zijn de effecten en behoefte voor beheer en onderhoud als gevolg van klimaatadaptatieve richtlijnen in beeld gebracht. Ook is in beeld gebracht waar ander beheer- en onderhoud kan bijdragen aan richtlijnen of doelen voor klimaatadaptatie. Met dit in beeld vindt verdere uitwerking plaats in beheer- en onderhoudsplannen.

Integraal beleid beheer openbare ruimte (IBOR)

De oude VOR (2016) is herijkt in een nieuw document "Integraal Beleid Openbare Ruimte" (IBOR). De thema's uit het IBOR zijn in december 2024 vastgesteld door de gemeenteraad.

Het IBOR schetst ook het kostenplaatje van het onderhoud van de openbare ruimte. Daarnaast zien we dat er voor de openbare ruimte een grote vervangingsopgave aankomt. Voor de keuze in kwaliteit van het beheer in de openbare ruimte is, met het zicht op de ombuigingen, in een aantal scenario's doorgerekend wat de

financiële impact is van bepaalde kwaliteitskeuzes voor de uitvoering van beheerwerkzaamheden. Op basis hiervan wordt bij de Perspectiefnota 2026-2029 een voorstel voorgelegd aan de gemeenteraad.

Resultaten

Tabel 3.3.1

Bedragen x € 1.000

Onderhoud in exploitatie	Actueel begroot 2024	Werkelijk 2024	Vershil
Wegen	9.750	8.898	852
Openbare verlichting	765	518	247
Dotatie dan wel onttrekking reserve groot onderhoud	-1.050	684	-1.734
Technische installaties	172	114	58
Civiele kunstwerken	236	176	60
Reiniging openbare ruimte	302	282	20
Groen en bomen	5.872	5.367	504
Bos en natuur	617	405	212
Speelvoorzieningen	423	254	169
Begraafplaatsen	350	399	-49
Riolering	3.390	3.731	-341
Dotatie voorziening Riolerings t.b.v. vervangingsinvesteringen	3.000	3.000	0
Oppervlaktewater	485	321	164
Gemeentelijk wagenpark	55	73	-18
Gemeentelijk vastgoed	2.485	1.996	489
Dotatie voorziening gem. vastgoed t.b.v. groot onderhoud	2.363	2.580	-217
Totaal in de exploitatie voor onderhoud kapitaalgoederen	29.214	28.799	416

De in deze paragraaf opgenomen projecten stonden gepland voor 2024. Hieronder staat het resultaat.

Beheerplannen

In 2024 zijn acht beheerplannen afgerond en vastgesteld door het college. Dit zijn de beheerplannen Speelvoorzieningen, Riolerings vrijverval en infiltratievoorziening, Waterkunstwerken, Stedelijk water, Invasieve exoten 2024-2028, Openbare verlichting, Cultureelrijke beplanting en Mechanische riolerings.

In 2025 worden de beheerplannen voor civiele kunstwerken, wegen, wegmeubilair oppervlaktewater, bomen en ecologische bermen opgesteld en afgerond.

Gebiedsgerichte projecten

Gebiedsgerichte projecten zijn projecten waar meerdere vervangingsopgaven in de openbare ruimte over meerdere straten zijn. De grootste, meest bekende staan hieronder. Beschikbaar krediet dat niet in het geplande jaar wordt uitgegeven gaat met het project mee naar het opvolgende jaar.

- Zeeheldenbuurt**

In de Zeeheldenbuurt zijn beheer- en vervangingswerkzaamheden gepland voor de riolerings, wegen en bomen. Fase 1 van dit project is in 2023 afgerond. Voor de overige delen van de Zeeheldenbuurt is het project inmiddels aanbesteed, en het bouwteam heeft een voorlopig ontwerp opgesteld. De ontwerpfase loopt langer door in verband met bewonersparticipatie. In 2025 wordt dit ontwerp verder uitgewerkt tot een definitief uitvoeringsontwerp voor de herinrichting van de openbare ruimte. De uitvoeringswerkzaamheden van het project staat gepland om te starten in het najaar van 2025, met een verwachte oplevering eind 2026. Onderzocht wordt nog welke impact de vondst van staalslakken heeft op het project.

- Bloemenbuurt**

Dit project omvat de vervanging van de riolerings, wegen (rijbaan en trottoirs), speelplekken en een aantal

bomen. Daarnaast wordt onderzocht hoe ambities op het gebied van vergroening, klimaatadaptatie, verkeersveiligheid, duurzaamheid (inclusief de aanleg van een warmtenet) en ruimtelijke kwaliteit kunnen worden meegenomen in het ontwerp. In 2023 is het project aanbesteed met als doel om in bouwteamverband met een aannemer een ontwerp op te stellen. Voor de zomer van 2024 is de samenwerking met de aannemer echter vroegtijdig beëindigd, omdat de ontwerpwerkzaamheden niet conform de bouwteamovereenkomst werden uitgevoerd. Het ontwerptraject is daarop overgenomen door een intern projectteam en de uitvoering van het project zal opnieuw worden aanbesteed. Dit veroorzaakt naar verwachting een vertraging van circa 1,5 jaar. De start van de uitvoering wordt nu voorzien in de zomer van 2026.

- **(Verlengde) Parkweg e.o. (Blokkenweg/Verlengde Parkweg/Vincent van Goghstraat/Nieuwe Maanderbuurtweg)**

In Ede-Zuid zijn vijf projecten samengevoegd tot een integrale gebiedsaanpak, gericht op de vervanging van riolering, wegen en groen. Dit betreft de herinrichting van verschillende aan elkaar grenzende wegen. In 2024 is de herinrichting van de Nieuwe Maanderbuurtweg en het westelijke deel van de Verlengde Parkweg uitgevoerd. De uitvoeringsplanning heeft vertraging opgelopen door het tussentijds stilleggen van het werk in verband met de vondst van kleine bodemverontreinigingen. De werkzaamheden zullen naar verwachting doorgaan tot eind 2026.

- **Diedenweg/Baron van Wassenaerlaan**

Dit project is een aanvullend project op de nieuwbouwwijk Park Reehorst. De voorbereiding is uitgesteld totdat de definitieve opleverdatum van de Parklaan bekend was. Het project omvat de vervanging van riolering, wegen en bomen. In 2024 zijn de werkzaamheden in de Baron van Wassenaerlaan gestart en de uitvoering voor de Diedenweg staat aansluitend gepland in 2025.

- **Wethoudersbuurt**

In 2024 is begonnen met het bouwrijp maken van de Thomaslaan en Van Voorthuizenlaan. Dit omvat rioolvervanging, het verwijderen van verharding en bomenkap. In 2025 worden de werkzaamheden voortgezet in de IJssel de Schepperlaan, waar de bouwrijpwerkzaamheden naar verwachting in maart worden afgerond. De woningbouw start eveneens in 2025, te beginnen in de Thomaslaan en afsluitend in de IJssel de Schepperlaan. De bouw van de woningen zal naar verwachting in 2027 voltooid zijn, waarna de gemeente het woonrijp maken uitvoert per afgeronde straat. De werkzaamheden verlopen volgens planning.

- **Indische buurt**

Voor de Indische Buurt is een haalbaarheidsstudie opgestart om de mogelijkheden voor vervangingsopgaven in de onder- en bovengrond te onderzoeken. Dit biedt inzicht in technische haalbaarheid van de opgaven en in de integratie van beleidsambities van de gemeente, zoals duurzaamheid en leefbaarheid. De wijkgerichte aanpak is verkend. Deze geeft handvaten voor meekoppelkansen voor het fysiek domein en de leefbaarheid, met speciale aandacht voor minima en verduurzaming op particulier terrein.

- **Lunteren Noordoost (Engweg e.o.)**

Na een interne overdracht, heeft het project Lunteren Noordoost een doorstart gemaakt. Inmiddels bevindt het project zich in de planvoorbereidingsfase. De uitvoering wordt verwacht te starten eind 2025 en zal doorlopen tot in 2026.

- **Vogelbuurt**

In de Vogelbuurt is een omvangrijke vervangingsopgave gepland voor riolering, wegen en groen. Daarnaast zijn er ambities op het gebied van duurzaamheid, vergroening en klimaatadaptatie. Door beperkte ruimte in de wijk is niet alles realiseerbaar, keuzemogelijkheden voor de herinrichting worden in 2025 uitgewerkt.

- **Bennekom Oost (wetenschapsbuurt e.o.)**

Tijdens de voorbereiding van **Bennekom Oost** bleek het budget door scopewijzigingen en inflatie ontoereikend. Er wordt onderzocht of het project in twee fasen kan worden uitgevoerd. Fase 1 wordt dan

verder voorbereid en uitgevoerd, terwijl voor fase 2 aanvullende financiële middelen worden gezocht. Hiermee voorkomen we volledige temporisering van het project.

- **Bennekom de Akkers**

De planvoorbereiding van Bennekom De Akkers is gestart, en de uitvoering staat gepland voor 2025 en 2026.

- **Ederveen - Oost**

Het project Ederveen - Oost is tijdelijk stilgelegd omdat de vervangingsopgave voor de riolering niet volgens de huidige eisen gerealiseerd kan worden. Alternatieve oplossingen worden onderzocht, waarna de voorbereiding zal worden hervat.

- **Lunteren Zuidwest (Hulweg)**

Hoewel het schetsontwerp voor het integrale project Lunteren Zuidwest gereed is, heeft het project in 2024 stilgelegd vanwege een flora- en fauna-onderzoek. Dit onderzoek is nodig voor de kap van lindebomen, noodzakelijk voor de aanleg van een regenwaterriool. De uitvoering wordt in 2026 verwacht, na verdere uitwerking van het ontwerp in 2025.

Overige projecten

Wegen

Veel projecten zijn opgestart en afgerond. Een aantal projecten is opgestart en loopt door in 2025. Dit heeft diverse redenen, zoals onvoldoende interne capaciteit als gevolg van een moeilijk in te vullen vacature en tegenvallende weersomstandigheden. Het betreft onder andere de volgende projecten:

- Meentdijk Bennekom
- Lunterensekade Ederveen
- Meulunterseweg Lunteren
- Tienminutenweg Lunteren
- Lange Heideweg Otterlo
- Commandeursweg Bennekom
- Bovenbuurtweg Ede
- Bokschoterpad Ede
- Kastelenlaan - Slotlaan Ede

Het budget voor deze projecten wordt gereserveerd voor uitvoering in 2025. Door vertraging op groot onderhoudsprojecten en vervangingen was er meer regulier onderhoud nodig om de wegen veilig te houden.

Vervangingsopgaven

Voor 2024 waren er vervangingsopgaven voorzien met een totale waarde van € 3,6 miljoen. In totaal is er van die investeringsruimte € 2,6 miljoen uitgegeven.

Het verschil van € 1,0 miljoen heeft meerdere oorzaken. De voornaamste reden zijn kortlopende projecten, initiatie en uitvoering binnen een jaar, die al wel zijn weggezet bij de aannemer maar waarbij de aannemer de uitvoering pas kan inplannen in 2025. Te weten:

- Doesburger Molenweg/Ede
- Frans Halslaan/Ede
- Kruisbeekweg/Lunteren
- Duivenkampweg/Lunteren
- Kuilersteeg/Lunteren
- Pijnenburgweg/Harskamp
- Heivelderweg/Valksedijk
- Keesomstraat/Ede

Daarnaast zijn de projecten Heuvelsepap/Op ten Noortlaan in Ede en de Brinkhofweg in Lunteren al wel gestart in de uitvoering, maar loopt de uitvoering door in 2025.

In voorbereiding zijn nog de Van Heutszlaan in Ede, als onderdeel van een multiproject waarvan uitvoering in 2026 is voorzien en de Slotlaan in Ede waarvan de uitvoering gepland is in de loop van 2025.

Openbare verlichting

Voor 2024 waren er vervangingsopgaven voorzien met een totale waarde van € 0,8 miljoen. In totaal is er van die investeringsruimte € 0,6 miljoen uitgegeven.

De vervanging van masten en/of armaturen verloopt volgens de meerjarenvervangingsplanning. Een deel van het krediet staat gereserveerd en is afhankelijk van de integrale projecten Zeeheldenbuurt en Bloemenbuurt.

Er is verdere voortgang geboekt met het toepassen van LED in de openbare verlichting. In 2024 hebben we ruim 1.000 oude spaarlampen vervangen voor LED. We zijn hiermee op koers voor het halen van de SER-doelstellingen voor 2030. Ook hebben we 675 oude ledlampen vervangen op Bedrijvenpark De Vallei en in de wijk Kernhem. Door de verduurzaming van onze openbare verlichting vallen de energiekosten steeds lager uit.

Technische installaties

Na extra uitgaven in 2023 zijn er in 2024 minder uitgaven geweest. Van het voorzien krediet staat er nog € 0,05 miljoen open wat meegaat naar de projecten in 2025.

Twee verkeersregelininstallaties zijn ingrijpend onderhouden in 2024, namelijk K1 Dreeslaan - Keesomstraat - Tooroplaan en K50 A12 - Busbaan A12 - W. Brandtlaan. Twee nieuwe verkeersregelininstallaties vanuit het project Parklaan zijn in beheer gebracht.

Civiele kunstwerken

Alle civiele kunstwerken zijn in 2024 geïnspecteerd. Met de gegevens van deze inspectie en inventarisatie wordt het onderhoud in de komende jaren gepland en het beheerplan voor civiele kunstwerken voorzien van een accurate planning en kostenopzet voor groot onderhoud en de vervangingsopgave in de toekomst. Er zijn in 2024 geen vervangingswerkzaamheden uitgevoerd.

Groen algemeen

Binnen de vakgroep groen is er een capaciteitstekort op personeel om de werkzaamheden die daar liggen uit te kunnen voeren. Tevens hebben medewerkers zich veel beziggehouden met het opstellen van de beheerplannen. Hierdoor is er op een aantal onderdelen onvoldoende sturing geweest om groot onderhoud werkzaamheden en specials (zoals invasieve exoten) uit te kunnen voeren.

Groen

Voor 2024 waren er vervangingsopgaven voorzien met een totale waarde van € 1,4 miljoen. In totaal is van die investeringsruimte € 0,7 miljoen uitgegeven.

Van de niet besteedde ruimte is € 0,3 miljoen gelabeld voor nazorg in projecten in de periode 2025-2027.

Daarnaast zit er nog € 0,15 miljoen in opdrachten die in het eerste kwartaal van 2025 worden uitgevoerd. Nog € 0,15 miljoen wordt doorgeschoven voor besteding in de periode 2025-2027.

In 2024 is een grote stap gemaakt met het opknappen van groenvakken die naar voren kwamen in de algehele inspectie van 2023 en opgenomen zijn in het meerjarenvervangingsplan. Afgelopen jaar is in met name de wijk Veldhuizen B gewerkt aan vakken die niet meer aan de afgesproken kwaliteit voldeden.

Bomen

In 2024 zijn er meer dode bomen veiliggesteld dan in een gemiddeld jaar. Uit onderzoek naar de veiligheid van bomen in Ede Centraal, Wekerom, Harskamp, Otterlo en Kazerneterreinen bleek dat dit nodig was. Ook is er meer inzet gepleegd om kwetsbare bomen gezond te houden.

Voor 2024 waren er vervangingsopgaven voorzien met een totale waarde van € 0,7 miljoen. In totaal is er van die investeringsruimte ruim € 0,55 miljoen uitgegeven.

Zoals in de programmabegroting aangegeven vinden boomvervangingen zoveel als mogelijk integraal plaats, wat bijdraagt aan een kwalitatieve groeiplaatsinrichting. Hiermee zijn de uitgaven echter afhankelijk van de doorlooptijd van de betreffende projecten en zijn de vertragingen daar ook zichtbaar in de uitgave op krediet bomen.

Invasieve exoten

Sinds 2019 werkt de gemeente aan het beheersen en terugdringen van de Japanse duizendknoop (JDK) op gemeentegrond en zetten we volop in op de bestrijding van de eikenprocessierups. In de ontwikkelingen hebben we de afgelopen jaren gezien dat we als gemeente Ede te maken krijgen met nieuwe invasieve exoten die bestreden moeten worden. Om de aanpak van de invasieve exoten te stroomlijnen is in 2024 het beheerplan Invasieve exoten 2024-2028 vastgesteld. In dit beheerplan zijn alle bekende invasieve exoten in kaart gebracht en is een aanpak beschreven. In 2024 is aandacht besteed aan de bestrijding van een ongewenste nieuwe mierensoort (het mediterrane draaigatje).

Bos- en natuur

In het kader van recreatiezonering zijn paden afgesloten met hekwerken en beplanting. Waar nodig zijn wildkerende rasters aangepast. Ook zijn de infopanelen hierop aangepast.

Spelen

Voor 2024 waren er vervangingsopgaven voorzien met een totale waarde van € 0,6 miljoen. In totaal is er van die investeringsruimte ruim € 0,5 miljoen uitgegeven.

Nagenoeg alle lopende vervangingsopgaven zijn in 2024 afgerond. Het speelproject Klokkegat heeft na uitvoering nog een restsaldo welke wordt toegevoegd aan het krediet 2025.

Daarnaast wordt het overige saldo gebruikt voor het project Achterstraat in Bennekom. Een complexe opgave, die is uitgelopen in de voorbereiding en wordt gerealiseerd in de eerste helft 2025.

Begraaven

In 2023 is de Nota Begraven vastgesteld door de raad. Vervolgstep is het opstellen van een beeldkwaliteitsplan (BKP) per begraafplaats. Het BKP moet inzicht geven in de gewenste beheerkwaliteit, welke graven of delen van de begraafplaats beschermd zijn en welke voorzieningen voor de exploitatie gewenst zijn op de begraafplaats. Op basis van de BKP's wordt inzichtelijk welke investeringen gewenst zijn op de begraafplaats.

In 2024 is een start gemaakt met het opstellen van de beeldkwaliteitsplannen voor de begraafplaatsen, deze werkzaamheden lopen door in 2025.

Riolering

Voor 2024 waren er vervangingsopgaven voorzien met een totale waarde van € 8,2 miljoen. In totaal is er van die investeringsruimte ruim € 5,7 miljoen uitgegeven. De niet gebruikte gelden, € 1,8 miljoen in stedelijk gebied en € 0,7 miljoen in buitengebied, blijft in de voorziening riool en gaat mee naar 2025.

Naast de integrale projecten waar de grootste uitgaven van riolering zitten, zijn in 2024 deze geplande projecten in uitvoering gegaan, waarvan de meeste nog deels doorlopen in 2025. De langere doorlooptijd is het gevolg van langere levertijden, krapte in de arbeidsmarkt en onvoorziene omstandigheden. Het betreft de projecten:

- Riolvervanging en afkoppelen Kerkweg/Ede
- Riolvervanging en afkoppelen Oude Kerkweg-Derk Wiggerstraat/Ede
- Aanpakken wateroverlast Slijpkruikweg/Ede
- Aanpakken wateroverlast Stationsstraat en Julianastraat/Lunteren

Project Lindelaan in Ede is getemporeerd vanwege de werkzaamheden aan de stationsweg. Uitvoering is verplaatst naar 2025.

Mechanische riolering

Buiten de bebouwde kom werden we – net als in 2023 – geconfronteerd met een verouderd areaal. Hierdoor moesten in 2024 veel pompen vervangen worden. Ook is een groot aantal storingsen opgelost. Om meer inzicht te krijgen in de actuele staat van de mechanische riolering en meer grip op de kosten voor het onderhoud is ook in 2024 ingezet op betere beheerdata.

Voor mechanische riolering is in 2024 gewerkt aan onderstaande projecten:

- Aanleg telemetrie buitengebied.
- Optimaliseren diverse (camping)gemalen.
- Planmatig vervangen van pompen en besturingen om storingskosten te verlagen.

In voornoemde projecten treedt temporisering op door langere lever- en productietijden en personele wisselingen bij de opdrachtnemer en diens onderaannemer.

De aanbesteding van pompen en besturingen is goed verlopen en heeft een aanbestedingsvoordeel opgeleverd.

Oppervlaktewater

De bestrijding van de Rode Amerikaanse rivierkreeft in de Proosdijvijver en ander ongewenste soorten (Watercrassula) was ook in 2024 een aandachtspunt. Daarnaast zijn er vissenbossen aangelegd om de aalscholverpredatie tegen te gaan in de Proosdijvijver en is er een mindervalidesteiger geplaatst aan de Reeënlaan in Lunteren.

Wagenpark

Op dit moment bestaat het wagenpark uit 44 voertuigen. In de PPN van 2024 is € 1,1 miljoen toegekend om het gemeentelijke wagenpark verder te elektrificeren en de huidige laadinfrastructuur te vervangen, zodat we meer voertuigen op de Gemeentewerf kunnen laden. In het laatste kwartaal van 2024 is gestart met de aanbesteding voor het vervangen van de laadinfra en met het bouwen van een solarcarport. Zodra deze nieuwe, slim aanstuurbare laadpalen operationeel zijn (de verwachting is Q4 2025), is er de mogelijkheid om meer voertuigen te vervangen voor elektrische varianten. Dit is nu niet haalbaar vanwege netcongestie: we kunnen nu niet meer voertuigen opladen op de Gemeentewerf, omdat we dan het gecontracteerde vermogen overschrijden. Omdat we afgeschreven voertuigen het liefst meteen vervangen door een elektrische variant, zijn er in 2024 minder voertuigen vervangen dan oorspronkelijk de bedoeling was.

Vastgoed

In 2024 zijn de nieuwe contracten ingeregeld omtrent de uitvoering van het onderhoud aan ons gemeentelijk vastgoed als gevolg van een nieuwe aanbesteding in 2023. Hierbij is het MJOP leidend, maar er wordt uiteraard kritisch gekeken of het geplande onderhoud ook daadwerkelijk noodzakelijk is. Bij vervanging wordt gekeken

naar duurzame oplossingen en werkzaamheden worden zoveel als mogelijk gecombineerd uitgevoerd om overlast voor de huurders te beperken.

In 2024 zijn diverse projecten uitgevoerd waarin renovatiewerkzaamheden zijn gecombineerd met verduurzaming van onze gebouwen. Dit betreft het Natuurcentrum op de Ginkel, Gymzaal Kerkhoflaan in Lunteren en de kleedkamers van Blauw-Geel. Ook is het vervangen van de conventionele verlichting voor LED-verlichting op al onze sportparken in 2024 volledig afgerond. Ook in Cultura is de verlichting grotendeels vervangen voor LED.

Aan de Walderveense molen in Lunteren is groot onderhoud uitgevoerd aan de kap en aan de wieken. Aan het buurtgebouw de Stek in de Bloemenbuurt is ook groot onderhoud uitgevoerd. In totaal is aan 80 objecten in onze portefeuille groot onderhoud uitgevoerd, zoals schilderwerk, het opnieuw overlagen van daken, het vervangen van de brandmeldinstallatie of inbraakinstallatie, verlichting en luchtbehandeling.

In 2024 werd het terrein aan de Klomperweg 175 aangekocht ten behoeve van de opvang van Oekraïners. Een deel van de gebouwen is getransformeerd om ze geschikt te maken voor de opvang. Ook het schoolgebouw aan de Zandlaan 29A is aangekocht in 2024. Dit gebouw wordt in 2025 verbouwd om geschikt te maken voor voortgezet onderwijs aan nieuwkomers. Ook schoolgebouw de Zuiderpoort is in eigendom van de gemeente Ede gekomen en overgedragen door het schoolbestuur. Bij deze overdracht is ook een onderhoudsbijdrage van het schoolbestuur overgedragen en in de voorziening gedoteerd.

Tabel 3.3.2

Bedragen x € 1.000

Reserves en voorzieningen		Actueel begroot 2024	Werkelijk 2024	Verschil
V162	Voorziening vervangingsinvesteringen riolering			
	Stand op 1 januari 2024	26.816	26.816	
	Stortingen 2024	4.279	4.515	-237
	Onttrekkingen 2024	-8.255	-5.763	-2.492
	Stand op 31 december 2024	22.839	25.567	-2.728
R417	Reserve groot onderhoud openbare ruimte			
	Stand op 1 januari 2024	2.584	2.584	
	Stortingen 2024	230	1.588	-1.358
	Onttrekkingen 2024	-1.280	-904	-376
	Stand op 31 december 2024	1.534	3.269	-1.734
V163	Voorziening begraven			
	Stand op 1 januari 2024	444	444	
	Stortingen 2024	0	0	0
	Onttrekkingen 2024	-49	-135	86
	Stand op 31 december 2024	395	309	86
V147	Voorziening onderhoud gem. vastgoedportefeuille			
	Stand op 1 januari 2024	5.611	5.611	
	Stortingen 2024	2.363	2.580	-217
	Onttrekkingen 2024	-1.615	-1.604	-11
	Stand op 31 december 2024	6.358	6.586	-228

Voorziening vervangingsinvesteringen riolering

In deze voorziening zijn middelen gereserveerd voor de vervanging van riolering. Tevens worden de jaarlijkse voor- en nadelen op de exploitatie van het product riolering via deze voorziening verrekend. Hierdoor worden grote schommelingen in het tarief rioolheffing voorkomen en wordt gewaarborgd dat elke geïnde euro rioolheffing aan riooltaken wordt besteed. De stand van de voorziening is per 31 december 2024 ruim € 2,7 miljoen hoger dan geraamd. Dit komt met name omdat een aantal projecten is getemporeerd. Voor nadere toelichting zie hierboven.

Reserve groot onderhoud

Deze reserve wordt gebruikt voor het uitvoeren van groot onderhoud van de producten Wegen, Openbare verlichting, Openbaar groen en Openbare speelgelegenheden. De stand van de reserve is per 31 december 2024 € 1,7 miljoen hoger dan geraamd. Vanwege beperkte in- en externe capaciteit en personele wisselingen is er minder groot onderhoud uitgevoerd, onder andere aan het wegmeubilair en cultureel groen. Conform raadsbesluit 37562 d.d. 12 november 2015 wordt de toekomstige vrijval kapitaallasten van het krediet 'Vervanging openbare ruimte' toegevoegd aan deze reserve.

Voorziening begraven

Begraven is een gesloten product. De voorziening begraven wordt gebruikt om de jaarlijkse voor- en nadelen op het product te verrekenen (egaliseren). Dit voorkomt dat er fluctuaties in de tarieven ontstaan. In 2024 is de onttrekking aan de voorziening € 135.000. Dit is € 86.000 hoger dan begroot; dit is met name veroorzaakt door meer kosten als gevolg van het opstellen van beeldkwaliteitsplannen en meer kosten als gevolg van een toename in (individuele) ruiming.

Voorziening onderhoud gem. vastgoedportefeuille

In deze voorziening zijn middelen gereserveerd voor het groot onderhoud aan de gemeentelijke vastgoedportefeuille. In 2022 zijn conditiemetingen uitgevoerd. Dit heeft geleid tot nieuwe meerjarenonderhoudsplannen. Bij de Programmabegroting 2023-2026 zijn hiervoor door de Raad middelen toegekend waarmee het geplande onderhoud de komende jaren uitgevoerd kan worden. Conform het Vastgoedbeleid worden de meerjarenonderhoudsplannen eens in de vijf jaar geactualiseerd.

3.4 Financiering

Inleiding

Een investering, zoals bijvoorbeeld het bouwen van een nieuwe school of een nieuw station, kost veel geld. De gemeente beschikt aan het begin van zo'n investering niet altijd over de benodigde financiële middelen. Begin 2024 zat de gemeente nog in een positie met voldoende liquide middelen. Gedurende het jaar zijn de liquide middelen afgenomen en in de eerste helft van 2024 is vervolgens een grote financieringsbehoefte ontstaan. Daarom sluiten we als gemeente geregeld een lening af om de financieringsbehoefte in te vullen. Zoals bij elke lening betalen we het bedrag terug met rente. Daarom is het belangrijk dat we weloverwogen en gedegen omgaan met het afsluiten van leningen. In deze paragraaf vertellen we welke leningen we op dit moment hebben en hoe de gemeentelijke liquiditeit ervoor staat.

Kaderstelling

Hoe we omgaan met het financieren van grote investeringen wordt vooral bepaald door de wettelijke kaders. De volgende wetten of beleidsdocumenten stellen de kaders vast:

- [Besluit Begroting en Verantwoording \(BBV\)](#)
- [Wet Financiering Decentrale Overheden \(FIDO\)](#)
- [Wet Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden \(RUDO\)](#)
- [Nota treasury, Ede 2017](#)

- [Verordening leningen en garanties](#) (2021)

Beleid

We maken een verschil tussen twee soorten leningen:

- Leningen die een looptijd hebben korter dan 1 jaar, kortlopende schuld. Voor de kortlopende schuld is er een maximumbedrag aan leningen waar we niet boven mogen komen, de kasgeldlimiet.
- Leningen die een looptijd hebben langer dan 1 jaar, langlopende schuld. Voor deze leningen geldt de renterisiconorm als limiet. De renterisiconorm is een maximumbedrag aan leningen dat in een jaar mag worden afgelost en waarvan de rente opnieuw moet worden vastgezet.

Bij het afsluiten van nieuwe leningen controleren we of dit past binnen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Ontwikkelingen

Rente

De inflatie in Nederland ligt al geruime tijd boven het Europese gemiddelde. Terwijl de inflatie in veel Europese landen de beoogde 2% nadert, blijft de Nederlandse inflatie naar verwachting in 2025 en 2026 rond de 3% schommelen. De verwachte economische groei, van 0,9% in 2025 en 1,5% in 2026, ligt iets hoger dan eerder door de DNB werd voorspeld. Deze groei wordt voornamelijk aangedreven door de particuliere consumptie en de overheidsbestedingen. Het herstel van de wereldhandel zorgt ervoor dat de uitvoer ook een grotere bijdrage levert aan de economische groei. De opwaartse groei wordt echter bedreigd door geopolitieke onzekerheden.

In juni, september, oktober en december van 2024 besloot de ECB de rente telkens met 0,25% te verlagen. Eerder, vanaf juli 2022, verhoogde de ECB de rente in tien stappen naar 4%, met als doel de economie af te koelen en de hoge inflatie te verlagen. De prijzen zijn gestegen na de pandemie en de Russische inval in Oekraïne, waardoor de inflatie ver boven het 2%-doel van de ECB uitkwam. Met de renteverlaging koerst de ECB voorzichtig af op het inflatieniveau van 2,0% in de Eurozone. In 2024 zagen we dat de rente daalde, waardoor de gemeente Ede tegen iets gunstigere voorwaarden kon lenen. De rentestijging in 2024 raakt ook de financiële positie van de gemeente Ede. Doordat er meer rente betaald moet worden over onze leningen, zal dit verder gaan drukken op de begroting.

Op dit moment is de omslagrente 1,75%, vanaf 2025 is deze 2,30%. Het rentepercentage van 2,30% is waarschijnlijk aan de (te) hoge kant. Bij de aanpassing werd toentertijd rekening gehouden met een gemiddelde rente van 3,5%. Door een lichte rentedaling, is dit destijds te hoog ingeschat.

We moeten komende jaren nog meer langlopende financiering afsluiten. Dit heeft effect op het werkelijke renteomslagpercentage. Verder wachten we af wat de lopende omhuigingsoperatie ons brengt, voor we besluiten het renteomslagpercentage aan te passen.

De financieringsbehoefte in 2024 is ingevuld door het afsluiten van € 50 miljoen aan langlopende leningen in juli 2024. De financieringsbehoefte is voor een belangrijk deel veroorzaakt door ruim € 40 miljoen uitgaven aan de projecten Spoorzone, Parklaan en het de nieuwbouw van het Streek.

Ook voor 2025 staan er grote investeringen gepland waarvoor wellicht leningen aangetrokken moeten worden. Ook die nieuwe leningen gaan tegen de actuele rente, die op dit moment', afhankelijk van de looptijd, tussen ongeveer 3% en 3,5% ligt.

Tabel 3.4.1 - Renteschema

Bedragen x € 1.000.000

Omschrijving	Programma- rekening 2023		Programma- begroting 2024	Programma- rekening 2024
a. De externe rentelasten	3,5	+	6,6	6,6
b. De externe rentebaten	1,8	-	1,7	1,7
A. Totaal door te rekenen externe rente	1,7	=	4,9	4,9
c. Rente grondexploitatie (2,50%)	1,4	-	1,7	2,1
c. De rente van de projectfinanciering	0,0	-	0,0	0,0
B. Rente Grondzaken en projectfinanciering	1,4	=	1,7	2,1
C. Saldo door te rekenen externe rente (A-B)	0,3		3,2	2,8
d1. Rente over het eigen vermogen	0,9	+	0,9	0,9
d2. Rente over de voorzieningen	1,4	+	1,9	2,3
D. rente over eigen financieringsmiddelen	2,3	=	2,8	3,2
De toegerekende rente (1,75%)	5,2	+	5,4	6,3
Aan de taakvelden toe te rekenen rente (C+D)	2,6	-	6,0	6,0
Renteresultaat taakveld Treasury	2,6	=	-/- 0,6	0,3

Financiering

Hieronder staat een overzicht van hoe onze financiën er op dit moment uitzien.

- Gedurende 2024 hadden we een tijdelijk positief saldo op onze schatkistrekening. Dit resulteerde in een renteontvangst van € 260.000 in 2024.
- Om de korte kasgeldleningen af te lossen en te profiteren van een lagere rente op langlopende leningen, is op 9 juli 2024 een aantal nieuwe langlopende leningen (langer dan 1 jaar) afgesloten van in totaal € 50 miljoen (op basis van het collegebesluit op 18 juni). De nieuwe leningen, van ieder € 10 miljoen, zijn marktconform afgesloten met een gemiddelde looptijd van 12,6 jaar tegen een gemiddeld rentepercentage van 3,16%.
- Juist door het afsluiten van langlopende leningen is voldaan aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Risicobeheersing

Kasgeldlimiet, schatkistbankieren en renterisiconorm

Voor de korte financiering (tot één jaar) geldt als norm de kasgeldlimiet. Dit is een maximum van 8,5% van de jaarbegroting. Voor 2024 kwam dit neer op een bedrag van maximaal € 37,4 miljoen dat kort geleend kan worden. De gemeente is niet het gehele jaar binnen deze kaders gebleven. Zij was zich hiervan wel bewust en trok daarom lang geld aan, zodat we in juli weer onder de limiet kwamen. Daarnaast zijn we ook bezig geweest onze liquiditeitsplanning verder uit te werken, zodat we een plan kunnen opstellen voor het mogelijk aantrekken van lang geld in 2025.

De renterisiconorm voor 2024 bedroeg 20% van het begrotingstotaal, per saldo € 88,0 miljoen. Het renterisico is de som van leningen met renteherziening en aflossingen. Deze norm zorgt voor spreiding in de looptijden van de leningenportefeuille. Daardoor zijn de gemeentefinanciën niet overmatig afhankelijk van het renteniveau in één bepaald jaar. In 2024 zijn er vijf nieuwe leningen aangetrokken van ieder € 10 miljoen, met een looptijd van respectievelijk 5, 7, 10, 11 en 30 jaar. De rentebetalingen zijn jaarlijks. Door deze spreiding in de leningen blijven we ruim binnen de renterisiconorm. Door de looptijd van de afgesloten leningen voor een langere periode vast te zetten, hebben we de komende jaren meer zekerheid in de rentekosten.

Leningenoverzicht

De verstrekte leningen die hieronder zijn gepresenteerd maken deel uit van het saldo van de financiële vaste activa op de balans. In de tabel zijn alleen de leningen opgenomen waarover een mogelijk renterisico wordt gelopen.

Tabel 3.4.2 - Leningen uitgeleend geld (UG)

Bedragen x € 1.000.000

Omschrijving	Programma-rekening 2023	Programma-begroting 2024	Programma-rekening 2024
Woningcorporaties met garantie WSW	5	4	4
Woningcorporaties zonder garantie WSW	29	29	27
Overige toegestane instellingen volgens Treasurystatuut	8	8	7
Ambtenarenhypotheken met hypothecaire zekerheid	1	1	1
Totaal verstrekte geldleningen (stand per 31 december)	43	42	39
Waarvoor:			
- reguliere aflossingen	2	3	3
- vervroegde aflossingen	1	0	1
- bedrag waarover rente wordt herzien	0	0	0

In 2024 zijn alle verplichtingen aan de gemeente voldaan. Iedere uitgezette lening wordt gemonitord op het risico van oninbaarheid. Hierin zijn geen bijzondere risico's onderkend.

Tabel 3.4.3 - Leningen opgenomen geld (OG)

Bedragen x € 1.000.000

Omschrijving	Programma-rekening 2023	Programma-begroting 2024	Programma-rekening 2024
Stand per 1 januari	154	146	146
Nieuwe leningen	30	50	50
Reguliere aflossingen	-37	-38	-39
Vervroegde (extra) aflossingen	-1	0	0
Stand per 31 december	146	158	157
Bedrag waarover rente wordt herzien	0	0	0

Gedurende het jaar zijn de liquide middelen afgenomen en in de eerste helft van 2024 is vervolgens een grote financieringsbehoefte ontstaan. Deze behoefte is ingevuld door het afsluiten van € 50 miljoen aan langlopende leningen in juli 2024. De komende jaren verwachten we nog meer grote uitgaven, zoals onder andere de parkeergarage bij het NS-station Ede-Wageningen.

3.5 Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen op het gebied van de bedrijfsvoering toegelicht.

De middelen voor de bedrijfsvoering vallen onder de productgroep Algemene middelen van Programma 8. De resultaten van de bedrijfsvoering worden afgewikkeld via de bedrijfsvoeringsreserves. In deze paragraaf gaan we dieper in op de ontwikkelingen en het beleid.

Kaderstelling

Het wettelijke kader voor deze paragraaf is te vinden in artikel 212 van de Gemeentewet. Op basis hiervan is in Ede de [Financiële Beheersverordening](#) opgesteld.

Rechtmatigheid

Het college moet verantwoording afleggen in de jaarrekening dat de financiële beheerhandelingen conform wet- en regelgeving zijn gedaan. Oftewel dat deze rechtmatig zijn geweest. Zij doet dat in de vorm van een rechtmatigheidsverantwoording, middels een wettelijk voorgeschreven model. In deze verantwoording geeft het college aan of er rechtmatigheidsfouten zijn gemaakt, of er rechtsmatigheidsonduidelijkheden zijn en de totaalbedragen hiervan.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders geeft aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de bepalingen vermeld in de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV. De hieruit voortvloeiende te toetsen voorwaarden zijn opgenomen in het "Normen en toetsingskader 2024" vastgesteld door de auditcommissie (via mandaat van de gemeenteraad).

In de "Financiële beheersverordening 2023 gemeente Ede" zijn twee belangrijke grenzen opgenomen die gebruikt worden voor de rapportering van onrechtmatigheden.

1. *Rapportagegrens*: Dit is de grens waarboven onrechtmatigheden moeten worden toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Deze afweging wordt gedaan per onrechtmatigheid. De rapportagegrens is vastgesteld op € 250.000.
2. *Verantwoordingsgrens*: Dit is de grens voor de conclusie in de rechtmatigheidsverantwoording. Als het totaal aan onrechtmatigheden deze grens overschrijdt, moeten alle geconstateerde onrechtmatigheden worden opgenomen in deze verantwoording, ongeacht hun omvang. Deze grens is vastgesteld op 1% van de totale lasten (inclusief reservemutaties). Voor boekjaar 2024 heeft deze verantwoordingsgrens een omvang van € 5.600.000.

Rechtmatigheid en oordeel accountant

De accountant gaf in de oude situatie een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening. In de nieuwe situatie geeft de accountant geen direct oordeel meer over de rechtmatigheid. De accountant geeft een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening inclusief de door het college opgestelde rechtmatigheidsverantwoording. De accountant stelt voor dit oordeel onder andere vast dat:

- de juiste interne controles zijn uitgevoerd;
- de juiste conclusie zijn getrokken bij deze werkzaamheden;
- de conclusies uit deze werkzaamheden juist in de verantwoording zijn opgenomen.

De accountant geeft nog wel een oordeel over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties die betrekking hebben op specifieke uitkeringen (SPUK). Over deze specifieke uitkeringen legt de gemeente verantwoording af in de Sisa-bijlage bij de jaarrekening. Rechtmatigheidsfouten ten aanzien van specifieke uitkeringen worden zowel in het oordeel van de accountant als in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

Toelichting "acceptabele onrechtmatigheden"

In de rechtmatigheidsverantwoording wordt een onderscheid gemaakt tussen onrechtmatigheden en acceptabele onrechtmatigheden. Acceptabele onrechtmatigheden betreffen overschrijdingen van de begrote lasten en vastgestelde investeringskredieten die wel in lijn zijn met vastgelegde afspraken met de raad. Hiermee wordt formeel het budgetrecht van de raad overschreden, maar krijgen deze overschrijdingen het label "acceptabel". Nadere toelichting over wanneer een overschrijding het label "acceptabel" krijgt is hieronder opgenomen onder "begrotingsrechtmatigheid". In de overall bevinding in de rechtmatigheidsverantwoording wordt het totaal aan onrechtmatigheden inclusief acceptabel aangehouden

(bruto onrechtmatigheid). Eveneens wordt de omvang van de onrechtmatigheden exclusief acceptabele onrechtmatigheden gepresenteerd (netto onrechtmatigheid).

Conclusie Rechtmatigheid 2024

In de rechtmatigheidsverantwoording (hoofdstuk 4.4) is de voorgeschreven bewoording van de conclusie rechtmatigheid opgenomen. Deze conclusie luidt: “Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen hoger zijn dan de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens”.

Overzicht geconstateerde fouten en onduidelijkheden

Europese Aanbestedingen

In het proces Europese aanbestedingen is voor € 4.169.000 aan onrechtmatigheden geconstateerd. Deze bestaan voor € 2.685.000 aan bevindingen voorgaande jaren (1) en voor € 1.484.000 aan nieuwe bevindingen (2). Bevindingen voorgaande jaren betreft lasten uit opdrachten die in controle op voorgaande jaren als onrechtmatig zijn aangemerkt.

Onrechtmatigheden uit aanbestedingen lopen vaak meerdere jaren door, Doordat een nieuwe aanbestedingsprocedure lang kan duren en overeenkomsten niet altijd (juridisch) zomaar opgezegd kunnen worden. De omvang van de onrechtmatigheid betreft de lasten uit hoofde van onrechtmatig aanbestede overeenkomsten in het betreffende boekjaar (2024).

Bevindingen voorgaande jaren (1)

De bevindingen voorgaande jaren bestaan uit een opdracht opvang ontheemden Oekraïne (€ 1.727.000) en ICT opdrachten (€ 958.000) betreffende onrechtmatige verlengingen dan wel onterecht niet Europees aanbesteed.

Oorzaak

Door de complexiteit van de contracten en verwevenheid van ICT in de dienstverlening zijn de ICT contracten onverhoopt onjuist aanbesteed. De, vorig jaar als onrechtmatig aangemerkte, overkoepelende opdracht van opvang ontheemden Oekraïne loopt nog door in 2024.

Verbeterpunten om deze fouten in de toekomst te voorkomen

Ten aanzien van de bevindingen voorgaande jaren zijn reeds verbeterpunten ingezet. Enkele (delen) van deze opdrachten zijn opnieuw aanbesteed wat ook zichtbaar is in een dalend bedrag aan fouten op deze contracten. Verbetering is tevens onderdeel van het integrale ontwikkelplan dat op dit moment voor de afdeling wordt opgesteld. In dit ontwikkelplan wordt onder andere de rol van de contractmanager verder uitgewerkt.

Nieuwe bevindingen (2)

De nieuwe bevindingen betreft voornamelijk onrechtmatige verlenging van een raamovereenkomst verlichting openbare ruimtes (€ 465.000) en een opdracht huisartsenzorg voor ontheemden (€ 524.000).

Oorzaak

Deze opdrachten zijn door de contractmanager verlengd, zonder dat hier mogelijkheden toe waren binnen de overeenkomst.

Verbeterpunten om deze fouten in de toekomst te voorkomen

Doorontwikkeling van de rol van de contractmanager (onder andere bij het verlengen van contracten).

Begrotingsonrechtmatigheden

In de realisatie op baten en lasten (en investeringskredieten) zijn overschrijdingen van de lasten en investeringskredieten geconstateerd. Deze overschrijdingen worden in de rechtmatigheidsverantwoording

altijd aangemerkt als onrechtmatig. Deze overschrijdingen kunnen echter wel aangemerkt worden als acceptabel onrechtmatig. De overschrijdingen van de lasten en investeringskredieten zijn in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen als acceptabel als is voldaan aan onderstaande bepalingen uit de financiële beheersverordening:

1. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
2. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
3. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

In totaal is er een overschrijding van de begrote lasten van € 10.308.000 geconstateerd, waarvan € 10.033.000 acceptabel is conform bestaande. Aanvullend is er sprake van een overschrijding van € 213.000 op investeringskredieten, wat bestaat uit meerdere kleine overschrijdingen van per balansdatum afgeronde kredieten.

De overschrijdingen van de lasten (en de toedracht hiervan) zijn toegelicht in het onderdeel 'Wat heeft het gekost?' van de programmaverantwoording (hoofdstuk 1) en in de analyse van de verschillen tussen actuele begroting en realisatie in de jaarrekening (hoofdstuk 4.2.2). De overschrijding van investeringskredieten betreffen diverse kleine overschrijdingen van in 2024 afgeronde kredieten. Overschrijdingen van investeringskredieten zijn weergegeven in bijlage 7a restantkredieten.

Misbruik en Oneigenlijk gebruik

Ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) is er binnen de gemeente een overkoepelend M&O beleid, waarna de uitgangspunten hierin per domein of afdeling zijn uitgewerkt en periodiek worden geactualiseerd. Wij merken hierbij op dat dit overkoepelende M&O beleid geactualiseerd moet worden. In de planning is opgenomen in 2025 een geüpdatet overkoepelend M&O beleid op te stellen.

In de kadernota rechtmatigheid is opgenomen dat daadwerkelijk geconstateerd misbruik en oneigenlijk gebruik opgenomen moet worden in de rechtmatigheidsverantwoording. Hierbij wordt vaak (onder andere) verwezen naar onterecht uitgekeerde uitkeringen sociaal domein. In ons integraal beleidskader toezicht en handhaving sociaal domein 2024-2027 is niet opgenomen dat wij, bij constatering onjuist aangeleverde informatie, vaststellen of hier sprake is van opzet. Zodoende hangen wij hier expliciet niet het label misbruik aan. De totale omvang van nog terug te vorderen uitkeringen naar aanleiding van onjuist verstrekte informatie is lager dan de rapporteringsgrens.

In 2024 zijn geen gevallen van geconstateerd misbruik of oneigenlijk gebruik.

Ontwikkelingen (interne en externe)

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt wordt steeds complexer en uitdagender, vooral bij het invullen van moeilijk vervulbare functies. Binnen onze organisatie zien we dat de krapte sterk verschilt per vacature. Waar sommige functies relatief eenvoudig worden ingevuld, blijft het voor andere functies steeds moeilijker geschikte kandidaten te vinden. Dit vraagt om een gerichte wervingsaanpak die per vacature wordt afgestemd op de specifieke behoeften. Hoewel de arbeidsmarkt krapte landelijk gezien licht is afgenomen, blijft de noodzaak voor een flexibele en strategische benadering groot.

Om hierin te voorzien, ontwikkelen we onze arbeidsmarktcommunicatie verder. We hebben specifieke doelgroepen gedefinieerd en zetten gerichte, persoonlijke marketingacties in. Voor vacatures met een hoge krapte wordt steeds meer marketingexpertise toegepast. Het recruitmentteam heeft hiervoor geïnvesteerd in een gespecialiseerde cursus, waardoor de benodigde kennis nu in huis is en maatwerk geleverd kan worden. Behoud van medewerkers blijft eveneens een belangrijk aandachtspunt. Ons introductieprogramma is verder doorontwikkeld en we voeren exitinterviews met alle vertrekkende medewerkers. Dit heeft geleid tot een

hogere respons en betere inzichten, waarmee we gerichte acties kunnen ondernemen om medewerkers te behouden.

Ook de samenwerking binnen de interne arbeidsmarkt van de Regio Food Valley is verstevigd. Zo bereiden we een gezamenlijk traineeship voor en nemen we regionaal deel aan traineeships en campusrecruitmentactiviteiten. Hiermee vergroten we de zichtbaarheid van onze organisatie op scholen in de regio en versterken we onze positie op de arbeidsmarkt.

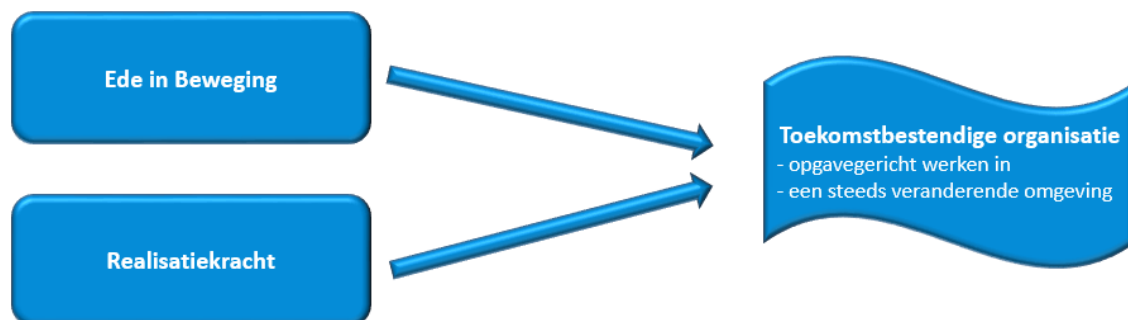
Organisatieontwikkeling in Ede

Ede heeft een ambtelijke organisatie waar we trots op zijn. Onze betrokken en loyale medewerkers zetten zich dagelijks in voor de dienstverlening aan burgers, ondernemers en instellingen, en voor het realiseren van de ambities van de samenleving en het bestuur. Tegelijkertijd is er een noodzaak tot ontwikkeling, zodat medewerkers effectief kunnen blijven handelen in de steeds veranderende omstandigheden.

Met organisatieontwikkeling werken we aan een toekomstbestendige organisatie die is toegerust om de huidige en toekomstige vraagstukken van Ede aan te pakken. De ambities van Ede, de schaa sprong en haar regionale centrumrol vragen om een verandering in het denken en handelen van de ambtenaren en de manier waarop zij samenwerken: in processen, samenwerking, organiseren en sturing.

Aanpak van organisatieontwikkeling

Met het programma "Ede in Beweging" geeft de directie richting aan de verandering, creëert bewustwording en werkt interventies uit om de benodigde verandering in houding en gedrag te bewerkstelligen. Het project "Realisatiekracht" richt zich op het versterken van de formatie en het aanpassen van werkprocessen en organisatie-inrichting aan de omvang en vraagstukken van de huidige organisatie.

Werkwijze voor een toekomstbestendige organisatie

De organisatieontwikkeling in Ede is ontwikkelgericht vormgegeven. Vanuit duidelijke doelen en een heldere koers worden oplossingen geformuleerd voor knelpunten uit de dagelijkse praktijk². In de voorgaande jaren zijn leidende principes voor een toekomstbestendige organisatie geformuleerd. In 2024 en 2025 worden deze principes vertaald naar sturing, inrichting en medewerkersontwikkeling in ontwikkelplannen van de verschillende organisatieonderdelen. In 2024 zijn de volgende resultaten behaald:

Prioritering en richten

- Visie Sociaal Domein vastgesteld door de Gemeenteraad.
- Operationalisering van opgavesturing voor de opgaven Vitaal en gezond, Leefbare wijken en dorpen, Landelijk Gebied, Passend Wonen voor Iedereen, Klimaat en Energie.

Inrichting en sturing

- Herinrichting Ruimtelijk Domein.
- Hoofdstructuur inrichting Sociaal Domein vastgesteld.

---

² In plaats van een blauwdruk-aanpak waarbij op afstand van de praktijk een oplossing wordt bedacht en vervolgens geïmplementeerd.

- Ontwikkeling Bedrijfsvoeringsorganisatie, waaronder de hoofdstructuur inrichting I-keten.

Medewerkers- en leiderschapsontwikkeling

Een belangrijk onderdeel van de ontwikkelplannen is medewerkersontwikkeling. Strategische Personeelsplanning (SPP) vormt de basis voor deze ontwikkeling. SPP geeft inzicht in welke acties nodig zijn om medewerkers "job fit" en toekomstbestendig te houden of te ontwikkelen. Medewerkers maken samen met hun leidinggevende de vertaling van werk naar persoonlijke ontwikkeling, met nadruk op leren in het dagelijks werk: leren door te doen. Op organisatieniveau dragen de volgende activiteiten hieraan bij:

- Vernieuwing leerprogramma "Groeï". In 2024 zijn trainingen ontwikkeld voor:
  - ✓ Bestuurlijke sensitiviteit
  - ✓ Ondersteunen van gedragsverandering in bij samenwerking in ketenprocessen
  - ✓ Leeraanbod om de samenwerking en uitwisseling tussen uitvoering en beleid te verbeteren.
  - ✓ Opdrachtgever- en opdrachtnemerschap professionaliseren.
- Medewerkers worden geholpen om veranderingen en ontwikkelingen concreet te maken, onder andere door storytelling (Polaroidverhalen) en afdelingsbijeenkomsten over organisatieontwikkeling.
- Zo'n 670 collega's namen deel aan de jaarlijkse inspiratiedag "Wij werken voor Ede", gericht op verbinden, ontmoeten en leren van elkaar.
- Leiderschapsontwikkeling helpt managers in het toepassen van verschillende (sturings)rollen en het ontwikkelen van medewerkers. Het leiderschapsprogramma is in 2024 geconcretiseerd in drie leerlijnen: collectief, managementteams (incl. directieteam) en individueel niveau.

Realisatiekracht

De Raad heeft in 2022 extra middelen beschikbaar gesteld om te investeren in de formatie van de Edese organisatie, oplopend tot structureel € 5 miljoen in 2026. Deze middelen zijn bedoeld om de basis op orde te brengen en de organisatie toekomstbestendig te maken. Hierbij geldt 2022 als peiljaar. Capaciteit die nodig is voor nieuwe ambities of intensiveringen als gevolg van het bestuursakkoord (= taakverandering/intensivering) of nieuwe wettelijke taken, wordt afgewogen bij de perspectiefnota en programmabegroting.

In 2022 lag de nadruk op het oplossen van urgente knelpunten, terwijl in 2023 de focus verschoof naar bredere ontwikkeling om de druk op de organisatie te verminderen. In 2024 zijn kaders voor organisatie-inrichting uitgewerkt in ontwikkelplannen, wat doorloopt in 2025.

Dit leidt tot betere sturing en prioritering, waardoor beleidsontwikkeling en uitvoering beter worden gericht. De organisatie en processen worden slimmer ingericht en aangepast aan de omvang en vraagstukken van Ede. Middelen vanuit Realisatiekracht zijn (incidenteel) ingezet om de benodigde capaciteit te bieden voor het uitwerken en uitvoeren van deze plannen.

In 2024 is concreet geworden op welke functies structurele versterking nodig is. Deze claims op middelen zijn eind 2024 integraal afgewogen en toegewezen. De budgetten worden toegevoegd aan de afdelingen. Monitoring op de inzet van middelen en het realiseren van doelen gebeurt via de interne Bedrijfsvoeringscyclus en het programma organisatieontwikkeling.

Inzet middelen realisatiekracht

- Capaciteit toegevoegd waar knelpunten waren in de uitvoering w.o.: openbare orde en veiligheid, publiekszaken, ICT, verkeer, sport en cultuur.
- Strategisch vermogen versterkt met 7 fte: opgavemanager, strategisch adviseurs, directiesecretaris).
- Versterking contractmanagement.
- Versterking financiële functies (incl. TOTA) met 9 fte.
- Versterking organisatie op informatie en processen.

- Functiehuis gemoderniseerd en inschalingen naar 100.000+ gemeente gebracht.
- Overige versterkingen.

In totaal is 40,37 fte toegevoegd per 2026. Hiermee is het bouwwerk van de organisatie geactualiseerd, gegeven de doelen van Realisatiekracht. Dat neemt niet weg dat de organisatie in beweging blijft. Er wordt doorgewerkt aan verdere verbetering, onder andere in het kader van de ombuigingen.

Beleid bedrijfsvoering en doelen 2024

Personeel

Formatie

Op peildatum 1 januari 2024 bedroeg de formatie 1.018,95 fte, de bezetting was 959,24 FTE (1.088 medewerkers).

Ultimo 31 december 2024 bedroeg de formatie 1.040,84 fte (begrote loonsom € 97.850.818) en de bezetting 1.009,75 fte (1.139 medewerkers).

De toename van formatie is budgettair gedekt door college- en raadsbesluiten. Een deel van de stijging vond plaats in het kader van realisatiekracht.

Ontwikkelingen inhuur in cijfers

Tabel 3.5.1 - Inhuur

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal	11.255	14.427	15.500	20.043	18.142

Inhuur wordt gedekt uit managementruimte of uit projecten/producten.

Van de totale inhuur wordt een groot deel (57%) veroorzaakt door de capaciteitsvraag in projecten, programma's en producten. Dit is een lichte toename ten opzichte van vorig jaar (54%)

Tabel 3.5.2

Omschrijving	Inclusief inhuur voor derden	Exclusief inhuur voor derden
Bedrag Inhuur	18,14 miljoen	16,65 miljoen
Inhuur % van de begrote Loonsom (Depla)	15,64%	14,54%
% van de werkelijke loonsom (Depla)	16,91%	15,74%

Ontwikkelingen inhuur in cijfers

Na een periode van stijgende inhuur in de periode 2020 t/m 2023 is er in 2024, ondanks de inflatie, een daling zichtbaar van bijna 10%. Dit is het resultaat van het actiever sturen op inhuurkrachten. Dit heeft ertoe geleid dat er kritisch is afgewogen of inhuur noodzakelijk was bv omdat het projecten met incidentele bekostiging betref. Daarnaast is er succesvol ingezet op het invullen van diverse functies die in het verleden door inhuurkrachten werden ingevuld.

Verzuim

In 2023 en 2024 hebben we in Ede stevig ingezet op het verhogen van de inzetbaarheid en het verlagen van het verzuim bij medewerkers. We zien daar nu de effecten van. Het doel voor 2024 was een verzuim van maximaal 5%. Dat doel is bereikt. Ede schaart zich daarmee onder de best presterende 100.000+ gemeenten.

Tabel 3.5.3

Jaar	0-7 dagen	8-42 dagen	43 - 365 dagen	> 365 dagen	Totaal
2024	0,6	0,5	2,2	1,4	4,7
2023	0,6	0,5	2,7	1,6	5,5
2022	0,9	0,8	3,3	1,7	6,7
2021	0,4	0,5	3,2	2,0	6,1
2020	0,6	0,7	2,3	0,8	4,4

Informatievoorziening

De interne i-Strategie 2025-2028, zoals bij de Programmarekening 2023 aangekondigd, is vastgesteld en geldt de komende jaren als leidraad voor het zo goed mogelijk ondersteunen van beleids- en uitvoeringsprocessen met informatie en ICT. Hierbij wordt ingespeeld op kansen, zoals kunstmatige intelligentie en cloud, maar ook met risico's op het gebied van informatieveiligheid, leveranciersafhankelijkheid en ondoordachte toepassing van technologie.

Er is gestart met een 'lerende organisatie' op het vlak van AI, waarbij binnen vastgestelde kaders de mogelijkheden van AI voor de organisatie worden verkend. Ede is aangesloten op het landelijk algoritmeregister. Eind 2024 is nieuwe AI-wetgeving van kracht geworden. Deze wordt gefaseerd ingevoerd.

Informatieveiligheid blijft een cruciaal onderwerp. Dreigingen door criminelen en naar aanleiding van geopolitieke ontwikkelingen blijven toenemen en Ede heeft het instrumentarium om kwetsbaarheden in software te detecteren uitgebreid. In ICT-projecten wordt altijd een beveiligingsadvies meegewogen. In 2024 is weer een oefening met de crisisorganisatie gedaan.

Rechtmatigheid, doelmatigheid en fraudebeheersing

Wet Politiegegevens (WPG)

Gemeenten zijn vanaf 2021 ingevolge de Wet politiegegevens (Wpg) verplicht om periodiek een privacy-audit uit te voeren op gegevensverwerkingen die onder deze wet vallen. Dat is onder meer het geval voor onze boa-, leerplicht- en sociaal rechercheurs-taken.

In 2024 is een aantal acties uitgezet waaronder scholing van de diverse boa's. Ook is de opdracht uitgezet voor de verplicht uit te voeren externe audit over 2023. Hieruit blijkt dat er nog fors werk aan de winkel is.

Auditing

Het eerste halfjaar is voornamelijk gebruikt om de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording te realiseren. De lange onduidelijkheid over de impact van het onderdeel "begrotingsrechtmatigheid" heeft veel tijd gekost, ook in dialoog met de raad. Dit heeft geleid tot een rechtmatigheidsverantwoording waar de accountant over het jaar 2023 heeft geoordeeld dat deze een getrouw beeld geeft. De ervaringen uit het implementatiejaar zijn verwerkt in het auditplan 2024.

Verder is een bijdrage geleverd in het aanbestedingstraject voor een nieuwe accountant. Eind 2024 is dit traject afgerond en heeft gunning plaatsgehad.

Doelmatigheidsonderzoeken

Het aantal eigen onderzoeken is gezien de beschikbare middelen beperkt gebleven tot een aantal interne onderzoeken. In 2024 zijn onderstaande onderzoeken uitgevoerd:

- Slagkracht uitvoering informatiebeveiliging en privacybeleid: Er is (extern) onderzoek gedaan naar de effectiviteit van-, en de rolverdeling in de I-keten ten aanzien van informatiebeveiliging en privacy. De bevindingen worden meegenomen in de doorontwikkeling van de I-keten. De raad wordt hierover geïnformeerd via de reguliere kanalen, waaronder de raadswerkgroep digitalisering.

- Financiële effecten maatregelen jeugdhulp: Er is extern onderzoek gedaan naar de financiële effecten van de genomen maatregelen ten aanzien van jeugdhulp. Dit onderzoek is afgerond en de resultaten hiervan zijn gedeeld met de raad.
- Onderzoek budgetruimte: In het kader van mogelijke ombuigingen is (extern) onderzoek gedaan naar beschikbare budgetruimte. Dit onderzoek is afgerond en de resultaten hiervan zijn gedeeld met de raad.

Preventie van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik

Voor fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik worden onderstaande definities gehanteerd:

- Fraude omvat een opzettelijke handeling door een of meer leden van het management, met governance belaste personen, werknemers of derden, waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding teneinde een onrechtmatig of onwettig voordeel te verkrijgen.
- Misbruik omvat het opzettelijk, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen of een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Bij misbruik is er geen sprake van samenwerking van derden met interne werknemers.
- Oneigenlijk gebruik omvat het verkrijgen van overheidsbijdrage of het betalen van een te laag bedrag aan heffingen door het aangaan van rechtshandelingen in overeenstemming met de bewoording van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan.

Het onderkennen en beheersen van frauderisico's is een continu proces. Jaarlijks updaten wij onze overkoepelende (fraude)risicoanalyse waarin alle onderkende frauderisico's zijn opgenomen. In deze risicoanalyse zijn tevens de beheersmaatregelen (bestaande uit preventieve en repressieve interne controles) opgenomen ten aanzien van de onderkende frauderisico's. Voor zover van toepassing zijn deze risico's in de in 2024 uitgevoerde interne auditwerkzaamheden meegenomen.

Vermoedens van fraude, al dan niet vanuit deze beheersmaatregelen, worden intern gemeld. Aanvullend op de risicoanalyse is er een gedragscode integriteit, een klokkenluidersregeling en een vertrouwenspersoon. Bewustwording c.q. integriteit is een belangrijk punt in de preventie van fraude. Middels dilemma trainingen is het thema integriteit actueel gehouden.

In 2024 zijn geen gevallen van fraude, misbruik of oneigenlijk gebruik geconstateerd. In de paragraaf bedrijfsvoering, bij het onderdeel rechtmatigheid is nadere toelichting over misbruik en oneigenlijk gebruik opgenomen.

Dienstverlening

In het derde kwartaal van 2024 is het Rekenkameronderzoek Dienstverlening opgeleverd. De aanbevelingen nemen wij mee in het nieuwe (uitvoerings)programma dienstverlening.

In het vierde kwartaal is een informatieve sessie met de raad georganiseerd om hiervoor ook input vanuit de raad op te halen. In aanloop naar de uitkomsten van het Rekenkameronderzoek zijn nieuwe uitgangspunten voor dienstverlening vastgesteld, deze worden met het nieuwe uitvoeringsprogramma in 2025 gedeeld met de raad.

Intussen zijn op verschillende plekken in de organisatie procesverbeteringen doorgevoerd, wordt er een klantreis op klantgeleiding uitgevoerd en gewerkt aan het (uitvoerings)programma door twee kwartiermakers. De vervanging van de formulieren-applicatie is gestart, in lijn met de opgeleverde doelarchitectuur dienstverlening.

Overhead

Tabel 3.5.4 - Overhead

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting	Realisatie	Verschil
Totaal geraamde overhead	49.549	42.432	7.117
Doorbelasting aan Grondexploitaties en Investeringswerken	-3.398	-3.937	539
Netto overhead	46.151	38.495	7.656

Tabel 3.5.5 - Kosten bedrijfsvoering

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting	Realisatie	Verschil
Loonkosten	97.851	89.114	8.737
Automatiseringskosten	9.021	5.548	3.473
Huisvestingskosten	6.456	5.615	814

Het verschil in loonkosten wordt veroorzaakt door het grote aantal vacatures en de langere werving- en selectieprocedures als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt. Per saldo sluiten de personele apparaatskosten met een voordelig saldo van € 1,4 miljoen (1,4% van de loonsom). Dit voordeel wordt gestort in de P-reserve.

De voordelen die zichtbaar zijn bij automatisering en huisvesting worden met name veroorzaakt door temporisering. Dit was noodzakelijk omdat de capaciteit in 2024 nog niet op orde was.

Temporisering in de automatisering betroffen met name de projecten Business Continuity Management en Edese Nieuwe Werkplek. Het voordeel wordt gestort in de ICT-reserve.

Voor huisvesting zit de temporisering vooral in de onderhoudsprojecten en de voorbereidingen op de interne verhuizing. Het voordeel wordt gestort in de Huisvestingsreserve.

3.6 Openbaarheidsparagraaf

Inleiding

Beleidsvoornemens Wet open overheid (Woo)

De Woo is in mei 2022 in werking getreden met een implementatietijd tot en met 2026. In deze (wettelijk verplichte) paragraaf staan de beleidsvoornemens Woo opgenomen over de uitvoering van deze wet.

De implementatieperiode van de Woo beslaat de jaren 2022 - 2026 en wordt programmatisch opgepakt op de drie pijlers van de wet, te weten:

1. Passieve informatieplicht.
2. Actieve informatieplicht.
3. Informatiehuishouding op orde.

Kaderstelling

- [Wet open overheid](#).

Ontwikkelingen

Passieve informatieplicht

In 2024 zijn opnieuw meer Woo-verzoeken ontvangen dan het jaar ervoor. Wij gingen uit van gemiddeld zes verzoeken per maand en zijn uitgekomen op gemiddeld zeven verzoeken per maand. De trend dat het aantal verzoeken stijgt is doorgezet. Naast een stijging van het aantal verzoeken, zien wij een toename in de complexiteit en omvang van de verzoeken, waarbij regelmatig over tijdvakken van vele jaren alle documenten, mails en appverkeer wordt opgevraagd. Daarnaast neemt ook het aantal bezwaarprocedures naar aanleiding

van Woo-besluiten toe. Het gevolg van deze ontwikkelingen is dat Woo-verzoeken vaker te laat worden afgehandeld.

Actieve informatieplicht

Ons beleidsvoornemen is om conform de Woo tot actieve openbaarmaking te komen van de in de wet benoemde categorieën in minimaal het tempo dat de rijksoverheid hiervoor stelt.

In 2024 heeft de rijksoverheid bij KB bepaald dat op 1 november 2024 minimaal de categorieën Wet- en regelgeving en Organisatiegegevens en bereikbaarheid gegevens openbaar gemaakt moeten zijn. Hieraan hebben wij voldaan.

In 2024 is de landelijke en Edese verwijsindex gerealiseerd. Daarnaast is eind 2024 een platform voor publicatie van afgehandelde Woo verzoeken technisch gereedgekomen. Alle vanaf 1 januari 2025 af te handelden Woo-verzoeken worden daarop actief openbaar gemaakt.

Informatiehuishouding op orde

In 2024 is naast de hierboven omschreven realisatie van verwijsindex en publicatieplatform het volgende bereikt:

- Aan de organisatie is anonimiseringssoftware beschikbaar gesteld;
- Achter de schermen is gewerkt aan het verder vullen van het E-depot;
- De nulmetingen in de organisatie op informatiebeheer zijn afgerond;
- Informatiebeheerbeleid als werkkader voor de organisatie is in ontwikkeling.

3.7 Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente Ede heeft een actief netwerk van beleids- en uitvoeringsorganisaties. Bij een deel van die organisaties is de gemeente ook bestuurlijk en financieel betrokken. In dat geval is er sprake van een 'verbonden partij'. Het inzetten van verbonden partijen kan een bijdrage leveren aan het realiseren van het bestuursakkoord, maar deelnemen in een verbonden partij brengt ook risico's met zich mee. In deze paragraaf wordt ingegaan op de visie op en de beleidsvoornemens omtrent de verbonden partijen. Wanneer sprake is van uitsluitend een financieel of bestuurlijk belang, valt dit niet onder de definitie van verbonden partij en zijn eventuele risico's betrokken bij de paragraaf weerstandsvermogen.

Kaderstelling

- [Notitie verbonden partijen \(commissie BBV\)](#)
- [Handreiking Netwerkrelaties Gemeente Ede 2016](#)

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden	
Openbaar belang	Goede en tijdige brandweerzorg. Uitvoering geven aan de Wet publieke gezondheid (inclusief jeugdgezondheidszorg), dit voor zover het aan de gemeente opgedragen taken betreft. VGGM levert een bijdrage aan het behalen van de gemeentelijke doelstellingen op programma 2 voor de gezondheidszorg en programma 6 voor de brandweerzorg.
Financieel belang	Ede betaalt in 2024 € 14,8 miljoen als inwonersbijdrage (17,8 % van de inbreng van gemeenten). De gemeente is aansprakelijk voor een nader te bepalen aandeel in het liquidatieplan voor het geval de gemeenschappelijke regeling wordt opgeheven, failliet zou gaan of haar verplichtingen niet nakomt.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur van de VGGM wordt de gemeente Ede

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden

	vertegenwoordigd door burgemeester Verhulst en wethouder Van der Beek. De besluiten worden genomen met meerderheid van stemmen (één stem per gemeente, totaal 15 gemeenten). Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag. Besluiten betreffende de (meerjaren-) begroting en de jaarrekening, alsmede de aan de begrotingen ten grondslag liggende (meerjaren-) beleidsplannen worden genomen op basis van gewogen stemrecht, waarbij elke gemeente voor iedere 20.000 inwoners of gedeelte daarvan één stem heeft (Ede heeft 14% van het totaal aantal stemmen).		
Financiële gegevens		01-01-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 9.309.000	n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 48.887.000	n.n.b.
	Resultaat 2024	€ 0	
Risico's	De risico's zijn beperkt en liggen voor een belangrijk deel op het terrein van bedrijfsvoering. Daar waar ook de komende jaren in geïnvesteerd gaat worden bij de VGGM. Tegelijkertijd ligt er in opdracht van het bestuur ook een bezuinigingsopgave bij de VGGM om zodoende de gemeentelijk bijdragen naar beneden te kunnen bijstellen. Dit in het kader van het naderende ravijnjaar.		

Omgevingsdienst de Vallei

	De Omgevingsdienst de Vallei (OddV) is een uitvoeringsdienst, opgericht op 1 april 2013 met vijf partnergemeenten. Gelderland heeft zes omgevingsdiensten die samenwerken in het Gelders Stelsel. De OddV draagt in hoge mate bij aan de strategische doelen van de gemeente Ede, namelijk het waarborgen van een veilige en leefbare fysieke leefomgeving.		
Openbaar belang	Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht met als doel een veilige en leefbare fysieke leefomgeving te kunnen waarborgen. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de verschillende omgevingsdiensten in Gelderland (Gelders Stelsel).		
Financieel belang	Bijdrage Ede over 2024 betreft € 6.879.807.		
Bestuurlijk belang	Wethouder Versteeg vertegenwoordigt de gemeente Ede in het algemeen en dagelijks bestuur van de OddV.		
Financiële gegevens		01-01-2024	31-12-2024*
	Eigen vermogen	€ 506.000	n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 2.812.000	n.n.b.
	Resultaat 2023	n.n.b.	
Risico's	Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB) in werking getreden. Beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel en de hoogte van de tarieven voor inhuur blijven aandachtspunten voor de OddV.		

* Financiële gegevens gebaseerd op het laatst vastgestelde Jaarverslag 2023. Inschatting voor vreemd vermogen niet mogelijk, omdat deze voornamelijk bestaan uit kortlopende verplichtingen. De hoogte van deze verplichtingen was ten tijde van opstelling Programmarekening 2024 nog niet bekend

Regio Foodvalley

De gemeenschappelijke regeling Regio Foodvalley is een samenwerkingsverband van acht gemeenten. De regio concentreert zich op de thema's landbouw, voedsel, energie, economie, ruimte, wonen en mobiliteit. De strategische hoofdpogaven van de regio zijn geformuleerd in de Strategische Agenda 2020-2025. In 2024 is gewerkt volgens de vastgestelde begroting 2024-2027 en strategische agenda zoals door de raad vastgesteld. Ook is in 2024 een proces met de gemeenteraden doorlopen om te komen tot een nieuwe strategische agenda 2026-2030, aangezien de huidige strategische agenda afloopt in 2025.

Regio Foodvalley			
Openbaar belang	De Regio Foodvalley is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen. De gemeenschappelijke regeling heeft als doel om de Foodvalley regio een topregio te maken op het gebied van kennis, ontwikkeling en innovatie in de agro-foodsector door versterking van het vestigingsklimaat en de kwaliteit van de omgeving. De Regio Foodvalley werkt samen met ondernemers en onderwijs/onderzoeksinstituten aan zeven thema's uit de Strategische Agenda 2020-2025. Regio Foodvalley levert een bijdrage aan het behalen van de beleidsdoelstellingen op programma 4 Economie en Mobiliteit en programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling.		
	De algemene bijdrage voor het regiokantoor over 2024 bedroeg voor Ede € 501.074. De bijdrage aan de strategische agenda bedroeg € 784.118. Daarnaast stortte Ede € 127.488 in het mobiliteitsfonds.		
	Burgemeester Verhulst is voorzitter en wethouder Versteeg is lid van het Algemeen Bestuur. Diverse wethouders nemen plaats in portefeuillehouders-overleggen.		
	Financiële gegevens (jaarrekening 2023)		
Financieel belang	01-01-2024		31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 4.104.428	n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 21.744.750	n.n.b.
Bestuurlijk belang	Resultaat 2024		
	n.n.b.		
Risico's	Regio Foodvalley heeft in haar kaderbrief 2026-2029 aangegeven voor enkele financiële uitdagingen te staan. De inzet is erop gericht om tot een structureel sluitende begroting te komen. Deze volgt uit de integrale afweging tussen ambities en beschikbare middelen voor de komende jaren.		

Regio de Vallei			
Openbaar belang	De Regio de Vallei is een gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen. Het doel van dit samenwerkingsverband is het huishoudelijk afval van de regiogemeenten op een zo milieuvriendelijke manier en tegen een zo laag mogelijk tarief verwerken. Regio de Vallei levert een bijdrage aan het behalen van de gemeenschappelijke doelstellingen op programma 5 voor Afvalstoffenverwijdering (duurzaamheid en milieu).		
	De bijdrage van de gemeente Ede aan de GR is op basis van het inwoneraantal en bedraagt in 2024 € 20.093.		
Financieel belang	Het algemeen bestuur bestaat uit vijf leden, elk lid heeft 1 stem. Besluiten worden genomen met volstrekte meerderheid van stemmen. Wethouder Versteeg vertegenwoordigt de gemeente Ede in het algemeen bestuur.		
Bestuurlijk belang			

Regio de Vallei			
Financiële gegevens		01-01-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 126.521	€ 117.336
	Vreemd vermogen	€ 1.341	€ 35.481
	Prognose resultaat 2024	€ 9.185	
	Risico's	We signaleren geen risico's die van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente Ede.	

* De opgenomen cijfers betreffen concept cijfers over 2024 (uit de concept jaarrekening).

BVO De Valleihopper			
Openbaar belang	De regeling is getroffen voor gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers (Ede, Barneveld, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen) in het kader van de uitvoering van hun bedrijfsvoeringstaken betreffende het Vraagafhankelijk vervoer en het OV-vangnet. Hiermee levert het een bijdrage aan de doelstellingen van programma 3 Individuele Ondersteuning.		
Financieel belang	De bijdrage voor de gemeente Ede bedroeg in 2024 € 108.834 Het gaat om de kosten van het beheerbureau. De verdeling van de totale kosten vindt plaats op basis van het aantal inwoners (peildatum 01-01-2021). Dit komt voor Ede neer op 32,5 % van het totaal van de deelnemende gemeenten.		
Bestuurlijk belang	Namens de gemeente Ede is wethouder De Pater lid van het bestuur. Besluitvorming vindt plaats bij meerderheid van stemmen. Elk bestuurslid heeft 1 stem met in totaal 8 bestuursleden.		
Financiële gegevens		01-01-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen		
	Vreemd vermogen	€ 1.023.000	€ 545.000
	Resultaat 2024		
Risico's	We signaleren geen risico's die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van Ede.		

Vennootschappen en coöperaties

ACV NV is een naamloze vennootschap met verschillende dochterondernemingen. De aandelen zijn in het bezit van de gemeenten Ede, Wageningen, Renkum, Veenendaal, Renswoude en (met ingang van 2024) Scherpenzeel. ACV Gemeenten BV voert de opdrachten van de deelnemende gemeenten uit (met name grondstoffenbeheer) en ACV Bedrijven BV verzorgt de commerciële activiteiten van de groep. Stichting Restore Kringloop met winkels in Ede en Veenendaal zamelt gebruikte goederen en materialen in en brengt deze - al dan niet opgeknapt - terug in het maatschappelijk verkeer. In totaal biedt ACV NV meer dan 600 arbeidsplaatsen. Dit betreffen medewerkers in loondienst, inhuurkrachten, vrijwilligers, detacheerden, stagiaires en leerplekken. Naast de focus op de kernactiviteit afval- en grondstoffeninzameling is er grote aandacht voor duurzaamheid (onder andere hergebruik) en maatschappelijk verantwoord ondernemen (Restore, Road2Work). ACV verzorgt ook diensten in het beheer van de openbare ruimte.

ACV NV	
Openbaar belang	Het gescheiden inzamelen van huishoudelijk afvalstromen en grondstoffen. Deze op een duurzame en economisch verantwoorde wijze hergebruiken of verwerken tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.
Financieel belang	Het ingebracht aandelenkapitaal bedraagt € 2.743.000. De geraamde omzet 2024 van de ACV NV ten behoeve van de gemeente bedraagt € 19,1 miljoen. De dienstverlening vanuit ACV levert een bijdrage aan onze doelen op programma 5

ACV NV			
	(verwerking afval- en grondstoffen) en programma 7 (beheer openbare ruimte).		
Bestuurlijk belang	De gemeente Ede bezit 47% van de aandelen. Wethouder Van der Beek vertegenwoordigt Ede bij de vergadering van aandeelhouders.		
Financiële gegevens		01-01-2024	31-12-2024
(jaarrekening 2023)	Eigen vermogen	€ 15.025.000	n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 20.074.000	n.n.b.
	Resultaat 2024	n.n.b.	
Risico's	Op basis van de planning en control verantwoording en weerstandscapaciteit van ACV signaleren we geen risico's die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van gemeente Ede.		

Werkkracht Ede BV		
Openbaar belang	Werkkracht Ede BV is per 1 januari 2018 opgericht voor de dienstverlening voor de brede doelgroep van de Participatiewet, inclusief Wsw-medewerkers. Werkkracht is een overheids-BV en spant zich in om iedereen, die behoort tot de brede doelgroep van de Participatiewet, mee te laten doen naar vermogen, bij voorkeur in een reguliere baan.	
Financieel belang	Gemeente Ede is enig aandeelhouder, het aandelenkapitaal bedraagt € 1. De jaarlijkse opdracht van Ede aan de vennootschap bedraagt € 16 miljoen.	
Bestuurlijk belang	Gemeente Ede is 100% aandeelhouder. Wethouder Van der Beek vertegenwoordigt Ede in de aandeelhoudersvergadering.	
Financiële gegevens		01-01-202431-12-2024
	Eigen vermogen	€ 1.522.324€ 2.023.422
	Vreemd vermogen	€ 1.931.116€ 2.101.929
	Resultaat 2024	€ 1.052.485
Risico's	We signaleren geen risico's die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van Ede. Werkkracht streeft als maatschappelijke onderneming na om de impact van de risico's te minimaliseren. Werkkracht heeft met een weerstandsratio van 0,83 (peildatum december 2024) voldoende ruimte om financiële tegenvallers op te vangen zodra deze zich voordoen.	

Bank Nederlandse Gemeenten			
Openbaar belang	BNG Bank is er voor het publieke domein en het publieke belang. De purpose van BNG Bank is: gedreven door maatschappelijke impact. Bij BNG Bank draait het niet om zoveel mogelijk winst, maar om maximale maatschappelijke impact. Dat is de drijfveer van BNG Bank.		
Financieel belang	€ 271.050 (108.420 aandelen x € 2,50).		
Bestuurlijk belang	De gemeente Ede heeft 0,2% van de aandelen.		
Financiële gegevens		01-01-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 4.721.000.000	n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 110.819.000.000	n.n.b.
	Resultaat 2024	n.n.b.	
	Risico's	Minimaal gezien het aandelenbelang van 0,2%.	

Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken (OMVV)			
Openbaar belang	Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V. is opgericht in 2019.		
	Samenwerkingsverband van tien Veluwe gemeenten en de provincie Gelderland voor het verbeteren van de kwaliteit van de vakantieparken en hiermee bij te dragen aan een sterkere positie van de Veluwe als toeristisch recreatieve bestemming. OMVV levert een bijdrage aan het behalen van de gemeentelijke doelstellingen op programma 5.		
Financieel belang	De provincie bezit de helft van de aandelen, de gemeenten gezamenlijk de andere helft. Bij oprichting zijn 45.000 aandelen geplaatst: elk aandeel is nominaal een euro waard. Op basis van de verdeelsleutel (aantal inwoners en aantal vakantieparken) bezit Ede 9% van de aandelen. Dit betekent op basis van de verdeelsleutel een vertegenwoordiging van € 4.049. De gemeente heeft de verplichting een eventueel negatief bedrijfsresultaat naar rato aan te vullen. De provincie heeft bij de start van de OMVV gezorgd voor een werkkapitaal (agioreserve) van respectievelijk € 3, 73 en € 4 miljoen (samen € 7.940.000) ² . De OMVV heeft in 2023 nog een kortlopende lening ter hoogte van € 68.688 aan Campingpark "De Koekamp B.V." verstrekt.		
Bestuurlijk belang	Wethouder Van der Beek vertegenwoordigt Ede in de vergadering van aandeelhouders.		
Financiële gegevens		01-01-2024*	31-12-2024*
	Eigen vermogen	€ 6.738.822	n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 15.846	n.n.b.
	Resultaat 2024	n.n.b.	
Risico's	De risico's voor de gemeente zijn: • Tekorten of overschotten bij concrete projecten komen terecht bij de risicodragende partijen. Dat zijn de partijen die mede investeren. Ze delen dus in winst of verlies. • Als bij verlies of eventuele opheffing van de ontwikkelingsmaatschappij sprake is van een tekort op het kapitaal van € 4 miljoen, moeten de aandeelhouders op grond van hun aandeel in de ontwikkelingsmaatschappij het tekort dekken.		

* Cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2023 OMVV.

Leisurelands B.V.			
Openbaar belang	Leisurelands B.V. is een onderneming die zich richt op duurzaam recreëren op en rondom recreatiegebieden in met name Oost-Nederland. Ruim 30 gemeenten zijn aandeelhouder van Leisurelands B.V., waaronder ook Ede.		
Financieel belang	Ede heeft 11% van de aandelen.		
Bestuurlijk belang	Wethouder De Pater vertegenwoordigt Ede in de aandeelhoudersvergadering.		
Financiële gegevens		01-01-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 81.273.230	n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 46.133.000	n.n.b.
	Resultaat 2024	n.n.b.	
	Risico's	Geen. Als gemeente Ede hebben wij geen enkele voorziening gelieerd aan Leisurelands B.V. op ons grondgebied. Destijds zat het belang in een eventuele komst van een recreatieplas en een aantal jaren hebben zij de recreatieve fietspaden in onderhoud gehad. Dit onderhoud is vervolgens weer overgedragen aan de betreffende gemeenten. De kans is klein dat er bij ontbinding van de BV	

Leisurelands B.V.

verplichtingen zijn die we nu niet kennen. Wij waren voornemens te onderzoeken in hoeverre verkoop van onze aandelen een optie zou kunnen zijn en het goede moment daarvoor. In Gelderland is nu echter een ambitieuze opgave geformuleerd voor nieuw te bouwen woningen waarvan een substantieel deel in de regio Foodvalley en dus ook de omgeving Ede wordt gerealiseerd. Dit zal leiden tot een toenemend aantal inwoners met toenemende voorzienings- en recreatiebehoefte. Leisurelands ziet, als de grootste aanbieder van openluchtrecreatie in Gelderland, voor zichzelf een rol in het aanbod van gratis dagrecreatie, sport, ontspanning, uitloopgebieden en evenementen in de regio. Tevens ziet zij voor zich een rol met de maatschappelijke vraagstukken als transitie van het platteland, energietransitie, biodiversiteit en waterberging en beheersing. Over in hoeverre dit voor Ede interessant is worden op dit moment verkenningsgesprekken gevoerd.

* Cijfers zijn ontleend aan jaarrekening 2023 Leisurelands.

Stichtingen en verenigingen

Stichting Parkeren Ede Centrum

Openbaar belang	Instandhouding/uitbreiding van parkeervoorzieningen in het centrum van Ede ten behoeve van de bereikbaarheid. Afstemming en overleg over ontwikkelingen en beleid met Q-park en eventueel andere aanbieders van parkeren.		
Financieel belang	De financiële bijdrage bedraagt € 2.900 per jaar. Dit is een belang van 50%. Het bestuur van de stichting heeft besloten de financiële bijdrage van € 2.900 per jaar op te schorten.		
Bestuurlijk belang	Wethouder De Pater vertegenwoordigt de gemeente Ede in het bestuur van Stichting Parkeren Ede Centrum.		
Financiële gegevens		01-01-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 26.000*	€ 26.000*
	Vreemd vermogen		
	Resultaat 2024	Geen, bijdrages zijn opgeschort.	
Risico's	Geen		

* Er wordt geen jaarrekening meer opgesteld vanwege het inactieve karakter van de stichting.

3.8 Grondbeleid

Inleiding

Gemeente Ede kent een historie waarin veel is ingezet op actief grondbeleid waarbij veel bouwgrond is geproduceerd voor de functies wonen en werken. De voorraad bouwgrond is de afgelopen jaren zeer sterk afgenomen door verkoop in de projecten. Hierdoor is de boekwaarde afgenomen en het risicoprofiel van de gemeentelijke grondportefeuille flink teruggedrongen. Op dit moment zien we dat een groot deel van de gemeentelijke grondexploitaties binnen nu en drie jaar tot voltooiing zal komen. Daarmee droogt ook de bouwproductie in hoog tempo op.

Tegelijkertijd wordt vanuit de woningbouwopgave en de Omgevingsvisie 2040 ingezet op een ambitieus woonprogramma van 11.000 tot 15.000 nieuwe woningen richting 2040. Dit betekent dat nieuwe en grote ontwikkelingen nodig zijn. Dit kan via gemeentelijke grondexploitaties, maar we kunnen ook kiezen om het aan de markt te laten middels facilitaire plannen. De komende jaren zullen veel afwegingen over nieuw te openen grondexploitaties en actieve of faciliterende inzet moeten worden genomen. Te denken valt aan besluiten over

Doesburgerbroek, de herijking van het Stationskwartier en Hoogbouw Ede Zuid. Het afwegingskader zoals dat is opgenomen in de Nota Maatschappelijk ondernemend Grondbeleid helpt ons daarbij.

Tegelijk zien we de complexiteit van gebiedsontwikkelingen en planvorming verder toenemen. Het compenseren van natuurwaarden, de eisen vanuit stikstofuitstoot, noodzaak tot goede mobiliteits- en parkeeroplossingen en net congestie zorgen voor grote (financiële) uitdagingen. Om deze de komende jaren het hoofd te bieden zal focus, intensieve samenwerking met provincie en weloverwogen besluitvorming nodig zijn, maar hebben we ook financiële steun nodig van het Rijk. De Ontwikkel- en Investeringsstrategie is het instrument waarmee we de inspanningen en afwegingen vorm willen geven. Het is tevens ook het verhaal naar buiten om cofinanciering te vinden op de noodzakelijke ambities.

Kaderstelling

- [Nota Maatschappelijk Ondernemend Grondbeleid](#)
- [Notitie Grondexploitatie BBV](#)
- [Omgevingswet](#)
- [Omgevingsvisie 2040](#)

Beleid

Grondbeleid is geen doel op zich, maar faciliteert de behoefte van particulieren en bedrijven om in Ede prettig en aantrekkelijk te wonen, te werken en te recreëren. De Omgevingsvisie Ede 2040 en het Bestuursakkoord geven richting aan de ambities met betrekking tot gebiedsontwikkelingen.

De gemeente hanteert een situationeel grondbeleid. De koers is gewijzigd: waarbij in het verleden, vanwege de omvang van het grondbedrijf, afbouw van de boekwaarde en risicobeheersing voorop stonden, is nu sprake van relatief bescheiden grondposities en vragen grote maatschappelijke opgaven om een actievere grondhouding. Een actiever grondbeleid is nodig om te kunnen om de ambities vanuit de omgevingsvisie te verwezenlijken. Daarbij zullen we de productie deels aan de markt overlaten, maar indien wenselijk oppakken vanuit gemeentelijke grondexploitaties om tot gewenste resultaten te komen.

Ontwikkelingen 2024

De vraag naar woningen en bedrijven blijft onveranderd groot. Dit leidt tot druk op de prijzen. Vooralsnog slagen we erin om de ambities vanuit de Omgevingsvisie 2040 te realiseren, maar naar de toekomst zien we dat moeite krijgen om nieuwe grondontwikkelingen tot realisatie te brengen. Ondanks dat de vraag naar woningen en bedrijventerreinen groot is verwachten we dat de komende jaren de productie zal dalen door de vele belemmeringen die de bouw kent.

Ontwikkelingen Nederland

Sinds juli 2024 hebben we een nieuw kabinet en een nieuwe minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Het beeld is dat de ambitieuze koers vanuit het vorige kabinet wordt voortgezet. Met het coalitieakkoord is een bedrag van € 5 miljard voor woningbouw voor de komende jaren beschikbaar gekomen om de woningbouw te stimuleren. Gezien alle belemmeringen die spelen rondom grondontwikkeling, is steun vanuit het Rijk hard nodig om tegemoet te komen aan het onrendabele karakter van toekomstige grondontwikkelingen.

Ontwikkelingen die projecten raken

Ondanks de grote urgentie voor de woningbouw en de aandacht vanuit Den Haag zijn er vele belemmeringen die ervoor zorgen dat de woningbouwproductie en de ontwikkeling van werklocaties minder hard gaan dan gewenst. Enkele ontwikkelingen waar we in de projecten tegen aanlopen zijn:

- *Natura 2000/Stikstof*
Door de ligging van Ede aan de rand van de Veluwe (Natura 2000 gebied) zorgt bijna iedere bouwactiviteit

voor een overschrijding van de drempelwaarde voor de uitstoot van stikstof. Rond de jaarwisseling heeft de rechter een uitspraak gedaan die bepaalt dat ook voor de projecten die afhankelijk zijn van interne saldering een WNB-vergunning noodzakelijk is. Daarnaast moeten herstelbesluiten genomen worden voor de projecten waar afgelopen vijf jaar interne saldering is ingezet. Het afgeven van WNB-vergunningen is een provinciale taak. Hier loopt de werkvoorraad enorm op, terwijl tegelijkertijd nog heel veel onduidelijkheden bestaan. Wat de gevolgen zijn voor de Edese projecten is op dit moment onduidelijk, ook kan (nog) geen inschatting worden gemaakt van benodigde maatregelen, de doorlooptijden en de uitkomsten.

- *Mitigatie en compensatie natuurwaarden*

De ligging van Ede aan de rand van de Veluwe geeft tegelijk ook een grote uitdaging in het compenseren van natuurwaarden. Ook op dit onderdeel bestaat vaak veel onduidelijkheid in de mate van compensatie en zijn we in uitvoering sterk afhankelijk van provincie Gelderland. Dit zorgt voor complexe planontwikkeling, met langere doorlooptijd en forse druk op financiën.

- *Netwerk congestie*

De congestie op het stroomnetwerk blijft ook een groot aandachtspunt. Noodzakelijke grootverbruik aansluitingen voor bedrijven worden niet verstrekt. Voor de lopende woningbouwprojecten krijgen we van de netwerkbeheerders te horen dat er voor de komende jaren nog ruimte lijkt te zijn, maar dat dit geen zekerheid is.

Uitgangspunten MPG

Eind 2024 heeft de raad de uitgangspunten voor de opstelling van het MPG 2025 vastgesteld. Deze uitgangspunten betreffen de programmering van de verkopen van bouwgrond voor woningen en bedrijven en de te hanteren parameters voor rente, kosten- en opbrengststijging. Tegelijk met de uitgangspunten is door de raad de nota Grondprijzen 2025 vastgesteld.

Aan de hand van de voortgang in de plannen, de geschetste ontwikkelingen en de vastgestelde grondprijzen en uitgangspunten zijn de grondexploitaties geactualiseerd. In het MPG 2025 vindt u een uitgebreide toelichting op onze portefeuille. In deze paragraaf vindt u een verantwoording op hoofdlijnen.

Resultaat grondbedrijf

Na een periode van hoge inflatie en daarmee gepaard gaande hogere rentes, lijkt de rust in de markt weer terug te keren. Dit zorgt voor stijging van de vraag naar bouwgrond en stijging van de vrij op naam prijzen. Dit is ook zichtbaar in de portefeuille van het grondbedrijf, waar de plannen zich redelijk voorspelbaar ontwikkelen momenteel.

Het resultaat van het Grondbedrijf over 2024 komt uit op € 6,57 miljoen positief. Dit resultaat wordt voor het overgrote deel veroorzaakt door:

- De tender van een woningbouwontwikkeling in Otterlo Weversteeg is ruim boven de begroting uitgekomen.
- Tussentijdse winstneming op Kernhem B West.
- Op BT de Klomp is een perceel geleverd in 2024, terwijl deze levering was gepland voor 2030. Hierdoor verbetert de boekwaarde, waardoor rentelasten afnemen. Daarnaast heeft het invloed op plankosten en beheer. Per saldo leidt dit tot resultaatverbetering.
- Het contracteren van een exploitatiebijdrage op De Klomp met een partij die zelf gaat realiseren.

Tabel 3.8.1

Bedragen x € 1

Specificatie resultaat Grondbedrijf 2024	Saldo
Afsluiten grondexploitaties	
Grondexploitatie Kraatsweg Ede	194.873
Grondexploitatie Harskamp - Smachtenburgerweg	421.400

Tabel 3.8.1

Bedragen x € 1

Specificatie resultaat Grondbedrijf 2024	Saldo
Actualisatie MPG 2025	
Voorziening Verliesgevende Grondexploitatie	4.934.920
Afronding afgesloten plannen	177.621
Tussentijdse winstneming	
Grondexploitatie Kernhem vlek B	1.067.000
Bruto resultaat grondexploitaties	6.795.814
Rechtstreeks ten laste van resultaat	-230.337
Netto resultaat grondbedrijf 2024	6.565.477

Verklaring tabel:

- *Afsluiten grondexploitaties:* Met de afsluiting van plannen kunnen voor de laatste nog uit te voeren werkzaamheden middelen worden gereserveerd. Nadat de laatste activiteiten hebben plaatsgevonden wordt een eventueel resterend budget of onvoorziene kosten met het resultaat verrekend. In 2024 zijn de positieve plannen Kraatsweg Ede en Harskamp - Smachtenburgerweg afgesloten.
- *Actualisatie MPG 2025; vrijval VVG:* Voor de ontwikkeling van de verliesgevende grondexploitaties wordt een voorziening aangehouden om de toekomstige tekorten te dekken. De actualisatie van de grondexploitaties laat een verbetering zien van de verwachte resultaten zodat € 4,93 miljoen vanuit de voorziening verliesgevende grondexploitaties vrij kan vallen in het resultaat. Verdere toelichting kunt u vinden in het MPG 2025.
- *Tussentijdse winstneming:* Voor de plannen met een positieve resultaatsverwachting moet tussentijds op basis van regelgeving winst worden afgerekend. Om het tussentijdse resultaat te bepalen wordt het percentage van de gerealiseerde kosten maal het percentage van de gerealiseerde opbrengst vermenigvuldigd met de verwachte winst. Hierbij wordt de winst gecorrigeerd met de bekende (gewogen) risico's. In 2024 werd tussentijds winst genomen in het plan Kernhem B (Ede).
- *Rechtstreeks ten laste van resultaat:* de kosten verbonden aan de exploitatie van materiële vaste activa (MVA) en de algemene kosten van het grondbedrijf worden direct ten laste van het resultaat gebracht. De materiële vaste activa betreffen de 'strategische' gronden die niet in ontwikkeling zijn.

Toekomstige resultaatsverwachting

De actualisatie van de grondexploitaties levert voor de lopende grondexploitaties een verwacht toekomstig resultaat op van € 47,4 miljoen (nadelig). Het betreft:

- Negatieve plannen € 51,4 miljoen (n)
- Positieve plannen € 4,0 miljoen (v).

Voor de negatieve plannen wordt het toekomstige resultaat gedekt door de voorziening Verliesgevende grondexploitaties. De verwachte winsten voor de positieve plannen worden jaarlijks aan de hand van (deel) realisatie genomen en in het resultaat van het grondbedrijf verwerkt.

In bovenstaande cijfers is geen rekening gehouden met de keuzes die de raad nog moet nemen voor:

- De ontwikkelrichting en programmatische keuzes voor het WFC in het kader van de herijking Stationsomgeving.
- Nog te openen grondexploitaties zoals bijvoorbeeld Doesburgerbroek, Veldbies en Noordplein.

Dekking voor deze toekomstige keuzen is gereserveerd in de Reserve Omgevingsvisie. Deze reserve dient om realisatie van de doelen uit de omgevingsvisie te kunnen borgen. Tegelijk worden de resultaten vanuit het grondbedrijf verrekend met de reserve, zodat meevallers kunnen worden ingezet richting de toekomst en tegenvallers kunnen worden opgevangen.

Doorwerking verwacht resultaat grondbedrijf in Reserve Omgevingsvisie

De actualisatie bij het MPG 2025 levert een bijstelling op van de mutaties op de Reserve Omgevingsvisie. Voor de komende jaren wordt een daling van de positieve resultaten en een onttrekking aan de reserve verwacht. Overigens laat onderstaande tabel enkel de verrekening met de resultaten uit het grondbedrijf zien, overige onttrekkingen zijn niet zichtbaar gemaakt.

Tabel 3.8.2

Bedragen x € 1.000

Ontwikkeling grondbedrijf	2025	2026	2027	2028	2029
Stand Reserve Omgevingsvisie per 1-1-2025	23.783	31.965	32.307	31.951	31.141
Resultaatsbestemming Programmarekening	5.427				
Afsluiting plannen per 31-12	3.831	1.580	790	336	336
Vaste afdrachten	-333	-333	-333	-333	-333
Exploitatiekosten MVA	-743	-905	-813	-813	-813
Stand 31 december	31.965	32.307	31.951	31.141	30.331

Risico's

In het inventariseren en beheersen van risico's onderscheiden we twee soorten risico's:

- *Conjuncturele risico's*: De effecten die de economie op de plannen heeft en andere ontwikkelingen die een algemene invloed hebben op planontwikkeling en uitvoering.
- *Projectgebonden risico's*: Risico's en kansen die in ieder individueel project kunnen worden aangewezen en onderbouwd.

We richten ons in het risicomanagement zowel op positieve risico's (kansen) als negatieve risico's. Voor de beheersing betekent dit dat gestuurd wordt op het vermijden van de negatieve risico's en het verzilveren van de positieve risico's.

De risico's van de grondexploitaties worden gedekt uit het weerstandsvermogen van de gemeente. Daarnaast kan een deel van de risico's worden gedekt binnen de toekomstige planresultaten. Een positief plan dekt haar eigen risico's totdat het verwachte planresultaat onder de nullijn zakt. De reservering van middelen in het gemeentelijke weerstandsvermogen voor mogelijke tegenvallers op positieve plannen is daarmee niet nodig.

Ontwikkeling risicoprofiel en simulatie

Het MPG 2025 bevat een actuele risicoanalyse van de plannen en de portefeuille. De ontwikkeling van het risicoprofiel is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 3.8.3

Bedragen x € 1.000

Samenvatting totale risico's		Risico's	
		Risico	Kansen
Projecten bedrijventerreinen			
	Projectgebonden risico's	14.443	1.911
	Conjuncturele risico's	65	81
Projecten woningbouw			
	Projectgebonden risico's	4.897	316
	Conjuncturele risico's	532	0
Totaal risico's MPG 2025		19.938	2.307
Risico grondbedrijf MPG 2024		17.400	4.522
Verschil MPG 2025 min MPG 2024		2.538	-2.214

De risico's zijn in omvang toegenomen en de kansen gedaald ten opzichte van het MPG van vorig jaar. De belangrijkste redenen hiervoor zijn:

- Toevoeging van het risico dat de exploitatiebijdrage op de grondexploitatie BTA-12 de Klomp niet wordt ontvangen omdat de ontwikkelaar niet of later gaat ontwikkelen door stikstof en/of netcongestie. De

overeenkomst inzake de exploitatiebijdrage leidt tot een verbetering van het resultaat van het project en een stijging van het risicoprofiel.

- Daarnaast zijn de voorbereidingskosten van de te openen grondexploitatie Doesburgerbroek (krediet Kernhem Noord) als risico opgenomen. Omdat deze zijn toegenomen wordt ook het risico groter.
- Tenslotte is een deel van de WBI-subsidie opgenomen in de grondexploitatie WFC. Dit deel van de WBI-subsidie is ingerekend omdat de sociale huurwoningen zijn gerealiseerd. Dit was nog als kans opgenomen in de risicoanalyses. Het inrekenen van de subsidie betekent dat de kans op verwezenlijking niet langer aanwezig is in de risicoanalyse.

Via een Monte Carlo-simulatie, waarbij gewerkt is met een zekerheidspercentage van 90%, is berekend dat een bedrag van € 13,7 miljoen benodigd is om de risico's op de grondexploitaties te kunnen afdekken. Een nadere onderbouwing van de risico's op de grondexploitaties is opgenomen in het MPG 2024 en bijbehorende vertrouwelijke Risicoanalyse Grondexploitaties 2024. Voor een verdere duiding van het weerstandsvermogen en de berekeningssystematiek wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

3.9 Grote projecten

Inleiding

Naast de verplichte paragrafen die in de financiële beheersverordening worden voorgeschreven, kan de gemeenteraad besluiten dat in de programmabegroting en -rekening ook niet verplichte paragrafen worden opgenomen. Een voorbeeld van een niet verplichte paragraaf is de paragraaf Grote projecten. In deze paragraaf wordt ingegaan op de stand van zaken van de nieuwe en de lopende meerjarige projecten met een financiële omvang van meer dan € 5 miljoen.

Veluwe Poort

Project Parklaan

Doel

De Parklaan is nodig voor een goede ontsluiting van de nieuwe ontwikkelingen op de Kazerneterreinen, de Spoorzone, World Food Center en het ENKA-terrein. De Parklaan biedt een oplossing voor verkeerskundige problemen aan de oostkant van Ede en is onderdeel van de KennisAs Ede-Wageningen.

Stand van zaken

De aanleg van de Parklaan doorliep een lang proces (ontwerp, bestemmingplan en uitvoering).

Op 26 april 2024 is de weg (in zijn geheel) in twee richtingen feestelijk opengesteld. Het laatste deel van het project is per 8 oktober 2024 overgedragen van Van Gelder naar de gemeente Ede als opdrachtgever. De gemeente Ede draagt zorg voor de overdracht aan de beheerders, t.w. Rijkswaterstaat, provincie Gelderland en beheerorganisatie van de gemeente Ede. Dat proces wordt begin 2025 afgerond.

Om het twee-richtingen fietspad langs de Edeseweg aan te kunnen leggen is het Theehuis Hoekelum in april 2022 verplaatst, in 2022/2023 gerenoveerd en in de loop van 2023 verkocht. Het Theehuis is begin 2024 geleverd aan de nieuwe eigenaren.

Financiën

De gemeenteraad heeft in totaal € 72,97 miljoen beschikbaar gesteld voor realisatie van de Parklaan. Dat is inclusief het krediet om de maatregelen uit het handboek KennisAs uit te voeren en het in juni 2024 door de gemeenteraad beschikbaar gestelde aanvullende krediet (ten behoeve van 'extra kosten', 'prijsstijgingen', 'openstaande punten na oplevering' en reservering 'onvoorzien'). De provincie Gelderland heeft in 2024 voor één subsidie (MIAM) de definitieve beschikking afgegeven, de tweede (GSO-4) is ter afdoening eind 2024 ingediend en volgt de definitieve beschikking begin 2025.

Tabel 3.9.1

Nominale bedragen x € 1 miljoen

Investering	€	Dekking	€
Gerealiseerde boekwaarde	68,1	Provincie Gelderland (GSO-4 en MIAM)	4,7
Nog te maken kosten	4,8	Provincie Gelderland (NSL, luchtkwaliteit)	0,6
		Bijdrage algemene dienst gemeente Ede	66,1
		Bijdragen derden t.b.v. realisatie Poortwachter	3,1
		Dotatie naar project Spoorzone Ede	-3,6
		KennisAs	2,0
Totaal	72,9		72,9
Resultaat (reëel)	0		

Risico's

Het risicodossier wordt periodiek geactualiseerd. Het voordoen van de risico's leidt mogelijk tot onvoldoende budget voor de realisatie van de Parklaan. De risico's worden meegenomen in de berekening van het benodigde weerstandsvermogen van de gemeente. Ondanks dat er veel risico's zijn voorkomen in optreden, zijn er ook risico's die van invloed zijn op het gevraagde krediet. In de kredietaanvraag van juni 2024 is hiervoor € 0,5 miljoen opgenomen. Het gaat dan om:

- Financiële bijdrage die externe partijen leveren in de VtW-kosten.
- Nadeelcompensatie.
- Betonschade Albertstunnel.
- Werk voldoet niet aan verwachtingen beheerders.

Project Spoorzone

Doel

Het doel van het project is het realiseren van een nieuw station en het aanpassen van aansluitende (spoor) infrastructuur om de volgende doelen te verwezenlijken:

1. De barrièrewerking die ontstaat door de fysieke spoorinfrastructuur ter plaatse van het station Ede-Wageningen, de SOMA- en ENKA-terrein, en die indirect ontstaat door de geluidsschermen, te verminderen.
2. De voorzieningen voor de verschillende vervoersmodaliteiten, de toegankelijkheid daarvan en de kwaliteit van de overstap tussen de verschillende modaliteiten te verbeteren.
3. Het station plus de directe omgeving als visitekaartje voor Ede op te waarderen en het daarmee creëren van een aantrekkelijke vestigingsplaats voor wonen en bedrijvigheid.
4. Een station te realiseren dat een logisch en duidelijk centrum is in het stedenbouwkundige en infrastructurele plan voor de bredere omgeving van Ede-Oost, waardoor de genoemde kwadranten rondom het station beter met elkaar worden verbonden.
5. Het project te realiseren binnen de vastgelegde Kaders: doelstellingen, subsidiecondities, scope, budget, planning en samenwerking.

Stand van zaken

Voor het project Spoorzone Ede is een gemeenschappelijke projectorganisatie ingericht met medewerkers van de gemeente Ede, NS en ProRail. Deze organisatie werkt volgens afspraken over samenwerking die in de subsidiebeschikkingen en (samenwerkings- en project-) overeenkomsten zijn vastgelegd.

In 2024 heeft de focus vooral gelegen op de openstelling van het nieuwe station voor reizigers en de in gebruikname van het bus en taxiplein. Daarnaast lag de focus op de voorbereiding van de werkzaamheden in de treinvrije periode van augustus, waarin de oude stationstunnel is gesloopt en de nieuwe westtunnel voor langzaam verkeer is ingereden. Parallel zijn de laatste werkzaamheden aan het station uitgevoerd (hekwerken, outillage en afwerking leisteel). De aannemer zal in 2025 nog een functionele aansluiting moeten maken naar

de appelplaats tussen de Maurits- en Frisokazerne. De tijdelijke aansluiting blijft liggen tot het Frisopark is ingericht.

Van bouw- naar beheerfase

Na de ingebruikname van het nieuwe deel van het station, commerciële ruimtes, fietsenstalling en busplein wordt deze veelvuldig gebruikt door reizigers, maar ook door andere inwoners. Echter, de formele overdracht aan de beheerders (ProRail, NS-Reizigers en gemeente Ede) vindt (pas) plaats vanaf begin 2025. Dat betekent ook dat – vooruitlopende op die overdracht - de projectorganisatie allerlei afspraken heeft moeten maken over tijdelijk beheer. Dit betreft dan bijvoorbeeld schoonmaak, reparaties, het maar ook het verwijderen van onjuist geparkeerde fietsen.

P&R-garage

Per begin maart 2024 werd duidelijk dat de lobby voor extra financiering succesvol was. De regio Foodvalley, provincie Gelderland en ministerie van Infrastructuur en Waterstaat hebben in totaal € 10,6 mln. toegezegd. Vanaf dat moment kon, onder grote tijdsdruk, het aanbestedingsdossier afgerond worden. De (formele) uitvraag kon (in mei 2024) gedaan worden. Begin 2024 had 1 potentiële gegadigde al aangegeven niet te zullen aanbieden, na de start van de formele aanbesteding trok nog een partij zich terug. Er is uiteindelijk door 1 partij een aanbidding ingediend: Continental Car Parks (CCP). CCP is een ervaren en gereputeerde bouwer van parkeergarages en de aanbidding was marktconform.

In september 2024 kon overgegaan worden tot een definitieve gunning. Aansluitend is in overleg met CCP gestart met de technische uitwerking en optimalisatie van het ontwerp (maximaal 550 parkeerplaatsen in 5 lagen). Gezien een recent incident bij een parkeergarage is er extra aandacht gegeven aan de kwaliteitswaarborging. Om die kwaliteit verder te verhogen zal het (ontwerp)werk van CCP – naast de reguliere toetsing door de omgevingsdienst - getoetst worden door het ingenieursbureau Royal HaskoninDHV (al betrokken bij eerdere ontwerpen), aangevuld met toetsing door een bureau dat normaal optreedt als een onafhankelijke 'Technische Inspectie Service'. De verwachting is dat de bouwwerkzaamheden aan de P&R-garage eind 2025 wordt afgerond. Daarmee is de oplevering voor de datum dat de ontheffing Wet natuurbescherming verloopt.

Openbare ruimte

Het concept ontwerp - mede tot stand gekomen via participatieproces voor de Noordstrook (oostzijde station) - was basis voor de gesprekken met de ontwikkelaar van het ENKA-terrein over de financiële bijdrage die het levert aan de inrichtingskosten. Een deel van de groenaanleg (rondom busplein) is voorafgaand aan de ingebruikname van het station uitgevoerd. Daarmee is de overlast voor de gebruikers van het busplein na de 'omklap' minder en wordt hiermee het uitspoelen van het grondwerk verholpen c.q. voorkomen. De aanbesteding en uitvoering van de (overige) groenwerkzaamheden vindt in 2025 plaats (afmaken ontwerp en plantseizoen).

Mijlpalen

- Het spoorse contract: De oplevering van de laatste onderdelen staat gepland voor Q2 2025 (ingebruikname westelijke fiets- en voetgangers onderdoorgang).
- Busplein en overige openbare infrastructuur: De realisatie van de laatste percelen wordt half 2025 afgerond.
- P&R-garage: De realisatie eind 2025. Oplevering begin 2026.
- Groenvoorzieningen openbare ruimte: na gunning van de werkzaamheden in Q1 2025 volgt de realisatie in verschillende fasen en is plantseizoenafhankelijk. De laatste oplevering is voorzien in het eerste kwartaal 2026.

Financiën

Tabel 3.9.2

Nominale bedragen x € 1 miljoen

Investering	€	Dekking	€
Reeds gerealiseerd (boekwaarde)	136,8	Ministerie I&W	48,73
Nog te maken kosten	26,5	Provincie Gelderland	43,00
		Gemeente Ede	71,6
Totaal	163,33		163,33
Resultaat (reëel)	0		

Projectbudget en dekking

Het projectbudget Spoorzone Ede (Westelijke Spoorzone en OV-knoop) wordt gedekt door bijdragen van de regio Foodvalley, provincie Gelderland, het Ministerie Infrastructuur en Waterstaat en de gemeente Ede. Vanwege de gestegen kosten (maatregelen zandhagedis, extreme inflatie op de bouwkosten, halen Treinvrije Periode augustus 2022) was er aanvullend budget nodig. In de samenwerking- en projectovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de verdeling van de kosten van de OV-knoop. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat staat tot circa 40% (PHS-deel) garant, de gemeente Ede voor circa 60% (deels gedekt uit bijdragen van de regio, provincie en ministerie). Voor het gehele project Spoorzone Ede (OV-knoop plus de westelijke spoorzone) is het beeld als volgt: het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat betaalt ongeveer de helft van het totale projectkosten, de gemeente Ede uit eigen middelen ongeveer 30% en de provincie Gelderland 20%.

De gemeente Ede heeft vanaf 2023 gelobbyd voor aanvullende middelen ter de afronding van het project. Deze zijn in de loop van 2024 toegezegd en/of beschikbaar gesteld door de financierende partijen (regio, ministerie en provincie). Hierdoor kon het Bestuurlijk Overleg Spoorzone Ede in mei en oktober 2024 het projectbudget OV-knoop verhoogd vaststellen.

Risico's

Het risicodossier wordt periodiek geactualiseerd. Om sturing te krijgen op de risico's zijn afspraken gemaakt hoe om te gaan met een nieuw risico, de waardering en benoemen en actualiseren van de beheersmaatregelen. De beheersmaatregelen zijn gedefinieerd en worden uitgevoerd. Het effect hiervan wordt frequent besproken. Binnen het projectbudget zijn bedragen gereserveerd voor de risico's in de (bouw) het risicodossier. Deze zijn vanwege de hierboven genoemde oorzaken aangewend. De (financiële) omvang van het risicodossier neemt naarmate het werk vordert af. EdesPoort heeft diverse arbitrageprocedures opgestart, deze zijn vanwege de onzekere uitkomst opgenomen in het gemeentelijke risicodossier.

Project Kazerneterreinen

Doel

Een duurzame gebiedsontwikkeling en herbestemming van cultuurhistorisch erfgoed ten oosten van de bestaande stad Ede op de voormalige kazerneterreinen. Het betreft de kazerneterreinen Maurits Noord, Elias Beekman en Simon Stevin.

Stand van zaken

De ontwikkelingen op de Kazerneterreinen bevinden zich in de laatste fase, het is de bedoeling de grondexploitaties eind 2025 af te sluiten.

Mijlpalen

- Elias Beekman

Alle ontwikkelvelden ten behoeve van wonen zijn geleverd aan ontwikkelaars. In 2024 is vooral gewerkt aan het voorbereiden van het woonrijp maken van de openbare ruimte rondom de bouwvelden die momenteel in uitvoering zijn: EBK1 en EBK 5 noord. De verwachting is dat het woonrijp maken eind 2025 kan worden afgerond.

Voor EBK 2 (basisschool) geldt dat het bestemmingsplan onlangs door de raad is vastgesteld zodat de ontwikkeling van de school verder kan. Nadat het besluit onherroepelijk is geworden, zal de opdracht aan de aannemer worden verstrekt. De voorbereidende werkzaamheden zijn ingepland. Een aantal bewoners heeft aangegeven beroep in te stellen en mogelijk een voorlopige voorziening aan te vragen.

- Maurits Noord

In 2024 zijn gebouw 3 en 1 en het naastgelegen bouwveld geleverd aan de ontwikkelaar. In 2025 kan in aansluiting op de oplevering van de woongebouwen de openbare ruimte definitief worden ingericht.

- Simon Stevin

Alle projectmatige woningen zijn gebouwd en opgeleverd. Alle vrije kavels zijn geleverd. In 2022 is gestart met het gefaseerd woonrijp maken van het deelplan Simon Stevin. De werkzaamheden zijn afgerond, op een enkel restpunt na, deze zullen in 2025 gerealiseerd zijn. Overdracht van de openbare ruimte heeft plaatsgevonden, op de enkele restpunten na. Financiële afwikkeling heeft plaatsgevonden, echter blijft onderdeel van de totale grondexploitatie.

Project WFC

Doel

Het doel van het World Food Center (WFC) is om bij te dragen aan de verdere economische ontwikkeling van het kennishart Ede-Wageningen door de ontwikkeling van een gemengd en levendig gebied met werken, wonen en voorzieningen. Deze ontwikkeling sluit naadloos aan bij de ambities zoals geformuleerd in de Omgevingsvisie en het Bestuursakkoord 2022-2026. De basis voor de gebiedsontwikkeling WFC vormt de samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente Ede en WFC B.V., de grondexploitatie WFC en de structuurvisie WFC die begin 2020 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Gebiedsontwikkeling

- **Bedrijvigheid**

Eind 2024 zijn de afspraken rondom de afwikkeling van de World Food Center Experience afgerond. Onderdeel daarvan is de verkoop van de Mauritskazerne. In de Mauritskazerne komt een congreslocatie met expositieruimte, een restaurant gericht op kinderen en kookeilanden voor kinderen/workshops. Het gebouw zal in 2025 of 2026 worden geleverd. Tegelijkertijd zijn er afspraken met TEKA gemaakt over het medegebruik van de trafo voor de ontwikkeling van bouwveld C. Ook is in 2024 gewerkt aan de ontwikkeling van een schetsontwerp voor de realisatie van een MBO Food (Aeres Groep) op bouwveld C.

- **Wonen**

In 2024 is gewerkt aan het woonrijpmaken van bouwveld N. Ook zijn in 2024 de eerste woningen van bouwveld K opgeleverd. De bouw van de 88 sociale huurappartementen op bouwveld G is gestart. Een deel van de appartementen zal worden ingevuld door Zorg op maat, een organisatie gericht op mensen met een psychische kwetsbaarheid.

Voor bouwveld O is het bestemmingsplan vastgesteld en inmiddels onherroepelijk. Hier worden 68 woningen (grondgebonden en beneden- en bovenwoningen) gerealiseerd. De woningen gaan begin 2025 in de verkoop.

- **Inrichting gebied/Frisopark**

In 2024 zijn de oude hindernisbaanelementen opgeknapt. Het inrichtingsplan voor het Frisopark (gebied vóór de Friso- en Mauritskazerne) is gereed. In 2025 zal een start worden gemaakt met de werkzaamheden.

Financiën

Tabel 3.9.3 - Businesscase

Nominale bedragen x € 1 miljoen

Investering	€	Dekking	€
Reeds gerealiseerd (boekwaarde)	57,8	Reeds gerealiseerd (boekwaarde)	20,0
Nog te maken kosten	26,4	Nog te realiseren opbrengsten	39,4
Totaal	84,1		59,4
Resultaat (Netto Contante Waarde)	-27,0		

Food Experience

Op 20 december 2023 hebben Provinciale Staten van Provincie Gelderland een motie aangenomen waarin zij oproepen om een streep te zetten door de subsidie voor de World Food Experience en de niet bestede subsidiemiddelen terug te vorderen. Met dit voornemen is realisatie van de World Food Experience onmogelijk geworden en zijn betrokken partijen op zoek gegaan naar mogelijkheden om tot een minnelijke beëindiging te komen. Deze afspraken zijn via een wensen- en bedenkingenprocedure voorgelegd ter besluitvorming aan de gemeenteraad (september 2024).

Daarna zijn de principeafspraken tussen gemeente, provincie Gelderland, TeKa en Stichting WFC Experience verder uitgewerkt in drie overeenkomsten. Deze overeenkomsten zijn eind 2024 getekend. De bereikte overeenstemming zorgt ervoor dat juridische geschillen en de daar aan verbonden vertraging zijn voorkomen en dat de gebiedsontwikkeling WFC/FID in volle vaart vooruit kan. Bij de gemeente Ede en Provincie vallen middelen vrij die een bijdrage kunnen leveren aan de verdere ontwikkeling van het WFC-Gebied, FID en Stationskwartier. Daarnaast is de Mauritskazerne verkocht, waarbij levering op een later moment plaatsvindt. De kazerne krijgt een bij het gebied passende invulling en er zijn afspraken over mede-gebruik van de stroomvoorziening gemaakt, waardoor ook de ontwikkeling van bouwveld C verder kan.

Risico's gebiedsontwikkeling & grondexploitatie WFC

Het risicoprofiel van de gebiedsontwikkeling WFC blijft - doordat WFC zich nog relatief in een vroeg stadium van de uitvoering bevindt, in combinatie met de lange looptijd en de hoge boekwaarde - hoog.

De belangrijkste risico's op dit moment zijn:

- Planologische risico's;
- Stikstofonderbouwing voor een deel van het programma;
- Commerciële exploitatie parkeren;
- Wijzigingen in het kwalitatieve programma voor woningen.

4 Jaarrekening

4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van die voorzieningen die tegen contante waarde worden gewaardeerd.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die van een jaarlijks vergelijkbaar volume zijn wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

Rechtmatigheid ten aanzien van het voorwaarden criterium in de rechtmatigheidsverantwoording betreft het handelen in lijn met het, door de auditcommissie vastgestelde, normenkader. In dit normenkader zijn alle externe wetgeving en alle gemeentelijke verordening opgenomen.

- **Immateriële vaste activa**

In het algemeen worden de immateriële vaste activa gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. Bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingsduur van deze bijdragen is maximaal gelijk aan de afschrijvingsduur van de activa die door de betreffende derden wordt gehanteerd.

- **Materiële vaste activa**

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de activa, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De salariskosten die direct aan een actief zijn toe te rekenen worden geactiveerd. De afschrijvingen vinden plaats volgens de annuïtaire of lineaire methode en zijn gebaseerd op de door de gemeenteraad vastgestelde afschrijvingstermijnen (zie de tabel Afschrijvingstermijnen in deze paragraaf).

Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkoopsommen (contante waarde van de jaarlijkse canon) voor eeuwigdurende erfpachtcontracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vallen naar rato van de afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat.

Bij de waardering van de vaste activa wordt rekening gehouden met waardevermindering wanneer deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Indien sprake is van een naar verwachting duurzaam lagere marktwaarde ten opzichte van de boekwaarde, wordt een duurzame waardevermindering verantwoord via een afboeking.

Van de activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen.

- **Financiële vaste activa**

De onder de financiële vaste activa vermelde, aan derden verstrekte, leningen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Dit betreft de nominale waarde. Wanneer er sprake is van oninbaarheid, wordt een voorziening gevormd.

De belangen in gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Als de marktwaarde van de betreffende deelnemingen onder de verkrijgingsprijs ligt (indien sprake is van duurzame waardevermindering), wordt bij de waardering uitgegaan van de (lagere) marktwaarde.

- **Vorraden**
De voorraad gereed product en handelsgoederen is gewaardeerd tegen verkrijgings-/vervaardigingsprijs. De onderhanden werken worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs en verminderd met de opbrengsten uit gronduitgifte, van derden ontvangen bijdragen en subsidies. De vervaardigingsprijs bestaat uit directe kosten en eventueel de aan het werk toe te rekenen indirecte kosten en rente. Tussentijdse winsten worden genomen volgens het realisatiebeginsel. De techniek die hiervoor toegepast wordt is de 'percentage of completion (POC)' methode (= percentage gerealiseerde kosten x percentage gerealiseerde opbrengsten x geraamde winst). Van de geraamde winst worden eerst de projectspecifieke risico's in mindering gebracht. Voor verwachte negatieve resultaten op projecten (negatieve plannen) wordt een voorziening getroffen (op basis van netto contante waarde), die als waardecorrectie op de voorraden wordt gepresenteerd.
- **Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van de desbetreffende vorderingen verrekend.
- **Liquide middelen**
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.
- **Overlopende activa**
De posten worden verantwoord tegen verkrijgingsprijs; dit is de nominale waarde. Het betreft bedragen die betrekking hebben op de jaren volgend op het verantwoordingsjaar, maar al in het verantwoordingsjaar of de jaren daarvoor zijn voldaan. Dit is ook toegepast op de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel voor de jaren tot en met het verantwoordingsjaar en op overige overlopende activa.
- **Eigen vermogen**
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves, de bestemmingsreserves evenals het gerealiseerd resultaat. Reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
- **Voorzieningen**
De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de betrokken verplichting casu quo het voorzienbare verlies, tenzij bij de voorziening anders is aangegeven. De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen. De voorziening APPA wordt gewaardeerd tegen actuariële waarde.
- **Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer**
De schulden, voornamelijk onderhandse leningen van banken, zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Dit betreft het geleende bedrag minus de betaalde aflossingen.
- **Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**
De vlottende schulden bestaan uit kasgeldleningen, banksaldi en overige schulden. Deze worden tegen de nominale waarde gewaardeerd.
- **Overlopende passiva**
De hieronder vallende posten worden verantwoord tegen de nominale waarde. Het betreft bedragen die betrekking hebben op de jaren volgend op het verantwoordingsjaar, maar al in het verantwoordingsjaar of de jaren daarvoor zijn ontvangen. Dit is ook van toepassing op de verplichtingen die in het verantwoordingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend jaar tot betaling komen, de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel voor de jaren volgend op het verantwoordingsjaar en op overige overlopende passiva.

Tabel 4.1.1 - Afschrijvingstermijnen

Soort investering	Categorie	Methode	Afschrijvings- termijn (in jaar)
Materiële vaste activa			
<i>Gronden en Terreinen</i>			
Gronden - aanschaf	EN	geen	-
<i>Woonruimten</i>			
Woning – nieuwbouw/restauratie	EN	Annuitair	40
Woning – renovatie/aanpassing	EN	Annuitair	20
Woonwagen - aanschaf	EN	Annuitair	20
<i>Bedrijfsgebouwen</i>			
Bedrijfsgebouw – (ver)nieuwbouw/restauratie	EN	Annuitair	40
Bedrijfsgebouw – renovatie/aanpassing	EN	Annuitair	20
Tijdelijke bouwwerk - aanschaf	EN	Annuitair	15
Gebouwspecifieke installatie - aanleg	EN	Annuitair	15
Aula's begraafplaatsen - renovatie/aanpassing	ENH	Annuitair	20
<i>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken</i>			
Standplaats woonwagen - aanleg	EN	Annuitair	40
Civieltechnische werken algemeen	MN	Lineair	40
Herinrichting openbare ruimte (straat, fiets- & voetpad, parkeer- & busstrook) – aanleg	MN	Lineair	40
Beeldende kunst - aanleg	MN	Lineair	20
Plantsoen, vijver, park, hekwerken - aanleg	MN	Lineair	20
Bomen (in wijken en bos)	MN	Lineair	40
Verharden wegen/zandwegen	MN	Lineair	10
Verkeersregelinstallaties	MN	Lineair	15
Abri's - aanleg	MN	Lineair	15
Dynamische centrumafsluitingen	MN	Lineair	7
Sportpark en sportvelden - aanleg	EN	Annuitair	40
Openbare verlichting – lantaarnpalen, lichtmasten	MN	Lineair	40
Openbare verlichting - armaturen	MN	Lineair	20
Speelterrein/multicourt - aanleg	MN	Lineair	10
Kunstgrasveld – aanleg toplaag	EN	Annuitair	10
Kunstgrasveld – aanleg onder- en middenlaag	EN	Annuitair	20
Overstortbak in beton	ENH	Lineair	80
Riolering (vervanging)	ENH	Lineair	60
Leidingen (PE en PVC)	ENH	Lineair	60
Overige bouwkundige onderdelen riolering	ENH	Lineair	60
Riolering (relining)	ENH	Lineair	50
IBA (PVC tank)	ENH	Lineair	50
Stalen rand uitlaat	ENH	Lineair	40
Overstortbak in asfalt	ENH	Lineair	30
Signalering	ENH	Lineair	30
Voeding	ENH	Lineair	30
Elektro-mechanisch (pomp)	ENH	Lineair	20
Elektronica (besturing)	ENH	Lineair	10
Grondwerken begraafplaatsen	ENH	Lineair	20
<i>Vervoermiddelen</i>			
Vervoermiddel specifiek (vrachtwagen, tractor, autolaadkraan overzetbaar)	EN	Annuitair	15

Tabel 4.1.1 - Afschrijvingstermijnen

Soort investering	Categorie	Methode	Afschrijvings- termijn (in jaar)
Vervoermiddel niet-specifiek (personenauto, bedrijfswagen)	EN	Annuïtair	7
Vervoermiddel overig (aanhanger, autolaadkraan type 2, sanitairwagen, waterwagen, heftruck)	EN	Annuïtair	20
Elektrische vervoermiddelen niet-specifiek	EN	Annuïtair	7
Machines, apparaten en installaties			
Zwembadinstallatie – aanleg	EN	Annuïtair	20
Gebruiksspecifieke installatie – aanleg	EN	Annuïtair	20
Technische installatie (telefooninstallatie, geluidsinstallatie postregistratie, klantvolgsysteem)	EN	Annuïtair	10
Technische apparaten (kopieer- & keukenapparatuur, stem- & frankeermachine)	EN	Annuïtair	10
Grootschalige basiskaart Ede/Nederland	EN	Annuïtair	10
Materieel gemeentewerken (houtversnipperaars, maai- & snijmachine)	EN	Annuïtair	10
Apparatuur betaald parkeren	EN	Annuïtair	7
Automatiseringsapparatuur (computerhardware, printers)	EN	Annuïtair	5
Mobiele telefoons, laptops, tablet (geavanceerd)	EN	Annuïtair	4
Mobiele telefoons, laptops, tablet (eenvoudig)	EN	Annuïtair	3
Overige materiële vaste activa			
Inrichting en inventaris sport - aanschaf	EN	Annuïtair	20
Inrichting en inventaris onderwijs – aanschaf	EN	Annuïtair	20
Inventaris/meubilair - aanschaf	EN	Annuïtair	10
Vloerbedekking	EN	Annuïtair	10
Software en licenties voor onbepaalde duur	EN	Annuïtair	5
Overige materiële vaste activa met maatschappelijk nut	MN	Lineair	RB*
Overig Landschapsbeheer	MN	Lineair	25
Minicontainers en ondergrondse containers (afval)	ENH	Lineair	15
Immateriële vaste activa			
Kosten onderzoek en ontwikkeling			-
Bijdrage in activa in eigendom van derden			max. looptijd derden**

* RB = raadsbesluit

** maximale looptijd die door de betreffende derde wordt gehanteerd

EN = Economisch nut

ENH = Economisch nut met heffing (afval, riool, begraven)

MN = Maatschappelijk nut

4.2 Overzicht van baten en lasten en toelichting

4.2.1 Baten en lasten per programma

Tabel 4.2.1.1

Bedragen x € 1.000

Programma	Rekening 2023	Primitief 2024	Actueel 2024	Rekening 2024	Verschil
01 Maatschappelijke voorzieningen					
Onderwijshuisvesting	6.213 N	6.971 N	8.494 N	8.759 N	265 N
Sport	9.611 N	8.371 N	9.740 N	9.508 N	231 V
Evenementen	0 N	473 N	718 N	727 N	10 N
Cultuur	10.542 N	11.664 N	11.741 N	10.979 N	762 V

Tabel 4.2.1.1

Bedragen x € 1.000

Programma	Rekening 2023	Primitief 2024	Actueel 2024	Rekening 2024	Verschil
Totaal lasten	26.367 N	27.479 N	30.692 N	29.973 N	719 V
Onderwijshuisvesting	401 V	30 V	30 V	0 N	30 N
Sport	1.955 V	633 V	633 V	657 V	24 V
Evenementen	0 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Cultuur	580 V	171 V	609 V	298 V	311 N
Totaal baten	2.936 V	834 V	1.272 V	955 V	317 N
Saldo	23.432 N	26.645 N	29.420 N	29.019 N	402 V
Storting reserves	550 N	259 N	2.207 N	2.112 N	95 V
Onttrekking reserves	779 V	770 V	2.722 V	2.472 V	250 N
Saldo resultaat	23.203 N	26.134 N	28.905 N	28.659 N	246 V
02 Preventieve ondersteuning					
Lasten	37.793 N	40.826 N	49.118 N	45.093 N	4.024 V
Baten	8.949 V	7.452 V	14.027 V	11.186 V	2.842 N
Saldo	28.845 N	33.374 N	35.090 N	33.908 N	1.183 V
Storting reserves	371 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Onttrekking reserves	967 V	322 V	2.342 V	2.474 V	132 V
Saldo resultaat	28.248 N	33.052 V	32.748 V	31.433 N	1.315 V
03 Individuele ondersteuning					
Maatwerkvoorziening	118.952 N	97.858 N	124.413 N	128.551 N	4.138 N
Werk en Participatie	19.140 N	17.396 N	21.038 N	21.774 N	735 N
Inkomensvoorziening	34.095 N	30.095 N	35.504 N	36.318 N	815 N
Totaal lasten	172.187 N	145.349 N	180.955 N	186.643 N	5.688 N
Maatwerkvoorziening	17.707 V	2.250 V	13.094 V	18.730 V	5.636 V
Werk en Participatie	2.199 V	905 V	2.619 V	5.082 V	2.463 V
Inkomensvoorziening	28.612 V	25.513 V	30.033 V	31.935 V	1.902 V
Totaal baten	48.518 V	28.668 V	45.747 V	55.747 V	10.000 V
Saldo	123.669 N	116.681 N	135.208 N	130.896 N	4.313 V
Storting reserves	4.423 N	4.424 N	3.442 N	5.770 N	2.328 N
Onttrekking reserves	6.934 V	1.128 V	3.822 V	4.404 V	582 V
Saldo resultaat	121.158 N	119.977 N	134.828 N	132.262 N	2.567 V
04 Economie en Mobiliteit					
Lasten	18.766 N	21.427 N	17.938 N	21.078 N	3.141 N
Baten	6.589 V	14.751 V	10.558 V	20.358 V	9.800 V
Saldo	12.177 N	6.676 N	7.380 N	720 N	6.660 V
Storting reserves	243 N	354 N	104 V	57 V	48 N
Onttrekking reserves	673 V	861 V	1.057 V	809 V	249 N
Saldo resultaat	11.747 N	6.169 N	6.218 N	145 V	6.364 V
05 Ruimtelijke ontwikkeling					
Lasten	51.809 N	63.016 N	83.042 N	59.823 N	23.218 V
Baten	37.913 V	49.450 V	63.527 V	45.256 V	18.271 N
Saldo	13.896 N	13.566 N	19.514 N	14.567 N	4.948 V
Storting reserves	7.776 N	4.628 N	4.975 N	4.837 N	138 V

Tabel 4.2.1.1

Bedragen x € 1.000

Programma	Rekening 2023	Primitief 2024	Actueel 2024	Rekening 2024	Vershil
Onttrekking reserves	8.140 V	5.975 V	7.770 V	5.098 V	2.672 N
Saldo resultaat	13.532 N	12.219 N	16.719 N	14.306 N	2.413 V
06 Veiligheid					
Lasten	15.283 N	16.381 N	17.294 N	17.255 N	40 V
Baten	810 V	609 V	754 V	911 V	157 V
Saldo	14.473 N	15.773 N	16.540 N	16.344 N	197 V
Storting reserves	0 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Onttrekking reserves	182 V	45 V	375 V	295 V	80 N
Saldo resultaat	14.291 N	15.728 N	16.166 N	16.049 N	117 V
07 Kwaliteit leefomgeving					
Lasten	41.449 N	46.459 N	47.561 N	45.576 N	1.985 V
Baten	15.818 V	17.217 V	18.439 V	18.389 V	51 N
Saldo	25.631 N	29.242 N	29.121 N	27.188 N	1.934 V
Storting reserves	2.952 N	2.864 N	2.935 N	3.649 N	714 N
Onttrekking reserves	1.256 V	1.113 V	1.879 V	1.414 V	465 N
Saldo resultaat	27.326 N	30.993 N	30.177 N	29.423 N	754 V
08 Bestuur en Organisatie					
Lasten	68.797 N	79.582 N	84.270 N	77.608 N	6.661 V
Baten	319.213 V	321.292 V	345.084 V	347.970 V	2.885 V
Saldo	250.416 V	241.710 V	260.815 V	270.361 V	9.547 V
Storting reserves	46.068 N	18.486 N	49.556 N	60.887 N	11.331 N
Onttrekking reserves	35.158 V	21.048 V	54.503 V	57.290 V	2.787 V
Saldo resultaat	239.505 V	244.272 V	265.762 V	266.764 V	1.002 V
Totaal					
Lasten	432.451 N	440.519 N	510.869 N	483.049 N	27.820 V
Baten	440.746 V	440.272 V	499.409 V	500.771 V	1.362 V
Saldo	8.294 V	247 N	11.460 N	17.721 V	29.182 V
Storting reserves	62.383 N	31.014 N	63.010 N	77.199 N	14.188 N
Onttrekking reserves	54.088 V	31.261 V	74.471 V	74.255 V	215 N
Saldo resultaat	0 N	0 N	0 N	14.778 V	14.778 V

In onderstaande tabel geven wij inzicht in:

- De werkelijke overhead en het verschil met de begroting.
- De werkelijke algemene dekkingsmiddelen en het verschil met de begroting.
- De werkelijke Vennootschapsbelasting en het verschil met de begroting.

Tabel 4.2.1.2

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroot lasten	Begroot baten	Realisatie lasten	Realisatie baten	Vershil
01 Maatschappelijke voorzieningen	30.694 N	1.272 V	29.974 N	955 V	402 V
02 Preventieve ondersteuning	49.118 N	14.027 V	45.093 N	11.186 V	1.183 V
03 Individuele ondersteuning	180.955 N	45.747 V	186.640 N	55.746 V	4.314 V
04 Economie en Mobiliteit	17.937 N	10.557 V	21.078 N	20.358 V	6.660 V

Tabel 4.2.1.2

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroot lasten	Begroot baten	Realisatie lasten	Realisatie baten	Vershil
05 Ruimtelijke ontwikkeling	83.041 N	63.528 V	59.524 N	45.256 V	5.246 V
06 Veiligheid	17.294 N	753 V	17.255 N	911 V	197 V
07 Kwaliteit leefomgeving	47.466 N	18.440 V	45.473 N	18.390 V	1.943 V
08 Bestuur en Organisatie	32.045 N	18.782 V	32.235 N	16.994 V	1.978 N
Totaal programma's	458.549 N	173.105 V	437.272 N	169.796 V	17.967 V
Overhead	52.142 N	5.991 V	45.891 N	7.396 V	7.656 V
Algemene dekkingsmiddelen	0 N	320.312 V	0 N	323.579 V	3.267 V
Vennootschapsbelasting	178 N	0 V	115 V	0 V	293 V
Saldo baten en lasten	510.869 N	499.408 V	483.048 N	500.770 V	29.183 V
Reservemutaties	63.010 N	74.471 V	77.199 N	74.255 V	14.405 N
Saldo					14.778 V

4.2.2 Analyse verschillen tussen actuele begroting en realisatie

Alle financiële mutaties waaruit de exploitatierekening is opgebouwd zijn verantwoord op een van de acht programma's waaruit de programmaverantwoording (hoofdstuk 1) is opgebouwd. De verantwoording per programma sluit duidelijk zichtbaar en afgebakend aan op het onderdeel 'Wat heeft het gekost?'. De onderdelen beginnen met een financieel overzicht dat aansluit met de resultatenrekening die in de vorige paragraaf is opgenomen. De toelichtingen op de financiële overzichten zijn de analyses van de verschillen tussen de actuele begroting en de realisatie.

De verschillen tussen actuele begroting en realisatie zijn meegenomen in het oordeel over de begrotingsrechtmatigheid. De overschrijdingen van de lasten op programmaniveau zitten voornamelijk in overschrijdingen op de kosten opvanglocaties ontheemden Oekraïne en crisisnoodopvang Galvanistraat (beiden Programma 3), de kosten woningmarkt (Programma 5) en overschrijdingen op de kosten projecten Gebiedsopgave Veluwe, de Regiodeal Food Valley en Vitale Vakantieparken (Programma 8) waarvoor directe baten zijn ontvangen vanuit het Rijk en/of provincie. Hiernaast zijn er overschrijdingen op de baten voornamelijk het positief resultaat grondexploitaties (Programma 4) en de Algemene Uitkering (Programma 8). Het oordeel over de begrotingsrechtmatigheid is opgenomen in hoofdstuk 4.4 Rechtmatigheidsverantwoording.

4.2.3 Aanwending budget onvoorzien en algemene dekkingsmiddelen

Tabel 4.2.3.1 - Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000

Overzicht algemene dekkingsmiddelen 2024	Begroting	Realisatie
Algemene uitkering	282.190	284.968
Bespaarde rente	3.209	3.212
Onvoorzien	0	0
Dividend BNG	234	234
Dividend ACV	81	81
OZB	32.018	32.134
Toeristenbelasting	1.330	1.634
Forensenbelasting	1.250	1.316
Totaal	320.312	323.579

De budgetten die worden gerekend tot de algemene dekkingsmiddelen zijn onderdeel van programma 8 Bestuur en Organisatie. In de paragraaf Lokale Heffingen leest u meer over de ontwikkeling van de gemeentelijke belastingen.

4.2.4 Overhead

De totaal gerealiseerde overheadkosten bedragen € 38,5 miljoen. Zie paragraaf Bedrijfsvoering, onderdeel overhead voor de verdere specificatie.

4.2.5 Vennootschapsbelasting

Elk jaar wordt geïnventariseerd welke activiteiten onder het regime van de Wet op de Vennootschapsbelasting (VPB) vallen. De detailanalyse voor ieder jaar vindt plaats één jaar nadat de jaarrekening voor dat jaar gereed is. Op basis hiervan doet de gemeente een uitgestelde aangifte. Er lopen op dit moment meerdere gerechtelijke procedures bij andere gemeenten. Naar aanleiding van deze procedures doen wij voor 2024 voor twee activiteiten aangifte, namelijk voor:

- De activiteit inkomsten uit reclameconcessies (geschat op € 92.000 in 2024).
- De activiteit verstrekken van ambtenarenhypotheken (geschat op € 3.000 in 2024). De activiteit is in 2008 gestopt, maar nog niet alle hypotheken zijn afgelost.

Wij doen deze aangiften om (belasting)rentekosten van 10% te voorkomen (rente op rente leidt anders tot een significant bedrag). Tegen de aangiften VPB gaat de gemeente elk jaar voor beide activiteiten in bezwaar om de rechten veilig te stellen.

Naar verwachting zal de uitspraak op de gerechtelijke procedures nog een paar jaar op zich laten wachten. De gemeente heeft besloten geen eigen procedures op te starten, omdat de casuïstiek redelijk aansluit bij de reeds lopende landelijke procedures.

Voor de activiteit 'huurovereenkomsten benzineverkooppunten' heeft de gemeente in 2024 een goedkeuring verkregen dat wij deze niet hadden hoeven aangeven. De betaalde voorschotten VPB krijgen wij dus terug. De aangiften van 2021 en 2022 zijn gecorrigeerd en 2023 volgt nog, hetgeen in 2024 een baat laat zien van € 210.000. Met een begrote last van € 83.000 geeft dit boekhoudkundig een voordeel van € 293.000. Bij het sluiten van nieuwe contracten, via marktveiling of aanbesteding, is de kans groot dat deze activiteit opnieuw belast wordt.

4.2.6 Incidentele baten en lasten

De commissie BBV doet de aanbeveling om in het verplichte overzicht incidentele baten en lasten in de programmabegroting en -jaarrekening te werken met een grensbedrag voor het opnemen van de incidentele baten en lasten. Wij hebben dit grensbedrag gesteld op € 500.000. Vanaf dit bedrag worden de incidentele lasten en baten afzonderlijk, gespecificeerd opgenomen. Aanvullend worden ook incidentele baten en lasten lager dan dit grensbedrag samengebundeld onder 'overige baten of lasten'.

Het overzicht van incidentele baten en lasten in de programmabegroting moet de gebruiker ondersteunen in zijn oordeelsvorming over de mate waarin de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Een plus in de telling geeft aan dat er meer structurele baten zijn dan structurele lasten: structureel begrotingsevenwicht. De verschillenanalyse tussen begroting en rekening moet de gebruiker van de jaarrekening ondersteunen in zijn oordeelsvorming over de aard van de verschillen.

Als vuistregel geldt dat baten en lasten als incidenteel worden aangemerkt, indien ze bij ongewijzigd beleid en omstandigheden voor maximaal drie jaar vaststaan.

Met uitzondering van externe bijdragen, inkomende subsidies (waaronder specifieke uitkeringen), en projecten die langer dan drie jaar duren. Als duidelijk vaststaat dat ze binnen afzienbare tijd (Ede houdt 5 jaar aan) afgewikkeld worden, beschouwen we deze ook incidenteel.

De mutaties Grondzaken zijn naar aard altijd incidenteel en ook als zodanig opgenomen in onderstaande tabellen.

Het jaarrekeningresultaat 2024 bestaat uit de volgende incidentele baten en lasten.

Tabel 4.2.6.1 - Overzicht Incidentele lasten 2024

Bedragen x € 1.000

Dekking middels	Incidentele lasten	Program- ma	Actuele begroting 2024	Realisatie 2024
SPUK	Brede SPUK (sportakkoord + Brede regeling combinatiefunctionarissen)	1	633	656
	Overig programma 1	1	1.074	527
	Totaal programma 1	1	1.707	1.183
SPUK	SPUK - IZA - GALA	2	2.413	2.413
SPUK	Brede SPUK	2	691	808
DUO - SPUK	Nationaal programma onderwijs	2	500	772
SPUK	Brede SPUK - VWS H30 - Sportakkoord II - GALA	2	749	280
	Overig programma 2	2	409	263
	Totaal programma 2	2	4.762	4.536
SPUK	Opvang Oekraïners	3	9.206	11.872
COA	Crisis Noodopvang CNO	3	513	3.020
Subsidie	Proeftuin Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming	3	1.321	1.014
Subsidie	Regionaal mobiliteitsteam	3	561	760
	Overig programma 3	3	546	642
	Totaal programma 3	3	12.147	17.308
Algemene middelen	Grondzaken Werken	4	5.458	11.903
	Overig programma 4	4	1.024	487
	Totaal programma 4	4	6.482	12.390
Algemene middelen	Grondzaken Wonen	5	36.127	19.652
Reserves	Opgave Passend Wonen	5	3.250	1.906
SPUK	Nationaal isolatie programma	5	1.437	796
SPUK	Duurzaamheid (Energiearmoede)	5	413	821
Reserve	Ontwikkelgebied de Ginkel	5	560	560
Cofinanciering				
Reserve	Verkabeling hoogspanningslijn en uitbreiding onderstations	5	760	244
	Overig programma 5	5	2.439	1.014
	Totaal programma 5	5	44.986	24.994
	Overig programma 6	6	80	4
	Totaal programma 6	6	80	4
	Overig programma 7	7	484	182
	Totaal programma 7	7	484	182
Subsidie en inkomsten derden	Programma Vitale Vakantieparken	8	3.510	2.100
Subsidie en inkomsten derden	Veluwe op 1	8	1.545	880
	Overig programma 8	8	3.925	1.455
	Totaal programma 8	8	8.980	4.435
	Totaal incidentele lasten		79.628	65.031

Tabel 4.2.6.2 - Overzicht Incidentele baten 2024

Bedragen x € 1.000

Middelen verkregen middels	Incidentele baten	Program- ma	Actuele begroting 2024	Realisatie 2024
SPUK	Projecten voor Gezond en Actief Leven uit Akkoord (GALA) en het Sportakkoord II en Preventieakkoord. (SPUK IZA-GALA en Brede SPUK)	1	-633	-656
SPUK	Specifieke uitkering Impuls jongerencultuur	1	-295	-
SPUK	Specifieke uitkering Informatiepunt Digitale Overheid	1	-116	-116
	Overig programma 1	1	-411	-116
	Totaal Programma 1	1	-1.043	-772
SPUK	Projecten voor Gezond en Actief Leven uit Akkoord (GALA) en het Sportakkoord II en Preventieakkoord.	2	-3.853	-3.495

Tabel 4.2.6.2 - Overzicht Incidentele baten 2024

Bedragen x € 1.000

Middelen verkregen middels	Incidentele baten	Programma	Actuele begroting 2024	Realisatie 2024
	(SPUK IZA-GALA en Brede SPUK)			
SPUK	Nationaal programma onderwijs	2	-500	-772
SPUK	SPUK Onderwijsroute	2	-183	-183
Subsidie	Dorpendeal Lunteren	2	-150	-150
	Overig programma 2	2	-333	-333
	Totaal programma 2	2	-4.686	-4.600
SPUK	Opvang Oekraïners	3	-9.302	-11.726
COA Bijdrage	Crisis Noodopvang CNO	3	-513	-2.939
Subsidie	Proeftuin Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming	3	-915	-1.321
Subsidie	Regionaal mobiliteitsteam	3	-522	-844
Subsidie	ESF	3	-	-670
	Overig programma 3	3	-285	-138
	Totaal programma 3	3	-11.537	-17.638
Algemene middelen	Grondzaken Werken	4	-7.971	-17.089
	Overig programma 4	4	-200	-151
	Totaal programma 4	4	-8.171	-17.240
Algemene middelen	Grondzaken Wonen	5	-37.255	-18.789
Subsidie	De Ginkel	5	-1.301	-
SPUK	Nationaal isolatie programma	5	-417	-660
	Overig programma 5	5	-1.164	-516
	Totaal programma 5	5	-40.137	-19.965
	Totaal programma 6	6	-	-
	Beëindiging houtoogst	7	-794	-793
	Overig programma 7	7	-207	-551
	Totaal programma 7	7	-1.001	-1.344
Subsidie en inkomsten derden	Inkomende subsidie + inkomsten derden Programma	8	-3.510	-2.099
	Vitale Vakantieparken			
Subsidie en inkomsten derden	Veluwe op 1	8	-1.413	-880
	Overig programma 8	8	-377	-662
	Totaal programma 8	8	-5.300	-3.641
	Totaal incidentele baten		-71.874	-65.199

Het overzicht van incidentele baten en lasten in de programmabegroting ondersteunt de gebruiker in zijn oordeelsvorming over de mate waarin er sprake is van structureel en reëel evenwicht. Een positief saldo geeft aan dat er meer structurele baten zijn dan structurele lasten. Uit onderstaande tabel blijkt dat de structurele lasten volledig gedekt worden door de structurele baten.

Tabel 4.2.6.3

Bedragen x € 1.000

	Actuele Begroting 2024	Realisatie 2024	
Totaal lasten exclusief reserves	-510.869	-483.048	
Totaal baten exclusief reserves	499.408	500.770	
Storting Reserves	-63.010	- 77.199	
Onttrekking reserves	74.471	74.255	
Resultaat	0	14.778	Voordelig jaarrekeningresultaat
Incidentele lasten - programma's	79.628	65.031	Zie tabel hierboven
Incidentele baten - programma's	-71.874	-65.199	Zie tabel hierboven
Incidentele toevoeging aan reserves	58.340	60.873	Dit betreffen alle storting aan de reserves exclusief de reserves kapitaallasten, de reserves bedrijfsmiddelen en de

Tabel 4.2.6.3

Bedragen x € 1.000

	Actuele Begroting 2024	Realisatie 2024	
Incidentele onttrekking aan reserves	-62.829	-59.545	financieringsreserves
Structureel begrotingssaldo	3.265	14.732	Dit betreffen alle stortingen aan de reserves exclusief de reserves kapitaallasten, reserves bedrijfsmiddelen en de financieringsreserves
Structurele begrotingssaldo in % van baten excl. onttrekkingen reserves	0,64%	2,94%	Positief getal, dus meer structurele baten dan lasten
			Positief percentage betekent een structureel evenwicht.

4.2.7 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Tabel 4.2.7.1

Gegevens 2024				
Bedragen x € 1	G.H. Hagelstein		R. Groen	
Functiegegevens	Griffier		Gemeentesecretaris	
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2024	01/01-31/12		01/01-31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0	
Dienstbetrekking?	ja		ja	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	124.666,80		150.359,30	
Beloningen betaalbaar op termijn	20.461,56		23.320,68	
<i>Subtotaal</i>	<i>145.128,36</i>		<i>173.679,98</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000		233.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	145.128,36		173.679,98	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2023				
Bedragen x € 1	G.H. Hagelstein		R. Groen	
Functiegegevens	Griffier		Gemeentesecretaris	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-31/12		01/01-31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0	
Dienstbetrekking?	ja		ja	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	118.485,75		141.539,63	
Beloningen betaalbaar op termijn	19.629,24		22.514,52	
<i>Subtotaal</i>	<i>138.114,99</i>		<i>164.054,15</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000,00		223.000,00	
Bezoldiging	138.114,99		164.054,15	

4.3 Balans en toelichting

4.3.1 Balans

Tabel 4.3.1.1 - Balans onderdeel activa

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Immateriële vaste activa	6.231	4.102
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	5.090	2.878
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	1.141	1.224
Materiële vaste activa economisch nut	227.011	212.868
Gronden en terreinen	32.887	28.973
Bedrijfsgebouwen	171.558	161.582
Woonruimten	1.946	1.077
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	8.446	9.055
Vervoermiddelen	742	632
Machines, apparaten en installaties	5.496	5.050
Overige materiële activa	5.936	6.499
Materiële vaste activa economisch nut, met mogelijke heffing ter bestrijding van de kosten	8.343	9.008
Bedrijfsgebouwen	338	382
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.435	5.771
Overige materiële activa	2.570	2.855
Materiële vaste activa maatschappelijk nut	148.027	131.952
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	145.903	129.618
Overige materiële activa	2.124	2.334
Financiële vaste activa	55.538	55.569
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	3.018	3.018
Leningen aan woningbouwverenigingen	30.907	33.679
Overige langlopende leningen	8.702	9.408
Overige uitzettingen (rentetypisch ≥ 1 jaar)	12.911	9.464
Totaal vaste activa	445.150	413.499
Vorraden	22.569	31.366
Onderhanden werk, wo. bouwgronden in exploitatie	22.378	31.160
Gereed product en handelsgoederen	191	206
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	10.446	32.499
Vorderingen op openbare lichamen	137	1.999
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	4.000	24.500
Overige vorderingen	6.309	6.000
Liquide middelen	8.764	4.610
Kasrekeningen	20	20
Bankrekeningen	8.744	4.590
Overlopende activa	44.935	44.086
Voorschotbedragen specifiek van Europese unie	136	0
Voorschotbedragen specifiek van het Rijk	3.939	1.291

Tabel 4.3.1.1 - Balans onderdeel activa

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Voorschotbedragen ov. Ned. Overheidslichamen	1.162	2.044
Nog te ontvangen bedragen overig	33.609	36.918
Overige vooruitbetaalde bedragen	6.089	3.833
Totaal vlottende activa	86.714	112.561
Totaal Activa	531.864	526.060

Totaal van het recht verliescompensatie VPB € 0 (2023: € 0).

Tabel 4.3.1.2 - Balans onderdeel passiva

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Eigen vermogen	196.411	178.690
Algemene reserves	93.274	88.782
Bestemmingsreserves	88.359	84.781
Gerealiseerd resultaat	14.778	5.127
Voorzieningen	44.388	41.588
Voor verplichtingen en verliezen	9.448	6.212
Ter egalisering van kosten	9.373	8.560
Voor bijdrage aan toekomstige vervangings-investeringen waarvoor een heffing wordt geheven	25.567	26.816
Vaste schulden met een looptijd ≥ 1 jaar	158.216	147.425
Onderhandse leningen van banken	157.016	145.503
Door derden belegde gelden	293	339
Waarborgsommen	907	1.583
Totaal vaste passiva	399.015	367.703
Vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar	20.113	56.963
Kasgeldleningen openbare lichamen	0	25.000
Bankrekeningen	7.526	190
Overige schulden	12.587	31.773
Overlopende passiva	112.736	101.394
Nog te betalen bedragen (verplichtingen)	51.026	53.360
Voorschotbedragen specifiek Europese Unie	742	2.057
Voorschotbedragen specifiek van het Rijk	40.209	29.058
Voorschotbedragen ov. overheidslichamen	14.287	14.990
Voorschotbedragen specifiek overig	272	186
Overige vooruit ontvangen bedragen	6.200	1.743
Totaal vlottende passiva	132.849	158.357
Totaal Passiva	531.864	526.060

Totaal van de borgstellingen en/of garantstellingen: € 615 miljoen (2023: € 546 miljoen).

4.3.2 Toelichting Vaste Activa

Vaste activa

In de balans worden kapitaaluitgaven en -ontvangsten onderscheiden in drie groepen vaste activa, namelijk van immateriële, materiële en financiële aard. Voor gedetailleerde informatie over de investeringskredieten in relatie tot de vaste activa wordt verwezen naar bijlage 7a van hoofdstuk 5. Een samenvatting van deze bijlage naar de drie genoemde groepen wordt in onderstaande tabellen weergegeven. Deze samenvatting geeft het verloop van de boekwaarden aan van de desbetreffende groep vaste activa en van de hieronder vallende categorieën gedurende het verslagjaar.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn niet-tastbare activa die over een langere periode van economische waarde zijn.

Tabel 4.3.2.1 - Verloopoverzicht immateriële vaste activa

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
Kosten onderzoek en ontwikkeling bepaald actief	2.878	2.212	0	0	5.090
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	1.224	0	0	83	1.141
Totaal immateriële activa	4.102	2.212	0	83	6.231

Kosten onderzoek en ontwikkeling bepaald actief

De investeringen bestaan voornamelijk uit de activering van voorbereidingskosten voor het plan Kernhem Noord ad € 2,1 miljoen.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Het bedrag aan afschrijvingen ad € 83.000 bevat reguliere afschrijvingen op activa in de categorie bijdrage activa in eigendom van derden: onder andere renovatie Hockeyvelden Bosrand en investeringssubsidies Mixed Hockeyclub en Museum/Bezoekerscentrum Oud Lunteren.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn de geactiveerde materiële tastbare bezittingen die de gemeente langdurig inzet voor de realisatie van beleidsdoelen en bedrijfsvoering. In onderstaande tabel wordt het verloop weergegeven per subcategorie en de totalen per hoofdcategorie. Onder de tabel is per subcategorie toegelicht waar de posten betrekking op hebben.

Tabel 4.3.2.2 - Verloopoverzicht materiële vaste activa

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Investe- ringen	Desin- veste- ringen	Afschrij- vingen	Bijdrage van derden	Duurzame waardever- mindering	Boekwaarde 31-12-2024
Investerings met een economisch nut							
Gronden en terreinen	28.973	4.290	376	0	0	0	32.887
Bedrijfsgebouwen	161.582	17.908	0	6.250	1.682	0	171.558
Woonruimten	1.077	1.613	500	146	98	0	1.946
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	9.055	234	0	806	37	0	8.446
Vervoermiddelen	632	264	0	154	0	0	742
Machines, apparaten en installaties	5.050	1.738	0	1.182	110	0	5.496
Overige materiële vaste activa	6.499	148	0	545	166	0	5.936
Subtotaal mva met economisch nut	212.868	26.195	876	9.083	2.093	0	227.011
Investerings met een economisch nut met heffing							
Bedrijfsgebouwen	382	0	0	44	0	0	338
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.771	5.776	0	6.112	0	0	5.435

Tabel 4.3.2.2 - Verloopoverzicht materiële vaste activa

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Investe- ringen	Desin- veste- ringen	Afschrij- vingen	Bijdrage van derden	Duurzame waardever- mindering	Boekwaarde 31-12-2024
Overige materiële vaste activa	2.855	0	0	285	0	0	2.570
Subtotaal mva econ. nut met heffing	9.008	5.776	0	6.441	0	0	8.343
Investerings in de openbare ruimten met een maatschappelijk nut							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	129.618	34.405	0	3.180	14.940	0	145.903
Overige materiële vaste activa	2.334	0	0	210	0	0	2.124
Subtotaal mva maatschappelijk nut	131.952	34.405	0	3.390	14.940	0	148.027
Totaal materiële activa	353.828	66.376	876	18.914	17.033	0	383.381

Gronden en terreinen

In het verslagjaar hebben diverse aankopen van grond plaatsgevonden: € 1,5 miljoen Kernhem Noord te Ede, € 1,1 miljoen Molenstraat te Harskamp, € 0,6 miljoen Doesburgerbuurt en € 0,5 miljoen Klomperweg te Lunteren. De desinvestering, die voor vermindering van de boekwaarde gronden en terreinen zorgt, betreft de verkoop voor € 0,4 miljoen van grond gelegen nabij het Theehuis Hoekelum in Ede/Bennekom.

Bedrijfsgebouwen

De investeringen op het materiële vaste activa onderdeel bedrijfsgebouwen bedragen in totaal € 17,9 miljoen. Voor een belangrijk deel hebben deze betrekking op: € 6,5 miljoen aankoop Klomperweg 175 (de voormalig Pro Persona gebouwen) in Lunteren, € 4,5 miljoen vernieuwbouw van Het Streek Lyceum Ede, € 1,3 miljoen verbouwing ROC A12, € 1,3 miljoen vernieuwbouw Marnix College en bouw P&R garage station Ede-Wageningen € 0,9 miljoen.

Het bedrag aan afschrijvingen (€ 6,3 miljoen) bestaat uit het totaal van de normale (€ 4,9 miljoen) en de extra afschrijvingen (€ 1,4 miljoen) op de bedrijfsgebouwen. De extra afschrijving betreft het naar nihil brengen van de restantboekwaarde Het Streek in verband met sloop. Aan bijdragen van derden is in 2024 totaal € 1,7 miljoen verantwoord, voornamelijk voor € 1,1 miljoen renovatie theaterzaal Cultura.

Woonruimten

De boekwaarde van de woonruimten is toegenomen met € 1,6 miljoen, voornamelijk door activering van aankopen in Kernhem Noord (€ 0,9 miljoen) en door activering van de kosten voor het Theehuis gelegen aan de Parklaan te Ede (€ 0,6 miljoen). Door verkoop van het theehuis (€ 0,5 miljoen) is de boekwaarde van het materiële vaste activa onderdeel woonruimten verminderd. Naast de hiervoor genoemde desinvestering is de boekwaarde ook verminderd vanwege de ontvangen provinciale bijdrage gebiedsopgave Parklaan ad € 98.000 en door afschrijvingen ad € 146.000, waarvan € 107.000 door extra afschrijving vanwege de verkoop van het theehuis.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Het totaal aan investeringen in de categorie grond-, weg- en waterbouwkundige bedraagt in 2024 € 40,4 miljoen. De grootste investeringen betreffen de projecten Spoorzone Ede-Wageningen (€ 13,8 miljoen) en Parklaan (€ 6,1 miljoen), de snelfietsroute Ede-Wageningen (€ 2,8 miljoen) en de herinrichting De Ginkel € 1,6 miljoen. Daarnaast is er voor € 5,8 miljoen geïnvesteerd in riolering. Op de investeringen worden de bijdragen van derden in mindering gebracht, in totaal € 15,0 miljoen. Voor de projecten Spoorzone Ede-Wageningen en Parklaan gaat het om een bedrag van respectievelijk € 10,0 en € 2,9 miljoen en voor de snelfietsroute Ede-Wageningen om € 1,2 miljoen. De investeringen in riolering (€ 5,8 miljoen) worden volledig gedekt vanuit de voorziening riolering (gevoed vanuit de rioolheffing). De vermindering van de boekwaarde door afschrijvingen bedraagt € 10,1 miljoen. In alle gevallen gaat het om normale afschrijvingen.

Vervoermiddelen

De afdeling Leefomgeving & Veiligheid heeft een aantal van haar bedrijfswagens vervangen hetgeen aan investeringen een bedrag van € 264.000 laat zien.

De post afschrijvingen op de vervoermiddelen kent geen bijzondere waardeverminderingen; aan normale afschrijvingen is een bedrag van € 154.000 geboekt.

Machines, apparaten en installaties

Gemaakte kosten in de categorie machines, apparaten en installaties zijn voor € 1,7 miljoen geactiveerd. De geactiveerde kosten zijn voornamelijk de aanschaf van ICT-apparatuur (iPhones, laptops, switches en access points) voor in totaal € 1,6 miljoen. De verminderingen op de balanspost machines, apparaten en installaties zijn de normale afschrijvingen (€ 1,2 miljoen) en de bijdragen van derden (€ 110.000) voor de vervanging van de sportparkenverlichting door ledverlichting.

Overige materiële vaste activa

De kapitaaluitgaven (investeringen) in de categorie overige materiële vaste activa bedragen € 148.000, onder andere voor de 1^e inrichting (meubilair en leermiddelen) van school De Wegwijzer in Ede. Op dit activaonderdeel is in het verslagjaar € 1,0 miljoen afgeschreven hetgeen de normale afschrijvingen betreft. Verder is de ontvangen concessievergoeding voor windturbines ad € 166.000 als bijdrage van derden verwerkt.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa geeft inzicht in de kapitaalverstrekkingen, de leningen en de overige financiële vaste activa.

Tabel 4.3.2.3 - Verloopoverzicht financiële vaste activa

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2024
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	3.018	0	0	0	3.018
Leningen aan woningbouwcorporaties	33.679	0	0	2.772	30.907
Overige langlopende leningen	9.408	222	0	928	8.702
Overige uitzettingen (rentetypisch ≥ 1 jaar)	9.464	8.670	5.223	0	12.911
Totaal financiële activa	55.569	8.892	5.223	3.700	55.538

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

De gemeente heeft een aandeel in de Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken BV en Werkkracht Ede BV. Hiernaast bezit de gemeente aandelen van de BNG Bank NV en de ACV NV. De aandelen zijn tegen verkrijgingsprijs opgenomen.

Leningen aan woningbouwcorporaties

Woningbouwcorporatie Woonstede is de enige partij waaraan de gemeente leningen heeft verstrekt die vallen in de categorie woningbouwcorporaties. Op deze leningen heeft Woonstede in 2024 € 2,8 miljoen afgelost. Hierin is van één lening de extra aflossing, op renteherzieningsdatum, van € 0,8 miljoen verwerkt.

Overige langlopende leningen

In 2024 zijn twee langlopende leningen verstrekt, namelijk € 180.000 aan Akoesticum en € 10.000 aan Q-park Beheer (zijnde de afrekening concessieprijs 2023 parkeergarage Markt Ede). Hiernaast zijn onder de vermeerderingen de opboekingen meegenomen voor onder de financiële vaste activa vallende debiteuren Sociaal Domein categorie TOZO-leningen en de categorie krediethypotheek, respectievelijk voor € 5.000 en € 27.000.

Aan aflossingen is op de categorie overige langlopende leningen in totaal € 0,9 miljoen verwerkt. Dit betreft € 0,8 miljoen, waarvan € 134.000 als extra aflossing aangemerkt dient te worden, voor langlopende leningen

aan diverse partijen (onder andere Ziekenhuis Gelderse Vallei Parkeren BV en Stichting het Maanderzand) en € 150.000 op de verstrekte geldleningen vallend in de categorieën TOZO-regeling van het Rijk en krediethypotheek van de debiteuren Sociaal Domein.

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer

De stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN) verstrekt voor de gemeente in het kader van diverse regelingen (onder andere op het gebied van Stedelijke Ontwikkeling Ede, milieubeleid en duurzaamheid) leningen. Het merendeel van deze leningen heeft een revolverend karakter, hetgeen wil zeggen dat de ontvangen rente en aflossingen door SVN (weer) ingezet kunnen worden voor het verstrekken van nieuwe leningen.

In de administratie van SVN zijn de leningen gegroepeerd naar type, ook wel aangeduid als fonds. De mutaties van de fondsen, onder andere door het verstrekken van leningen en/of ontvangen van aflossingen door SVN, worden bij de gemeente verantwoord door een op nihil salderende administratieve boeking. Dit geeft in bovenstaande tabel vermeerderingen en verminderingen te zien voor een bedrag van € 4,4 miljoen. In 2024 zijn de uitgezette middelen bij SVN door de gemeente aangevuld met € 3,3 miljoen. Naast deze vermeerdering voor drie fondsen zijn binnen de fondsen uitgezette middelen overgeboekt voor in totaal € 0,8 miljoen, hetgeen zowel een vermeerdering als een vermindering geeft op de balanspost overige uitzettingen. SVN heeft de beheerskosten (in de tabel een vermindering van € 51.000) en de rentevergoeding over de uitzettingen (vermeerdering van € 0,2 miljoen) respectievelijk in rekening gebracht bij c.q. betaalbaar gesteld aan de gemeente.

4.3.3 Toelichting Vlottende Activa

Onder de vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

Voorraden

De voorraden bestaan uit grondexploitaties, aanwezige materialen en handelsgoederen. Onder de tabel zijn de onderdelen nader toegelicht. Verder is hier een toelichting gegeven op de geraamde kosten, opbrengsten en het verwachte eindresultaat van de bouwgronden in exploitatie.

Tabel 4.3.3.1 - Verloopoverzicht voorraden

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2024	Investering	Desinveste- ring	Rente	Boekwaarde 31-12-2024
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie*	86.356	14.578	29.350	2.159	73.743
Voorziening voor verliesgevende grondexploitaties	-/- 55.196	0	-/- 4.935	-/- 1.104	-/- 51.365
Gereed product en handelsgoederen	206	22	37	0	191
Totaal voorraden	31.366	14.600	24.452	1.055	22.569

** Mogelijke impact Natura 2000/Stikstof op onderhanden werk*

Door de ligging van Ede aan de rand van de Veluwe (Natura 2000 gebied) zorgt bijna iedere bouwactiviteit voor een overschrijding van de drempelwaarde voor de uitstoot van stikstof. Rond de jaarwisseling heeft de rechter een uitspraak gedaan die bepaalt dat ook voor de projecten die afhankelijk zijn van interne saldering een WNB-vergunning noodzakelijk is. Daarnaast moeten herstelbesluiten genomen worden voor de projecten waar afgelopen vijf jaar interne saldering is ingezet. Het afgeven van WNB-vergunningen is een provinciale taak. Hier loopt de werkvoorraad enorm op, terwijl tegelijkertijd nog heel veel onduidelijkheden bestaan.

Wat de gevolgen zijn voor de Edese projecten is op dit moment onduidelijk, ook kan (nog) geen inschatting worden gemaakt van benodigde maatregelen, de doorlooptijden en de uitkomsten. Deze onzekerheden kunnen ook impact hebben op de waardering van de grondexploitaties. De mogelijke omvang is op dit moment nog niet bekend.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het saldo op 31 december 2024 van de balanspost onderhanden werk bedraagt € 73,7 miljoen en bestaat in zijn geheel uit bouwgronden in exploitatie.

Gedurende het verslagjaar zijn de bouwgronden in exploitatie vermeerderd met € 16,7 miljoen, gesplitst naar investeringen en toevoeging rente respectievelijk € 14,5 en € 2,2 miljoen. De belangrijkste vermeerderingen zijn: het opboeken van voornamelijk exploitatiekosten voor Kernhem Vlek B West (bouw- en woonrijpmaken en winstneming) € 5,0 miljoen, het Kazerneterrein Maurits WFC (bouwrijpmaken, buiten plan en planbegeleiding) € 4,3 miljoen, de Kazerneterreinen Maurits Noord, Elias Beeckman en Simon Stevin (woonrijpmaken, buiten plan en planbegeleiding) € 3,4 miljoen en voor Harskamp - Smachtenburgerweg (nog te maken kosten en winstneming) € 1,0 miljoen. Onder de verminderingen (desinvestering) van de bouwgronden in exploitatie voor een totaalbedrag van € 29,4 miljoen vallen: de verkoop van bouwkwavels gebied Kernhem Vlek B West € 9,7 miljoen, bedrijventerrein A12 De Klomp € 8,6 miljoen, Wekerom - Oost deelgebied J € 4,6 miljoen, Kazerneterreinen Maurits Noord, Elias Beeckman en Simon Stevin € 3,2 miljoen en Kazerneterrein Maurits WFC van € 2,6 miljoen.

Voor een uitgebreide toelichting op de inkomsten en uitgaven betreffende de projecten in plan- en realisatiefase wordt verwezen naar het MPG 2025 dat tegelijkertijd met deze jaarrekening is aangeboden aan de gemeenteraad. Het resumerende resultaat is in onderstaande tabel in beeld gebracht.

Tabel 4.3.3.2 - Onderhanden werk

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boek- waarde 1-1-2024	Vermeer- dering	Verminder- ing	Boekwaarde 31-12-2024	Geraamde kosten 2025 e.v. jaren	Geraamde opbr. 2025 e.v. jaren	Eind- waarde	Contante waarde per 1-1-2025
Kraatsweg Ede	119	314	433	0	0	0	0	0
Kazerneterreinen MN/EBK/SSK	12.472	3.448	3.165	12.755	2.980	963	-/- 15.102	-/- 14.806
Kazerneterreinen Maurits WFC	36.001	4.312	2.578	37.735	26.375	39.359	-/- 34.978	-/- 27.039
BT A12 - De Klomp	19.316	916	8.621	11.611	3.998	16.824	1.007	894
Jan Voerman- & Poggenbeekstraat	172	49	0	221	1.266	1.064	-/- 493	-/- 455
Kernhem Vlek B	5.018	4.978	9.717	279	10.313	12.845	2.328	2.150
Goudenstein	253	43	0	296	334	1.610	973	917
Flexwonen Somapad/Groenendaal	0	25	0	25	728	628	-/- 137	-/- 135
Kop van de Parkweg	7.560	516	-/- 8	8.084	189	255	-/- 8.200	-/- 8.039
Harskamp - Smachtenburgerweg	-/- 1.036	1.032	-/- 4	0	0	0	0	0
Wekerom - Oost deelgebied J	3.365	479	4.550	-/- 706	1.897	876	-/- 329	-/- 304
Otterlo, Weversteeg en Onderlangs	3.116	625	298	3.443	2.508	5.480	-/- 637	-/- 588
Totaal bouwgronden in exploitatie	86.356	16.737	29.350	73.743	50.588	79.904	-/- 55.568	-/- 47.405

Gereed product en handelsgoederen

De balanspost gereed product en handelsgoederen omvat per 31 december 2024 de op voorraad liggende magazijn- en handelsgoederen. Gedurende het jaar is de voorraad van magazijn-goederen gemuteerd door inkopen (€ 22.000) en afgiften (€ 37.000).

Voorziening voor verliesgevende grondexploitaties

De paragraaf grondbeleid (hoofdstuk 3.8) van deze jaarrekening geeft een nadere toelichting op de ontwikkeling van de voorziening in aanloop naar de vaststelling van de grondexploitaties bij het MPG. De voorziening voor verliesgevende grondexploitaties ten behoeve van de afdeling Ruimtelijke Regie is dienovereenkomstig gemuteerd. De toevoeging aan de voorziening voor inflatiecorrectie (rente, kosten en opbrengsten) bedraagt € 1,1 miljoen. Vanwege gunstige ontwikkeling van lopende verliesgevende grondexploitaties is over het boekjaar 2024 € 4,9 miljoen vrijgefallen, namelijk voor programma 4 (Economie en Mobiliteit) € 4,8 miljoen en voor programma 5 (Ruimtelijke Ontwikkeling) € 155.000.

Tabel 4.3.3.3 - Mutaties verliesgevende grondexploitaties

Bedragen x € 1.000

Mutaties voorziening verliesgevende grondexploitaties		
Beginstand voorziening 1-1-2024	55.196	
Bij te boeken rente 2024	1.104	
		56.300
Mutaties		
Mutaties plannen Economie, Arbeidsmarkt en Mobiliteit	-/- 4.780	
Mutaties plannen Ruimtelijke Ontwikkeling	-/- 155	
Totaal mutaties		-/- 4.935
Stand voorziening 31-12-2024		51.365

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

In onderstaande tabel zijn de kortlopende uitzettingen weergegeven volgens de voorgeschreven onderverdeling naar vorderingen op openbare lichamen, rekening-courant verhouding (schatkistbankieren) met het Rijk en overige vorderingen. De posten zijn onder de tabel afzonderlijk toegelicht, waarbij de overige vorderingen nog verder zijn gespecificeerd.

Tabel 4.3.3.4 - Overzicht uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	1.999	137
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd < 1 jaar	24.500	4.000
Overige vorderingen	6.000	6.309
Totaal uitzett. met een rentetypische looptijd < 1 jaar	32.499	10.446

Vorderingen op openbare lichamen

Het saldo van deze vorderingen op de balans per 31 december 2024 bedraagt € 137.000, namelijk € 64.000 op gemeenten en € 73.000 op gemeenschappelijke regelingen. De toelichting op de voortgang en de invordering van deze vorderingen is meegenomen bij het onderdeel overige vorderingen.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De gemeente is op grond van de Wet financiering decentrale overheden verplicht tot deelname aan het schatkistbankieren. Voor de gemeente betekent schatkistbankieren dat zij al haar overtollige middelen aanhoudt in de schatkist bij het Ministerie van Financiën (zie ook hoofdstuk 3.4 paragraaf Financieringen). Per balansdatum heeft de gemeente voor € 4,0 miljoen (2023: € 24,5 miljoen) aan overtollige liquide middelen uitstaan op 's Rijks schatkistrekening.

Het drempelbedrag is het maximale bedrag dat de gemeente over een heel kwartaal gezien gemiddeld op dagbasis buiten de schatkist mag houden. Door middel van een berekening dient aangegeven te worden of aan deze regel is voldaan. Uit onderstaande tabel blijkt dat er geen sprake is geweest van overschrijding van het drempelbedrag.

Tabel 4.3.3.5 - Benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Bedragen x € 1.000

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(1)	Drempelbedrag verslagjaar	8.800			
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	2.757	2.003	2.581	1.926
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	6.043	6.797	6.219	6.874
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Overige vorderingen

De overige vorderingen worden onderscheiden in:

- Belastingdebiteuren (zoals opgelegde belastingkohieren WOZ en afvalstoffenheffing)
- Debiteuren Sociaal Domein
- Overige debiteuren (zoals detacheringen en verkoop van onroerend goed).

Per 31 december 2024 bedraagt het saldo van de overige vorderingen € 6,3 miljoen. Aan vorderingen op openbare lichamen staat zoals hiervoor genoemd eind 2024 € 137.000 open. Dit geeft op balansdatum 31 december 2024 een totale openstand van de overige vorderingen voor € 6,4 miljoen. In onderstaande tabellen wordt uitgegaan van deze totale openstand.

Tabel 4.3.3.6 - Overzicht overige vorderingen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Belastingdebiteuren	3.151	3.988
Debiteuren Sociaal Domein	4.059	3.367
Overige debiteuren	3.366	1.268
Voorziening dubieuze debiteuren	-/- 2.577	-/- 2.177
Totaal overige vorderingen (inclusief openbare lichamen)	7.999	6.446

Toelichting per categorie op het overzicht overige vorderingen:

Belastingdebiteuren

Tabel 4.3.3.7 - Overzicht openstaande belastingdebiteuren

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Waarvan > 3 maanden open
Belastingjaar tot 2022	64	24
Belastingjaar 2022	56	39
Belastingjaar 2023	659	220
Belastingjaar 2024	3.209	645
Totaal belastingdebiteuren	3.988	928

Belastingdebiteuren hebben de mogelijkheid hun vorderingen in termijnen te voldoen en/of te laten incasseren, dit in tegenstelling tot de reguliere debiteuren. Uit de tabel blijkt dat het grootste gedeelte van de openstand betrekking heeft op het belastingjaar 2024. Ten opzichte van het jaar 2023 is de totale openstand met bijna € 0,8 miljoen toegenomen tot een saldo van bijna € 4,0 miljoen eind boekjaar 2024.

Vorderingen die langer dan een jaar openstaan worden voorzien. Tot aan het totaalbedrag van deze oude en vervallen openstaande vorderingen wordt een zogeheten voorziening dubieuze belastingdebiteuren aangehouden. Het saldo van de voorziening voor de belastingdebiteuren bedraagt per 31 december 2024 € 165.000 (per 31 december 2023 € 176.000).

Debiteuren Sociaal Domein

Tabel 4.3.3.8 - Openstaande debiteuren Sociaal Domein

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Terugvordering	2.406	1.880
Onderhoudsplicht (verhaal van bijstand)	27	53
Leenbijstand	1.050	914
Maatregel en boete	36	27
Overigen (voorschot/rente/woonvoorziening)	55	26
Declaratie Rijk (m.n. Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen)	485	467
Totaal debiteuren Sociaal Domein	4.059	3.367

Ten opzichte van 2023 is het openstaande saldo van de debiteuren Sociaal domein met € 0,7 miljoen gedaald. Deze daling heeft voornamelijk betrekking op afbetalingen van schulden van debiteuren Sociaal Domein die vallen in de categorie terugvordering. Het debiteurenbestand is nagelopen: schulden die te oud zijn, waarbij een regeling getroffen is of omdat de persoon in kwestie in de schuldsanering is beland, zijn buiten invordering gesteld. Het economische risico van de debiteuren Sociaal Domein ligt bij de gemeente en is bepaald op gemiddeld 45% (gelijk aan voorgaande jaren). Voor dit risico is een voorziening dubieuze debiteuren Sociaal Domein gevormd. De voorziening is opgebouwd op debiteurenniveau. Door deze benadering zijn de schulden van de debiteuren met een hoog risico voorzien. Einde 2024 heeft de voorziening dubieuze debiteuren Sociaal Domein een saldo van € 1,6 miljoen.

Overige debiteuren

Gebruikelijk is om voor de overige debiteuren de openstand over vier jaren inzichtelijk te maken. In de tabel zijn de openstanden voor de jaren 2021 tot en met 2024 weergegeven. De openstand voor rekeningjaar 2024 bedraagt in totaal € 1,3 miljoen (2023 € 3,2 miljoen), namelijk vorderingen van publiekrechtelijke aard € 0,1 miljoen (2023: € 0,2 miljoen) en vorderingen van privaatrechtelijke aard € 1,2 miljoen (2023: € 3,0 miljoen). Voor dubieuze vorderingen is een voorziening gevormd. Het saldo van de voorziening op 31 december 2024 bedraagt € 0,4 miljoen (2023: eveneens € 0,4 miljoen).

Tabel 4.3.3.9 - Ouderdom openstaande vorderingen overige debiteuren

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Dagen					Totaal
	0 - 30	30 - 60	60 - 90	90 - 120	> 120	
Jaarrekening 2021	837	12	15	22	274	1.160
Jaarrekening 2022	1.527	572	309	53	1.112	3.573
Jaarrekening 2023	2.613	50	0	0	703	3.366
Jaarrekening 2024	675	69	1	0	523	1.268

Het openstaande saldo van de overige debiteuren is in de jaarrekening 2024 ten opzichte van de jaarrekening 2023 gedaald met € 2,1 miljoen. We zien onder andere dat de afrekening over het vierde kwartaal 2024 ad € 0,8 miljoen voor de kosten van opvang asielzoekers aan de Galvanistraat te Ede begin 2025 is verzonden. Daarentegen hebben diverse gemeenten de afrekening van het project huiselijk geweld en servicekosten, respectievelijk € 0,6 en € 0,2 miljoen, ten opzichte van 2023 eerder ontvangen (en betaald). Begin maart 2025 is in totaal € 0,8 miljoen ontvangen voor de op 31 december 2024 openstaande vorderingen.

Voorziening dubieuze vorderingen

Voor de verschillende categorieën overige vorderingen (belastingdebiteuren, debiteuren Sociaal Domein en de overige debiteuren) is er een afzonderlijke voorziening dubieuze vorderingen. De voorziening wordt ingericht wanneer de vordering als niet meer volwaardig of dubieus aangemerkt wordt. Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) wordt de voorziening in mindering gebracht op de balanspost

overige vorderingen. Binnen de categorie debiteuren Sociaal Domein worden vorderingen krediethypotheek verantwoord. Deze worden conform de BBV meegenomen op het balansonderdeel financiële vaste activa. Wanneer er voor de vorderingen krediethypotheek een voorziening is ingericht dan wordt deze niet in mindering gebracht op het balansonderdeel overige vorderingen maar op het balansonderdeel financiële vaste activa.

Samenvattend kan gesteld worden dat de totale voorziening dubieuze vorderingen (inclusief de voorziening voor het onderdeel krediethypotheek) gedurende 2024 met € 0,4 miljoen is afgenomen tot een bedrag van € 2,2 miljoen op 31 december 2024. De afname is inherent aan de afname van het aantal oude, bij de jaarrekening 2024 als dubieus aangemerkte, overige vorderingen. Per categorie overige vorderingen is het verloop gedurende 2024 van de voorziening dubieuze vorderingen:

- Belastingdebiteuren: een afname van € 11.000 (van € 176.000 naar € 165.000).
- Debiteuren Sociaal Domein: per saldo een afname van € 404.000 (van € 2,0 naar € 1,6 miljoen), waarbij de voorziening voor het onderdeel krediethypotheek niet is gemuteerd (zowel 2023 als 2024 € nihil).
- Overige debiteuren: een toename van € 14.000 (van € 417.000 naar € 431.000).

Liquide middelen

De contante geldmiddelen in de kas en de bankgelden (lees banktegoeden) van de gemeente vallen onder de liquide middelen.

Tabel 4.3.3.10 - Overzicht liquide middelen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Kas	20	20
Bank Nederlandse Gemeenten	4.585	8.732
ING bank	5	12
Totaal liquide middelen	4.610	8.764

Overlopende activa

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, de overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen behoren tot het balansonderdeel overlopende activa.

Tabel 4.3.3.11 - Overzicht overlopende activa

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Van Europese en Ned. overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedr. voorfin. uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	3.335	5.237
Overige nog te ontvangen bedragen	36.918	33.609
Vooruitbetaalde bedragen	3.833	6.089
Totaal overlopende activa	44.086	44.935

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

De gemeente heeft alleen van het Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen voorfinancieringen ontvangen. Het verloop hiervan is per uitkering met een specifiek bestedingsdoel in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 4.3.3.12 - Verloopoverzicht van nog te ontvangen voorschotbedragen voorfinanciering

Bedragen x € 1.000

Omschrijving van de uitkering met specifiek bestedingsdoel	Boek- waarde 1-1-2024	Herrubri- cing	Subsidie- bedrag	Ont- vangen	Boek- waarde 31- 12-2024
Van Europese overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen voorfinanciering					
Samenwerking voor innovaties EIP Fieldlabs	0	0	278	142	136
Subtotaal van Europese overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen voorfinanciering	0	0	278	142	136
Van het Rijk nog te ontvangen voorschotbedragen voorfinanciering					
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	1.003	0	2.991	1.003	2.991
Regeling SPUK gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	22	0	405	22	405
Regeling SPUK Stimulering Sport (BTW)	0	0	54	0	54
Bommenregeling	187	0	222	187	222
Proeftuinen - Bouwstenen voor de toekomst	0	0	183	0	183
Subsidieregeling instandhouding monumenten	79	0	250	245	84
Subtotaal van het Rijk nog te ontvangen voorschotbedr. voorfinanciering	1.291	0	4.105	1.457	3.939
Van overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen voorfinanciering					
Programma Vitale Vakantieparken 2019-2024	255	0	240	255	240
Instandhouding gemeentelijke monumenten	18	0	24	18	24
Natuurversterking vakantieparken	20	0	0	20	0
Proeflokaal regio Foodvalley voedselproductie korte ketens	72	0	0	72	0
Routekaart ontwikkeling vakantiepark én versterking natuur	0	0	175	0	175
Procesmanager ontvangstlocaties en duurzame mobiliteit	0	0	90	72	18
COA-opvang Galvanistraat te Ede	205	0	0	205	0
Ondersteuning en projectbijdrage Netwerk Veluwe op 1	270	0	185	270	185
Verder met de Uitvoeringsstrategie van drie recreatieclusters	80	0	0	80	0
Biodiversiteit en Landschap	40	0	0	40	0
Vitaal Gelderland 2011, Fiets Filevrij route Ede-Veenendaal	217	0	0	217	0
Verkabeling Ede	50	0	0	50	0
Programma Voortijdig School Verlaten (VSV) 2023	297	0	0	297	0
Regiodeal Veluwe, Edese Ontvangstlocaties	520	0	0	0	520
Subtotaal van overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen voorfinanciering	2.044	0	714	1.596	1.162
Totaal van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen voorfinanciering	3.335	0	5.097	3.195	5.237

Overige nog te ontvangen bedragen

De categorie overige nog te ontvangen bedragen van het balansonderdeel overlopende activa heeft op 31 december 2024 een saldo van € 33,6 miljoen (2023: € 36,9 miljoen). Het saldo wordt voornamelijk gevormd door de nog van de belastingdienst te ontvangen aangifte BTW-compensatiefonds voor € 23,1 miljoen (2023: € 28,8 miljoen) en de nog van inwoners en bedrijven te ontvangen afvalstoffenheffing DIFTAR voor € 2,4 miljoen (2023: € 2,1 miljoen). De aangifte BTW-compensatiefonds 2024 is fors lager (€ 5,7 miljoen) vanwege de extreem hoge uitvoeringskosten in 2023 voor de projecten Spoorzone en Parklaan.

In de vorige alinea genoemde categorie overige nog te ontvangen bedragen zit voor € 224.000 aan nog te ontvangen vorderingen faciliterend grondbeleid verwerkt, bestaande uit 12 verschillende projecten. Voor vier projecten is er sprake van een anterieure overeenkomst waardoor deze als 'verhaalbare kosten' aangemerkt kunnen worden, in totaal een bedrag van € 128.000. Dit zijn de zogeheten verhaalbare kosten die op basis van een overeenkomst op derden verhaald kunnen worden. Voor de overige acht projecten is de overeenkomst nog in bewerking, terwijl er wel sprake van verhaal is. Hier is dus sprake van 'nog te verrekenen kosten' voor in totaal € 96.000. Binnen het faciliterend grondbeleid zijn verder 10 verschillende projecten opgenomen ter

grootte van € 490.000. Hierbij is sprake van vooruit ontvangen vorderingen faciliterend grondbeleid, die in de balans onder overlopende passiva zijn verwerkt.

Vooruitbetaalde bedragen

Voor de dienstverlening 2025 en volgende jaren zijn reeds voorschotten betaald, onder andere voor het product overhead € 1,6 miljoen aan licenties- en servicekosten, het product beheer openbare ruimten voor afvalinzameling € 1,0 miljoen en voor het product onderwijs aan huisvesting noodlokalen € 0,6 miljoen. Verder heeft de gemeente voor € 1,7 miljoen aan toekomstig vrij te komen stikstofdepositievracht gekocht, dat direct ingezet zal worden bij de milieuvergunningaanvraag in 2025 en verdere jaren voor vastgestelde projecten.

4.3.4 Toelichting Niet uit de balans blijkende rechten

Het recht op verliescompensatie op grond van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 dient aangemerkt te worden als een niet uit de balans blijkend recht. Deze bedraagt voor de gemeente Ede € 0 (nihil).

In het project Wekerom Oost (deelgebied J) is sprake van een gedeeltelijke facilitaire ontwikkeling. Dit betekent dat de gemeente - naast een actieve grondexploitatie - ook een faciliterende grondhouding heeft voor een gedeelte van het plan. In oktober 2022 heeft de gemeenteraad een exploitatieplan vastgesteld bij het bestemmingsplan voor Wekerom Oost. Het exploitatieplan vormt in dit geval de basis voor het kostenverhaal. Aangezien de vergunningen nog niet zijn verleend en er bovendien nog nauwelijks kosten zijn gerealiseerd, worden de toekomstig te verhalen kosten op de grondeigenaren als niet uit de balans blijkend recht verantwoord. Deze bedragen in totaal € 1,5 miljoen (prijspeil ultimo 2023). De exploitatiebijdragen worden betaald bij de aanvraag van een omgevingsvergunning. Deze aanvragen vinden naar verwachting plaats in 2026. Voor het actieve deel van de grondexploitatie wordt verwezen naar het MPG 2025.

Bij de niet uit de balans blijkende rechten behoren overigens ook verplichtingen. Dit betreffen alle mogelijke grondontwikkelingskosten die noodzakelijk zijn om de beoogde ontwikkeling te realiseren; overigens zijn dit dezelfde kosten als in een actieve grondexploitatie, zoals slopen, saneren en bouw-/woonrijp maken.

4.3.5 Toelichting Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en het resultaat.

Tabel 4.3.5.1 - Verloopoverzicht eigen vermogen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Resultaat- bestemm. vorig boekjaar	Toevoegingen boekjaar	Onttrekkingen boekjaar t.g.v. kapitaallasten activa	Overige onttrek- kingen boekjaar	Toevoeging rente boekjaar	Boekwaarde 31-12-2024
Algemene reserves	88.782	-/- 1.440	41.048	0	35.401	285	93.274
Bestemmingsreserves	84.781	6.567	35.249	2.169	36.686	617	88.359
Gerealiseerd resultaat	5.127	-/- 5.127	14.778	0	0	0	14.778
Totaal eigen vermogen	178.690	0	91.075	2.169	72.087	902	196.411

Gedetailleerde informatie van de verschillende algemene en bestemmingsreserves als ook de detaillering van de toevoegingen en onttrekkingen zijn weergegeven in het overzicht van reserves (bijlage 1; stand exclusief resultaatbestemming) en in de programmaverantwoording (hoofdstuk 1).

Algemene reserves

De algemene reserves zijn bedoeld als buffer voor tegenvallers. Het betreft de vrij aanwendbare middelen die de gemeente inzet wanneer zich onvoorziene financiële risico's voordoen. De algemene reserves maken onderdeel uit van de weerstandscapaciteit. Het totale overzicht van de weerstandscapaciteit is opgenomen in de paragraaf 3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

De boekwaarde per 1 januari 2024 is door resultaatbestemming vanuit de jaarrekening 2023 afgenomen met € 1,4 miljoen. Lopende het boekjaar 2024 bedragen de toevoegingen € 41,3 miljoen, waarvan € 0,3 miljoen betrekking heeft op rentetoevoeging. Aan de algemene reserves is voor € 35,4 onttrokken conform de begroting en ingezet voor dekking van de exploitatie. Per 31 december 2024 is de totale boekwaarde van de algemene reserves € 93,3 miljoen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waar de gemeenteraad een specifieke bestemming aan heeft gegeven. De toevoegingen en onttrekkingen zijn geoorloofd voor zover de raad hiertoe heeft besloten. Onttrekkingen aan bestemmingsreserves zijn uitsluitend toegestaan wanneer dit past binnen het specifieke doel van de reserve. De toevoeging van de resultaatbestemming vanuit de jaarrekening 2023 bedraagt € 6,6 miljoen. In 2024 is voor een bedrag van € 35,9 aan de reserves toegevoegd (waarvan € 0,6 miljoen betrekking heeft op rente) en voor € 38,9 miljoen onttrokken (waarvan € 2,2 miljoen als dekking voor kapitaallasten activa). Dit heeft geresulteerd in een boekwaarde per 31 december 2024 van de bestemmingsreserves ad € 88,4 miljoen.

De grootste toevoegingen (vermeerderingen) aan de bestemmingsreserves ten laste van de programma's zijn:

• Reserve Bedrijfsmiddelen personeel	Programma 4 en 8	€ 8,3 miljoen
• Reserve Bedrijfsmiddelen automatisering	Programma 8	€ 4,4 miljoen
• Reserve Egalisatie kapitaallasten onderhanden werk	Programma 1 en 8	€ 3,6 miljoen
• Reserve BTW-compensatiefonds	Programma 5 en 7	€ 3,2 miljoen
• Reserve Opvang beschermd wonen	Programma 3	€ 3,1 miljoen
• Reserve Arbeidsmarkt Regio Foodvalley	Programma 3	€ 2,1 miljoen
• Reserve Bedrijfsmiddelen huisvesting	Programma 8	€ 2,1 miljoen
• Reserve Overlopende verplichtingen	Programma 5	€ 1,8 miljoen
• Reserve Groot onderhoud openbare ruimte	Programma 7	€ 1,6 miljoen

De grootste onttrekkingen (verminderingen) van de bestemmingsreserves ten gunste van de programma's zijn:

• Reserve Bedrijfsmiddelen personeel	Programma 5 en 8	€ 7,0 miljoen
• Reserve BTW-compensatiefonds	Programma 8	€ 5,0 miljoen
• Reserve Opvang en begeleiding spec. doelgroepen	Programma 1, 2, 3, 5 en 8	€ 3,9 miljoen
• Reserve Bedrijfsmiddelen automatisering	Programma 8	€ 3,6 miljoen
• Reserve Overlopende verplichtingen	Programma 1, 2, 4, 5, 7 en 8	€ 2,7 miljoen
• Reserve Arbeidsmarkt Regio Foodvalley	Programma 3	€ 2,2 miljoen
• Reserve Fonds woningbouw	Programma 5	€ 2,0 miljoen
• Reserve Onderwijs achterstandsbeleid	Programma 2	€ 1,9 miljoen

Gerealiseerd resultaat

Het verschil tussen de baten en de lasten van de producten c.q. de programma's is het gerealiseerde resultaat. Het resultaat wordt gespecificeerd en nader toegelicht in hoofdstuk 3 Financiën.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs is in te schatten, ter egalisatie van de kosten om tot een gelijkmatige verdeling van kosten over een aantal begrotingsjaren te komen en/of voor de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen.

Tabel 4.3.5.2 - Verloopoverzicht voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Correctie begin boekwaarde	Toevoe- ging	Aanwen- ding	Vrijval	Inflatie- rente	Boekwaarde 31-12-2024
Voorziening voor verplichtingen en verliezen w.v. de omvang onzeker is	6.212	0	3.989	566	187	0	9.448
Voorziening ter egalisering van kosten	8.560	0	2.580	1.767	0	0	9.373
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen	26.816	0	3.321	5.776	0	1.206	25.567
Totaal voorzieningen	41.588	0	9.890	8.109	187	1.206	44.388

Over heel 2024 gezien zijn de voorzieningen per saldo toegenomen met € 2,8 miljoen, namelijk voor € 11,1 miljoen aan toevoegingen, waarvan € 1,2 miljoen voor inflatierente, en voor € 8,3 miljoen aan verminderingen, waarvan € 8,1 miljoen aanwendungen en € 187.000 betrekking heeft op vrijval.

De belangrijkste toevoegingen betreffen de dotaties aan de voorziening Vervangingsinvesteringen riolering € 4,5 miljoen (waarvan € 1,2 miljoen inflatierente), de voorziening Wethouderspensioren en -uitkeringen € 3,5 miljoen en aan de voorziening Groot onderhoud gemeentelijke Vastgoedportefeuille € 2,6 miljoen. De aanwendungen bestaan voor het merendeel uit bijdragen in de investeringen voor het product riool aanleg en – beheer (€ 5,8 miljoen, zie ook programma 7) en voor groot onderhoud van de gemeentelijke Vastgoedportefeuille (€ 1,6 miljoen, zie ook programma 8). De vrijval ad € 187.000 kan gesplitst worden naar de voorziening Wachtgeldverplichtingen € 100.000, de voorziening RVU (verlofsparen) € 80.000 en de voorziening Liquidatie Permar € 7.000.

In bijlage 3 is gedetailleerde informatie van de voorzieningen weergegeven.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar

In de volgende tabel zijn de vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer, inclusief het verloop gedurende het boekjaar, opgenomen.

Tabel 4.3.5.3 - Verloopoverzicht vaste schulden

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Vermeerdering	Vermindering	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2024
Onderh. leningen van binnenlandse banken	145.503	50.000	0	38.487	157.016
Door derden belegde gelden	339	22	68	0	293
Waarborgsommen	1.583	807	1.483	0	907
Totaal vaste schulden	147.425	50.829	1.551	38.487	158.216

Onderhandse leningen van binnenlandse banken

In 2024 is de onderhandse, fixed lening bij de Nederlandse Waterschapsbank NV ad € 30 miljoen afgelost. Als herfinanciering en aanvullende financieringsbehoefte zijn er vijf leningen aangetrokken, allen bij de Bank Nederlandse Gemeenten NV, met een looptijd van 5, 7, 10, 11 en 30 jaar. Naast de genoemde, normale aflossingen zijn er andere reguliere aflossingen gedaan tot een bedrag van € 8,5 miljoen waardoor het totale aflossingsbedrag uitkomt op € 38,5 miljoen.

De onderhandse leningen van binnenlandse banken zijn op een gedetailleerd niveau weergegeven in bijlage 8 van deze jaarrekening. De rentelast voor deze leningen bedraagt € 4,9 miljoen.

Door derden belegde gelden

Het saldo per 31 december 2024 wordt gevormd door de ontvangen gelden van derden voor het fonds (verleende) spaarhypotheek. Voor één spaarhypotheek kwam de bijbehorende kapitaalverzekering tot uitkering waarmee de betreffende spaarhypotheek op het einde van de looptijd is afgelost, hetgeen een vermindering geeft op de door derden belegde gelden van € 68.000.

Waarborgsommen

Op grondaankopen worden (voornamelijk) door de afdeling Grondzaken waarborgsommen ingehouden die dienen als garantie voor de oplevering van de onderhavige aankopen. In het verslagjaar zijn waarborgsommen gefactureerd aan bedrijven voor de aankoop van bouw kavels gelegen in de Kievitsmeent en Kernhem Noord en opstellen gelegen aan de Zandlaan te Ede. Hiernaast zijn waarborgsommen aan particulieren in rekening gebracht voor toekomstige verkoop van bouwterreinen en/of het gebruik van tuinen op diverse locaties in de gemeente.

4.3.6 Toelichting Vlottende Passiva

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Onder dit vlottende passiva balansonderdeel zijn de betalingsverplichtingen opgenomen die de gemeente binnen één jaar moet voldoen.

Tabel 4.3.6.1 - Overzicht netto-vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	25.000	0
Bankrekeningen	190	7.526
Overige schulden	31.773	12.587
Totaal vlottende schulden	56.963	20.113

Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen

De eind 2023 openstaande 6-maandskasgeldlening (voor de periode van 24 november 2023 tot 24 mei 2024) is per vervaldatum afgelost. Gedurende 2024 zijn meerdere kasgeldleningen afgesloten om te voorzien in de korte termijn financieringsbehoefte. Per 31 december 2024 staan er geen kasgeldleningen open.

Bankrekeningen

Bankrekeningen met een debetsaldo, in alle gevallen bij de BNG Bank NV, worden aangemerkt als vlottende schuld. Bij het overschrijden van de kredietlimiet (€ 15,0 miljoen vanaf 1 april 2022) is een toeslagrente verschuldigd over het bedrag van de overschrijding. Bij een verwachte debetstand van het totaal van alle bankrekeningen voor een langere periode (circa 30 dagen) wordt vaak overgegaan tot het sluiten van een kasgeldlening (lees kortlopende lening). De bijzondere situatie einde 2023 dat het rentepercentage voor kortlopende leningen hoger was dan het rentepercentage voor langlopende leningen doet zich eind 2024 niet meer voor. Gedurende 2024 is het rentepercentage voor de kortlopende leningen sneller en meer gedaald dan het rentepercentage voor langlopende leningen. Op balansdatum is dan ook het rentepercentage voor langlopende leningen weer hoger dan die voor de kortlopende leningen. Bij het voorzien in de financieringsbehoefte maakt de treasurycommissie een zorgvuldige afweging tussen het aantrekken van middelen op korte (korter dan één jaar) en/of lange termijn (één jaar of langer).

Overige schulden

De overige schulden bestaan voornamelijk uit crediteurenfacturen, die op 2024 gedateerd en in 2025 betaalbaar gesteld zijn, voor levering van goederen en/of diensten in 2024. Deze beslaan in totaal € 12,6 miljoen (2023: € 30,1 miljoen), waarvan overige crediteuren € 11,2 miljoen (2023: € 7,1 miljoen) en de van cliënten Schuldhulp- en Dienstverlening in beheer genomen gelden om schuldeisers en/of crediteuren te betalen € 1,4 miljoen (2023: € 1,7 miljoen).

Vennootschapsbelasting

De verwachte VPB-last 2024 voor reclameconcessies en ambtenarenhypotheken bedraagt in totaal € 95.000. In 2024 heeft de gemeente voor de VPB-last huurovereenkomsten van de benzineverkooppunten goedkeuring verkregen van de Belastingdienst om deze niet te hoeven aangeven. De reeds betaalde bedragen voor dit onderdeel voor de jaren 2021, 2022 en 2023 (in totaal € 210.000) worden door de belastingdienst verrekend en geven een voordelig resultaat te zien in de jaarrekening. Meer informatie is te vinden in paragraaf 4.2.5 Vennootschapsbelasting.

Overlopende passiva

Onder de overlopende passiva worden de nog te betalen en de vooruit ontvangen bedragen opgenomen. De vooruit ontvangen bedragen zijn in de balans uitgesplitst naar voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel en de overige vooruit ontvangen bedragen. Voor de eerstgenoemde categorie is in de balans een verdere uitsplitsing gemaakt naar van Europese overheidslichamen, van het Rijk en van overige Nederlandse overheidslichamen vooruit ontvangen voorschotbedragen.

Tabel 4.3.6.2 - Overzicht overlopende passiva

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Nog te betalen bedragen	51.673	48.706
Te betalen rente	1.687	2.320
Voorfinancieringen specifiek bestedingsdoel	46.291	55.510
Overige vooruit ontvangen bedragen	1.743	6.200
Totaal overlopende passiva	101.394	112.736

Nog te betalen bedragen

Voor een totaal van € 48,7 miljoen zijn er op basis van aangegane verplichtingen in 2024 prestaties geleverd. Betaling van deze leveringen zal voornamelijk in 2025 plaatsvinden. De specificatie van dit onderdeel van de overlopende passiva bevat de volgende grote posten:

- Afdracht loonheffing en premies salarissen december 2024 € 6,4 miljoen
- Diverse uitkeringen Sociaal Domein (onder andere Participatiewet) € 3,8 miljoen
- Door te zetten 'Beschermd Wonen'-geldten vanuit centrumgemeente € 3,8 miljoen
- Aangifte van de BTW over 4^e kwartaal 2024 inclusief suppletie € 2,4 miljoen
- Afrekening ten behoeve van afsluiten diverse plannen Grondzaken € 1,8 miljoen
- Toekenningen o.g.v. de subsidieregeling Stimulering sociale woningbouw € 1,6 miljoen
- Realisaties 4^e kwartaal 2024 ten behoeve van de Spoorzone € 1,4 miljoen

Te betalen rente

De rentelasten van de leningen o/g dienen toegerekend te worden aan en verantwoord te worden op het boekjaar 2024. Daar de rentebetalingen gedurende het kalenderjaar op diverse vervaldata plaatsvinden is een administratieve boeking ad € 2,3 miljoen nodig om de juiste rentelast (en niet de betaalde rente) in de exploitatie en daarmee in het resultaat te krijgen.

Voorfinancieringen specifiek bestedingsdoel

Van Europese en/of Nederlandse overheidslichamen zijn als voorfinanciering uitkeringen ontvangen met een meerjarig, specifiek bestedingsdoel. De uitkeringen staan gecategoriseerd naar bestedingsdoel in onderstaande tabel.

Tabel 4.3.6.3 - Verloopoverzicht voorfinancieringen specifiek bestedingsdoel

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde 31-12-2024
Project Spoorzone Ede-Wageningen	6.516	3.434	9.950	0
Project Parklaan Ede	3.797	66	3.863	0
Investeringsbijdragen, versterking natuur, monumentensubsidies	5.513	6.782	7.153	5.142
Maatschappelijke opvang en ondersteuning	390	229	264	355
RMC gelden leerplicht	378	1.719	711	1.386
Onderwijsachterstandenbeleid en -vertraging	2.936	0	757	2.179
Vitale vakantieparken	1.396	1.714	2.721	389
Projecten arbeidsmarktbeleid en ondersteuning	3.679	1.623	3.090	2.212
Stimulering sport (SPUK) en subsidies	1.311	1.483	2.769	25
SPUK Wet inburgering	1.371	2.855	1.082	3.144
Aanpak energiearmoede	1.136	0	373	763
TOZO en gedupeerden toeslagen	809	678	921	566
RegioDeal Foodvalley	9.759	869	3.978	6.650
Regeling Woningbouwimpuls incl. oplossen knelpunten	3.907	22.692	1.949	24.650
Bijdragen t.b.v. reg. samenwerking (o.a. klimaat en duurzaamheid)	3.393	5.650	1.791	7.252
SPUK OCW jongerencultuur en openbare bibliotheken	0	797	0	797
Totaal voorfinancieringen specifiek bestedingsdoel	46.291	50.591	41.372	55.510

Overige vooruit ontvangen bedragen

De balanspost overige vooruit ontvangen bedragen ter grootte van € 6,2 miljoen op 31 december 2024 bestaat uit ontvangsten in het verslagjaar die betrekking hebben op het boekjaar 2025. Hiervan heeft € 1,9 miljoen betrekking op het project 'Park van de Toekomst - fase 2' vallend onder de provinciale subsidieregeling Regiodeal Veluwe en € 1,4 miljoen dient gerelateerd te worden aan verkoopfacturen voor het jaar 2025. In de categorie vooruit ontvangen overig zit voor € 490.000 aan vooruit ontvangen vorderingen faciliterend grondbeleid verwerkt, bestaande uit 10 verschillende projecten. Zie ook de balanspost overige nog te ontvangen bedragen waar voor 12 verschillende projecten in totaal € 224.000 is verantwoord en toegelicht.

4.3.7 Toelichting Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen woningbouw e.a.

Tabel 4.3.7.1 - Borgstellingen en overige garanties

Bedragen x € 1.000

Naam van de organisatie	Oorspronkelijk bedrag	Borg	Stand per 1-1-2024	Stand per 31-12-2024	Betaald door de gemeente in 2024
Waarborgfonds Sociale Woningbouw	2.022.601	variërend %	543.157	608.153	0
Coöperatie Meikade Zon UA (t.b.v. deelname minima)	360	100%	312	288	0
Calvijnschool	411	100%	370	349	0
Stichting CSG Het Streek	3.000	100%	0	3.000	0
Stichting Expect More	2.600	100%	2.600	2.600	0
DVO	1.000	100%	0	1.000	0
Totaal	2.029.972		546.439	615.390	0

Waarborgfonds Sociale Woningbouw

De gemeente heeft per 31 december 2024 € 30,9 miljoen (2023: € 33,7 miljoen) uitgeleend aan de woningcorporatie Woonstede, waarvan € 3,5 miljoen (2023: € 4,5 miljoen) geborgd is via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Dit betekent dat de gemeente zelf rechtstreeks garant staat voor € 27,4 miljoen (2023: € 29,2 miljoen).

Het WSW is in 1983 opgericht met als doelstelling woningbouwcorporaties in Nederland van goedkope financiering te voorzien. In totaal is per 31 december 2024 circa € 97,2 miljard (2023: € 90,7 miljard) aan leningen geborgd via het WSW. De zekerheidsstructuur van het WSW bestaat uit drie lagen: de geldmiddelen

van de corporatie, de borgingsreserve van het WSW en de achtervangpositie van Rijk en gemeenten. Indien de geldmiddelen van de corporatie en de borgingsreserve van het WSW niet toereikend zijn, komt de achtervangpositie van het Rijk en de gemeente in beeld. Hierbij staan de gezamenlijke gemeenten voor 25% van het liquiditeitsstekort garant. De overige 25% komt ten laste van de schade-gemeente(n). Het Rijk draagt de resterende 50% bij. De garantstelling houdt in dat het Rijk en de gemeenten op verzoek van het WSW renteloze leningen verstrekken.

In 2021 informeerden WSW en VNG de gemeenten over de nieuwe generieke achtervangovereenkomst en de wijzigingen die worden aangebracht in bestaande achtervangovereenkomsten. Het oplossen van de ontstane discrepantie tussen de huidige achtervangovereenkomsten en de huidige wetgeving en praktijk, en het meer afstemmen van de overeenkomsten op wensen van gemeenten en WSW, zijn de belangrijkste redenen voor een algehele modernisering van de achtervangovereenkomst. Oftewel vóór 1 augustus 2021 stonden gemeenten rechtstreeks in de achtervang voor individuele leningen. Voor leningen na 1 augustus 2021 worden leningen achteraf aan gemeenten toegerekend naar rato van het DAEB-bezit (goedkope huurwoningen) van de betreffende corporatie dat zich in de gemeente bevindt (gemeente Ede: 10,4% (2024) ten opzichte van 12,2% (2023)). Uiteindelijk zal door herfinanciering van de 'oude' leningen de bestaande scheefheid tussen gemeenten verdwijnen.

In totaal had het WSW op 31 december 2024 voor € 608,1 miljoen (31 december 2023 € 543,2 miljoen) aan leningen geborgd van in Ede gevestigde woningbouwcorporaties. De garantstelling van de gemeente was maximaal € 152,0 miljoen, namelijk 25% van € 608,1 miljoen (2023: maximaal € 135,8 miljoen). Het oorspronkelijke bedrag van deze leningen bedroeg € 2.022 miljoen (2023: € 1.366 miljoen). In 2024 heeft de gemeente geen betalingen voor borgstellingen WSW gedaan.

Overige garanties en/of borgstellingen

Naast de vijf genoemde borgstellingen (Coöperatie Meikade Zon UA, Calvijnschool, CSG Het Streek, Stichting Expect More en Stichting D.V.O. Hal) kent de gemeente einde 2024 geen andere actieve borgstellingen. Bij de garanties aan Stichting Expect More en Stichting D.V.O. Hal (in 2024 verstrekt in verband met de bouw van een korfbalhal) geldt dat SWS (Stichting Waarborgfonds Sport) een nevengeschikte garantiepositie inneemt voor € 250.000.

Verder kon tot 2011 de gemeente garant staan voor woninghypotheken, de zogeheten gemeentegarantie. Banken en/of verzekeringsmaatschappijen gaven de gemeente jaarlijks inzicht in de hoogte van de garantstellingen. Met de inwerkingtreding van de wet AVG is het verstrekken van de overzichten sterk teruggelopen, waardoor er geen betrouwbaar en volledig beeld gegeven kan worden voor het onderdeel gemeentegaranties. Vanaf 2011 is er echter geen beroep gedaan op een gemeentegarantie.

Langlopende contractverplichtingen

Op jaarbasis bedragen de inkoopverplichtingen ruim € 322 miljoen. De grootste inkooppakketten zijn WMO en jeugdzorg, nieuwbouw en renovatie en aanleg en onderhoud wegennetwerk. Bij (meerjarige) inkoopcontracten kunnen, afhankelijk van het geraamde inkoopbedrag, de Europese aanbestedingsregels van toepassing zijn. Aan langlopende, voor de bedrijfsvoering van de gemeente essentieel zijnde, contractverplichtingen heeft de gemeente op balansdatum 31 december 2024 uitstaan, waarbij de bedragen het totaal van de contractperioden exclusief eventuele prijsindexering aangeven (tenzij anders vermeld):

- Tot januari 2028 levering gas en elektriciteit € 4,7 miljoen
- Tot januari 2029 huur gebouw De Doelen I € 3,4 miljoen
- Voor onbepaalde tijd schoonmaakwerkzaamheden (waarde per jaar) € 0,7 miljoen
- Tot augustus 2027 drankenautomaten en –voorziening € 0,2 miljoen
- Tot april 2026 huur en servicekosten gebouw Manenberg € 0,1 miljoen
- Tot juli 2026 implementatie/huur/beheer/onderhoud multifunctionele printers < € 0,1 miljoen
- Tot januari 2026 onderhoud beveiligingsinstallaties diverse panden < € 0,1 miljoen
- Tot april 2025 levering telecommunicatiediensten < € 0,1 miljoen

4.3.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Na het sluiten van de boeken en/of tijdens het opmaken van de programmarekening zijn er geen gebeurtenissen te melden die van dusdanige (financiële) invloed zijn op de jaarrekening met de daarbij behorende toelichtingen en verslagleggingen.

4.4 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad (via de auditcommissie) op 12 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 5.600.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 14.937.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 5.600.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 10.033.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

Begrotingscriterium	x € 1.000
1A. Overschrijding van de begrootte lasten op programma niveau (programma 1 en 3: overschrijding van de begrootte lasten op productgroep niveau)	10.308
1B. Overschrijding van (totaal toegekende) investeringskredieten	213
2. Ongeautoriseerde reservemutatie	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld in lijn met het vastgestelde beleid in de financiële beheersverordening.	0
Totaal afwijkingen begrotingscriterium	10.521
4A. Acceptabele overschrijding van de begrootte lasten op programma niveau (programma 1 en 3: overschrijding van de begrootte lasten op productgroep niveau)	10.033
4B. Acceptabele overschrijding van (totaal toegekende) investeringskredieten	0
Resterend saldo aan afwijkingen begrotingscriterium (exclusief acceptabele afwijkingen)	488
Voorwaardencriterium	
1. (Onrechtmatige lasten uit) Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	4.169
2. (Onrechtmatige lasten uit) Nog terug te vorderen staatssteun	247

Totaal afwijkingen voorwaardencriterium	4.416
M&O criterium	
- Geen bevindingen	0
Totaal afwijkingen M&O criterium	0
Totaal afwijkingen	14.937
Totaal acceptabele afwijkingen	10.033
Totaal afwijkingen (exclusief acceptabele afwijkingen)	4.904

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

- Een overschrijding van de begrote lasten in programma 1 Maatschappelijke voorzieningen, productgroep onderwijshuisvesting met een omvang van € 274.552. Deze wordt vooral veroorzaakt door het beschikbaar stellen van middelen aan het schoolbestuur Drieslag voor achterstallig onderhoud aan het schoolgebouw aan de Anton Mauvestraat 10A.
- Een overschrijding van investeringskredieten met een omvang van € 213.439. Dit betreft diverse kleine overschrijdingen van in 2024 afgeronde kredieten.
- (onrechtmatige lasten uit) Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed met een omvang van € 4.169.000. Deze zijn onder te verdelen in:
  - Bevindingen uit voorgaande jaren met een omvang van € 2.685.000. Dit zijn lasten in 2024 voortvloeiend uit inkopen die in controles over voorgaande jaren als onrechtmatig zijn aangemerkt.
  - Nieuwe bevindingen in het betreffende jaar met een omvang van € 1.484.000.
- (onrechtmatige lasten uit) Nog terug te vorderen staatssteun met een omvang van €247.000. Dit betreft bijdragen aan een derde partij waarvan is geconstateerd dat hierbij per abuis niet binnen de regels voor staatssteun is gehandeld. Deze bijdrage (inclusief rente) is in 2025 bij de betreffende partij teruggevorderd.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. Onder andere wordt ingegaan op de individuele bevindingen in de rechtmatigheidsverantwoording groter dan rapporteringsgrens. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie wordt ondernomen om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4.5 Bijlagen bij de jaarrekening

Bijlage 1 - Overzicht van reserves

Bedragen x € 1													
Nr.	Omschrijving	Progr.	Cat.	I/S	Rente ja/nee	Boekwaarde 01-01-2024	Resultaat- bestemming vorig jaar	Boekwaarde 01-01 na resultaat- bestemming	Rente	Bij	Af	Afschrijvings- bijdrage	Boekwaarde 31-12-2024
R430	Onderwijs - Huisvesting	1	OBR	I	Nee	381.165	0	381.165	0	0	225.000	0	156.165
R440	Cultuur	1	OBR	I	Nee	250.641	0	250.641	0	56.887	148.000	0	159.528
R441	Kunst en Cultuur - Ontwikkelfonds	1	OBR	I	Ja	973.235	121.000	1.094.235	19.149	352.451	10.000	0	1.455.835
R442	Kunstaankopen	1	OBR	I	Nee	553.947	0	553.947	0	50.000	50.143	0	553.804
R443	Monumenten	1	OBR	I	Nee	148.623	0	148.623	0	120.000	168.900	0	99.723
R647	Sporthal Ut Sporthuus	1	ERK	S	Ja	745.954	0	745.954	13.054	0	0	41.018	717.990
R660	Museum Oud Lunteren	1	ERK	S	Ja	30.135	0	30.135	527	0	0	1.370	29.292
R661	Kijk- en Luistermuseum	1	ERK	S	Ja	15.407	0	15.407	270	0	0	1.866	13.811
R433	Onderwijs - Achterstandsbeleid	2	OBR	I	Nee	1.862.819	0	1.862.819	0	0	1.862.819	0	0
R439	Legaat van Lagen	3	OBR	S	Ja	421.346	0	421.346	7.374	0	2.066	0	426.654
R456	Arbeidsmarkt Regio Foodvalley	3	OBR	I	Nee	3.491.580	0	3.491.580	0	2.077.308	2.187.997	0	3.380.891
R460	Maatschappelijke opvang	3	OBR	I	Nee	2.864.978	0	2.864.978	0	582.703	1.258.791	0	2.188.890
R461	Geweld in afhankelijkheidsrelaties	3	OBR	I	Nee	1.180.299	0	1.180.299	0	0	43.493	0	1.136.807
R462	Opvang Beschermd Wonen	3	OBR	I	Nee	6.521.526	0	6.521.526	0	3.102.328	949.000	0	8.674.854
R464	Opvang en begeleiding specifieke doelgroepen	3	OBR	I	Nee	6.672.384	3.238.000	9.910.384	0	0	3.896.085	0	6.014.299
R411	Parkeren	4	OBR	I	Nee	359.678	0	359.678	0	136.553	100.000	0	396.231
R681	Kapitaallasten Verkeer	4	ERK	S	Ja	205.561	0	205.561	3.597	0	0	9.754	199.404
R682	Kapitaallasten Parkeren	4	ERK	S	Ja	187.471	0	187.471	3.281	0	0	24.214	166.538
R475	Landschapsfonds	5	OBR	I	Nee	52.098	0	52.098	0	13.200	50.000	0	15.298
R477	Starters- en doorstromers	5	OBR	I	Ja	1.399.076	0	1.399.076	24.484	93.896	79.499	0	1.437.957
R478	Fonds Woningbouw	5	OBR	I	Nee	3.000.000	0	3.000.000	0	0	1.985.983	0	1.014.017
R479	Fonds Koopgarant Gemeente Ede	5	OBR	I	Ja	1.035.306	0	1.035.306	18.118	0	5.000	0	1.048.424
R480	Bodemsanering	5	OBR	I	Nee	352.058	0	352.058	0	0	352.058	0	0
R651	Reserve De Ginkel	5	ERK	S	ja	1.620.000	0	1.620.000	28.350	128.866	0	0	1.777.216
R680	Structuurvisie Buitengebied	5	ERK	S	Ja	321.780	0	321.780	5.631	0	0	17.821	309.590
R683	R&T route structuren	5	ERK	S	Ja	162.198	0	162.198	2.838	0	0	25.089	139.947

Bedragen x € 1

Nr.	Omschrijving	Progr.	Cat.	I/S	Rente ja/nee	Boekwaarde 01-01-2024	Resultaat- bestemming vorig jaar	Boekwaarde 01-01 na resultaat- bestemming	Rente	Bij	Af	Afschrijvings- bijdrage	Boekwaarde 31-12-2024
R400	Overgangsrecht FLO	6	OBR	I	Nee	624.989	0	624.989	0	0	294.573	0	330.416
R417	Groot onderhoud openbare ruimte	7	OBR	I	Nee	2.584.109	0	2.584.109	0	1.588.283	903.798	0	3.268.593
R418	Bomenfonds	7	OBR	I	Nee	33.041	0	33.041	0	119.250	5.724	0	146.568
R605	Riolering buitengebied	7	ERK	S	Ja	5.009.843	0	5.009.843	87.672	0	0	369.917	4.727.598
R100	Algemene reserve	8	AR	I	Nee	72.504.578	-1.439.693	71.064.885	0	41.048.463	35.116.100	0	76.997.248
R200	Algemene reserve - Begroting	8	OAR	S	Ja	6.620.841	0	6.620.841	115.865	0	115.865	0	6.620.841
R201	Algemene reserve - Rente begroting	8	OAR	S	Ja	9.656.272	0	9.656.272	168.985	0	168.985	0	9.656.272
R491	Lokale arbeidsvoorwaarden	8	OBR	I	Nee	31.705	0	31.705	0	101.400	114.500	0	18.605
R492	BTW - Compensatiefonds	8	OBR	I	Nee	3.228.785	0	3.228.785	0	3.229.910	4.959.433	0	1.499.262
R493	Cofinanciering Edese Opgaven	8	OBR	I	Nee	4.191.062	0	4.191.062	0	0	744.728	0	3.446.334
R495	Overlopende verplichtingen	8	OBR	I	Nee	60.000	3.208.000	3.268.000	0	1.800.000	2.731.780	0	2.336.220
R499	Investeringsfonds Impuls Ede	8	OBR	I	Nee	5.413.482	0	5.413.482	0	497.142	122.706	0	5.787.918
R500	Bedrijfsmiddelen - Personeel	8	PBR	S	Nee	2.277.089	0	2.277.089	0	8.304.377	6.997.911	0	3.583.555
R501	Reserve algemene bedrijfskosten	8	PBR	I	Nee	1.205.480	0	1.205.480	0	0	406.534	0	798.946
R502	Reserve bedrijfsauto's	8	PBR	S	Ja	509.761	0	509.761	8.921	50.000	0	88.200	480.482
R503	Bedrijfsmiddelen - Huisvesting	8	PBR	S	Ja	3.317.693	0	3.317.693	58.060	2.053.262	782.803	535.244	4.110.967
R504	Bedrijfsmiddelen - Automatisering	8	PBR	S	Ja	4.902.126	0	4.902.126	85.787	4.395.738	3.576.030	0	5.807.622
R506	Bedrijfsmiddelen - WGA en ZW	8	PBR	S	Nee	1.741.767	0	1.741.767	0	960.724	805.289	0	1.897.202
R621	Egalisatiereserve Kapitaallasten gemeentelijk vastgoed	8	ERK	S	Ja	11.906.837	0	11.906.837	214.739	764.000	0	747.574	12.138.002
R622	Egalisatiereserve Kapitaallasten OHW	8	ERK	S	Ja	2.349.999	0	2.349.999	34.756	3.643.214	398.756	0	5.629.213
R623	Reserve exploitatie vastgoed	8	ERK	I	Nee	583.920	0	583.920	0	1.027.285	466.203	306.480	838.522
	Totaal					173.562.644	5.127.307	178.689.951	901.457	76.297.240	72.086.549	2.168.547	181.633.551

Reservetype

AR
BR
BRG
ERK

Omschrijving Reservetype

Algemene reserve
Bestemmingsreserve
Bestemmingsreserve grondbedrijf
Egalisatiereserve kapitaallasten

Reservetype

OAR
OBR
PBR

Omschrijving Reservetype

Overige algemene reserve
Overige bestemmingsreserve
Personeel- en bedrijfsreserve

Bijlage 2 - Doelen reserves

Progr.	Nr.	Reserve	Cat.	Doel
1	R430	Onderwijs - Huisvesting	4	Integraal voorzien in de behoefte aan huisvesting primair en voortgezet onderwijs via uitbreiding, ver- en nieuwbouw.
1	R440	Cultuur	4	Het doel van deze reserve is om (veelal) incidentele culturele aanvragen, die niet eerder in de begroting zijn opgenomen, te bekostigen.
1	R441	Kunst en Cultuur - Ontwikkelfonds	4	Deze reserve dient voor de ontwikkeling van een cultureel cluster in Ede-Oost. Er is voor de jaren 2008 tot en met 2010 een voorbereidingskrediet van €150.000 gevormd tot deze reserve.
1	R442	Kunstaankopen	4	Doelstelling van deze reserve is om het aanbod in kunstwerken binnen Ede op peil te houden/danwel te vergroten.
1	R443	Monumenten	4	Het bevorderen van de instandhouding, waaronder onderhoud en restauratie, van gemeentelijke en (in specifieke gevallen) rijksmonumenten.
1	R647	Sporthal Ut Sporthuus	6	Dekking kapitaallasten van sporthal Lunteren. Dekking kapitaallasten herinrichting parkeerplaats nabij sporthal Lunteren.
1	R660	Museum Oud Lunteren	6	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
1	R661	Kijk- en Luistermuseum	6	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
2	R433	Onderwijs - Achterstandsbeleid	4	Stimuleren van en afdekken van de financiële risico's van de projecten uitgevoerd binnen het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid met gebruik van voor dit doel beschikbare gemeentelijke middelen.
3	R439	Legaat van Lagen	4	Het legaat van Lagen is ontvangen met de bepaling dat de opbrengsten daarvan ten goede moeten komen aan de doelgroep van de (toenmalige) afdeling WIZ (Werk, Inkomen & Zorg).
3	R456	Arbeidsmarkt Regio Foodvalley	4	De via decentralisatie-uitkering en door subsidies verkregen middelen ten behoeve van het programma Arbeidsmarkt Regio Foodvalley meerjarig te besteden vanuit de rol als centrumgemeente.
3	R460	Maatschappelijke opvang	4	Gemeente Ede is centrumgemeente voor de maatschappelijke opvang. Hiertoe wordt een decentralisatie-uitkering ontvangen, waarbij resultaten op de besteding verrekend worden in de reserve.
3	R461	Geweld in afhankelijkheidsrelaties	4	Gemeente Ede is centrumgemeente voor de vrouwenopvang. Hiertoe wordt een decentralisatie-uitkering ontvangen, waarbij resultaten op de besteding verrekend worden in de reserve.
3	R462	Opvang Beschermd Wonen	4	Gemeente Ede is centrumgemeente voor Beschermd wonen. Hiertoe wordt een decentralisatie-uitkering ontvangen, waarbij resultaten op de besteding verrekend worden in de reserve.
3	R463	Fonds impuls Sociaal Domein	4	Impuls geven aan projectvoorstellen sociaal domein.
3	R464	Opvang en begeleiding specifieke doelgroepen	4	Inzet ten behoeve van de opvang van vluchtelingen, ontheemden en eventueel andere doelgroepen. De reserve inzetten om snel en adequaat te kunnen reageren op vraagstukken met betrekking tot opvang. De middelen uit deze reserve tevens inzetten voor het faciliteren en realiseren van tijdelijke huisvesting.
4	R411	Parkeren	4	Deze reserve is een egalisatiereserve met als doel om exploitatieverschillen op het product parkeren te voorkomen. Daarnaast worden ontvangen afkoopsommen in de reserve gestort, welke worden ingezet voor het realiseren van parkeervoorzieningen.
4	R681	Kapitaallasten Verkeer	6	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
4	R682	Kapitaallasten Parkeren	6	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.

Progr.	Nr.	Reserve	Cat.	Doel
5	R475	Landschapsfonds	4	Op 10 juli 2008 heeft de raad het 'Ontwikkelingsplan Buitengebied Ede, Ruimte voor Kwaliteit' vastgesteld. In dit plan is opgenomen dat een Landschapsfonds zal worden ingesteld. De bedoeling hiervan is dat de toename van verstedelijking van het landelijke gebied gecompenseerd wordt door investeringen in de groene ruimte. Bij afname van het areaal groen door woningbouw of bedrijventerreinen wordt een afdracht gedaan ten gunste van dit fonds.
5	R477	Starters- en doorstromers	4	De reserve is ingesteld om de rente- en beheerlasten voor het aangaan van starters/doorstromersleningen te kunnen bekostigen. Hierbij is uitgegaan van een benodigd niveau van 25% van de uitstaande leningen. Vanuit het raadsbesluit is het maximum aan uitstaande leningen voorsien op € 9,6 miljoen bepaald.
5	R478	Fonds Woningbouw	4	Het Fonds is gericht op het realiseren van sociale huurwoningen.
5	R479	Fonds Koopgarant Gemeente Ede	4	(Sociale koop)woningen langdurig beschikbaar en betaalbaar maken, en houden voor de doelgroep.
5	R480	Bodemsanering	4	In 1997 heeft het college bepaald dat via deze reserve gespaard wordt voor toekomstige gemeentelijke bijdragen voor bodemsanering (egalitatie van lasten).
5	R651	Reserve De Ginkel	6	De reserve dient ter dekking van toekomstige kapitaallasten (afschrijving en rente) met betrekking tot de gebiedsontwikkeling de Ginkel.
5	R680	Structuurvisie Buitengebied	6	De BBV verplicht om investeringen bekostigd uit gemeentelijke bijdragen te activeren. Deze egalitatie-reserve is ingesteld om de hieruit volgende kapitaallasten te dekken uit de reeds beschikbare gemeentelijke bijdragen.
5	R683	R&T route structuren	6	De BBV verplicht om investeringen bekostigd uit gemeentelijke bijdragen te activeren. Deze egalitatie-reserve is ingesteld om de hieruit volgende kapitaallasten te dekken uit de reeds beschikbare gemeentelijke bijdragen.
5	R705	Omgevingsvisie 2040	7	Middelen worden afzonderlijk gereserveerd voor de realisatie van de Omgevingsvisie. Het doel van deze reserve is om de financiële randvoorwaarde voor de realisatie beter te waarborgen.
6	R400	Overgangsrecht FLO	4	Deze reserve heeft als doel het opvangen van tijdelijke extra overgangsrechten als gevolg van het afschaffen Functioneel Leeftijdsonslag Brandweer.
7	R417	Groot onderhoud openbare ruimte	4	De reserve heeft als doel om financiële schommelingen in het groot onderhoud (type3) van de producten Wegen en Openbare verlichting, Openbaar groen en Openbare speelgelegenheden op te vangen. Enkel het resultaat van groot onderhoud zal verrekenend worden met deze reserve. Service en regulier onderhoud (type 1 en 2) blijven in de exploitatie en vervangingsonderhoud (type 4) in de kredieten.
7	R418	Bomenfonds	4	Het gemeentelijk Bomenfonds biedt de mogelijkheid om budget te reserveren voor bomen die niet binnen projecten of op andere particuliere gronden gecompenseerd kunnen worden. Dit budget wordt op een later moment ingezet voor de aanplant van bomen op een andere locatie.
7	R605	Riolering buitengebied	6	Egalitatie-reserve kapitaallasten.
8	R100	Algemene reserve	1	Deze reserve is ingesteld bij de gemeenterekening als saldireserve, waarmee jaarlijkse tekorten dan wel overschotten, na resultaatbestemming worden verrekenend.
8	R200	Algemene reserve - Begroting	2	Deze reserve zorgt voor een jaarlijkse bijdrage aan de meerjarenbegroting en dient als algemeen dekkingsmiddel.
8	R201	Algemene reserve - Rente begroting	2	Deze reserve zorgt voor een jaarlijkse bijdrage aan de meerjarenbegroting en dient als algemeen dekkingsmiddel. Het bedrag bestaat uit het rentebedrag over de hoofdsom.
8	R491	Lokale arbeidsvoorwaarden	4	Het bevorderen van lokale arbeidsvoorwaarden.
8	R492	BTW - Compensatiefonds	4	Het herverdelen van de inkoop-btw op het product afval en riolering naar de algemene middelen, aangezien de btw op deze producten onderdeel uitmaakt van de leges en compensabel is via het BCF.
8	R493	Cofinanciering Edese Opgaven	4	Deze reserve is bedoeld om maatschappelijke investeringen van overheden en andere partijen in Ede te stimuleren in de grote opgaven en transitie ten aanzien van: wonen, werken, landbouw, natuur, duurzame energie en zorg. Het gaat daarbij om het financieren van maatschappelijk onrendabele toppen van investeringen van andere partijen en cofinanciering van projecten, impulsen en investeringen van andere overheden.
8	R495	Overlopende verplichtingen	4	Via deze reserve worden de resultaatbestemmingen afgewikkeld waar geen specifieke reserve voor is.
8	R498	Reserve steun en herstel Corona	4	De reserve geeft de mogelijkheid om waar nodig snel en adequaat in te kunnen spelen op te nemen maatregelen in het kader van de coronacrisis.

Progr.	Nr.	Reserve	Cat.	Doel
8	R499	Investeringsfonds Impuls Ede	4	Impuls geven aan diverse programma's binnen de gemeente.
8	R500	Bedrijfsmiddelen - Personeel	5	Egalisatiereserve voor kosten van gemeentelijk personeel.
8	R501	Reserve algemene bedrijfskosten	5	Egalisatie van inkomsten met betrekking tot investeringen.
8	R502	Reserve bedrijfsauto's	5	Egalisatiereserve ten behoeve van de gemeentelijke bedrijfsmiddelen.
8	R503	Bedrijfsmiddelen - Huisvesting	5	Egalisatiereserve met betrekking tot investeringen voor de gemeentelijke huisvesting.
8	R504	Bedrijfsmiddelen - Automatisering	5	Egalisatiereserve met betrekking tot investeringen op ICT-gebied.
8	R506	Bedrijfsmiddelen - WGA en ZW	5	Het doel van de reserve is middelen te reserveren voor toekomstige uitkeringen voor Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten (WGA en ziekte wet (ZW)).
8	R621	Egalisatiereserve Kapitaallasten gemeentelijk vastgoed	6	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
8	R622	Egalisatiereserve Kapitaallasten OHW	6	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
8	R623	Reserve exploitatie vastgoed	6	Deze egalisatiereserve is ingesteld voor de afwikkeling van de exploitatieresultaten van het gemeentelijk vastgoed die ontstaan door de meerjarige huurprijsystematiek.

Categorie	Omschrijving
1	Algemene reserve
2	Overige algemene reserve
3	Bestemmingsreserve
4	Overige bestemmingsreserve
5	Personeel- en bedrijfsreserve
6	Egalisatiereserve kapitaallasten

Bijlage 3 - Overzicht van voorzieningen

Bedragen x € 1										
Nr.	Naam voorziening	Cat.	Progr.	Index. ja/nee	Boekwaarde 1/1/2024	Indexatie	Bij	Af	Vrijval	Boekwaarde 31/12/2024
V101	Wethouderspens. en uitkeringen	1	8	Nee	5.143.847	0	3.458.557	383.804	0	8.218.600
V105	Wachtgeldverplichtingen	1	8	Nee	242.686	0	0	47.033	99.608	96.045
V106	Voorziening verlofsparen	1	8	Nee	312.382	0	314.993	0	0	627.375
V107	Voorziening RVU	1	8	Nee	0	0	215.146	0	80.428	134.718
V147	Onderhoud gem. vastgoedportefeuille	2	8	Nee	5.610.536	0	2.579.643	1.604.074	0	6.586.105
V162	Vervangingsinvesteringen riolering	4	7	Ja	26.815.529	1.206.699	3.308.592	5.763.334	0	25.567.485
V163	Begraven	1	7	Nee	444.024	0	0	134.792	0	309.232
V166	Liquidatie Permar	1	3	Nee	69.164	0	0	0	6.849	62.315
V167	Voorziening Afval	2	5	Nee	2.949.809	0	0	163.033	0	2.786.776
	Totaal				41.587.977	1.206.699	9.876.930	8.096.070	186.884	44.388.652

Categorie 1 - Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen

Categorie 2 - Voorziening ter egalisering van kosten

Categorie 3 - Voorzieningen voor risico's

Categorie 4 - Voorzieningen voor bijdragen aan vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven

Bijlage 4 - Single Information Single Audit

* Op het moment van drukken van Programmarekening 2024 is de accountantscontrole nog niet afgerond. Meest actuele versie van deze bijlage is te vinden op <https://pencportal.ede.nl/>.

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toelagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			13	31	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13
			€169.401	€ 287.674			€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19
			€782	€77.542	€48.397	€108.821	€24.011	€56.321
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden, indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24	
			€123.480	€243.480	€0	€0	€384.071	

BZK	C52	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C82/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C82/02				
			€ 0	Ja				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 115.998	€ 0	4	654	24	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Lef op bij correctie verder verwerken bij indicator 05 Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06
			€ 2.195.128	€ 398.054	€ 1.072.108		€ 3.363.818	€ 1.702.225
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10		
			1					
			2					
			3					
			100					
OCW	D10	Volwasseneneducatie	Verstrekte uitkering (jaar T) (inclusief eventuele prijsbijstelling)	Reservering educatie voorgaand jaar (jaar T-1) [beschikking OCW]	Totaal beschikbare middelen educatie (jaar T)	Besteding (jaar T) van educatie	Reservering besteding van educatie in (jaar T) voor volgend kalenderjaar (jaar T+1)	Onttrekking besteding van educatie in (jaar T) van volgend kalenderjaar (jaar T+1)
		Contactgemeenten	Aard controle R Indicator: D10/01	Aard controle R Indicator: D10/02	Aard controle R Indicator: D10/03	Aard controle R Indicator: D10/04	Aard controle R Indicator: D10/05	Aard controle R Indicator: D10/06
			€ 1.251.029	€ 281.257	€ 1.532.286	€ 1.246.999	€ 285.287	€ 0
			Onderbesteding jaar T					
			Automatisch berekend					
			Aard controle n.v.t. Indicator: D10/07	€ 0				
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03			
			€ 772.281	€ 0	€ 0			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07		
			€ 0	€ 881.814	€ 109.533	Nee		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11		
			1					
			2					
			3					
			10					

OCW	D21	Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur	Naam instelling of samenwerkingsverband	Besteding (jaar T) per instelling of samenwerkingsverband	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per instelling of samenwerkingsverband	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D21/01	Aard controle R Indicator: D21/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D21/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D21/05	
			1 Stichting Cultura	€ 0	€ 294.700	Nee	Cumulatieve besteding was besteding in jaar 2023.	
			2					
OCW	D22	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	Correctie besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T-1)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: D22/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D22/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D22/03			
			1 € 0	€ 0	Nee			
			2					
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikingsnummer/referentienuummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06
			1 SB240188 (Otterlo)	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 0	€ 219.200	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 0
			2 SB240189 (Bennekom)	b) De vernieuwing van bemande openingstijden	€ 0	€ 219.200	b) De vernieuwing van bemande openingstijden	€ 0
OCW	D28	Impuls jongeren en talent	Naam instelling of samenwerkingsverband	Besteding (jaar T) per instelling of samenwerkingsverband	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per instelling of samenwerkingsverband	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D28/01	Aard controle R Indicator: D28/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D28/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D28/05	
			1 Nog niet bekend	€ 0	€ 0	Nee		
			2					
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (9Isa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1 060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK-2021/200143	€ 0	€ 9.498	€ 0	€ 18.998
			2 060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK-2024/140066	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (9Isa tussen medeoverheden)	Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1 060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK-2021/200143	Nee			
			2 060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK-2024/140066	Nee			
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (9Isa tussen medeoverheden)	Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			1 060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK-2021/200143	602287	Nee		
			2 060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK-2024/140066				

lenW	E53	Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord	Beschikkingnummer / en projectnaam	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T). Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Daadwerkelijke startdatum van het project (dd/mm/jj)	Daadwerkelijke einddatum van het project (dd/mm/jj)	Ervaringen binnen 3 maanden na afronding project gedeeld (ja/nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E53/01	Aard controle R Indicator: E53/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E53/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E53/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E53/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E53/06
			1 SPUKSLA-23-03590736	€ 39.981	€ 50.457	1-11-2023		
			2 SPUKSLA-23-03590766	€ 17.230	€ 17.230	22-4-2024		
			3 SPUKSLA-24-03728623	€ 0	€ 0	1-11-2024		
			4 SPUKSLA-24-03728814	€ 0	€ 0	1-11-2024		
			5 SPUKSLA-24-03744302	€ 0	€ 0			
			6					
			15					
			Kopie beschikkingnummer /naam	Jaar waarin het project is opgenomen in een decentraal uitvoeringsplan	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E53/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E53/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E53/09			
			1 SPUKSLA-23-03590736	2024	Nee			
			2 SPUKSLA-23-03590766	2024	Nee			
			3 SPUKSLA-24-03728623	2024	Nee			
			4 SPUKSLA-24-03728814	2024	Nee			
			5 SPUKSLA-24-03744302	2025	Nee			
			6					
			7					
			15					
lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			€ 0	€ 756.090	€ 532.731	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
			1 342 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom(aantal in Stuks	Ja	1	project afgerond in 2023		
			2 337 Aanleg van een fietsstraat op een 30 km/h weg(aantal in Meters	Ja	200	project afgerond in 2022, verantwoord in 2023 na akkoord verstrekker		
			3 342 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom(aantal in Stuks	Nee	0			
			4 337 Aanleg van een fietsstraat op een 30 km/h weg(aantal in Meters	Nee	0			
			5					
			6					
			7					
			50					
lenW	E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SISa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één provincie of waterschap (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingnaam/nummer	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/02	Aard controle R Indicator: E87B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/04	Aard controle R Indicator: E87B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/06
			1 030004 Provincie Overijssel	S2023-0001036	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2					
			3					
			10					
			Kopie beschikkingnaam/nummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/08				
			1 S2023-0001036	Nee				

IenW	E110	Tijdelijke regeling specifieke uitkering mobiliteitspakketten ten behoeve van woningbouw	Beschikkningsnummer	Totale besteding (t/m jaar T-1)	Totale besteding (jaar T)	Correctie besteding (jaar T-1) i/vm aan andere medeoverheden overgeboekte middelen	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	
			Automatisch berekend. Alleen voor SISA 2024.	Automatisch berekend	Automatisch berekend	Automatisch berekend	Automatisch berekend	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E110/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/05	
			IENW/BSK-2024/271236	€ 0	€ 0		€ 0	
			Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Aard controle D1 Indicator: E110/06	Aard controle D1 Indicator: E110/07	Aard controle D1 Indicator: E110/08	Aard controle D1 Indicator: E110/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/11
			271	0	137	0	Nee	Ja
			Naam mobiliteitsmaatregel	Totale besteding (t/m jaar T-1) per mobiliteitsmaatregel Alleen voor SISA 2024	Totale besteding (jaar T) per mobiliteitsmaatregel	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per mobiliteitsmaatregel	Mobiliteitsmaatregel afgerond (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E110/12	Aard controle R Indicator: E110/13	Aard controle R Indicator: E110/14	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/15	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/16	
			1 Aanleg langzaamverkeersbrug over Klinkenbergweg ter hoogte van Noordplein en toekomstig Frisopark.	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			2 Ede Zuidoost - HDV ontsluiting d.m.v. aanleg vrijliggende busbaan tussen Klinkenbergweg en N781 (Route Station Ede-Wageningen - N781).	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			3 Aanleg gebiedsontsluitingsweg met ongelijkvloerse kruising A30 voor autoontsluiting van Kernhem Noord op de A30 naar bestaande op- en afritten N224/A30.	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			4 Aanleg snelfietspad Kernhem Noord - Ede Centrum via landgoed Kernhem naar, met ongelijkvloerse kruising N224.	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			5 Opwaarderen bestaande busroute Station Ede-Wageningen - Station Veenendaal Centrum	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			6					
			7					
			20					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 29.181.059	€ 484.333	€ 852.897	€ 1.122	€ 64.307	€ 818
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 76.348	€ 12.218	€ 0	€ 2.366.857	€ 42.493	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Ja				

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)		
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06			
		€ 15.000	€ 27.283	€ 15.943	€ 0	€ 0	€ 0			
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Bbz vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	Bbz vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	Bbz vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	Bbz vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11			
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja				
		SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/05	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/06
				1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 8.598	€ 45.184	€ 0
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0			€ 0	€ 0	€ 6.953	€ 16.838	€ 0		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.787	€ 12.479	€ 0		
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.134	€ 3.252	€ 0		
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 175	€ 0	€ 0		
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 20.647	€ 77.753	€ 0		
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/09					
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja					
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja					
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja					
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja					
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja					
		6 Totaal	0	0	N.v.t.					
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing Aard controle R Indicator: G4/12	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig Aard controle R Indicator: G4/13	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Aard controle R Indicator: G4/14		Aard controle R Indicator: G4/15		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)								
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)								
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)								
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)								
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)								
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G4/18					
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 0	€ 0	€ 0				
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0	€ 0	€ 0				
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 0	€ 0	€ 0				
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 0	€ 0	€ 0				
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 0	€ 0	€ 0				
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0					

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G10/01 € 1.006.670	Aard controle R Indicator: G10/02 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03 Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G12/01 € 0	Aard controle R Indicator: G12/02 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03 Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: G13/01 € 183.004	Aard controle R Indicator: G13/02 € 0	Aard controle R Indicator: G13/03 € 0	Aard controle R Indicator: G13/04 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05 Ja
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Gemeenten	Totale werkelijke berekende uitkering			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01 € 1.428.828	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02 € 1.088.634			
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07
			1 MFA Otterlo - opstellen	€ 37.358	€ 37.358		
			2 Waterveld Bosrand 17	€ 522	€ 522		
			3 Horstenv 5 Verlichting	€ 830	€ 830		
			4 Toplaag kunstgras VV Lunteren	€ 36.984	€ 36.984		
			5 Kleedkamers renov Pep'stg B-Geel (i)	€ 74.954	€ 74.954		
			6 Renovatie Sporth. Peppel & Turnstede	€ 5.548	€ 5.548		
			7 LED sportparken	€ 3.666	€ 3.666		
			8 LED-verlichting sportpark Bosrand(i)	€ 1.193	€ 1.193		
			9 LED-verlicht sportpark Peppelens(i)	€ 13.752	€ 13.752		
			10 LED-verlicht sportpark Sportparkw(i)	€ 18.441	€ 18.441		
			11 LED-verlicht sportpark Inschoters(i)	€ 13.568	€ 13.568		
			12 LED-verlicht sportpark Horstenveg(i)	€ 591	€ 591		
			13 LED-verlichting sportpark Langelamp	€ 1.193	€ 1.193		
			14 LED-verlicht sportpark Wormshoef(i)	€ 10.275	€ 10.275		
			15 LED-verlicht sportpark Otterlosew(i)	€ 5.049	€ 5.049		
			16 LED-verlichting sportpark Schras(i)	€ 1.193	€ 1.193		
			17 LED-verlicht sportpark Koperens (i)	€ 6.952	€ 6.952		
			18 Renovatie Sportzaal Maandereng	€ 22	€ 22		
			19 Renov Kerkhofn Lunteren (Vastg) (i)	€ 20.380	€ 20.380		
			20 Kerkhofaan 25 Routekaart 2023-2026	€ 22	€ 22		
			21 Toplaag renovatie Sportpark De Beek	€ 522	€ 522		
			22 Toplaag renov. Sportp. Allemanskamp	€ 522	€ 522		
			23 Onderhoud exploitatie Binnen- en buitensport	€ 184.246	€ 184.246		
			24 Onderhoud voorziening Binnen- en buitensport	€ 45.066	€ 45.066		
			25 Onderhoud exploitatie MFA (sport)	€ 3.999	€ 3.999		
			26 Onderhoud voorziening MFA (sport)	€ 5.818	€ 5.818		
			27 Water tbv sproeien buitenterreinen	€ 138	€ 138		
			28 Sportservice de Vallei	€ 604.344		€ 604.344	

VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle R Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 20.014	€ 115.994	Ja			
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit Inzet projectbesteding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02	Aard controle R Indicator: H21/03	Aard controle R Indicator: H21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05	
			Nee	In 2024 is verlenging van de looptijd ontvragen. Uitgaven staan gepland voor 2025/2026.	€ 0	€ 45.771	Nee	
VWS	H27	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken met centraal persoon	Projectnummer	Heeft u meegewerkt aan de verplichte monitoring van de resultaten door middel van een door de Minister vastgesteld format? (Ja/Nee/NvT)	Toelichting (Verplicht indien bij H27/02 "Nee" is ingevuld)	Gereiseerd aantal cliënten in (jaar T) - Zelfstandige uitvoering	Cumulatief aantal cliënten (t/m jaar T) - Inclusief uitvoering door medeoverheden vanaf SiSa 2024	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H27/01	Aard controle D1 Indicator: H27/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H27/03	Aard controle R Indicator: H27/04	Aard controle R Indicator: H27/05	
			1 1045597 Ja					
			2					
			3					
			4					
			5					
			Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H27/06	Aard controle n.v.t. Indicator: H27/07				
			Ja	Ja				
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 83.610	€ 83.610	€ 163.873	Ja	Ja
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 572.404	€ 572.404	€ 1.124.402	Ja	Ja
			3 Tenuitdragen Gezondheidsachterstanden	€ 128.631	€ 87.736	€ 185.055	Ja	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 102.905	€ 121.427	€ 177.638	Ja	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 32.158	€ 12.849	€ 48.426	Ja	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 112.552	€ 36.383	€ 124.409	Ja	Ja
			7 Valpreventie	€ 305.500	€ 270.990	€ 293.990	Ja	Ja
			8 Leefomgeving	€ 64.316	€ 51.315	€ 51.315	Ja	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 16.079	€ 0	€ 16.961		
			10 Versterken sociale basis	€ 231.536	€ 276.607	€ 504.584	Ja	Ja
			11 Mantelzorg	€ 64.316	€ 76.664	€ 126.057	Ja	Ja
			12 Een tegen eenzaamheid	€ 63.800	€ 76.148	€ 140.541	Ja	Ja
			13 Welzijn op recept	€ 61.615	€ 68.406	€ 95.572	Ja	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 16.079	€ 0	€ 15.435	Ja	Ja
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 46.950	€ 0	€ 0	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07					
			Nee					
VWS	H35	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026	Beschikingsnummer	Zijn activiteiten verricht zoals vermeld in artikel 3 van de regeling (jaar T) (Ja/Nee)	Is meegewerkt aan monitoring zoals gesteld in artikel 7 lid 2 in de regeling (jaar T) (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) Zelfstandige uitvoering	Correcties besteding (T-1) inclusief uitvoering door medeoverheden vanaf SiSa 2024	Eindverantwoording (jaar T) (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H35/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H35/03	Aard controle R Indicator: H35/04	Aard controle R Indicator: H35/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H35/06
			1 1343394-1045497 Ja	Ja	Ja	€ 1.400.198	-€ 163.573	Nee
			2					

VRO	J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Projectnaam/nummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee)	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)
		Tranche 1 t/m 6 Gemeenten						
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/02	Aard controle D1 Indicator: J9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/06
			1 Veluwe Poort	Nee	Ja	276	133	276
			2 Kernhem Noord	Nee	Nee	0	0	0
			Kopie projectnaam/nummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/08	Aard controle R Indicator: J9/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/10	Aard controle R Indicator: J9/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/12
			1 Veluwe Poort	Ja	€ 1.550.178	€ 23.515.899	€ 3.294.644	€ 24.838.505
			2 Kernhem Noord	Nee	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie projectnaam/nummer	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Toelichting afwijking(en)	Eindverantwoording/ project afgerond (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/15	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/16		
			1 Veluwe Poort	Nee	Door optimalisatie en verdere afwerking van de verschillende maatregelen is de verhouding verschoven. Echter in absolute aantallen gaan we meer woningen bouwen en ook meer betaalbare woningen. Daarnaast was reeds in de aanvraag aangegeven dat middeldure huur eventueel vervangen zou worden door betaalbare koop. Dit is ook gebeurd	Nee		
			2 Kernhem Noord	Ja	Bouw is nog niet gestart	Nee		
VRO	J31	Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: J31/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J31/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J31/03	Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld	Aard controle n.v.t. Indicator: J31/05	
			€ 0	€ 834.915	€ 0	Ja		
VRO	J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten indicator 04 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/01	Aard controle R Indicator: J32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/03	Aard controle D2 Indicator: J32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/06
			1 SUVIS21-00885790	€ 0	€ 0	Nee	Vertraging wegens leveringsproblemen bij installateurs	Ja
			2 SUVIS21-2-02715792	€ 0	€ 0	Nee	Vertraging wegens leveringsproblemen bij installateurs	Ja
			3 SUVIS21 2 02784431	€ 0	€ 0	Nee	Vertraging wegens leveringsproblemen bij installateurs	Nee
			4 SUVIS21-2-02462160	€ 0	€ 0	Nee	Vertraging wegens leveringsproblemen bij installateurs	Nee
			5 SUVIS21-2-02709903	€ 0	€ 0	Nee	Vertraging wegens leveringsproblemen bij installateurs	Ja
			Kopie Beschikingsnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J32/07	Aard controle D2 Indicator: J32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/09			
			1 SUVIS21-00885790	Nee	Vertraging wegens leveringsproblemen bij installateurs			
			2 SUVIS21-2-02715792	Nee	Vertraging wegens leveringsproblemen bij installateurs			
			3 SUVIS21 2 02784431	Nee	Vertraging wegens leveringsproblemen bij installateurs			
			4 SUVIS21-2-02462160	Nee	Vertraging wegens leveringsproblemen bij installateurs			
			5 SUVIS21-2-02709903	Nee	Vertraging wegens leveringsproblemen bij installateurs			

VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: J55/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: J55/05	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			644	€ 150.288	€ 289.750	364	€ 73.661	€ 199.294
		Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis– heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: J55/08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09				
		795	€ 231.311	€ 593.541				
		Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15	
		1.200	1.558	0	0	795	0	0
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Besteding (jaar T), in C94/08 t/m C94/08 opgesplitst Aard controle R Indicator: J94/02	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 Aard controle D1 Indicator: J94/03	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 Aard controle D1 Indicator: J94/04	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2). Aard controle R Indicator: J94/05	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a Aard controle R Indicator: J94/06
		1 LAI23-03502266	€ 420.670	267	0	0	0	€ 0
		2 LAI24-03761546	€ 0	0	0	0	0	€ 0
		Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen. Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Endverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09				
		1	€ 0	€ 420.670	Nee			
		2	€ 0	€ 0	Nee			
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Algesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Algesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht Aard controle D1 Indicator: J105/05	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle R Indicator: J105/06
		1 1 (WFC - bouwveld G)	88	Ja	Ja	0	Nee	€ 1.000.585
		2 2. Vd Weerd Plaza	0	Ja	Ja	0	Ja	€ 0
		Kopie projectnummer Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Algesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee) Aard controle D1 Indicator: J105/12	
		1 1 (WFC - bouwveld G)	€ 1.000.585	Ja	verwachte opleverdatum in oktober 2025	88	Ja	
		2 2. Vd Weerd Plaza	€ 0	Ja	niet van toepassing	0	Ja	
		Kopie projectnummer Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Endverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14					
		1 1 (WFC - bouwveld G)	Nee					
		2 2. Vd Weerd Plaza	Nee					
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T): salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel Aard controle R Indicator: K28/01	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel Aard controle R Indicator: K28/02	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten Aard controle R Indicator: K28/03	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten Aard controle R Indicator: K28/05	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
		€ 1.256.556	€ 172.690	€ 591.399	€ 3.808.939	€ 0	€ 0	
		Endverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07						
		Nee						

AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t.b.v. de transitie uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 9.341.052			€ 1.943.723	€ 0	€ 368.893
		Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)		Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
		Aard controle R Indicator: M16/07		Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10		Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11
		€ 0		€ 27.180	€ 56.910	€ 11.623.938	€ 39.114.494	

Bijlage 5 - Overzicht baten en lasten per taakveld

Taakveld - programma	Bedragen x € 1.000							
	Rekening 2023		Begroting 2024		Rekening 2024		Verschil	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
01 Bestuur	8.466	-3.594	11.032	-5.561	12.481	-3.186	-1.449	-2.375
08 Bestuur en Organisatie	8.466	-3.594	11.032	-5.561	12.481	-3.186	-1.449	-2.375
010 Mutaties reserves	57.268	-54.088	63.010	-74.471	77.202	-74.255	-14.192	-215
01 Maatschappelijke voorzieningen	550	-779	2.207	-2.722	2.112	-2.472	95	-250
02 Preventieve ondersteuning	371	-967	0	-2.342	0	-2.474	0	132
03 Individuele ondersteuning	4.423	-6.934	3.442	-3.822	5.770	-4.404	-2.328	582
04 Economie en Mobiliteit	243	-673	-104	-1.057	-57	-809	-48	-249
05 Ruimtelijke ontwikkeling	7.776	-8.140	4.975	-7.770	4.837	-5.098	138	-2.672
06 Veiligheid	0	-182	0	-375	0	-295	0	-80
07 Kwaliteit leefomgeving	2.952	-1.256	2.935	-1.879	3.649	-1.414	-714	-465
08 Bestuur en Organisatie	40.953	-35.158	49.556	-54.503	60.891	-57.290	-11.335	2.787
011 Resultaat van de rek. baten/lasten	5.127	0	0	0	0	0	0	0
08 Bestuur en Organisatie	5.127	0	0	0	0	0	0	0
02 Burgerzaken	3.675	-1.639	4.969	-2.861	4.977	-2.901	-8	40
08 Bestuur en Organisatie	3.675	-1.639	4.969	-2.861	4.977	-2.901	-8	40
03 Beheer overige gebouwen en grond	2.825	-3.055	3.977	-3.378	2.674	-3.404	1.303	26
08 Bestuur en Organisatie	2.825	-3.055	3.977	-3.378	2.674	-3.404	1.303	26
04 Overhead	46.519	-7.897	52.142	-5.991	45.891	-7.396	6.251	1.405
04 Economie en Mobiliteit	1	0	0	0	0	0	0	0
05 Ruimtelijke ontwikkeling	334	0	0	0	299	0	-299	0
07 Kwaliteit leefomgeving	14	0	0	0	12	0	-12	0
08 Bestuur en Organisatie	46.171	-7.897	52.142	-5.991	45.580	-7.396	6.562	1.405
05 Treasury	727	-4.389	1.548	-5.533	1.173	-5.452	375	-82
08 Bestuur en Organisatie	727	-4.389	1.548	-5.533	1.173	-5.452	375	-82
061 OZB woningen	2.005	-16.868	2.099	-18.326	2.121	-18.385	-22	59
08 Bestuur en Organisatie	2.005	-16.868	2.099	-18.326	2.121	-18.385	-22	59
062 OZB niet- woningen	529	-12.469	553	-14.199	553	-14.262	0	63
08 Bestuur en Organisatie	529	-12.469	553	-14.199	553	-14.262	0	63
063 Parkeerbelasting	0	-1.727	0	-1.822	0	-1.857	0	35
04 Economie en Mobiliteit	0	-1.727	0	-1.822	0	-1.857	0	35
064 Belastingen overig	483	-458	486	-450	446	-480	40	31
04 Economie en Mobiliteit	478	-458	486	-450	446	-481	40	31
08 Bestuur en Organisatie	5	0	0	0	0	1	0	-1
07 Alg. uitkering en ov. uitkeringen gemeentefonds	186	-261.642	0	-282.196	222	-285.190	-222	2.994
06 Veiligheid	186	-186	0	-6	222	-222	-222	216
08 Bestuur en Organisatie	0	-261.456	0	-282.190	0	-284.968	0	2.778
08 Overige baten en lasten	-3.068	-639	304	0	418	-5	-115	6
08 Bestuur en Organisatie	-3.068	-639	304	0	418	-5	-115	6
09 Vennootschapsbelasting	239	0	178	0	-118	0	296	0
07 Kwaliteit leefomgeving	120	0	95	0	92	0	3	0
08 Bestuur en Organisatie	119	0	83	0	-210	0	293	0
11 Crisisbeheersing en brandweer	9.243	-46	10.446	-2	10.661	-40	-215	38
06 Veiligheid	9.248	-45	10.450	-6	10.778	-38	-327	32

Taakveld - programma	Rekening 2023		Begroting 2024		Rekening 2024		Verschil	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
08 Bestuur en Organisatie	-5	-1	-4	4	-117	-2	113	6
12 Openbare orde en veiligheid	5.824	-579	6.811	-742	6.221	-651	591	-90
06 Veiligheid	5.824	-579	6.811	-742	6.221	-651	591	-90
21 Verkeer en vervoer	20.703	-2.137	23.914	-2.450	22.430	-2.435	1.485	-15
04 Economie en Mobiliteit	3.076	-231	3.579	-5	3.016	-12	563	7
07 Kwaliteit leefomgeving	17.629	-1.900	20.286	-2.445	19.416	-2.417	870	-28
08 Bestuur en Organisatie	-2	-6	50	0	-2	-6	52	6
22 Parkeren	1.032	7	1.209	-12	1.106	-58	102	46
04 Economie en Mobiliteit	1.018	7	1.206	-10	1.109	-58	98	48
08 Bestuur en Organisatie	14	0	2	-2	-2	0	4	-2
31 Economische ontwikkeling	2.797	-653	3.504	-200	3.663	-742	-159	542
04 Economie en Mobiliteit	2.256	-653	2.577	-200	2.973	-742	-396	542
05 Ruimtelijke ontwikkeling	540	0	926	0	689	0	237	0
32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	11.569	-3.327	9.496	-7.971	13.240	-17.115	-3.744	9.145
04 Economie en Mobiliteit	11.569	-3.327	9.496	-7.971	13.240	-17.115	-3.744	9.145
33 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	78	0	218	-23	51	0	167	-23
04 Economie en Mobiliteit	78	0	218	-23	51	0	167	-23
34 Economische promotie	1.194	-2.612	1.635	-2.637	1.796	-3.017	-161	380
01 Maatschappelijke voorzieningen	0	0	718	0	727	0	-10	0
04 Economie en Mobiliteit	185	-30	232	-25	173	-35	59	10
05 Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	240	-32	454	-32	-215	0
08 Bestuur en Organisatie	1.009	-2.582	446	-2.580	442	-2.951	4	371
42 Onderwijshuisvesting	6.559	-839	9.079	-448	9.327	-558	-248	110
01 Maatschappelijke voorzieningen	6.213	-401	8.494	-30	8.759	0	-265	-30
08 Bestuur en Organisatie	345	-438	585	-418	569	-558	17	140
43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9.730	-5.506	10.954	-6.229	11.336	-6.634	-383	405
02 Preventieve ondersteuning	5.784	-4.692	6.747	-5.025	7.110	-5.448	-363	423
03 Individuele ondersteuning	3.909	-813	4.162	-1.204	4.189	-1.186	-27	-18
05 Ruimtelijke ontwikkeling	37	0	44	0	37	0	7	0
51 Sportbeleid en activering	9.611	-1.955	9.740	-633	9.508	-657	231	24
01 Maatschappelijke voorzieningen	9.611	-1.955	9.740	-633	9.508	-657	231	24
52 Sportaccommodaties	2.726	-2.233	2.918	-2.106	2.955	-2.265	-36	159
08 Bestuur en Organisatie	2.726	-2.233	2.918	-2.106	2.955	-2.265	-36	159
53 Cultuurpresentatie, productie en participatie	5.810	-1.340	6.377	-1.345	6.024	-1.260	354	-86
01 Maatschappelijke voorzieningen	4.429	-316	4.843	-295	4.291	0	552	-295
08 Bestuur en Organisatie	1.382	-1.024	1.534	-1.051	1.732	-1.260	-198	209
54 Musea	1.402	-57	1.626	-77	1.535	-63	91	-14
01 Maatschappelijke voorzieningen	1.402	-57	1.626	-77	1.535	-63	91	-14
55 Cultureel erfgoed	802	-142	1.123	-132	1.118	-199	5	67
01 Maatschappelijke voorzieningen	792	-91	1.112	-122	993	-119	119	-3
08 Bestuur en Organisatie	10	-51	10	-10	125	-80	-114	70
56 Media	3.919	-116	4.160	-116	4.160	-116	0	0
01 Maatschappelijke voorzieningen	3.919	-116	4.160	-116	4.160	-116	0	0
57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	11.244	-1.336	13.985	-3.115	11.554	-1.819	2.431	-1.296

Taakveld - programma	Rekening 2023		Begroting 2024		Rekening 2024		Verschil	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
05 Ruimtelijke ontwikkeling	1.212	-645	2.428	-1.417	1.221	-125	1.207	-1.292
07 Kwaliteit leefomgeving	10.011	-677	11.533	-1.684	10.290	-1.679	1.243	-6
08 Bestuur en Organisatie	21	-14	24	-14	43	-15	-19	1
61 Samenkracht en burgerparticipatie	28.423	-16.478	32.691	-15.405	33.458	-17.466	-766	2.061
02 Preventieve ondersteuning	13.380	-1.495	19.197	-4.937	16.136	-2.080	3.060	-2.857
03 Individuele ondersteuning	12.057	-14.215	10.288	-9.723	14.217	-14.641	-3.928	4.917
07 Kwaliteit leefomgeving	2.265	-87	2.585	-40	2.335	-20	249	-20
08 Bestuur en Organisatie	722	-681	622	-704	769	-725	-148	20
62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	7.804	-354	8.655	-55	8.905	-738	-251	683
02 Preventieve ondersteuning	7.804	-354	8.655	-55	8.226	-59	428	4
03 Individuele ondersteuning	0	0	0	0	679	-679	-679	679
63 Inkomensregelingen	45.847	-29.145	43.519	-30.414	43.990	-32.421	-472	2.007
03 Individuele ondersteuning	45.311	-29.123	42.992	-30.414	43.401	-32.421	-410	2.007
05 Ruimtelijke ontwikkeling	415	-10	400	0	489	0	-89	0
07 Kwaliteit leefomgeving	98	-4	119	0	91	0	28	0
08 Bestuur en Organisatie	23	-7	8	0	8	0	0	0
64 Begeleide participatie	8.655	-144	10.160	-645	8.441	-645	1.719	0
03 Individuele ondersteuning	8.594	0	10.160	-550	8.434	-551	1.726	1
07 Kwaliteit leefomgeving	5	-88	0	-95	0	-87	0	-8
08 Bestuur en Organisatie	55	-55	0	0	7	-7	-7	7
65 Arbeidsparticipatie	9.509	-1.410	9.510	-907	12.024	-3.371	-2.514	2.463
03 Individuele ondersteuning	9.509	-1.410	9.510	-907	12.024	-3.371	-2.514	2.463
66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4.947	-404	5.730	-220	5.940	-161	-210	-59
03 Individuele ondersteuning	4.947	-404	5.730	-220	5.940	-161	-210	-59
671A Huishoudelijke hulp (WMO)	9.075	0	10.302	0	10.360	0	-58	0
03 Individuele ondersteuning	9.075	0	10.302	0	10.360	0	-58	0
671B Begeleiding (WMO)	9.209	0	10.335	0	10.346	0	-11	0
03 Individuele ondersteuning	9.209	0	10.335	0	10.346	0	-11	0
671C Dagbesteding (WMO)	2.703	0	2.887	0	2.968	-80	-81	80
03 Individuele ondersteuning	2.703	0	2.887	0	2.968	-80	-81	80
671D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	-842	0	-800	0	-965	0	165
03 Individuele ondersteuning	0	-842	0	-800	0	-965	0	165
672A Jeugdhulp begeleiding	7.056	-25	6.565	0	8.400	0	-1.835	0
03 Individuele ondersteuning	7.056	-25	6.565	0	8.400	0	-1.835	0
672B Jeugdhulp behandeling	5.643	0	6.662	0	6.046	0	616	0
03 Individuele ondersteuning	5.643	0	6.662	0	6.046	0	616	0
672C Jeugdhulp dagbesteding	3.263	0	3.698	0	3.516	0	182	0
03 Individuele ondersteuning	3.263	0	3.698	0	3.516	0	182	0
672D Jeugdhulp zonder verblijf overig	1.057	0	0	0	625	0	-625	0
03 Individuele ondersteuning	1.057	0	0	0	625	0	-625	0
673A Pleegzorg	1.432	0	1.319	0	1.596	0	-277	0
03 Individuele ondersteuning	1.432	0	1.319	0	1.596	0	-277	0
674A Jeugdbehandeling GGZ zonder verblijf	11.689	-5	15.348	-130	13.460	-130	1.887	0
03 Individuele ondersteuning	11.689	-5	15.348	-130	13.460	-130	1.887	0

Taakveld - programma	Rekening 2023		Begroting 2024		Rekening 2024		Verschil	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
674B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	1.486	0	1.862	0	2.362	0	-500	0
03 Individuele ondersteuning	1.486	0	1.862	0	2.362	0	-500	0
674C Gesloten plaatsing	258	0	438	0	610	0	-172	0
03 Individuele ondersteuning	258	0	438	0	610	0	-172	0
6761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	4.864	-24	4.583	0	6.069	0	-1.486	0
03 Individuele ondersteuning	4.864	-24	4.583	0	6.069	0	-1.486	0
681 Geëscaleerde zorg 18+	0	-418	0	-300	0	-364	0	64
03 Individuele ondersteuning	0	-418	0	-300	0	-364	0	64
681A Beschermde wonen (WMO)	22.620	0	23.471	0	22.688	0	783	0
03 Individuele ondersteuning	22.620	0	23.471	0	22.688	0	783	0
681B Maatschappelijk- en vrouwenopvang (WMO)	8.773	-818	9.578	-978	9.539	-964	39	-15
02 Preventieve ondersteuning	3.674	-499	3.933	-639	3.788	-639	145	0
03 Individuele ondersteuning	5.016	-206	5.452	-176	5.580	-185	-128	9
06 Veiligheid	25	0	33	0	34	0	-2	0
08 Bestuur en Organisatie	58	-113	160	-163	136	-140	24	-23
682A Jeugdbescherming	2.208	-1.033	4.956	-1.321	3.026	-1.014	1.931	-308
03 Individuele ondersteuning	2.208	-1.033	4.956	-1.321	3.026	-1.014	1.931	-308
682B Jeugdreclassering	280	0	235	0	106	0	129	0
03 Individuele ondersteuning	280	0	235	0	106	0	129	0
71 Volksgezondheid	7.153	-1.909	10.586	-3.371	9.832	-2.959	754	-412
02 Preventieve ondersteuning	7.153	-1.909	10.586	-3.371	9.832	-2.959	754	-412
72 Riolerings	10.093	-11.683	11.417	-12.664	11.897	-12.593	-479	-71
07 Kwaliteit leefomgeving	10.093	-11.683	11.417	-12.664	11.897	-12.593	-479	-71
73 Afval	12.225	-13.669	13.855	-15.728	13.481	-15.550	374	-178
05 Ruimtelijke ontwikkeling	12.225	-13.656	13.701	-15.687	13.475	-15.550	226	-137
07 Kwaliteit leefomgeving	0	-13	154	-41	6	0	148	-41
74 Milieubeheer	4.177	-1.061	6.235	-3.854	5.349	-5.260	886	1.406
05 Ruimtelijke ontwikkeling	4.177	-1.061	6.235	-3.854	5.349	-5.260	886	1.406
75 Begraafplaatsen en crematoria	1.229	-1.364	1.284	-1.470	1.409	-1.593	-124	123
07 Kwaliteit leefomgeving	1.196	-1.364	1.285	-1.470	1.423	-1.593	-138	123
08 Bestuur en Organisatie	33	0	0	0	-14	0	14	0
81 Ruimtelijke ordening	7.837	-2.234	9.989	-1.184	8.541	-1.194	1.448	11
04 Economie en Mobiliteit	104	-172	143	-53	71	-58	72	5
05 Ruimtelijke ontwikkeling	7.716	-2.062	9.759	-1.131	8.456	-1.137	1.302	6
07 Kwaliteit leefomgeving	18	0	88	0	14	0	74	0
82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	16.814	-16.603	37.015	-37.255	18.308	-18.789	18.707	-18.466
05 Ruimtelijke ontwikkeling	16.814	-16.603	37.015	-37.255	18.308	-18.789	18.707	-18.466
83 Wonen en bouwen	9.280	-3.877	13.502	-4.153	12.231	-4.365	1.271	213
05 Ruimtelijke ontwikkeling	8.338	-3.876	12.294	-4.151	11.046	-4.364	1.248	213
08 Bestuur en Organisatie	942	-1	1.208	-2	1.185	-2	23	0
Totaal	494.834	-494.834	573.879	-573.879	560.248	-575.025	13.631	1.146

5 Overige bijlagen

Bijlage 6 - Kerngegevens

Gegevens sociale structuur	01-01-2024	31-12-2024
Aantal inwoners	123.550	124.233*
* Voorlopige cijfers		
0 - 3 jaar	5.860	5.740*
* Voorlopige cijfers		
4 - 16 jaar	18.885	18.965*
* Voorlopige cijfers		
17 - 64 jaar	75.080	75.143*
* Voorlopige cijfers		
65 jaar en ouder	23.725	24.385*
* Voorlopige cijfers		
Aantal uitkeringsgerechtigden WWB/IOAW/IOAZ/BBZ	1.676	1.697
Werkelijke klantaantallen		
Aantal gerealiseerde WSW-plaatsen in arbeidsjaren	229,70	210,97

Gegevens fysieke structuur	01-01-2024	31-12-2024
Oppervlakte gemeente	31.868	31.868
In ha.		
Aantal adressen	62.307	63.649
Aantal verblijfsobjecten met woonfunctie	54.095	54.218
Verblijfsobject gevormd	2.113	1.759
Uit een vergunningverlening ontstaat een adres met de status gevormd. Dit zal pas wijzigen als de bouw wordt gestart of is gereedgemeld.		
Verblijfsobject in gebruik	58.844	60.771
Een adres is actief.		
Verblijfsobject in gebruik (niet ingemeten)	770	439
Op een bestaand adres is een verbouwingsvergunning verleend of de gereedmelding van een nieuwbouw is gedaan. Het adres is actief.		
Verbouwing verblijfsobject	580	680
Op een bestaand adres is een verbouwingsvergunning verleend. Het adres is actief.		
Aantal m2 wegen: asfalt en beton	3.261.142	3.250.826
Aantal m2 verharde oppervlakten die in beheer en onderhoud van de gemeente Ede zijn.		
Aantal m2 wegen: elementen	3.018.063	3.144.539
Aantal m2 wegen: onverhard	1.272.440	1.226.144
Betreft zandwegen en half verharde wandelpaden (inclusief bospaden).		
Aantal m2 wegen: halfverharding (en kunststof)	192.474	207.425
Aantal bomen	70.712	70.812
Aantal m2 gazon	455.648	432.273
Aantal m2 bermen	2.852.348	2.869.670
Aantal m2 culturele beplantingen	448.147	450.019
Aantal m2 natuurlijke beplantingen	1.059.458	1.094.227
Aantal speelplekken (exclusief trapveldjes)	237	255
Aantal trapveldjes	27	27
Lengte (km) mechanische riolering	367,5	366
Lengte (km) vrijvervalriolering huisaansluitingen		52
Lengte (km) vrijvervalriolering DWA-hoofdleidingen		19,5
Aantal lichtmasten	20.000	20.300
Aantal verkeersregelinstallaties	27	30

Bijlage 7a - Overzicht van restantkredieten

Bedragen x € 1

Project	Einddatum krediet	Netto Krediet	Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Totale nog te verwachten uitgaven/inkomsten vanaf 2025	Geprognosticeerde over- of onder-schrijding per einde project	Afsluiten ja/nee	Verwacht jaar van realisatie	Toelichting
A130009 IP 2024 Vervanging Openbare Ruimte	31-12-2026	0	0	0	0	ja	2024	Kredietbedrag is verdeeld naar diverse projecten, daar staan ook de toelichtingen.
A130010 IP 2025 Vervanging Openbare Ruimte	31-12-2027	5.000.000	0	5.000.000	0	nee	2025	Uitvoeringsjaar is nog niet begonnen
A130011 IP 2026 Vervanging Openbare Ruimte	31-12-2028	5.000.000	0	5.000.000	0	nee	2026	Uitvoeringsjaar is nog niet begonnen
A130012 IP 2024 vervanging OR - KIP	31-12-2026	0	0	0	0	ja	2024	Project is afgerond
A131006 Zeeheldenbuurt (cluster 2 t/m 4)	31-12-2026	1.820.000	1.123.390	696.610	0	nee	2026	Voorbereiding 2025, uitvoering eind 2025/2026
A131009 Herinrichting Bloemenbuurt	31-12-2026	1.290.000	183.431	1.106.569	0	nee	2028	Voorbereiding 2025, uitvoering 2026/2027
A131012 Herinr. Wethoudersbuurt	31-12-2026	2.130.000	316.518	1.813.482	0	nee	2027	
A160010 Bomenbeleidsplan 2021	31-12-2025	303.340	303.490	0	-150	ja	2024	Project is afgerond
A160013 Boomziektes 2020	31-12-2023	225.940	225.940	0	0	ja	2024	Is overgegaan naar nieuw project Kastelen laan.
A160014 Boomziektes 2021	31-12-2026	120.738	120.738	0	0	ja	2024	Is overgegaan naar nieuw project Kastelenlaan.
A160016 Bomenbeleidsplan 2022	31-12-2026	721.200	580.548	140.652	0	nee	2025	Temporisering door uitvoeren werk binnen integrale opgaven.
A160022 IP 2021 Klaphekweg	31-12-2024	167.485	167.485	0	0	ja	2024	Project is afgerond
A160024 Bomenbeleidsplan 2023	31-12-2025	687.450	64.386	623.064	0	nee	2026	Temporisering door uitvoeren werk binnen integrale opgaven.
A160025 Bomenbeleidsplan 2024	31-12-2026	672.048	102.837	569.212	0	nee	2026	Temporisering door uitvoeren werk binnen integrale opgaven.
A160028 Bomenbeleidsplan 2025	31-12-2027	672.048	-264.070	936.118	0	nee	2027	Uitvoering loopt door in 2025.
A160029 IP 2023 Cultuurlijk groen	31-12-2025	692.541	438.053	254.488	0	nee	2025	Uitvoering loopt door in 2025.
A160030 IP 2023 - Bomen	31-12-2025	450.728	185.371	265.357	0	nee	2025	Uitvoering loopt door in 2025.
A160031 IP 2024 Cultuurlijk groen	31-12-2026	658.277	179.594	478.683	0	nee	2026	Uitvoering loopt door in 2025 en 2026.
A161006 Boomziektes - Diedenweg Zuid	31-12-2026	36.540	0	36.540	0	nee	2027	Temporisering door uitvoeren werk binnen integrale opgaven.
A170034 IP 2024 Bos en Natuur	31-12-2026	0	0	0	0	ja	2024	Project was al in 2023 uitgevoerd.
A180004 IP 2022 Spelen	31-12-2024	259.665	259.665	0	0	ja	2024	Project is afgerond.
A180005 IP 2023 Spelen	31-12-2025	220.700	188.359	32.341	0	nee	2025	Uitvoering loopt door in 2025 wegens temporisering van 1 project binnen het krediet.
A180006 IP 2023 Klokkegat	31-12-2025	32.600	32.600	0	0	ja	2024	Project is afgerond.

Project	Einddatum krediet	Netto Krediet	Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Totale nog te verwachten uitgaven/inkomsten vanaf 2025	Geprognostiseerde over- of onder-schrijding per einde project	Afsluiten ja/nee	Verwacht jaar van realisatie	Toelichting
A180007 IP 2024 Spelen	31-12-2026	289.500	247.072	42.428	0	nee	2025	Uitvoering loopt door in 2025 wegens temporisering van 1 project binnen het krediet.
A190210 H150 Stationsweg/Maandereind	31-12-2025	82.800	15.970	66.830	0	nee	2027	Betreft bijdrage. Project is onderdeel van Levendig centrum, uitvoering verwacht in 2027. Inrichting afhankelijk van nieuwe busconcessie en effecten fietsstraat Stationsweg.
A190224 H90 Fietstunnel Ede-West	31-12-2026	2.200.000	180.071	2.019.929	0	nee	2029	Variantenstudie afgerond in 2025. Daarna besluitvorming over voorkeursvariant en (extra) uitvoeringskrediet.
A190229 H440 N-Z fietspad Frankeneng (2)	31-12-2026	950.000	276.927	673.073	0	nee	2026	Vorbereiding 2025, uitvoering 2025/2026.
A190232 DFR Ede-Wageningen Subsidies	31-12-2026	438.532	-416.310	854.842	0	nee	2026	Dit krediet wordt afgesloten bij de afronding van het totale project HFR Ede-Wageningen.
A190233 DFR Ede-W Communicatie+Bewegwijzering	31-12-2026	111.000	8.376	102.625	0	nee	2026	Krediet voor communicatie en bewegwijzering, vooral activiteiten die aan het eind van het traject plaatsvinden.
A190234 DFR Ede-W Stationsweg incl. groen	31-12-2026	2.022.000	356.371	1.665.629	0	nee	2025	Project is in uitvoering, afronding in 2025.
A190235 DFR Ede-W Emmalaantunnel	31-12-2028	3.824.000	295.250	3.528.750	0	nee	2029	Start uitvoering onzeker vanwege stikstof en mogelijke bezwaren.
A190237 DFR Ede-W Edeseweg, A12-Dorpsstraat	31-12-2024	1.766.355	1.676.680	89.675	0	nee	2025	Project is in uitvoering, afronding in 2025.
A190238 DFR Ede-W Kerkhoflaan	31-12-2024	570.900	333.400	237.500	0	nee	2025	Project is in uitvoering, afronding in 2025.
A190239 DFR Ede-W Kierkamperw-Bovenw rotonde	31-12-2024	452.500	58.281	394.219	0	nee	2025	Project is in uitvoering, afronding in 2025.
A190240 DFR Ede-W Bovenweg (8)	31-12-2026	504.400	-84.633	589.033	0	nee	2025	Project is in uitvoering, afronding in 2025.
A190242 DFR E-W Bennekom Oost	31-12-2024	172.000	0	172.000	0	nee	2025	Afronding in 2025.
A190244 DFR Ede-W Emmalaan oversteek	31-12-2026	150.000	150.488	0	-488	ja	2024	Project afgerond.
A190300 Verbreding fietspaden buitengebied	31-12-2027	3.200.000	0	3.200.000	0	nee	2027	Is opgevoerd bij de bezuinigingsvoorstellen dus vooralsnog geen opdracht gegeven.
A191061 IP 2018 Kolkakkerweg	31-12-2025	289.430	305.358	0	-15.928	ja	2024	Project is afgerond.
A191071 IP 2019 Zeeheldenbuurt	31-12-2026	682.056	369.374	312.682	0	nee	2027	Bijdrage in integraal project, uitvoering in 2025-2027. Krediet wordt nog aangevuld uit IP 2025 & IP 2026 Vervanging Openbare Ruimte.
A191077 IP 2020 Bloemenbuurt	31-12-2027	173.984	77.700	96.284	0	nee	2027	Idem.
A191078 IP 2020 Vogelbuurt	31-12-2026	23.765	21.454	2.311	0	nee	2027	Idem.
A191080 IP 2020 Blokkenweg-Parkweg	31-12-2026	61.734	37.109	24.625	0	nee	2027	Idem.

Project	Einddatum krediet	Netto Krediet	Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Totale nog te verwachten uitgaven/inkomsten vanaf 2025	Geprognostiseerde over- of onder-schrijding per einde project	Afsluiten ja/nee	Verwacht jaar van realisatie	Toelichting
A191082 IP 2021 Vincent van Goghstraat e.o.	31-12-2026	58.976	45.432	13.544	0	nee	2027	Idem.
A191084 BTA12	31-12-2024	8.667	10.297	0	-1.630	ja	2024	Project is afgerond.
A191085 IP 2022 Baron van Wassenaerlaan e.o	31-12-2026	104.081	63.830	40.251	0	nee	2025	Bijdrage in integraal project voorbereiding 2024 uitvoering in 2025/2026.
A191088 IP 2023 Kerkweg - Ede	31-12-2025	302.940	302.940	0	0	nee	2025	Afronding project 1e kwartaal 2025.
A191089 IP 2023 Verlengde Parkweg	31-12-2025	28.560	77.574	0	-49.014	nee	2025	Bijdrage integraal project, gestart 4e kwartaal 2024. Krediet wordt nog aangevuld uit IP 2025 Vervanging Openbare Ruimte.
A191090 IP 2023 Lindelaan - Ede	31-12-2026	135.884	0	135.884	0	nee	2025	Bijdrage in integraal project uitvoering in 2025
A191092 IP 2023 Oude Kerkweg - Ede	31-12-2025	251.071	249.513	0	1.558	ja	2024	Project is afgerond.
A191094 IP 2023 Kunstwerk Keesomstraat - Ede	31-12-2025	327.959	20.685	307.275	0	nee	2025	Uitvoering in 2025 i.v.m. drukte bij aannemers.
A191096 IP 2023 Van Heeckerenlaan - Ede	31-12-2025	0	0	0	0	ja	2024	Overgegaan in een ander project, A191124.
A191097 IP 2024 Pollenstein - Ede	31-12-2026	35.464	17.967	0	17.497	ja	2024	Project is afgerond
A191098 IP 2024 Slotlaan - Ede	31-12-2026	253.024	22.328	230.696	0	nee	2025	In voorbereiding start uitvoering in 2e kwartaal 2025. Scope-uitbreiding.
A191099 IP 2024 Doesburger Molenweg - Ede	31-12-2026	80.608	118	80.490	0	nee	2025	Uitvoering in 2025 i.v.m. drukte bij aannemers.
A191122 Klinkenbergerweg fase 2	31-12-2024	1.718.500	1.523.106	195.394	0	nee	2025	Project in afrondende fase
A191124 IP 2024 Van Heeckerenlaan - Ede	31-12-2026	39.131	56.138	0	-17.007	nee	2025	Bijdrage in integraal project, uitvoering in 2025-2026. Krediet wordt nog aangevuld uit IP 2025 Vervanging Openbare Ruimte.
A191125 IP 2024 Frans Halslaan - Ede	31-12-2026	138.769	-7.764	146.533	0	nee	2025	Uitvoering in 2025 i.v.m. drukte bij aannemers.
A191126 IP 2024 Heuvelsepad - Ede	31-12-2026	220.937	75.770	145.167	0	nee	2025	Uitvoering in 2025 i.v.m. drukte bij aannemers.
A191127 IP 2024 Op ten Noortlaan - Ede	31-12-2026	82.888	747	82.141	0	nee	2025	Uitvoering in 2025 i.v.m. drukte bij aannemers.
A191128 IP 2024 Van Heutszlaan - Ede	31-12-2026	156.898	20.273	136.625	0	nee	2026	Bijdrage in integraal project, uitvoering in 2025-2026. Krediet wordt nog aangevuld uit IP 2025 Vervanging Openbare Ruimte.
A191129 IP 2024 Vening Meinezstraat - Ede	31-12-2026	0	1.712	0	-1.712	nee	2028	Project on hold. Bijdrage aan integraalproject welke niet realiseerbaar is binnen het beschikbare budget.
A193020 IP 2022 Kochlaan e.o./dg5 Bennekom	31-12-2024	67.948	10.222	57.726	0	nee	2026	Bijdrage in integraal project door scope wijziging uitvoering in 2025/2026.
A193021 IP 2023 De Akkers - Bennekom	31-12-2026	347.895	34.730	313.165	0	nee	2026	
A193023 IP 2024 De Akkers - Bennekom	31-12-2026	0	0	0	0	ja	2024	Project is samengevoegd met IP 2023.

Project	Einddatum krediet	Netto Krediet	Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Totale nog te verwachten uitgaven/inkomsten vanaf 2025	Geprognostiseerde over- of onder-schrijding per einde project	Afsluiten ja/nee	Verwacht jaar van realisatie	Toelichting
A193024 IP 2024 Krulweg - Bennekom	31-12-2026	123.958	129.878	0	-5.920	ja	2024	Project is afgerond.
A193025 IP 2024 Groenestraat - Bennekom	31-12-2026	61.539	60.032	1.507	0	nee	2025	In voorbereiding start uitvoering in 2025.
A194015 IP 2022 Engweg e.o./O-N Lunteren	31-12-2025	278.014	46.956	231.058	0	nee	2026	Bijdrage in integraal project uitvoering in 2024/2026.
A194016 IP 2022 Hulweg e.o. / C-Z Lunteren	31-12-2024	149.219	36.356	112.863	0	nee	2027	Bijdrage in integraal project uitvoering in 2026-2027.
A194017 IP 2021 Klokkegat	31-12-2024	1.475.343	1.475.343	0	0	ja	2024	Project is afgerond.
A194021 IP 2024 Kruisbeekweg - Lunteren	31-12-2026	89.024	226	88.798	0	nee	2025	Uitvoering in 2025 i.v.m. drukte bij aannemers.
A194022 IP 2024 Kuilersteeg - Lunteren	31-12-2026	244.722	275	244.447	0	nee	2025	Uitvoering in 2025 i.v.m. drukte bij aannemers.
A194023 IP 2024 Klomperweg (zijtak) - Lunter	31-12-2026	0	0	0	0	ja	2024	Project is niet doorgegaan
A194024 IP 2024 Brinkhofweg - Lunteren	31-12-2026	44.553	12.495	32.059	0	nee	2025	Uitvoering in grotendeels in 2024 word 1e kwartaal 2025 afgerond.
A194025 IP 2024 Duivenkampweg - Lunteren	31-12-2026	235.377	334	235.043	0	nee	2025	Uitvoering in 2025 i.v.m. drukte bij aannemers.
A194026 IP 2024 Heivelderweg - Valksedijk	31-12-2026	250.000	1.878	248.122	0	nee	2025	Uitvoering in 2025 i.v.m. drukte bij aannemers.
A195006 IP 2024 Pijnenburgweg - Harskamp	31-12-2026	180.474	0	180.474	0	nee	2025	Uitvoering in 2025 i.v.m. drukte bij aannemers.
A196006 IP 2023 Schras e.o. - Ederveen	31-12-2028	19.739	101	19.638	0	nee	2028	Scope-wijziging toegevoegd aan project Ederveen Oost
A200012 IP 2023 Openbare verl. Armaturen	31-12-2025	600.000	520.805	79.195	0	nee	2025	Werkzaamheden lopen nog door in 2025
A200013 IP 2024 Openbare verlichting	31-12-2026	150.000	189.410	0	-39.410	ja	2024	Overschrijding wordt gecompenseerd via A200014 IP 2024 OV armaturen. Project is gereed.
A200014 IP 2024 OV armaturen	31-12-2026	600.000	424.623	135.967	39.410	nee	2025	Werkzaamheden lopen nog door in 2025.
A210134 Verv Verkeersregelininstallaties 2023	31-12-2025	162.411	163.861	0	-1.450	ja	2024	Project is afgerond.
A210136 Verv Verkeersregelininstallaties 2024	31-12-2026	162.411	31.216	131.195	0	nee	2025	Werkzaamheden lopen nog door in 2025.
A210137 Verv Verkeersregelininstallaties 2025	31-12-2027	162.412	108	162.304	0	nee	2025	Uitvoeringsjaar is nog niet begonnen.
A210138 Verkeersmaatregelen 2023	31-12-2025	0	0	0	0	ja	2024	Project samengevoegd met verkeersmaatregelen 2024.
A210139 Verkeersverbeteringen werk-met-werk	31-12-2025	200.000	103.691	96.309	0	nee	2025	Project is in uitvoering, afronding in 2025
A210140 Verv Verkeersregelininstallaties 2026	31-12-2028	162.412	0	162.412	0	nee	2026	Uitvoeringsjaar is nog niet begonnen.
A210141 Verkeersmaatregelen 2024	31-12-2026	158.165	290	157.875	0	nee	2026	Projectuitvoering 2025/2026.
A210142 Invoeren 30 km wegen (GOW B)	31-12-2026	100.000	6.416	93.584	0	nee	2026	Projectuitvoering 2025/2026.
A210143 Verkeersverbetering.werk-met-werk 2	31-12-2026	225.000	0	225.000	0	nee	2026	Projectuitvoering 2025/2026.
A210144 Verv Verkeersregelininstallaties 2027	31-12-2029	162.412	0	162.412	0	nee	2027	Uitvoeringsjaar is nog niet begonnen.

Project	Einddatum krediet	Netto Krediet	Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Totale nog te verwachten uitgaven/inkomsten vanaf 2025	Geprognostiseerde over- of onder-schrijding per einde project	Afsluiten ja/nee	Verwacht jaar van realisatie	Toelichting
A210145 FA Wegmarkering buitengebied	31-12-2026	100.000	1.428	98.572	0	nee	2025	Projectuitvoering 2025.
A210146 FA Optimaliseren schoolroutes	31-12-2027	375.000	0	375.000	0	nee	2026	Projectuitvoering 2025/2026.
A210147 FA Fietsvriendelijke VRI's	31-12-2027	250.000	952	249.048	0	nee	2026	Projectuitvoering 2025/2026.
A210148 FA Kleinschalige fietsknelpunten	31-12-2028	150.000	0	150.000	0	nee	2027	Projectuitvoering 2026/2027.
A210149 GOW30 Kleinschalige maatregelen	31-12-2026	700.000	0	700.000	0	nee	2026	Projectuitvoering 2025/2026.
A210210 Fietsplanprojecten algemeen	31-12-2028	1.842.806	549.028	1.293.778	0	nee	2027	Dit krediet wordt afgesloten bij de afronding van het totale programma Fietsplan 1.0.
A210211 V30 Meest vk-onveilige kruispunten	31-12-2024	88.391	88.390	0	1	ja	2024	Project afgerond.
A210215 H180 Arnhemseweg-Achterdoelen	31-12-2025	100.000	0	100.000	0	nee	2026	Betreft bijdrage. Project is onderdeel van Levendig centrum, uitvoering verwacht in 2025/2026.
A210230 H250 Fietsvriendelijke V-maatr 2e tr	31-12-2024	220.000	76.237	143.763	0	nee	2026	Projectuitvoering 2025/2026.
A210400 Rec kruispunt Postweg/Westzoom L'ren	31-12-2025	1.700.000	292.490	1.407.510	0	nee	2025	Projectuitvoering 2025.
A210907 Mobiliteitsprojecten 2024	31-12-2026	0	0	0	0	ja	2024	Project afgerond.
A210908 Mobiliteitsprojecten 2025	31-12-2027	400.000	0	400.000	0	nee	2025	Uitvoeringsjaar is nog niet begonnen.
A210909 Mobiliteitsprojecten 2026	31-12-2028	400.000	0	400.000	0	nee	2026	Uitvoeringsjaar is nog niet begonnen.
A210910 Mobiliteitsprojecten 2027	31-12-2027	400.000	0	400.000	0	nee	2027	Uitvoeringsjaar is nog niet begonnen.
A211128 Voorrangsplein Slotlaan-Kranenburg	31-12-2025	927.000	77.477	849.523	0	nee	2025	Projectuitvoering 2025.
A211129 Fietsstraat Kerkweg	31-12-2025	500.000	50.369	449.631	0	nee	2026	Project getemporiseerd i.v.m. afstemming met rioleringswerkzaamheden.
A211138 Quick wins N224	31-12-2024	150.000	78.336	0	71.664	ja	2024	Project goedkoper uitgevoerd.
A211139 Oversteek Edeseweg/Wekeromseweg	31-12-2024	30.000	30.116	0	-116	ja	2024	Project afgerond.
A211140 Bushaltekommen Parklaan-Noord	31-12-2025	20.000	0	0	20.000	ja	2024	In definitief vervoerplan 2024 (van Provincie) geen bussen op Parklaan-Noord.
A211141 Bijdrage Bloemenbuurt Zeeheldenbuurt	31-12-2025	30.000	1.712	28.288	0	nee	2025	Betreft bijdrage aan integraal project BB.
A211142 FA Oost-westroute Ede-Centrum	31-12-2026	25.000	0	25.000	0	nee	2025	Projectuitvoering 2025.
A211143 FA Fietsenstallingen Ede	31-12-2027	300.000	0	300.000	0	nee	2026	Projectuitvoering 2025/2026.
A213018 Fietsbewegwijzering Binnenveld	31-12-2025	25.000	22.529	0	2.471	ja	2024	Project afgerond.
A213019 FA Heelsumseweg-Selterskampweg	31-12-2026	50.000	119	49.881	0	nee	2025	Projectuitvoering 2025.
A214104 Voorber.krediet Klomperweg Lunteren	31-12-2025	35.000	35.154	0	-154	ja	2024	Project afgerond.
A214105 GOW30 Lunteren 2x voorbereiden	31-12-2026	100.000	0	100.000	0	nee	2025	Projectuitvoering 2025.
A214106 GOW30 Klomperweg Lunteren	31-12-2026	1.200.000	10.883	1.189.118	0	nee	2026	Projectuitvoering 2025/2026.
A216103 Voorbereiding Quick Wins De Klomp	31-12-2026	25.000	19.073	5.927	0	nee	2025	Project in afrondende fase.

Project	Einddatum krediet	Netto Krediet	Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Totale nog te verwachten uitgaven/inkomsten vanaf 2025	Geprognostiseerde over- of onder-schrijding per einde project	Afsluiten ja/nee	Verwacht jaar van realisatie	Toelichting
A217006 Edeseweg Wekerom	31-12-2026	2.600.000	0	2.600.000	0	nee	2026	Project in voorbereiding, uitvoering eind 2025 en 2026.
A230009 Maanderplein	31-12-2026	287.200	50.595	236.605	0	nee	2027	Uitvoering afhankelijk van verkeersoplossing Breelaan/Stationsweg.
A230011 Herinrichting Achterdoelen	31-12-2024	15.000	11.655	0	3.345	ja	2024	Project afgerond.
A230012 Voorber herinr Marktstraat	31-12-2025	477.000	141.489	335.511	0	nee	2025	Projectuitvoering 2025.
A230014 Herinrichting Stadspark	31-12-2025	1.318.332	1.134.645	183.687	0	nee	2025	Projectuitvoering 2025.
A230024 Aanloopstraten Museumplein	31-12-2024	785.118	785.118	0	0	ja	2024	Project afgerond.
A230026 Leefb voetgangersgebied	31-12-2025	100.000	39.077	60.923	0	nee	2025	Projectuitvoering 2025.
A231013 Herinrichting Spindopplein	31-12-2024	783.000	802.555	0	-19.555	ja	2024	
A241461 School Veluwe Poort (VG)	31-12-2026	8.650.000	596.375	8.053.625	0	nee	2026	
A241463 Mondriaanstr 22, 6 groepen verv.(VG)	31-12-2024	1.344.665	1.344.664	0	1	ja	2024	Er is een restantkrediet aangemaakt voor de werkzaamheden in het middengebied. Deze zijn nog niet uitgevoerd.
A241465 Bovenbuurtweg 1, Vernieuwbouw (VG)	31-12-2025	28.950.000	28.950.149	0	-149	ja	2024	
A241469 Nachtegaalln 49,Vern.bw Vuurvogel VG	31-12-2024	1.730.746	1.730.746	0	0	ja	2024	Er is een restantkrediet aangemaakt, omdat de laatste termijnen nog niet betaald kunnen worden i.v.m. het ontbreken van accountantsverklaringen.
A241472 Noodlokalen Ceelman van Ommerenweg	31-12-2025	510.000	520.000	0	-10.000	ja	2024	Door prijsstijgingen is het project duurder geworden (maar blijft onder 2% overschrijding van het totale krediet).
A241473 1e inr.Kon.David - Louise de Coligny	31-12-2025	80.000	0	80.000	0	nee	2025	
A241474 1e Inrichting Wegwijzer - Ede	31-12-2025	76.000	75.774	0	226	ja	2024	
A243071 Heidelaan 25, Vernieuwbouw (VG)	31-12-2026	4.325.959	291.336	4.034.623	0	nee	2026	
A244048 Ruitenbeekweg 111 bouw SmdB (VG)	31-12-2025	3.511.634	3.511.633	0	1	ja	2024	Er is een restantkrediet aangemaakt, omdat de laatste termijnen nog niet betaald kunnen worden i.v.m. het ontbreken van accountantsverklaringen.
A340001 E-depot	31-12-2025	85.800	42.684	43.116	0	nee	2025	
A381114 Gymlok inventaris VP (Kazerne)	31-12-2026	115.000	0	115.000	0	nee	2026	
A388001 MFA Otterlo - sport inrichting	31-12-2026	65.000	10.414	54.586	0	nee	2026	
A508001 MFD Otterlo Inventaris	31-12-2026	1.000.000	12.439	987.561	0	nee	2026	
A540006 IP 2023 Begraven	31-12-2025	292.773	283.116	9.657	0	nee	2025	
A590106 Stadsvisie - Groenbeleid	31-12-2024	310.000	265.726	44.274	0	nee	2025	

Project	Einddatum krediet	Netto Krediet	Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Totale nog te verwachten uitgaven/inkomsten vanaf 2025	Geprognostiseerde over- of onder-schrijding per einde project	Afsluiten ja/nee	Verwacht jaar van realisatie	Toelichting
A590107 Stadsvisie - Projecten	31-12-2024	390.000	341.082	48.918	0	nee	2025	
A591180 Parklaan plankosten	31-12-2024	0	0	0	0	ja	2024	
A591181 Parklaan verwerving	31-12-2024	0	0	0	0	ja	2024	
A591182 Parklaan afwikkeling na oplevering	31-12-2026	1.150.000	0	1.150.000	0	nee	2025	
A591184 Parklaan Noord en Zuid	31-12-2024	14.805.000	13.427.621	3.000.000	-1.622.621	nee	2025	Krediet samen bezien met A591188 en nog te ontvangen subsidie (dan geen overschrijding)
A591185 Parklaan knp 7 t/m wegvak 9-10	31-12-2024	0	0	0	0	ja	2024	
A591186 Parklaan knooppunt 10	31-12-2024	0	0	0	0	ja	2024	
A591188 Parklaan engineering	31-12-2024	2.500.000	760.064	850.000	889.936	nee	2025	Krediet samen bezien met A591184 en nog te ontvangen subsidie (dan geen overschrijding)
A591190 Parklaan Theehuis	31-12-2024	0	0	0	0	ja	2024	
A591200 Spoor algemeen engineering	31-12-2026	11.250.000	4.070.000	2.250.000	4.930.000	nee	2026	Verskillende Spoorzone kredieten moeten tezamen bezien worden. Daarnaast zijn er nog te ontvangen subsidies. Per saldo is dan geen sprake van overschrijding.
A591271 Spoor OV Contract 1	31-12-2026	14.420.000	24.653.719	5.000.000	-15.233.719	nee	2026	Idem.
A591273 Spoor OV Contract 3	31-12-2025	0	2.030.622	7.000.000	-9.030.622	nee	2026	Idem.
A591274 Spoor OV Contract 4	31-12-2026	0	189.109	1.500.000	-1.689.109	nee	2026	Idem.
A591275 Spoor OV Contract 5	31-12-2024	0	0	0	0	ja	2024	
A591276 Spoorzone P&R garage	31-12-2025	11.845.000	947.263	11.000.000	-102.263	nee	2026	Verskillende Spoorzone kredieten moeten tezamen bezien worden. Daarnaast zijn er nog te ontvangen subsidies. Per saldo is dan geen sprake van overschrijding.
A620006 Levend Landschap 2023-2026	31-12-2026	200.000	137.301	62.699	0	nee	2025	
A621003 De Ginkel aanleg toegankelijke paden	31-12-2025	143.915	104.329	39.586	0	nee	2025	
A621004 De Ginkel kunstelementen	31-12-2025	21.971	6.083	15.888	0	nee	2025	
A621005 De Ginkel herontw gebiedsentree	31-12-2025	872.974	625.446	247.528	0	nee	2025	
A621006 De Ginkel herinr gebied restaurants	31-12-2025	443.778	126.137	317.641	0	nee	2025	
A621007 De Ginkel herinrichting Airborneveld	31-12-2025	110.814	63.227	47.587	0	nee	2025	
A621008 De Ginkel herinr Erf natuurcentrum	31-12-2025	106.662	95.039	11.623	0	nee	2025	
A621009 De Ginkel herinr buitenr houtwerf	31-12-2025	82.229	46.067	36.162	0	nee	2025	
A621010 De Ginkel herinr buitruimte nat.cen	31-12-2025	0	-2.198	2.198	0	nee	2025	

Project	Einddatum krediet	Netto Krediet	Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Totale nog te verwachten uitgaven/inkomsten vanaf 2025	Geprognostiseerde over- of onder-schrijding per einde project	Afsluiten ja/nee	Verwacht jaar van realisatie	Toelichting
A621011 De Ginkel Gebouwen Houtwerf	31-12-2025	574.738	58.843	530.098	-14.203	nee	2026	Overschrijding wordt gedekt uit middelen van "Ontwikkelgebied De Ginkel".
A621013 De Ginkel herontw natuurcentrum	31-12-2025	316.396	316.396	0	0	ja	2024	
A628001 Gebiedsproces Otterlo	31-12-2027	310.000	0	310.000	0	nee	2026	
A642015 Voorbereidingskosten Kernhem Noord	31-12-2026	5.000.000	4.627.426	372.574	-0	nee	2026	
A642016 Voorbereidingskosten Noordplein	31-12-2024	325.921	347.375	0	-21.454	nee	2027	Overschrijding € 0,02 miljoen gemeld bij de MPG 2024 Lite, werkelijk tekort € 21,5K met de MPG 2025 via apart raadsbesluit krediet verhoging Onroerend goed is/wordt aangekocht met Strategisch plafond als dekking.
A642017 Grond Kernhem Noord	31-12-2026	0	787.415	5.302.500	-6.089.915	nee	n.v.t.	
A646006 Voorbereidingskst Ederveen Schoolstraat	31-12-2028	160.000	114.637	45.363	0	nee	2025	
A671002 KennisAs Parklaan	31-12-2024	0	0	0	0	ja	2024	
A681053 Kleedkamers renovatie Pep'stg B-Geel	31-12-2025	121.800	121.800	0	0	ja	2024	
A681058 Grond gymzaal Veluwe Poort	31-12-2026	136.260	0	136.260	0	nee	2025	
A681059 Bouwkosten gymzaal Veluwe Poort	31-12-2026	2.787.550	0	2.787.550	0	nee	2026	
A681068 Toplaag Sportp. Hoekelumse Eng veldB	31-12-2025	242.000	0	242.000	0	nee	2026	
A681069 Renovatie Sporth. Peppel & Turnstede	31-12-2026	1.331.000	34.995	1.296.005	0	nee	2025	
A681070 Toplaag renovatie Peppelensteeg	31-12-2025	242.000	0	242.000	0	nee	2026	
A681071 Onderlaag renovatie Peppelensteeg	31-12-2025	242.000	0	242.000	0	nee	2026	
A681072 Onderlaag renovatie Sportpark Inschoten	31-12-2025	242.000	0	242.000	0	nee	2026	
A681073 Toplaag renovatie Sportpark Inschoten	31-12-2025	242.000	0	242.000	0	nee	2026	
A681074 Toiletvoorziening Keetmolen Ede	31-12-2025	40.000	4.446	35.554	0	nee	2025	
A681086 Nw Maanderbuurtweg 2 Uitbreiding	31-12-2024	209.933	209.933	0	0	ja	2024	
A681088 Solar Carport Gemeentewerf-panelen	31-12-2025	187.431	660	186.771	0	nee	2027	Er is een restantkrediet aangemaakt, omdat de laatste termijnen nog niet betaald kunnen worden i.v.m. het ontbreken van accountantsverklaringen.
A681089 Constructie Solar Carport Gemeentewe	31-12-2025	257.569	607	256.962	0	nee	2027	
A681091 Install Zanderij Speeltuinv Nijverhe	31-12-2025	120.000	0	120.000	0	nee	2025	
A681092 Renovatie Zanderij Speeltuinv Nijver	31-12-2025	240.000	39.714	200.286	0	nee	2025	
A681094 Pr. Bernardl. 30 Vernieuwbouw	31-12-2026	2.756.537	1.871.895	884.643	0	nee	2026	
A681095 LED-verlichting buitensportparken	31-12-2025	0	0	0	0	ja	2024	
A681096 LED-verlichting sportpark Bosrand	31-12-2025	100.000	15.123	84.877	0	nee	2025	

Project	Einddatum krediet	Netto Krediet	Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Totale nog te verwachten uitgaven/inkomsten vanaf 2025	Geprognostiseerde over- of onder-schrijding per einde project	Afsluiten ja/nee	Verwacht jaar van realisatie	Toelichting
A681097 LED-verlichting sportpark Peppelenst	31-12-2025	63.000	63.000	0	0	ja	2024	
A681098 LED-verlichting sportpark Sportparkw	31-12-2025	85.000	85.000	0	0	ja	2024	
A681100 LED-verlichting sportpark Inschoterw	31-12-2025	75.000	75.001	0	-1	ja	2024	
A681101 LED-verlichting sportpark Horsterweg	31-12-2025	0	0	0	0	ja	2024	
A681108 Renovatie Sportzaal Maandereng	31-12-2026	665.000	100	664.900	0	nee	2026	
A681109 Renovatie Theaterzaal Cultura	31-12-2025	1.322.432	44.163	1.278.269	0	nee	2025	
A681110 Renov. Theaterzaal Cultura Installatie	31-12-2025	1.199.016	-969.000	2.168.016	0	nee	2025	
A681111 Korhoenlaan 6 Routekaart 2023-2026	31-12-2025	968.041	51.519	916.522	0	nee	2025	
A681112 Steneveld 21 Routekaart 2023-2026	31-12-2027	42.741	100	42.641	0	nee	2027	
A681113 Schoonenburg 64 Routekaart 2023-2026	31-12-2025	248.689	121	248.568	0	nee	2025	
A681114 Nw Kazernelaan 2D42 Routekaart 23-26	31-12-2027	1.266.282	23.666	1.242.616	0	nee	2027	
A681115 Bergstraat 4 Routekaart 2023-2026	31-12-2027	3.046.586	107.273	2.877.901	61.412	nee	2027	
A681116 Groot Ginkelseweg 2a Routekrt 23-26	31-12-2025	271.504	271.504	0	0	ja	2024	
A681117 Ceelman van Ommerenweg 9 Routekaart	31-12-2025	382.657	0	382.657	0	nee	2025	
A681118 Restant Distelberg 1	31-12-2024	73.393	80.216	0	-6.823	ja	2024	Dit betreft een restantkrediet van A681055 (Distelberg 1, vernieuwbouw Meander). Totale krediet was € 1.580.000, dus beperkte overschrijding.
A681120 LED-verlichting sportpark Langekampw	31-12-2025	40.000	40.000	0	0	ja	2024	
A681121 Afronding Van Essenkwartier 2	31-12-2024	259.203	220.963	0	38.240	ja	2024	
A681123 Radiatoren C1 Raadhuis	31-12-2025	0	0	0	0	ja	2024	Kredietbedrag naar A681115 Bergstraat 4 Routekaart 2023-2027 daar de werkzaamheden vanuit duurzaamheid - routekaart worden uitgevoerd.
A681124 Restant Stationsweg 109 batterij	31-12-2025	65.973	5.105	60.867	0	nee	2025	
A681125 Stationsweg 118a Molenroede Keetmolen	31-12-2026	165.000	0	165.000	0	nee	2025	
A681126 Wulplaan casco bouw kinderopvang	31-12-2026	1.042.000	12.416	1.029.584	0	nee	2026	
A681128 Units bouwdeel B Raadhuis	31-12-2024	0	0	0	0	ja	2024	Kredietbedrag naar A681115 Bergstraat 4 Routekaart 2023-2027 daar de werkzaamheden vanuit duurzaamheid - routekaart worden uitgevoerd.
A681129 Wulplaan Opstal Buurthuis	31-12-2026	3.223.700	53.290	3.170.410	0	nee	2026	

Project	Einddatum krediet	Netto Krediet	Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Totale nog te verwachten uitgaven/inkoms ten vanaf 2025	Geprognosti- seerde over- of onder- schrijding per einde project	Afsluiten ja/nee	Verwacht jaar van realisatie	Toelichting
A681130 Wulplaan Installaties Buurthuis	31-12-2026	1.501.300	0	1.501.300	0	nee	2026	
A681131 Bosrand 17 Waterveld	31-12-2026	576.000	3.767	572.233	0	nee	2025	
A681132 Horsterweg 5 Verlichting wielerveen	31-12-2026	94.500	4.823	89.677	0	nee	2025	
A681133 Zandlaan 29A Grond	31-12-2026	400.000	400.000	0	0	ja	2024	
A681134 Zandlaan 29A Opstal	31-12-2026	1.252.080	904.204	347.876	0	nee	2025	
A681135 Nieuw Zwemwater Bouwkundig	31-12-2027	13.935.905	12.291	13.923.614	0	nee	2027	
A681136 Nieuw Zwemwater inrichtingskosten	31-12-2027	1.829.567	0	1.829.567	0	nee	2027	
A681137 Nieuw Zwemwater Installaties	31-12-2027	6.184.528	0	6.184.528	0	nee	2027	
A681138 Nieuw Zwemwater Grond	31-12-2027	350.000	0	350.000	0	nee	2027	
A681139 School Veluwe Poort Grond	31-12-2026	625.000	0	625.000	0	nee	2025	
A681140 Kraatsweg 11 uitbreiding Veldhuizen	31-12-2026	1.686.000	240.000	1.446.000	0	nee	2026	
A681141 Voorb krediet Van Lodenstn Ede Zuid	31-12-2029	762.000	0	762.000	0	nee	2029	
A681142 Tollenburg 15 Nieuwbouw Triangel	31-12-2029	4.537.000	0	4.537.000	0	nee	2029	
A681143 Zandlaan 29A Verbouwingskosten	31-12-2026	1.500.000	424.320	1.075.680	0	nee	2025	
A683012 Kleedkamers renovatie Bennekom	31-12-2025	213.150	3.732	209.418	0	nee	2025	
A683019 Commandeursweg 44 44a Routekaart	31-12-2025	706.973	240	706.733	0	nee	2026	
A683020 Commandeursweg 44 Opstal	31-12-2026	2.645.315	105.851	2.539.464	0	nee	2026	
A683021 Commandeursweg 44 Installatie	31-12-2026	790.685	0	790.685	0	nee	2026	
A684004 Renov Kerkhofln Lunteren (Vastgoed)	31-12-2024	220.000	220.000	0	0	ja	2024	
A684006 Kerkhoflaan 25 Routekaart 2023-2026	31-12-2024	352.636	352.636	0	0	ja	2024	
A684012 LED-verlichting sportpark Wormshoef	31-12-2025	50.000	50.000	0	-0	ja	2024	
A684013 Woonwagen Hermelijnlaan 58	31-12-2025	238.000	100	237.900	0	nee	2026	
A684014 Toplaag kunstgras VV Lunteren	31-12-2025	150.000	186.437	-36.437	0	nee	2025	A684014 Toplaag kunstgras VV Lunteren & A684015 Onderlaag kunstgras VV Lunteren zijn één project. I.v.m. verschillende afschrijvingstermijnen twee kredieten aangemaakt.
A684015 Onderlaag kunstgras VV Lunteren	31-12-2025	150.000	0	150.000	0	nee	2025	Idem.
A684016 Marskamp 12 Routekaart 2023-2026t	31-12-2027	143.670	101	143.568	1	nee	2027	
A684022 Renswoudsestraatw 28 Molenroede Wald	31-12-2026	165.000	13.866	151.134	0	nee	2025	
A684023 Spoorwiel 5a Molenroede De Hoop	31-12-2026	180.000	23.500	156.500	0	nee	2025	

Project	Einddatum krediet	Netto Krediet	Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Totale nog te verwachten uitgaven/inkomsten vanaf 2025	Geprognostiseerde over- of onder-schrijding per einde project	Afsluiten ja/nee	Verwacht jaar van realisatie	Toelichting
A684024 Schaepmanstraat 58 Renovatie	31-12-2026	370.000	0	370.000	0	nee	2026	
A685003 Duurzaamh Molenweg 8 basis+zonnepan.	31-12-2025	127.655	8.166	119.489	0	nee	2025	
A685008 LED-verlichting sportpark Otterlosew	31-12-2024	25.000	25.000	0	0	ja	2024	
A686004 Toplaag renov. Sportp. Allemanskamp	31-12-2025	242.000	3.648	238.352	0	nee	2027	
A686007 LED-verlichting sportpark Schras	31-12-2025	30.000	30.000	0	0	ja	2024	
A686008 De Zicht Ederveen - keuken	31-12-2025	70.000	7.327	62.673	0	nee	2025	
A686009 De Zicht 1 opstal en installaties	31-12-2026	371.000	1.190	369.810	0	nee	2025	
A686010 Schras 65 Toplaag kunstgras	31-12-2026	350.000	0	350.000	0	nee	2026	
A686011 Schras 65 Onderlaag kunstgras	31-12-2026	350.000	0	350.000	0	nee	2026	
A687003 Toplaag renovatie Sportpark De Beek	31-12-2025	242.000	3.470	238.531	0	nee	2027	
A687004 LED-verlichting sportpark Koperensteeg.	31-12-2025	40.000	40.000	0	-0	ja	2024	
A688001 MFA Otterlo - grondverwerving	31-12-2026	664.560	3.651	660.909	0	nee	2025	
A688002 MFA Otterlo - opstallen	31-12-2026	6.327.763	779.109	5.548.654	0	nee	2026	
A688010 Brandweerkazerne Otterlo-Installatie	31-12-2026	330.000	0	330.000	0	nee	2026	
A688011 Brandweerkazerne Otterlo-Bouwkst	31-12-2026	1.588.552	25.149	1.563.403	0	nee	2026	
A688012 MFD Otterlo Installaties	31-12-2025	1.657.700	0	1.657.700	0	nee	2026	
A688013 MFD Otterlo Inrichting	31-12-2025	57.422	0	57.422	0	nee	2026	
A751002 Wandelnetwerk	31-12-2025	200.000	171.342	28.658	0	nee	2025	
A770001 Verwerven stikstofruimte	31-12-2026	1.800.000	1.710.329	89.671	0	nee	2025	
A991080 Brandweerkazerne -voorber. Krediet	31-12-2024	1.060.000	258.006	801.994	-0	nee	2026	
A991152 Verbouwing DO PBZ	31-12-2026	300.000	29.879	270.000	121	nee	2025	
A991153 Installatie LED-verlichting Doelen	31-12-2026	75.000	6.720	68.280	0	nee	2025	
A992336 Implementatie BBV-ID	31-12-2024	190.000	182.494	7.506	-0	nee	2025	
A992345 Vervanging Aruba Core Switches	31-12-2025	324.000	326.841	0	-2.841	ja	2024	
A992347 Firewall, switches en access points	31-12-2025	924.000	919.021	4.979	0	nee	2025	
A992348 I-phones 2024	31-12-2026	92.196	92.266	0	-70	ja	2024	
A992349 Laptops 2024	31-12-2026	341.358	338.916	0	2.442	ja	2024	
A992350 Hardware Nutanix 2024	31-12-2026	156.126	156.126	0	0	ja	2024	
A993112 Bedrijfsauto's L&V 2024	31-12-2026	271.739	259.794	11.946	0	nee	2025	Er zijn minder auto's aangeschaft omdat de laadcapaciteit nog niet voldoende is.
A993113 Bedrijfsauto's 2025	31-12-2027	116.000	0	116.000	0	nee	2025	Uitvoeringsjaar is nog niet begonnen.
A993114 Bedrijfsauto's 2026	31-12-2028	116.000	0	116.000	0	nee	2026	Uitvoeringsjaar is nog niet begonnen.

Project	Einddatum krediet	Netto Krediet	Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Totale nog te verwachten uitgaven/inkomsten vanaf 2025	Geprognostiseerde over- of onder-schijding per einde project	Afsluiten ja/nee	Verwacht jaar van realisatie	Toelichting
A993115 Bedrijfsauto's 2027	31-12-2029	116.000	0	116.000	0	nee	2027	Uitvoeringsjaar is nog niet begonnen.
A993116 Bedrijfsauto's 2025 (extra krediet)	31-12-2027	789.500	0	789.500	0	nee	2025	Uitvoeringsjaar is nog niet begonnen.
A993117 Laadpaalinfra Werf 2025	31-12-2027	230.000	0	230.000	0	nee	2025	Uitvoeringsjaar is nog niet begonnen.
A681144 Cultura Molenstr 41 Routekrt 23-26	31-12-2025	289.327	0	289.327	0	nee	2025	
A241475 1e inr. Wegwzr, Ruitenb, Tamboerijn	31-12-2026	96.204	0	96.204	0	nee	2025	
A247007 1e Inrichting Rehoboth	31-12-2026	66.000	0	66.000	0	nee	2025	
A684025 Voorber. Krediet Kruisbeekweg 45	31-12-2026	150.000	150.000	0	0	nee	2025	
A992351 Vervanging monitoren 2011 t/m 2019	31-12-2026	487.000	5.439	481.561	0	nee	2025	
A681145 Bovenbuurtweg 1 Restantkrediet	31-12-2025	50.000	0	50.000	0	nee	2025	
A681146 Mondriaanstraat 22 Restantkrediet	31-12-2024	230.335	0	230.335	0	nee	2025	
A681147 Nachtegaallaan 49 Restantkrediet	31-12-2024	194.596	0	194.596	0	nee	2025	
A681148 Nw Maanderbuurtweg 2 Restantkrediet	31-12-2024	25.067	0	25.067	0	nee	2025	
A684026 Ruitenbeekweg 111 Restantkrediet	31-12-2025	458.740	0	458.740	0	nee	2025	
A688014 Brandweerkazerne Otterlo - Grond	31-12-2026	0	125.000	0	-125.000	ja	2024	Incidenteel budget uit 2024 en 2025 verkregen bij de investering nieuwe brandweerkazerne Otterlo gebruiken voor aankoop grond.
A642018 Opstal Krommesteeg 13/13a	31-12-2024	0	312.600	0	-312.600	ja	2024	Onroerend goed aangekocht via Strategisch plafond.
A642019 Grond Krommesteeg 13/13a	31-12-2024	0	692.000	0	-692.000	ja	2024	Idem.
A642020 Opstal Krommesteeg 5a	31-12-2024	0	602.960	0	-602.960	ja	2024	Idem.
A642021 Grond Krommesteeg 5a	31-12-2024	0	485.800	0	-485.800	ja	2024	Idem.
A681149 Noodlok. Ceelm.van Ommerenw. Restant	31-12-2025	0	0	0	0	ja	2024	Was een restantkrediet voor A241472, maar laatste factuur is eerder ontvangen dan verwacht. Daarom kredietbedrag teruggeboekt naar A241472 en dit krediet sluiten.
A160032 Vervanging bomen Kastelenlaan	31-12-2027	212.027	0	212.027	0	nee	2027	Werkzaamheden boomziektes in 2025-2027.
A681150 Voorber locatieonderzoek Turnstede	31-12-2025	40.000	0	40.000	0	nee	2026	
	31-12-2024	0	392.886	0	-392.886	ja	2024	Onroerend goed aangekocht via Strategisch plafond.
A642022 Grond Barteweg								
A642023 Grond Woutersweg	31-12-2024	0	237.114	0	-237.114	ja	2024	Idem.
A645003 Grond achter Molenstraat	31-12-2024	0	842.750	0	-842.750	ja	2024	Idem.
A645004 Opstal Molenstraat 1	31-12-2024	0	100.000	0	-100.000	ja	2024	Idem.

Bedragen x € 1

Project	Einddatum krediet	Netto Krediet	Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Totale nog te verwachten uitgaven/inkoms ten vanaf 2025	Geprognosti- seerde over- of onder- schrijving per einde project	Afsluiten ja/nee	Verwacht jaar van realisatie	Toelichting
A645005 Grond Molenstraat 1t	31-12-2024	0 270.049.416	300.000 130.484.179	0 176.856.902	-300.000 -26.686.547	ja	2024	Idem.

Bijlage 7b - Verlenging termijnen kredieten

							Bedragen x € 1
Project	Startjaar krediet	Netto Krediet	Restant Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Huidige vastgestelde einddatum	Aantal keer eerder verlengd	Reden voor aanvraag van verlenging	Nieuwe voorgestelde einddatum
A190237 DFR Ede-W Edeseweg, A12-Dorpsstraat	14-7-2021	1.766.355	89.675	31-12-2024	1	Verschuiving door uitwisseling planning deelprojecten.	31-12-2025
A190238 DFR Ede-W Kerkhoflaan	14-7-2021	570.900	237.500	31-12-2024	1	Idem.	31-12-2025
A190239 DFR Ede-W Kierkamperw-Bovenw rotonde	14-7-2021	452.500	394.219	31-12-2024	1	Idem.	31-12-2025
A190242 DFR E-W Bennekom Oost	14-7-2021	172.000	172.000	31-12-2024	1	Idem.	31-12-2025
A191122 Klinkenbergerweg fase 2	15-11-2021	1.718.500	195.394	31-12-2024	1	Project in afrondende fase	31-12-2025
A193020 IP 2022 Kochlaan e.o. / dg5 Bennekom	1-1-2022	67.948	57.726	31-12-2024	0	31-12-2026 Bijdrage integraal project, loopt door tot en met 2026.	31-12-2026
A194016 IP 2022 Hulweg e.o./C-Z Lunteren	1-1-2022	149.219	112.863	31-12-2024	0	31-12-2027 Bijdrage integraal project uitvoering in 2026-2027.	31-12-2027
A210230 H250 Fietsvriendelijke V-maatr 2e tr	5-12-2018	220.000	143.763	31-12-2024	1	Project is getemporiseerd.	31-12-2026
A590106 Stadsvisie - Groenbeleid	9-6-2021	310.000	44.274	31-12-2024	1	Idem.	31-12-2025
A590107 Stadsvisie - Projecten	30-6-2021	390.000	48.918	31-12-2024	1	De parkeerplaats bij huis Kernhem wordt in 2025 nog onder handen genomen. Dit lukte voor de aannemer niet meer in 2024.	31-12-2025
A591184 Parklaan Noord en Zuid	31-12-2013	14.805.000	1.377.379	31-12-2024	1	Verlengen t/m 2025. Parklaan grotendeels klaar, betreft afwikkeling.	31-12-2025
A591188 Parklaan engineering	12-1-2017	2.500.000	1.739.936	31-12-2024	1	Idem.	31-12-2025
A621011 De Ginkel Gebouwen Houtwerf	6-7-2023	574.738	515.895	31-12-2025	0	I.v.m. vertraging start project	31-12-2026
A642016 Voorbereidingskosten Noordplein	7-4-2022	325.921	-21.454	31-12-2024	0	Verlenging naar 2027, conform de 5 jaar dat het voorbereidingskrediet open mag blijven staan.	31-12-2027
A681068 Toplaag Sportp. Hoekelumse Eng veldB	29-6-2021	242.000	242.000	31-12-2025	2	Velden zijn gekeurd. Goedgekeurd t/m 2025. Uitvoering wordt 2026 (of later indien bij een volgende keuring staat goed is).	31-12-2026
A681070 Toplaag renovatie Peppelensteeg	29-6-2021	242.000	242.000	31-12-2025	2	Idem.	31-12-2026
A681071 Onderlaag renovatie Peppelensteeg	29-6-2021	242.000	242.000	31-12-2025	2	Idem.	31-12-2026
A681072 Onderlaag renovatie Sportp Inschoten	29-6-2021	242.000	242.000	31-12-2025	2	Idem.	31-12-2026
A681073 Toplaag renovatie Sportp Inschoten	29-6-2021	242.000	242.000	31-12-2025	2	Idem.	31-12-2026
A681088 Solar Carport Gemeentewerf-panelen	7-7-2022	187.431	186.771	31-12-2025	1	On hold, wachten op pilot batterij Stationsweg 109.	31-12-2027
A681089 Constructie Solar Carport Gemeentewerf	7-7-2022	257.569	256.962	31-12-2025	1	Idem.	31-12-2027

Bedragen x € 1

Project	Startjaar krediet	Netto Krediet	Restant Uitgaven minus Inkomsten t/m 2024	Huidige vastgestelde einddatum	Aantal keer eerder verlengd	Reden voor aanvraag van verlenging	Nieuwe voorgestelde einddatum
A681146 Mondriaanstraat 22 Restantkrediet	4-2-2020	230.335	230.335	31-12-2024	2	Wachtend op accountantsverklaring. Daarom restantkrediet aangemaakt.	31-12-2025
A681147 Nachtegaallaan 49 Restantkrediet	4-2-2021	194.596	194.596	31-12-2024	1	Idem.	31-12-2025
A681148 Nw Maanderbuurtweg 2 Restantkrediet	21-4-2022	25.067	25.067	31-12-2024	0	Idem.	31-12-2025
A684013 Woonwagen Hermelijnlaan 58	9-11-2023	238.000	237.900	31-12-2025	0	Afhankelijk van de gekozen richting, ombuigingsvoorstel	31-12-2026
A991080 Brandweerkazerne -voorber. Krediet	12-8-2021	1.060.000	801.994	31-12-2024	3	I.v.m. de zoektocht naar een andere locatie, vertraging start project	31-12-2026
A992336 Implementatie BBV-ID	3-11-2021	190.000	7.506	31-12-2024	1	Project wordt in 2025 afgerond	31-12-2025

Bijlage 8 - Overzicht van opgenomen geldleningen

Bedragen x € 1.000

Lening nummer	Relatie	Oorspr. hoofdsom	Einde looptijd	Rente %	Restant hoofdsom 01-01-2024	Stortingen 2024	Aflossingen 2024	Rente 2024	Restant hoofdsom 31-12-2024	Boekrente 2024
109	BNG Bank	2.813	2032	0,79%	1.136	0	122	9	1.014	8
111	BNG Bank	5.695	2042	2,69%	3.618	0	148	97	3.470	95
128	BNG Bank	374	2045	1,19%	242	0	10	3	232	3
130	BNG Bank	1.361	2045	4,62%	996	0	27	46	969	45
131	BNG Bank	3.719	2045	4,62%	2.721	0	74	126	2.647	124
136	BNG Bank	6.208	2045	4,17%	4.445	0	127	185	4.318	184
137	BNG Bank	7.437	2030	4,46%	2.698	0	337	120	2.361	118
138	BNG Bank	7.739	2030	4,46%	2.805	0	350	125	2.455	121
139	BNG Bank	2.364	2035	4,14%	1.214	0	80	50	1.134	49
140	BNG Bank	4.547	2035	3,67%	2.245	0	152	82	2.093	81
141	BNG Bank	944	2025	4,07%	113	0	56	5	57	4
142	BNG Bank	4.681	2025	3,45%	531	0	261	18	270	16
143	BNG Bank	5.066	2046	5,00%	3.838	0	93	192	3.745	191
144	BNG Bank	3.966	2046	5,00%	3.003	0	73	150	2.930	150
147	BNG Bank	6.807	2024	5,15%	466	0	466	24	0	12
148	BNG Bank	6.807	2039	0,25%	4.171	0	256	10	3.915	10
151	BNG Bank	6.807	2031	0,98%	2.017	0	252	20	1.765	18
152	BNG Bank	5.241	2026	-0,29%	928	0	310	-3	618	-2
153	BNG Bank	6.000	2027	1,70%	960	0	240	16	720	14
154	BNG Bank	12.000	2027	4,88%	2.991	0	695	146	2.296	138
156	BNG Bank	9.400	2029	4,59%	2.256	0	376	103	1.880	87
157	BNG Bank	5.000	2028	5,00%	1.536	0	278	77	1.258	75
159	BNG Bank	10.400	2029	4,40%	2.496	0	416	110	2.080	95
160	BNG Bank	22.000	2030	3,92%	8.403	0	1.067	329	7.336	300
161	BNG Bank	11.000	2031	4,50%	4.892	0	522	220	4.370	208
162	BNG Bank	15.000	2032	4,63%	7.408	0	682	343	6.726	321
163	BNG Bank	15.000	2033	5,07%	8.250	0	654	419	7.596	401
166	BNG Bank	7.900	2042	4,06%	5.003	0	263	203	4.740	193
173	NWB	30.000	2024	-0,51%	30.000	0	30.000	-76	0	-1
175	BNG Bank	10.000	2033	3,03%	10.000	0	0	303	10.000	303
176	BNG Bank	10.000	2030	2,92%	10.000	0	0	292	10.000	292
177	BNG Bank	10.000	2028	2,80%	10.000	0	0	280	10.000	280
178	BNG Bank	10.000	2029	3,05%	0	10.000	0	0	10.000	140
179	BNG Bank	10.000	2031	3,08%	0	10.000	0	0	10.000	141
180	BNG Bank	10.000	2034	3,19%	0	10.000	0	0	10.000	146
181	BNG Bank	10.000	2035	3,24%	0	10.000	0	0	10.000	149
182	BNG Bank	10.000	2054	3,28%	0	10.000	0	0	10.000	151
250028	BNG Bank	5.445	2046	4,85%	4.121	0	101	200	4.020	197
	Totaal	311.721			145.503	50.000	38.488	4.224	157.015	4.857

Bijlage 9 - Toelichting paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing

Toelichting werkwijze systematiek risico's

In iedere programmabegroting en -rekening wordt een inventarisatie gedaan van de bestaande risico's. Dit gebeurt op basis van de risico's in de database van ons risicomanagementpakket Naris. De risicoprofielen worden bij elk P&C-instrument geactualiseerd.

Om wildgroei te voorkomen worden alleen risico's met een financieel impact groter dan € 100.000 meegenomen in het risicoprofiel. Op dit moment kent het profiel ruim 175 risico's.

De kansinschatting van de risico's gebeurt op basis van onderstaande tabel. De kansklasse-indeling in deze tabel is opgesteld in overleg met adviseurs van Naris. Gekeken wordt hoe vaak een gebeurtenis zich naar verwachting voordoet; dit wordt gekoppeld aan het bijbehorende percentage.

Voorbeeld 1:

Een risico komt naar verwachting 1 keer per 2 jaar voor. Dit betekent dat de kans dat dit risico zich voordoet 50% is.

Voorbeeld 2:

Een risico komt naar verwachting 1 keer per 5 jaar voor. Dit betekent dat de kans dat dit risico zich voordoet 30% is.

Klasse nummer	Minimaal	Maximaal	Omschrijving
1	0%	10%	< 1 keer per 10 jaar
2	10%	30%	1 keer per 5 - 10 jaar
3	30%	50%	1 keer per 2 - 5 jaar
4	50%	70%	1 keer per 1 - 2 jaar
5	70%	100%	> 1 keer per jaar

Nadat alle risico's zijn geactualiseerd en de database compleet is voert Naris een statistische toets uit (de 'Monte Carlo'-simulatie) om, met een zekerheidspercentage van 90%, tot de benodigde weerstandscapaciteit te komen.

Definities kengetallen

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft de verhouding tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen weer en geeft daarmee inzicht in het niveau van de schuldenlast.

De VNG heeft richtlijnen aangegeven voor dit kengetal; als de schulden van de gemeenten lager zijn dan het eigen vermogen (schuldquote is minder dan 100%) dan wordt dit als voldoende beschouwd, is de schuldquote hoger dan 130% dan wordt dit als onvoldoende gezien. De netto gecorrigeerde schuldquote houdt rekening met de door de gemeente doorgeleende gelden aan derden.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio laat de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen zien en geeft daarmee aan of de gemeente aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De VNG heeft aangegeven dat een solvabiliteitsratio van minder dan 20% als onvoldoende wordt beschouwd en een percentage van meer dan 30% als voldoende.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal structurele exploitatieruimte toont welke structurele ruimte de gemeente heeft om haar eigen lasten te dragen. Het is een maatstaf voor het verschil tussen de structurele baten en structurele lasten van de gemeente. De bepaling gebeurt door het saldo van de structurele baten en lasten te delen door de totale baten

en dit uit te drukken in een percentage. Een negatieve waarde van dit kengetal geeft dat er meer structurele lasten dan baten zijn, vice versa voor een positieve waarde. In de begroting van de gemeente Ede wordt als streefwaarde een neutrale waarde van dit kengetal nagestreefd (exclusief reservemutaties).

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (de boekwaarde van gronden in bezit) is ten opzichte van de totale jaarlijkse baten van de gemeente. Hoe lager deze ratio is hoe minder risico de gemeente loopt omtrent negatieve waardeontwikkeling van de grondpositie.

De boekwaarde van gronden in bezit zegt nog niets over de relatie tussen vraag en aanbod. Dit vraagt dan ook om meer uitleg dan naar voren komt uit een kengetal. Zie hiervoor de paragraaf Grondbeleid en het MPG.

Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. Als deze ratio zich onder de 100% bevindt is de belastingdruk lager dan gemiddeld, ligt deze erboven dan is de belastingdruk hoger dan gemiddeld.

Het bestaande beleid ziet belastingcapaciteit niet als sturingsmechanisme. Met uitzondering van inflatiecorrectie kan deze niet worden aangepast binnen de huidige afspraken. In extreme gevallen kan hierop een uitzondering worden gemaakt. In het geval van een daling van het weerstandsvermogen onder de norm mag het college verhoging van de lokale lasten opnemen in zijn verbeterplan. Conform de uitgangspunten in de nota Lokale Heffingen gaat een verhoging van de OZB gepaard met vooraf een discussie 'oud voor nieuw' en kostendekkendheid van de tarieven.

De toezichthouder (provincie) hanteert geen normering voor bovenstaande kengetallen, maar maakt zo nodig gebruik van onderstaande signaleringswaarden.

Signaleringswaarden financiële kengetallen

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	< 90%	90-130%	> 130%
Gecorrigeerde netto schuldquote	< 90%	90-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20-50%	< 20%
Grondexploitatie	< 20%	20-35%	> 35%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%

Bijlage 10 - Depla beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Waarde	Waarde gemeenten 100.000 - 300.000 inwoners
Personeelsformatie	Fte per 1.000 inwoners	2024	8,2	
Personeelsbezetting	Fte per 1.000 inwoners	2024	8,0	
Apparaatskosten	kosten per inwoner	2024	792	
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2024	16,9	
Overhead	% van totale lasten	2024	7,9	
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2024	824	906
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2024	848	992
Gemiddelde WOZ-waarde	x € 1.000	2024	414	360
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2023	10,5	11,0
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2023	80	146
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2022	23,3	x
Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2023	1,8	3,7
Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2023	0,9	1,3
Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2023	2,8	4,9
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2023	4,6	6,9
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2023	7	10
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2023	1	1
Demografische druk	%	2024	75,9	63,8
Niet-sporters	%	2022	50,1	44,2
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2023	830	923,5
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2023	172,0	171,9
Netto arbeidsparticipatie	%	2023	75,7	73,2
Funciemenging	%	2023	55,3	57,1
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2024	236,5	403,3
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2022	183,1	162,3
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2024	640	670
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2023	3	6

Indicator	Eenheid	Periode	Waarde	Waarde gemeenten 100.000 - 300.000 inwoners
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2023	1	2
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2023	1,9	2,7
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	0,3	6,1
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	16	28
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	10,8	12,3
Jongeren met jeugdreclassering	%	2024	0,1	0,3
Jongeren met jeugdbescherming	%	2024	0,5	1,0

www.waarstaatjegemeente.nl - 11 februari 2025

Bijlage 11 - Aanbevelingen Rekenkamer

Onderzoek	Aanbeveling	Stand van zaken	Verwachte afronding
2020 - Een onderzoek naar het risicomanagement van de gemeente Ede	Zorg dat de gemeenteraad inzicht krijgt, in de voor de raad, relevante aspecten van het risicomanagementbeleid en pas hiervoor het huidige beleid aan.	Door prioritering als gevolg van forse personele krapte is de doorontwikkeling opnieuw vertraagd. Op onderdelen zijn zeker wel kleinere stappen gezet. In 2025 moet dit uitmonden in een geactualiseerde Notitie Risicomanagement & Weerstandsvermogen en de formulering van onze risicobereidheid.	➡ 2e halfjaar 2025
2020 - Een onderzoek naar het risicomanagement van de gemeente Ede	Overweeg de huidige ondergrens (norm) van de weerstandsratio.	Door prioritering als gevolg van forse personele krapte is de doorontwikkeling opnieuw vertraagd. Op onderdelen zijn zeker wel kleinere stappen gezet. In 2025 moet dit uitmonden in een geactualiseerde Notitie Risicomanagement & Weerstandsvermogen en de formulering van onze risicobereidheid.	➡ 2e halfjaar 2025
2020 - Een onderzoek naar het risicomanagement van de gemeente Ede	Bepaal aan de hand van enkele duidelijke criteria welke risico's wel en welke niet in het risicoregister moeten worden vastgelegd.	Door prioritering als gevolg van forse personele krapte is de doorontwikkeling opnieuw vertraagd. Op onderdelen zijn zeker wel kleinere stappen gezet. In 2025 moet dit uitmonden in een geactualiseerde Notitie Risicomanagement & Weerstandsvermogen en de formulering van onze risicobereidheid.	➡ 2e halfjaar 2025
2020 - Een onderzoek naar het risicomanagement van de gemeente Ede	Verbeter de toegankelijkheid (leesbaarheid) van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.	Door prioritering als gevolg van forse personele krapte is de doorontwikkeling opnieuw vertraagd. Op onderdelen zijn zeker wel kleinere stappen gezet. In 2025 moet dit uitmonden in een geactualiseerde Notitie Risicomanagement & Weerstandsvermogen en de formulering van onze risicobereidheid.	➡ 2e halfjaar 2025
2021 - Versterk de verandering	Neem als raad meer politieke ruimte om de kaderstellende rol bij de Wmo in te vullen. Vraag daarbij om mogelijke keuzes en scenario's waardoor er ook een inhoudelijk debat mogelijk is. Een andere voorwaarde voor het nemen van meer politieke ruimte ontstaat als in het beleidsplan wettelijk verplichte criteria en prestatie-indicatoren vast worden gesteld die tenminste gaan over:• Het gebruik van voorzieningen en kosten• De transformatie van de uitvoeringspraktijk (bijvoorbeeld op- en afschaling)• Oordeel van inwoners over de uitvoering van de Wmo door de gemeente• Oordeel van inwoners over de uitvoering van de Wmo door de aanbieder• Te bereiken maatschappelijke effecten Zorg dat de gekozen indicatoren zeggingskracht hebben over de door de raad gewenste doelen en effecten.	U bent via RWG begroten en verantwoord worden betrokken bij het opstellen van indicatoren sociaal domein.	➡ 2025
2021 - Versterk de verandering	Controleer vervolgens op het realiseren van de prestatie-indicatoren en op doelmatige inzet van Wmo-middelen.	Er dient een manier vastgesteld te worden voor rapportage.	➡ 2026
2021 - Versterk de verandering	Verbeter de rechtmatigheid van de toegang door meldingen altijd vast te leggen zodat doorlooptijden gemeten kunnen worden en bepaald kan worden of wettelijke termijnen worden gehaald.	een projectleider is aan de slag met verbeteringen van de applicatie en proces	➡ 2026
2022 - Grondig bekeken	Versterk de overdracht tussen opeenvolgende projectleiders door		

Onderzoek	Aanbeveling	Stand van zaken	Verwachte afronding
2023 - Wonen is meer dan bouwen	het actualiseren van het projectdocument met alle wijzigingen die door de kwartaalrapportages en MPG's daarin zijn aangebracht. Veranker als gemeenteraad de huidige ambities op het vlak van wonen in een nieuwe visie met SMART-geformuleerde doelstellingen.	In februari 2025 is de (aangepaste) Wet versterking regie volkshuisvesting naar de Tweede Kamer gestuurd. Naar verwachting treedt deze wet in 2026 in werking, maar de exacte datum is nog niet bekend. Een belangrijk instrument van deze wet is het volkshuisvestingsprogramma dat gemeenten moeten vaststellen. Hierin wordt vastgelegd hoeveel, waar en voor wie de gemeente gaat bouwen. Zo'n volkshuisvestingsprogramma is in feite de vervanging van de woonvisie. Een belangrijk verschil is dat de woonvisie vormvrij is, terwijl het volkshuisvestingsprogramma verplichte onderdelen zal bevatten. De gemeente Ede gaat een volkshuisvestingsprogramma opstellen nadat de wet versterking regie volkshuisvesting in werking is getreden.	Er komt geen nieuwe Woonsivie. In de plaats daarvan komt er een volkshuisvestingsprogramma. Wanneer dit gereed is hangt onder andere af van de inwerkingtreding van de wet versterking regie volkshuisvesting
2023 - Wonen is meer dan bouwen	Zet als gemeenteraad in op de navolgbaarheid van het beleid en maak duidelijke afspraken over de monitoring en evaluatiemomenten met het college.	In de doelgroepenverordening en de beleidsregel prijsgrenzen en woningbouwprogrammering is onder andere de woningbouwprogrammering vastgelegd. De gerealiseerde woningbouw en de woningbouwprognose worden gemonitord door middel van de Nota woningbouwproductie die ieder jaar wordt opgesteld en naar de raad gestuurd. Daarnaast heeft de gemeente in 2024 de starterslening weer geïntroduceerd. Deze zal nog worden geëvalueerd. Verder heeft de gemeente prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurdersorganisaties gemaakt. Deze worden eveneens (doorlopend) gemonitord. Voor de regio Foodvalley wordt de woningbouw zoals vastgelegd in de Woondeal gemonitord en wordt in beeld gebracht in welke mate de randvoorwaarden een rol hebben gehad op de woningbouwprogrammering.	Dit is een doorlopend proces.
2023 - Wonen is meer dan bouwen	Neem als gemeenteraad een brede kaderstellende en controlerende rol in het woondomein door in te zetten op vroegtijdige informatievoorziening in alle relevante stadia van de beleidscyclus.	Er is een raads werkgroep wonen ingesteld en de raad is daarin over diverse onderwerpen geïnformeerd, waaronder over de herijking van de Woondeal, beter benutten van de bestaande voorraad, bouwstromen en conceptueel bouwen, het woningbehoefteonderzoek, de huisvestingsverordening en kamerbrieven over wonen. Er is een regionale informatiebijeenkomst gehouden over het woningbehoefteonderzoek voor de gemeenten van de regio Foodvalley. Ook is een informatiebijeenkomst voor de raad gehouden over de huisvestingsverordening. Er staat nog een informatiebijeenkomst over de prestatieafspraken op de planning voor de eerste helft van 2025.	Dit is een doorlopend proces.
2023 - Wonen is meer dan bouwen	Stel als college gelijktijdig met de Woonvisie een actueel	Er wordt geen nieuwe woonvisie opgesteld, omdat in de plaats	Omdat er geen nieuwe

Onderzoek	Aanbeveling	Stand van zaken	Verwachte afronding
	uitvoeringsprogramma op met SMART acties en afspraken.	daarvan een volkshuisvestingsprogramma zal worden opgesteld na inwerkingtreding van de Wet versterking regie volkshuisvesting (naar verwachting in 2026). Daaraan gekoppeld kan dan ook een uitvoeringsprogramma worden opgesteld.	woonvisie is opgesteld, is er ook geen uitvoeringsprogramma opgesteld.
2023 - Het bos achter de boomspiegels	Verbeter de navolgbaarheid van het beleid voor de openbare ruimte	Het IBOR is vastgesteld in december 2024 door de gemeenteraad.	december 2024
2023 - Het bos achter de boomspiegels	Verbeter de uitvoerbaarheid van het beleid voor de openbare ruimte	Het IBOR is vastgesteld door de gemeenteraad december 2024.	december 2024
2023 - De hacker een stap voor blijven	Vul de kaderstellende rol met betrekking tot informatieveiligheid in door mee te besluiten over strategische uitgangspunten (of ambitieniveau) voor het informatieveiligheidsbeleid.	Neem deze aanbeveling mee bij gesprekken over de I-visie en digitalisering.	2025
2023 - De hacker een stap voor blijven	Verstevig de eigen informatiepositie en controleer en beoordeel het beleid periodiek. Zorg ervoor dat er minimaal jaarlijks wordt gesproken over informatieveiligheid, bijvoorbeeld over de ambitie en kaders.	U kunt dit jaarlijks bespreken binnen RWG digitalisering.	2026
2023 - De hacker een stap voor blijven	Stel een integraal risicobeeld op om strategische keuzes op het gebied van informatieveiligheid te onderbouwen. Stel dit risicobeeld gestructureerd en periodiek bij op basis van (onder andere) informatie over dreigingen en veranderingen in processen en systemen. Stimuleer het lerend vermogen door de PCDA-cyclus beter in te richten.	Zoals opgenomen en onderdeel van het ISMS. Wel de noodzaak om de risico bereidheid op te stellen en als basis te nemen voor de te volgens risico inventarisatie.	Voorstel wordt 12 maart aan het DT beeldvormend voorgelegd. Verwachting is dat in de loop van 2025 dit wordt afgerond
2024 - De dienstverlening van de gemeente Ede - Wordt u al geholpen?	Zie erop toe dat in de nieuwe visie op dienstverlening een duidelijke focus zit en dat inzichtelijk is welke financiële investeringen er nodig zijn om de ambities te realiseren. Let erop dat doelstellingen SMART geformuleerd zijn zodat herleidbaar wordt of deze worden waargemaakt. Zorg dat het beleid met betrekking tot de digitale dienstverlening wordt geactualiseerd.	U kunt dit meenemen in het debat over de visie Dienstverlening.	2026
2024 - De dienstverlening van de gemeente Ede - Wordt u al geholpen?	Vraag het college te blijven investeren in het verbeteren van de werkprocessen volgens de eerder gebruikte systematiek en zorg te dragen voor dat het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening gedragen wordt door de gehele organisatie.	U kunt controleren of hier aandacht voor is bij het vaststellen van de visie en uitvoeringsprogramma dienstverlening medio 2025.	2026
2024 - De dienstverlening van de gemeente Ede - Wordt u al geholpen?	Vraag periodiek om evaluaties van het functioneren van dienstverlening op product- en dienstniveau, bijvoorbeeld rondom vergunningverlening of bij burgerzaken. Daardoor wordt het zichtbaar waar de grootste opgaven zitten.	U kunt hiervoor nog afspraken maken met het college over de manier van rapporteren.	2026
2024 - De dienstverlening van de gemeente Ede - Wordt u al geholpen?	Breng in de nieuwe visie op dienstverlening een duidelijke focus aan en maak inzichtelijk welke financiële investeringen er nodig zijn om de ambities te realiseren. Formuleer de doelstellingen SMART zodat herleidbaar wordt hoe deze worden waargemaakt. Actualiseer daarnaast het beleid met betrekking tot de digitale dienstverlening.	Oplevering uitvoeringsprogramma inclusief herijkte ambitie Q2. Toelichting door middel van informatieve sessie.	Q2 2025
2024 - De dienstverlening van de	Blijf investeren in het verbeteren van de werkprocessen volgens de	Oplevering uitvoeringsprogramma Q2. Toelichting aanbeveling door	Q2 2025

Onderzoek	Aanbeveling	Stand van zaken		Verwachte afronding
gemeente Ede - Wordt u al geholpen?	eerder gebruikte systematiek en draag er zorg voor dat het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening gedragen wordt door de gehele organisatie.	middel van informatieve sessie.		
2024 - De dienstverlening van de gemeente Ede - Wordt u al geholpen?	Zorg voor een methode waarmee inwoners de status van hun aanvragen kunnen volgen.	Oplevering uitvoeringsprogramma. Toelichting aanbeveling door middel van informatieve sessie.	➡	Q2 2025
2024 - De dienstverlening van de gemeente Ede - Wordt u al geholpen?	Maak op product- en dienstniveau inzichtelijk wat de resultaten zijn. Herzie de gebruikte streefwaarden in de begroting zodat zij beter aansluiten bij de uitvoeringspraktijk en een reëel beeld geven van de kwaliteit van dienstverlening.	Oplevering uitvoeringsprogramma Q2 2025. Toelichting aanbeveling door middel van informatieve sessie.	➡	Q2 2025

Index

Nog niet gestart	—
Loopt	➡
Niet voldaan	●
Gedeeltelijk voldaan	◐
Afgerond	✓